Mihai
Giugariu

Magdalena

roman

Editura Eminescu

MIHAI GIUGARIU

Magdalena

105

EDITURA EMINESCU
1975

Mihai Giugariu (η. 1929) publică acum, după *Fata şi bătrânul* (1968), *Condotierul* (1970), *Iubiri rele* (1973), cel de al patrulea volum de proză, romanul *Magdalena.* Interesul autorului se îndreaptă spre problematica socială contemporană, folosind un registru variat de tipuri umane şi situaţii. Eroina al cărui nume dă titlul noului roman se confruntă după întâmplările dramatice ale vieţii cu necesitatea imperioasă a comunicării, a, aflării locului său în lume. Autorul urmăreşte în paginile acestei cărţi procesul de recuperare morală şi de readaptare umană tenace, încheiat cu descoperirea acelui minunat echilibru pe care îl aduce iubirea împlinită.

Soţiei mele

Cuprins

I

PLOUA NECONTENIT. E A CINCEA noapte. N-ar trebui să fie încă noapte, dar în cameră e aproape întuneric. Rezervorul de sticlă al lămpii e golit pe jumătate. Asta e tot ceea ce a mai rămas, în bidon nu se mai găseşte nicio picătură de gaz.

Când ascultă cu atenţie aude ploaia. Încolo e linişte. S-ar putea crede că nu s-a întâmplat nimic. Casa e departe de sat, pe o fâşie de câmpie între şosea şi râu, mult mai aproape de râu. Se află pe culmea unui dâmb izolat ca un mamelon, care întrerupe câmpia. În partea dinspre râu malul înalt e împădurit, transformându-se într-o luncă deasă. Cea mai apropiată aşezare este la vreo douăzeci de kilometri.

Se dădu jos din pat, îşi trase cizmele de cauciuc şi intră pe culoar îndreptându-se spre uşă. Culoarul este cu vreo douăzeci de centimetri mai jos decât pardoseala camerelor. Într-o parte sunt două camere de dormit, una foarte mare şi alta mică, în partea cealaltă bucătăria şi o altă cameră. Apa îi ajunge până la glezne. Miroase a mâl şi a tencuială mucegăită.

Pipăi marginile uşii, însă nu se vedea nimic şi atunci se întoarse în cameră şi luă lampa. Ridică puţin flacăra şi plimbă lampa cu grijă de jur-împrejurul canatului. Pe margine, între căptuşeală şi tăblia uşii, era pus un amestec de mămăligă, tărâţe şi pământ. Apa nu pătrundea pe acolo. Jos, între prag şi uşă, fuseseră mai întâi înfundate bucăţi de cârpe, iar peste ele lipit amestecul acela de un galben murdar. Totuşi pe acolo intra apa. Poate şi prin porii uşii. Aduse o găleată din

bucătărie şi începu să o umple cu o farfurie veche de tablă. Pluteşte în aer un iz de pământ ud şi cocleală. Deşerta farfuria, o cufunda în apă, o umplea şi apoi o vărsa din nou în găleată. Fără să privească la nimic. Când cufunda farfuria, se auzea clipocitul apei, un zgomot străin fără nicio legătură cu ceea ce se petrecea acolo.

Umplu găleata până la trei sferturi. Apoi renunţă. Intră în bucătărie şi îşi scoase cizmele. Îşi privi picioarele. Pielea era albă, curată. Se aşeză pe o banchetă de lemn şi îşi trase picioarele sub ea. Îşi apucă gleznele şi le mângâie. Ca şi cum ar fi mângâiat o piele străină şi asta îi dădu o ciudată senzaţie de plăcere şi dezgust în acelaşi timp.

Îşi tăie o felie de pâine şi începu să mănânce. După aceea trecu din nou dincolo, agăţă lampa în pervazul ferestrei şi se întinse în pat. Mesteca pâinea încet. Îşi aminti de povestea unchiului Lobo.

El şi cu ceilalţi doi stăteau într-un bordei în avanposturi. Coliba era în pădure; aproape de marginea ei, dincolo de pădure, se întindea câmpia. Patrula întârzia să vină pentru că ningea în fiecare zi sau pentru că îi uitaseră. Asta se întâmpla în timpul primului război. După o săptămână, au împuşcat ciorile şi au început să le cureţe. Avea să fie un război lung. După ce jumuliseră două, li s-a făcut scârbă şi le-au aruncat. Apoi patrula a venit şi le-a adus mâncare. Mâncau şi râdeau. Foc se făcea numai noaptea. Şi dincolo era la fel. Coliba se afla într-o pădure rară. Poate că de aceea nu sosea patrula la timp, le era teamă. Dar pentru ceilalţi era şi mai prost, stăteau în câmp descoperit. Când li s-a făcut din nou foame, au început să caute ciorile. Fuseseră acoperite de zăpadă. Carnea era fragedă şi moale. Aşa spunea unchiul Lobo, dar începuse să fie bătrân şi îi plăcea să-şi amintească de tot ceea ce mâncase vreodată în viaţa lui. În afară de iarna aceea, nu mai ştia nimic despre război. Ascultându-l, s-ar fi putut crede că atunci a fost fericit.

Privi spre lampă. Flacăra era mică, ardea liniştit. O

lumină alb-gălbuie decolorându-se treptat, devenind de o incandescenţă toropitoare.

Cine a fost Robinson Crusoe? întrebase profesorul. Un japonez care s-a rătăcit în junglă după terminarea războiului. Liane lungi legând copaci înalţi şi parfumaţi. Din coaja fructelor zdrobită curge un lichid albicios ca laptele. Un om se balansează la capătul frânghiei, pendulează. Atârnă şi pendulează fără să atingă apa râului şi totul este plăcut, miroase a flori galbene şi a piei de animale încinse la soare.

Mai avu timpul să-şi spună că flacăra lămpii nu va rezista până dimineaţa. Apoi aţipi.

Afară plouă mereu. Câteodată ploaia se înteţeşte şi atunci zgomotul e liniştitor pentru că nu se aude nimic altceva. La fel a fost şi în prima noapte. O ploaie măruntă pe care pământul o absoarbe, se umflă şi totul devine nesigur, apoi se lasă acoperit de ea. O rezistenţă înfrântă încetul cu încetul ca o scufundare lentă.

În timpul nopţii au trecut autocamioane pe şosea. Au fost ultimele. Casa e la câteva sute de metri de şosea. Râul trece de partea cealaltă, pe la poalele ridicăturii pe care e construită casa. Locul a fost bine ales. În unii ani apa se revarsă, dar, datorită înălţimii pe care e aşezată casa, nu ajunge sus. Când se retrage apa, rămân în luncă ochiuri pline de peşte. Chiar dacă râul acoperă o parte din câmpie tot nu ajunge la casă. De două ori s-a întâmplat ca apa să atingă rambleul şoselei. Atunci casa rămânea izolată. Picherul traversa câmpia cu barca şi câinele alături. Din cauza asta, în magazie se găseşte întotdeauna o barcă veche. Cealaltă barcă de pescuit este la râu. Casa are fundaţie înaltă de piatră. Jos e magazia, iar sus camerele de locuit şi bucătăria. Intrarea în casă se face pe o scară cu opt trepte din piatră.

Prima viitură a fost spre dimineaţă. Apoi apa a început să se retragă. În cursul celei de a treia nopţi, apele au crescut din nou. Nu se mai auzea niciun claxon pe şosea. Doar vuietul râului foarte aproape de casă, vag, surd,

venind uneori din faţă, alteori din spate.

Bărbatul a coborât şi a dezlegat câinele. Dimineaţa, apa era aproape de scară. În timpul zilei, a urcat puţin. În dimineaţa celei de a cincea zi, când a pătruns în magazie, bărbatul a scos barca şi a legat-o cu un lanţ de zăbrelele de fier ale ferestrei. Barca era îngustă şi avea fundul plat. Fusese folosită mai demult pentru pânda la păsări. Înainte de prânz, apa acoperise şase trepte. Bărbatul a tras barca sus şi a călăfătuit-o cu fâşii de pânză şi smoală topită. Câinele stătea alături. Când bărbatul a terminat, a venit la ea şi i-a spus:

„Pregăteşte-te. Plecăm."

„Nu."

„Trebuie să plecăm. Uită-te" şi i-a arătat apa care spăla cea de a şaptea treaptă. Din cauza pietrei apa părea verde.

„Amândoi nu se poate, e prea mică barca. Eu rămân."

„Eşti sigură?"

„Da."

„Bine. Cum vrei."

Nicola a luat puşca, bani, o sticlă de ţuică şi mantaua din pânză de cort. Câinele a sărit în barcă. El a strigat:

„Desfă lanţul."

La fiecare fereastră erau zăbrele. Lanţul bărcii era legat de una din barele de fier, lungi, vopsite în alb. Câinele era nerăbdător, a început să latre. Magdalena nu făcea nimic, stătea cu mâinile pe zăbrele. El a aşteptat un timp. Părea liniştit. Un val a lipit barca de peretele casei. Apoi Nicola a spus: „Bine". S-a sprijinit cu vâsla în perete, împingând barca lângă scară. A coborât, a proptit-o cu vârful între zid şi scară, s-a urcat şi a dezlegat lanţul.

După ce a plecat, Magdalena a lipit uşa de la culoar de jur-împrejur şi a tras un scrin mare în dreptul ei. Seara, a făcut focul în soba din bucătărie, a mâncat ouă cu slănină şi a băut vin. Pe perete, deasupra sobei, erau două tipsii de aramă. Metalul fusese frecat de curând, pe suprafaţa lui se reflecta jarul focului. Se uita în luciul mort al

metalului şi îşi amintea. În noaptea când fusese prima viitură, auzise totul. De fapt, nu auzise nimic, era doar un fel de mişcare ciudată a aerului, care o trezise. Deschisese ochii şi aştepta.

Privi la fereastră. Nu se vedea nimic. Încercă să audă dincolo de răpăitul ploii. Ca şi cum ar fi putut lăsa deoparte în dreapta şi în stânga sa faldurile unei perdele, împiedicând să ajungă la ea un zgomot adevărat. Îşi turnă încă un pahar de vin. În casă era un patefon. Nicola cumpărase, demult, o placă, la un târg de vechituri din oraş. O ascultaseră amândoi şi el dădea încet din cap. Era o melodie curioasă. „Aşa se cânta înainte de război, spusese Nicola, eram copil, o melodie se cânta până înnebuneai. Acum e altceva."

Magdalena se ridică. Găsi patefonul şi placa. Învârti manivela şi-i dădu drumul. „Oh, Maria Magdalena", aşa era cântecul. Camera se umplea de o căldură leşioasă. O puse de mai multe ori. Între timp se dezbrăcă. Îşi prinse sânii în mâini, coborî mâinile pe coapse. Luă cămaşa de noapte, o trase peste cap şi o lăsă să-i cadă pe corp. Apoi opri patefonul, deschise o fereastră, scoase mâna printre zăbrele şi aruncă placa. Nu se auzi aproape nimic sau un clipocit slab care putea veni de la orice altceva, chiar de la o pasăre obosită care nu mai rezistase.

După aceea se culcase. Ploua mereu, dar zgomotul apei nu se mai distingea decât dacă se gândea la el.

Se trezi şi primul gest pe care-l făcu fu să-şi scuture firimiturile de pâine de pe cămaşă. În casă se afla un ceas. Avea cadranul alb şi clopot deşteptător. Clopotul era deasupra, de forma unei cupole. Pe cadran erau două siluete lovind cu câte un baros. Privi ceasul, încă buimăcită, crezând că zgomotele veneau de acolo. Apoi înţelese că ceea ce o trezise erau strigătele. Întinse mâinile pe pat şi aşteptă.

— E cineva în casă? auzi limpede, dar tot nu se hotărî să răspundă.

Ştia că vor veni mai aproape, nu se vor lăsa până nu vor fi siguri, certitudinea asta era ca o întărâtare pentru graba din ea. Închise pentru câteva clipe ochii. Primăvara, jos, lângă râu, e o umezeală duşmănoasă. Pomi subţiri neformaţi îşi mişcă neîncetat trunchiurile ca nişte umbre îndoielnice. Câteodată, răzbat înfiorat ţipetele păsărilor speriate. Mai târziu, spre vară, râul se îngustează, rămân pe margine bolovani mari albi gri ca nişte maxilare dezgolite. Numai toamna târziu, în timpul acela scurt, dintre sfârşitul ploilor şi îngheţ, totul se vede limpede, e linişte, dar nu încă moarte.

Apoi, cadrul ferestrei se umplu de lumina albă a reflectorului.

Ieşirea era complicată. Toate ferestrele aveau zăbrele, gratii lungi, din ţeavă de fier, bine încastrate în zidărie. Scrinul din dreptul uşii era greu de tras din pricina apei de pe culoar. Trebuia scoasă lipitura de pe margini care, în partea de sus, unde nu pătrunsese apa, se întărise. Chiar şi aşa, odată desfăcută uşa, apa de afară, cu aproape jumătate de metru peste nivelul pragului, ar fi izbucnit ca un şuvoi puternic sub presiune, aruncând-o înăuntru. Rămânea acoperişul, dar era înclinat şi alunecos iar distanţa de la el la barca pneumatică era prea mare. Exista şi riscul să răstoarne ambarcaţia. Magdalena strigă:

— Luaţi lumina asta de pe mine. Parcă sunt goală.

— Ei, asta-i, de ce-ţi arde acum?! totuşi stinseră reflectorul.

Au început să se sfătuiască şi doar din când în când îi puneau şi ei câte o întrebare „eşti sigură că acolo nu e apa mai mult de două palme?”, „nu, stau până la gât” şi unul din ei grav, „nu vorbi aşa cu noi, doar am venit să te salvăm”, iar ei îi părea bine că întârzie, pentru că acum nu trebuia să facă nimic. Se dădu jos din pat, privind prin cameră, căutându-şi lucrurile de îmbrăcat. Se mişca foarte încet, mâinile ezitau ca şi cum n-ar fi recunoscut nimic. Acum amintirile n-aveau nicio legătură cu ceea ce

era în jurul său, veneau de departe. Avea senzaţia că străbate o încăpere goală în care n-a fost demult, totul s-a pietrificat în memorie, şi-a pierdut culoarea, mirosul.

Într-o dimineaţă, monitoarele au găsit uşile de la dormitoare închise. Au ţipat, au plecat, surprinse, au revenit şi au ţipat din nou. Au început să lovească cu pumnii în uşă, însă nu aveau ce face, era un lucru absolut nou, neobişnuit. Nu răspundea nimeni. A fost anunţată directoarea. La ora opt a fost adus un lăcătuş. Fusese prevăzut şi asta, uşile erau blocate pe dinăuntru cu zăvoare. Dinăuntru nu răspundea nimeni. „Spuneţi ce doriţi” a întrebat una din monitoare. „Să stăm de vorbă.” Cele de afară au răsuflat uşurate. „Bine, vă ascultăm.”

Se aflau pe un culoar lung în care dădeau toate uşile dormitoarelor. Clădirea era o veche cazarmă austriacă vopsită, pereţii de la stradă în humă gălbuie, un zid lung, trist toamna şi primăvara, nesfârşit, împărţind oraşul în două. Înainte şi după cazarmă. Poate s-au sinucis, n-a spus-o, dar gândise o monitoare în vârstă. Înainte de a veni lăcătuşul, fetele erau în pragul adolescenţei. „Vorbiţi.” S-a deschis uşa unui singur dormitor.

„Tu eşti...”

„Maria Magdalena.”

Au condus-o în biroul directoarei. Camera era lungă, mirosea a gazolină şi cretă albă.

„De ce eşti purtătoarea petiţiilor? Ai un nume păcătos.”

Nu a răspuns, s-a uitat spre uşă.

„Bine. Lăsaţi-ne singure, a spus monitoarelor. Vorbeşte, Maria Magdalena.”

— „Ne dezbrăcăm într-un vestiar comun”

„Da şi mai departe.”

„Ne atârnăm rochiile şi ciorapii şi chiloţii. Uneori n-ar trebui să ne lăsăm chiloţii, dar e ordin. Tot felul de trupuri albe, roz, negricioase, cu pete pe piele, cu negi. Unele îşi pun palmele pe sâni, fiindcă n-au şi cred că ar trebui să aibă.”

„Şi?”

„Apoi ne împărţim în două săli de duşuri, câte patruzeci la o sală de duşuri.”

„E o clădire veche. Războiul...”

„S-a terminat.”

„Spune mai departe.”

„Intrăm patruzeci, una în spatele celeilalte, suntem numărate. Zece duşuri, câte patru la un duş. Ne atingem, ne lipim. Ne îmbrăţişăm pentru· ca apa să ne sature pe toate.”

„Altceva?”

„Nu e de ajuns?”

Privi spre umărul directoarei. Sub rochie, pe piele avea un semn pe care-l ştiau toate. Directoarea lăsă ochii în jos.

„Ba da.”

Era îmbătrânită. Alte funcţii nu i se mai putuseră da. Magdalena continuă.

„E foarte frig, dormitoarele nu sunt încălzite.” I se făcuse deodată milă de femeia aceea bătrână. Schimbă deodată tonul. „Am putea spune că ne plângem fiindcă este foarte frig. Asta e de înţeles.”

„Va trebui să te pedepsesc mai târziu, Maria Magdalena.”

„Bine.”

În zilele de sărbătoare, o maşină veche, un Ford polonez, dinainte de război, le ducea afară din oraş, pe malul râului. Acolo mâncau tarte cu marmeladă şi dansau.

Se aşeză pe pat şi începu să se îmbrace. Se gândi că în bucătărie a mai rămas vin în sticlă şi-i păru rău că trebuie să-l lase acolo. Puloverul îi acoperea faţa.

— Ei, ce faci acolo?

Tresări. Nu reuşi să răspundă imediat din cauza puloverului. Simţea gustul dulceag al lânii în gură.

— N-auzi, ce dracu tot faci? Suntem pontonieri!...

— Bagajul...

Începu să caute un sac de pânză mic, închis cu

fermoar, pe care-l folosea când mergea în oraş. În interior era un buzunar pentru acte. Acolo puse diploma şi actul de naştere. Exista în casă o fotografie cu nişte copii alergând la un cros. În dreapta, jos, se vedea o parte din banda pe care scria „sosire”. Copiii, de doisprezece, treisprezece ani, aveau corpuri înguste şi supte. Găsi fotografia într-un sertar.

— Câte geamantane vrei să-ţi iei?

Dar altcineva se amestecă, probabil îi spuse ceva încet celui care vorbise, apoi auzi:

— Vă rugăm să vă grăbiţi...

Înfundă în sac câteva obiecte, de care considera că are nevoie în noaptea aceea şi în ziua care urma. Trase fermoarul, se duse la fereastră şi coborî lampa. Apoi deschise fereastra.

— Gata.

Pentru ca să o scoată din casă, au spart ei, de afară, uşa, cu nişte toporişti cu coada scurtă. Asta au socotit că e cea mai bună soluţie, pe fereastră femeia nu putea ieşi din cauza gratiilor, dacă ar fi deschis ea uşa, pe dinăuntru, exista riscul să fie răsturnată şi lovită de şuvoiul de apă. În orice caz, ar fi trebuit să păşească prin apa care i-ar fi venit până mai sus de genunchi şi apoi trasă sus şi ridicată în barcă.

„Aveţi ceva împotrivă, întrebaseră totuşi. Oricum, uşa nu mai poate rezista mult.”

Şi ea răspunsese, cu ochii lucind:

„Nu, sfărâmaţi-o.”

În timp ce spărgeau uşa, s-a urcat pe scrinul cu care era blocată, pentru ca să poată ieşi mai uşor. Aştepta. Stătea cu spatele spre uşă să n-o atingă ţăndările. Ei fuseseră preveniţi, îşi controlau tăria loviturilor, izbeau doar atât cât trebuia să se înfigă bine lama în lemn, apoi făceau pârghie din toporişcă, apăsând într-o parte şi scoteau lemnul în afară. În culoar era întuneric, ea auzea loviturile şi i se părea că simte deja mirosul de sudoare şi pânză jilavă venind de la ei. Când spărturile din tăblia uşii

fură destul de mari ca să intre pumnul, şi-au băgat mâinile, au apucat capetele de scândură din care era făcută uşa şi au tras. Ea s-a întors cu faţa spre uşă. Le vedea mâinile, câteodată şi feţele, urcând şi coborând în deschiderea spărturii.

— Ţi-a fost frică?

— Da.

— Mai e puţin...

Se dădu jos de pe scrin, fugi la bucătărie şi se întoarse cu sticla de vin.

Cărbunii din sobă se acoperiseră. În bucătărie nu se vedea nimic. Pipăi pe masă după sticlă. Îi părea bine că e întuneric. Nu se mai zăreau nici reflexele stinse ale vaselor de aramă. Totul era mort. Scoase dopul de la sticlă şi bău cu poftă.

— Ce faci acolo?

Acum spărtura era mare. Mai trebuia lărgită doar în părţi.

— Ia...

Întinse sticla, afară, prin spărtură. Unul din ei o apucă. Bău, apoi o cedă celui de lângă el. De abia acum îşi dădu seama că mai era un al treilea, în celălalt capăt al bărcii. Se ţinea cu braţele de crengile pomului de lângă scară ca să fixeze barca. Cel care băuse primul plescăi mulţumit.

— Am crezut că eşti rea.

— Mai crezi?

— Nu. Câine ai? sau pisici?

— De ce?

— Mai toţi au. Vor să-i ia cu ei.

— N-am.

— Uite, mai e vin.

Îi întinseră sticla şi ea bău cu poftă. Acum îi vedea bine pe cei doi. Şi ei o vedeau pe ea. Erau foarte tineri. Poate şi slabi, dar vestoanele groase şi pânzele impermeabile le ascundeau trupurile. Erau bucuroşi că ea băuse ultima, după ei. Au mai lovit de câteva ori în tăblia uşii şi după aceea i-au ajutat să iasă. Unul dintre ei s-a dus la mijlocul

bărcii ca s-o echilibreze.

Ieşi afară şi mirosi aerul şi ploaia. Nu bătea vântul, crezuse că afară e frig, dar nu fusese decât curentul aerului care pătrundea prin spărtură în culoar. Când ieşise, s-a aplecat şi a căutat bordul bărcii cu piciorul. „Nu te teme”, i-a spus soldatul. A apucat-o de şold şi a tras-o spre el. Simţi mirosul de piele caldă şi puţin de vin. Ploua şi apa i se scurgea dulce pe obraji. Unul dintre ei îi dădu o pânză de cort. Se aşeză pe o scândură, în fundul bărcii, cu sacul lângă ea.

— Asta-i tot ce-ai adus?

Femeia râse.

— N-a rămas nimic. Nimic de ce nu m-aş putea lipsi.

Apoi porniră.

Punctul de concentrare şi triaj era în clădirea şcolii. Şcoala se afla într-o zonă mai înaltă, în afara vechii vetre a satului. Mai întâi se construiseră câteva case, apoi fusese ridicată acolo şcoala. Într-una din clase, se aflau paturi de campanie pentru răniţi. La început fuseseră mai mulţi. Cei gravi au fost transportaţi cu elicopterul. Rămăseseră câţiva cu răni uşoare. Dar mai erau şi cei extenuaţi, cărora li se dăduseră calmante şi dormitau întinşi în pat. Într-o altă clasă, fusese instalat punctul de triaj. Şcoala era alimentată de la un grup electrogen aflat pe un camion militar. Mai exista bucătărie, magazie de cazarmament şi morgă.

Pluteau de câtva timp în tăcere. Părea că înaintează, târâţi de fascicolul puternic de lumină, din faţă, care era aprins din când în când. Bărbaţii erau obosiţi, iar vinul le răspândise o căldură plăcută în corpuri. Magdalena începu să vorbească, dar o făcea mai mult pentru ea.

— Soseam câteodată noaptea. Aţipeam şi, când mă trezeam, mă uitam înainte, vedeam asfaltul şoselei în lumina farurilor şi mi se părea că e ud, întotdeauna mi se părea că plouă şi e ud. Cu timpul, se transforma într-o apă lungă, care curgea sub mine.

— Mama îmi striga de jos – vorbi unul dintre ei, Vladimir – în pod sunt strigoi. Îmi plăcea să mă ascund în pod, era linişte şi puteam face orice cu mine. Da, mamă, răspundeam, dar mă întorceam târziu, peste două trei ore, obosit. Treceam pe lângă ea şi îi spuneam: Ai avut dreptate, mamă.

— Ce găseai acolo?

— Nimic.

— Mie mi-e frică de apă, spuse cel care o ajutase să se urce în barcă.

Se simţea la adăpost sub pânza de cort care i-o puseseră pe cap. Poate că în momentul acela treceau exact deasupra şoselei şi, gândindu-se la asta, se simţi deodată în siguranţă.

— Mi-e frică de apă, vorbi, din nou, Vladimir. La pontonieri, mi-au spus la recrutare – sunt unităţi de elită. Era un tip îngâmfat care-i ţinea, cred, discursuri şi maică-si.

Trecură prin sat ca şi cum ar fi mers noaptea pe câmp printre stoguri de fân. Numai acoperişurile erau deasupra apei. De abia acum simţea apa sub ea. Valurile provocate de vibraţiile elicei se întorceau şi izbeau barca în borduri. Trebuia să fie atenţi la stâlpii de telegraf. Turaţia motorului fusese redusă mult, iar cei doi din faţă pilotau cu comenzi scurte. Reflectorul era tot timpul aprins. În lumina lui, zărise pentru prima dată suprafaţa cenuşie a apei, întinzându-se departe, până la capătul fascicolului. Şi, pentru o clipă, ca o nălucă ciudată, silueta aproape îngropată a unei bărci.

Primul lucru, după ce ajunse în şcoală, îi dădură să mănânce. În timp ce mânca, intră un doctor militar care o întrebă cum se simte. Era o mâncare din orez, cu gust dulceag, amestecată cu pastă de roşii. Mâncarea era rece, rămăsese de la masa de seară. Apoi primi o cană de lapte. În sală, lângă perete, erau două butii cu ficus. Sala fusese înainte atelierul de lucru manual. Două mese lungi, fără catedră şi fără tablă. Cineva vomitase în butia

unui ficus. După aceea se turnase apă, dar tot mirosea în încăpere. Bău câteva înghiţituri, apoi împinse cana cu lapte la o parte.

Femeia care îi dăduse să mănânce spuse:

— Dacă vrei, poţi să dormi aici. E mai bine, mai multă linişte.

— Mulţumesc.

— N-ai terminat, arătă spre cana de lapte. E făcut din lapte praf, are alt gust. Eu sunt obişnuită cu el.

Era îmbrăcată cu un halat alb, mânecile suflecate deasupra coatelor. Avea o epidermă urâtă, poroasă.

— Nu mi-e foame.

— Cere două pături. Au să te întrebe unde dormi, dar nu insistă. Unii s-au dat jos din paturile pliante, nu se simţeau în siguranţă...

— Înţeleg.

— Eşti singură?

— Da.

— Pot să-ţi ajut să lipeşti două bănci una de alta. Deasupra pui una din pături, dacă vrei.

— Mulţumesc, nu m-am hotărât încă.

În afară de clasa transformată în infirmerie, celelalte săli de clasă rămăseseră la fel ca înainte. Noaptea a doua şi a treia, şcoala fusese plină. Stăteau pe culoare, în holul mare, de la intrare şi chiar în closete. Cei mai norocoşi apucaseră să intre în clase. Unii dintre ei dormeau cu capul pe pupitre, erau pupitre noi, late, acoperite cu plăci de melamină. Reci. Din cauza asta, îşi puneau mâna sub faţă, iar femeile basmalele, răceala suprafeţelor lucioase şi străine se asocia cu cea a întunericului şi apei din spatele ferestrelor cu rame albe. În timpul zilelor următoare, au fost evacuaţi. S-a organizat un punct de triaj la care lucrau un funcţionar civil şi un militar. Mâncarea era pregătită într-un camion militar şi transportată în marmite. Existau doctori şi infirmiere, dimineaţa se mătura, se aeriseau clasele şi se distribuia cafea caldă. Părea un război de lungă durată, un război

curios, în care militarii pregăteau mâncare şi purtau brancarde, iar civilii soseau dintr-un focar monoton şi surd, cu feţe livide de spaimă.

În ultimele zile, veneau din ce în ce mai puţini fiindcă toate aşezările din zona respectivă fuseseră evacuate. Erau descoperite case izolate, puncte de lucru, iar uneori oameni, rămaşi printre crengile unui copac. Noaptea, clasele erau aproape goale. Păreau trenuri pustii, cu luminile stinse, circulând pe un pământ care nu mai aparţine nimănui. Aşa era mai rău decât înainte. Atunci se înghesuiau, îşi atingeau umerii sau capetele şi se simţeau oarecum în siguranţă. De aceea, unii preferau să iasă pe săli, acolo era lumină şi se vedeau plantoane de noapte, circulând. Cei care rămâneau se întindeau pe băncile pupitrelor şi încercau să doarmă. Cei mai mulţi reuşeau. Câteodată, se trezeau noaptea, în spaţiul acela strâmt, nu ştiau unde se află sau poate, tocmai, ştiau şi gemeau încet ca nişte animale slăbite de boală. Mirosea neîncetat a haine ude şi mucegai.

Magdalena primi două pături şi se întoarse în sala de mese. Era întuneric. Pe dibuite, alipi cele două bănci, fiecare din ele foarte lată şi deasupra puse una din pături. Se lungi cu mâinile sub cap. Când trecuse pe coridor, zărise în penumbră, sub scară un bărbat şi o femeie îmbrăţişaţi. Probabil că bărbatul se bucura de gemetele femeii.

Magdalena închise ochii. Era cald şi se simţea la adăpost. Se gândi la arbori înalţi legaţi între ei prin corzi lungi verzi maronii. Încercă să regăsească mirosul dulce al florilor albe şi galbene. Ploua din nou liniştit, în frunzele mari, acoperite cu un strat subţire de email verde închis, picăturile de apă loveau încet şi liniştitor. Adormi.

O trezi zgomotul vocilor şi lumina. Aprins exact deasupra capului ei, un bec protejat de un abajur alb de tablă. Îşi duse mâinile deasupra capului, acoperindu-se. Mâinile o usturau sau o înţepau. Nu le putea stăpâni,

lumina intra adânc în ea şi n-avea cum să se apere. Strigă înnebunită:

„Luaţi-l!”

Apoi, brusc, se linişti.

Lângă ca, era o fată care plângea. Avea palmele ude, alunecau pe frunte, pe faţă, le punea din nou pe frunte şi iar îi alunecau.

„Rămâi acolo”, se auzi vocea unui bărbat, pe care Magdalena nu-l putea vedea din cauza mesei. După aceea, se stinse lumina. Se trase puţin şi-i făcu loc. Fata se aşeză. Nu-i făcea plăcere să o simtă lipită de ea, dar nu ştia ce trebuie să spună. Încercă să-şi reamintească faţa ei.

— Mi-e sete, o auzi vorbind. Vocea era liniştită, stăpânită, se întrebă dacă nu se înşelase.

— E o cană pe masă. Aici, în dreptul meu.

Fata bău câteva înghiţituri. Puse cana pe masă. În sală pătrundea o lumină slabă de afară. Probabil la intrare sau undeva în curte un bec stătea aprins toată noaptea.

— Mai e cineva aici?

— Nu ştiu. Ar fi bine să dormi puţin.

— Nu pot.

Au tăcut un timp. Fata tresărea uneori, părea că este pe punctul de a plânge, dar imediat se înfrâna. Lumina slabă, care pătrundea de afară, se plimba pe pereţi. Magdalena era complet trează. Două străine întinse una lângă alta.

— Vrei să stăm de vorbă? întrebă Magdalena.

— Da.

Fata începu să povestească. Nu lăsa nimic deoparte, ca şi cum asta ar fi fost condiţia impusă.

Rămăseseră numai ei doi. Totdeauna mai fusese şi altcineva de faţă. Ea era aici de trei zile, singură. Înainte, lucrase la căminul cultural.

„Mă cheamă Ana. Nu sunt sălbatecă, nu înţeleg de ce nu mă opresc. Aveam o cameră închiriată în sat. Toată iarna, de când am venit în sat, am stat cu lumina aprinsă

până târziu, nu puteam să rămân pe întuneric. În noaptea când a fost inundaţia, toţi strigau în casă.”

Ea stătea pe pat şi asculta cum se ridică apa. Nu se ridica apa, se afunda ea puţin câte puţin. Dar nu putu să facă nicio mişcare. Toate astea i le povestise şi lui. O întreba mereu „şi ce simţeai?”

„Ştiam că voia să afle, cred că i-ar fi plăcut să vadă totul. Cum se prăbuşeşte un pod, cum se îneacă un câine. Avea un carnet în care scria ce auzea. M-a apucat de mână şi mi-a spus «cred că am să fac un lucru grozav cu tine». Am mâncat împreună. După aceea a strigat «du-te la culcare, trebuie să-mi fac reportajul». A doua zi, ar fi trebuit să plec, dar am spus «pot să mai rămân, nu sunt aşteptată nicăieri, aş putea să dau şi o mână de ajutor pe-aici».”

I-au arătat cum se lucrează cu o centrală telefonică de campanie şi i-au pregătit un pat. În ziua aceea, un soldat s-a înecat. Băiatul plecase de dimineaţă cu o ambarcaţie amfibie mare şi nu s-a întors decât după-amiaza târziu. Fuseseră transportate câteva animale rămase izolate pe un dâmb. „Astăzi am fost văcar, i-a spus el, când s-a întors, mi-e foarte frig şi puţin scârbă.” Noaptea, o femeie a ţipat, nu a ţipat, urla îngrozitor. Doctorul i-a făcut o injecţie şi s-a liniştit. Nu mai puteau dormi. S-au strâns mai mulţi, un ofiţer a adus o sticlă de rachiu de vin şi au băut.

„El a băut cel mai mult. La un moment dat, a spus «hai să dansăm, tot nu se mai poate schimba nimic». Ofiţerul n-a înţeles. A zis «e destul, du-te la culcare» şi el a plecat. Camera, în care stăteam în gazdă, era la stradă. Câteodată, sâmbăta seara, auzeam spunându-se tare, în dreptul ferestrei mele «nu s-a culcat încă domnişoara» şi după aceea râsete groase de bărbaţi.

„Astăzi a venit mai devreme la mine şi mi-a spus «nu vrei să faci o cafea?» Am făcut cafeaua şi am băut amândoi. După aceea, am plecat. Era târziu, iar mâine sunt de serviciu dimineaţa. El a venit după mine. «Astăzi

a fost cea mai liniştită zi» a spus şi îşi frământa mâinile. «Se zice, a continuat, că nu mai avem nimic de făcut, decât să aşteptăm.» A rămas pe loc, dar eu nu găseam nimic de spus. Stăteam amândoi pe culoar, se vedea cimentul lucind în depărtare şi mă gândeam la camerele cu podeaua de lemn roşu mirosind puţin a ceară. «Nu cred că am să pot scrie nimic – a spus şi vocea îi tremura, «mâine plec.» Mi s-a făcut milă de el. Nici despre mine n-ai să scrii? «Nu sunt bun de nimic», iar acum aproape plângea. L-am sărutat, bietul de el. În timp ce stăteam de vorbă, o dată sau de două ori, a trecut cineva pe lângă noi. «Astăzi am văzut paie plutind, a spus el, era un strat gros şi întins, ai fi putut crede că dedesubt e pământul tare. Ce minciuni, am strigat înnebunit, dar soldatul de lângă mine a spus, ce, eşti smintit şi m-a împins înapoi pe bancă.»”

„Am rămas aşa unul lângă altul. Îmi părea bine că îl sărutasem, dar nu ştiam ce mai pot face. În orice caz, trebuia să rămân lângă el, eu stătusem o iarnă întreagă singură, începusem să mă obişnuiesc, dar pentru el era prima dată când i se întâmpla aşa ceva. În spatele nostru, era o uşă. A deschis-o şi am intrat.”

„Uite unde am ajuns, a spus Ana, dintr-odată înveselită. În camera aceea era muzeul de ştiinţe naturale al şcolii. În lumina slabă, care venea de afară, se vedeau de-a lungul pereţilor dulapurile mari cu sticlă. Am izbucnit în râs. Pe un stativ, în dreptul ferestrei, era un vultur cu aripile desfăcute. Silueta se decupa perfect în cadrul geamului. Nu se auzea niciun zgomot, în afară de respiraţia lui. M-a strâns în braţe şi era dintr-odată altcineva care îşi încleştase degetele pe mine. Părea apucat de un fel de nebunie, voia să-mi desfacă bluza, dar nu reuşea, a început să tragă de ea, să o smulgă de pe mine ca şi cum m-aş fi opus. Dar eu nu făceam nimic. Eram îngrozită, aveam impresia că în încăperea aceea întunecoasă un om fusese înlocuit pe nesimţite cu un altul. Am strigat, ce faci, eşti nebun şi el a spus,

bolborosind «aici, trebuie să trăim până la fund, s-a adus un mort, e dedesubtul nostru şi e aproape ca un război.»”

„M-am zbătut, cred că reuşise să-mi smulgă bluza de pe mine şi am lovit ceva în spatele meu. Apoi am auzit un zgomot, însă n-am avut timpul să-mi dau seama ce se întâmplă. Am simţit ceva căzând pe mine, în spatele meu. Era unul dintre animalele împăiate, un urs. Am ţipat. Atunci s-a deschis uşa şi cineva a spus «scârbelor». Pielea îmi ardea sub ţepii blănii. Aveam umerii goi şi spatele la fel, dar nu mă puteam mişca. Mi-era frică să fac un pas înainte sau la dreapta. L-aş fi târât după mine, oriunde. El a izbucnit în râs. Mi-am dat seama că tot timpul fusese beat. Am împins stativul la locul lui. N-aş fi putut să-mi închipui că un animal împăiat poate fi atât de uşor. Mai târziu am început să plâng.”

— Acum aş vrea să dorm, a spus Magdalena.

— Te superi dacă mă culc şi eu aici?

— Cred că n-avem loc amândouă.

— Sus, am patul meu. Dacă vrei, poţi să-l iei. De când am venit, nu cred că am dormit mai mult de trei ore, încontinuu, într-o noapte. Am rămas aici, fiindcă am vrut. În sat, am venit singură, pentru că am vrut. N-am de ce să-mi fie frică şi nici ruşine. Asta ca să nu crezi altceva despre mine.

— Înţeleg.

— Atunci, pot să rămân?

Au mai pus o bancă şi s-au culcat una lângă alta. La început, s-au ferit, să nu se atingă. Din cauza asta, erau încordate şi, ca să nu se vadă, respirau lung şi adânc. Apoi au început să obosească şi Ana, prima, a adormit. Dormind, capul i-a alunecat pe umărul celeilalte. A tresărit şi s-a îndreptat.

Magdalena nu putea să doarmă. Ştia că nu mai e mult până dimineaţă, dar că va fi totuşi o noapte lungă. Începu să caute cu o anumită indiferenţă ca şi cum ar fi răsfirat un mare pachet de cărţi de joc, luând câte o carte în mână, lăsând-o, căutând alta. Se opri la una din nopţile

de iarnă triste, nesfârşite.

Povesteşte-ne ceva, Maria Magdalena, o rugau. Camerele erau lungi şi înalte. Dimineaţa, apa aproape îngheţată li se prelingea pe mâini, înroşindu-le. Îşi privea mâinile, ieşind aburi din ele. Păturile, cu care se înveleau, erau uzate, privite în lumină se vedea ţesătura rărită. Lasă-ne lângă tine, Maria Magdalena. Unele se băgau lângă ea în pat. Păturile erau cenuşii, cu dungi negre. Ca să-i fie cald, băga marginile sub saltea, lăsând liber doar un capăt, în dreptul pernei. Îşi punea mâinile sub cap. Am să vă spun o poveste de spionaj.

În timpul războiului – care război? – în timpul războiului, ce importanţă are, o femeie frumoasă, artistă, dădea spectacole pentru regimentele de pe front. Avea o trupă, era vedetă, cânta, dansa, spunea glume şi reuşea să facă totul cu atâta pricepere încât, la urmă, toţi care o ascultau intrau într-un fel de delir, începeau să cânte, să joace, sărind de pe locurile lor, îmbrăţişându-se şi ţipând de fericire. O femeie frumoasă, în timp de război, este o femeie care place bărbaţilor. O femeie frumoasă înseamnă altceva în război decât înainte de război. Era fiica unui suedez şi a unei nemţoaice. Înaltă, blondă – bărbaţilor care se luptă le plac femeile blonde – şi agilă. După spectacole, era invitată la mici banchete omagiale, organizate în cinstea ei de ofiţeri. Frontul era o linie neîntreruptă. În timpul banchetelor îşi pierdea câteodată cumpătul. Atunci spărgea o sticlă de şampanie, aruncând-o cu putere în plafonul camerei sau smulgea faţa de masă cu tacâmurile de pe ea. Nebuniile astea îi înveseleau pe ofiţeri. Alteori, vărsa paharul de vin pe vestonul unui ofiţer superior, sau, indignată de îndrăzneala lui, îl pălmuia în văzul tuturor. Nimeni nu şi-ar fi putut închipui că o femeie în jurul căreia se face atâta zgomot are ceva de ascuns. Viaţa pe care o ducea era minunat de agitată. Nimeni nu s-ar fi gândit că ar încerca să-şi atragă bunăvoinţa comandanţilor, umilindu-i. Cu toate acestea, era bănuită. S-a aflat printr-un agent dublu că fusese

semnalată mişcarea şi poziţia unor trupe iar zonele în care se aflau aceste trupe erau tocmai acelea prin care trecuse ea. A fost pusă sub observaţie, dar nu s-a descoperit nimic. Ea era o femeie frumoasă şi cel care s-a gândit că ea e spioană era un bărbat ambiţios şi care mirosea urât. Eu nu aş suporta un bărbat care miroase urât. A urmărit-o pas cu pas. Într-o zi, i-a ieşit în cale, după una din acele petreceri, prefăcându-se că este beat, s-a agăţat de ea şi, împleticindu-se, i-a căzut în braţe, lăsând în acelaşi timp să-i scape de sub braţ o mapă. Ea a spus „uf, ce neghiob eşti”, dar nu l-a îmbrâncit aşa cum se aştepta el şi nici nu l-a luat de braţ, aşa cum ar fi presupus alţii, conducându-l în camera ei. S-a aplecat, a ridicat mapa şi i-a dat-o spunându-i „fii atent, băieţaşule”. Au constatat că nu avea legături. Rareori, rămânea în camera unui ofiţer, dar nu o făcea pe ascuns. Au ascultat şi au auzit-o înjurând sau spunând versuri. Nu avea rude şi prieteni. Singura persoană apropiată era mama ei, o femeie bătrână. Locuiau împreună într-un apartament la etajul doi al unui bloc. În tot timpul cât lipsea din oraş, îi scria mamei. La fiecare două trei zile, îi trimitea o scrisoare. Scrisorile au fost interceptate, fotografiate şi date la serviciul de cifru. Nu s-a descoperit nimic. Bărbatul, pe care îl umilise, o ura. Aşa s-a spus despre el, fiindcă se încăpăţâna să o urmărească. Bărbaţii sunt neîndemânatici şi se răzbună unii pe alţii fără pricepere. El a cerut să i se mai acorde un răgaz. După aceea, a promis, îşi dă demisia. Era fiul unui aristocrat şi intrase în serviciul secret fiindcă îi plăceau matematicile superioare. A pus-o sub urmărire pe bătrână. Aceasta trăia aproape închisă, cât timp era singură, nu ieşea şi nu vedea pe nimeni. Cumpărăturile i le făcea portăreasa. Au scos-o din casă, sub un pretext bine ticluit, timp de două ore şi în absenţa ei au făcut o percheziţie sistematică a apartamentului. La intervale regulate, bătrâna cobora la o cafenea din colţul străzii, se aşeza la o masă şi comanda un capuziner. Rămânea cu ochii aţintiţi pe stradă, fără să

salute pe nimeni, fără să fie salutată. Au examinat masa la care stătea, scaunul, au cercetat ceaşca golită, l-au interogat pe chelner. Au filmat-o pe bătrână şi au privit filmul, derulat cu încetinitorul pentru a se vedea dacă gesturile ei nu ascund o anumită semnificaţie. Bătrâna îşi bea cafeaua cincisprezece minute, nemişcată, cu privirea fixă înaintea ei, plătea şi se scula. Ofiţerul s-a decis să renunţe. Înainte de a-şi prezenta demisia, fiindcă era un aristocrat, a luat hotărârea unui gest demn. Să se prezinte bătrânei, să-i spună că s-a înşelat şi să-şi ceară iertare. Apoi să se împuşte. A aşteptat ziua în care bătrâna venea la cafenea, a lăsat-o să se aşeze şi a venit la masa ei. A salutat, iar bătrâna a tresărit, fără să-şi întoarcă totuşi privirile. A scos cartea de vizită şi i-a întins-o, dar, fiindcă bătrâna nu făcea nicio mişcare, hotărât să meargă până la capăt, a obligat-o să ia cartea de vizită punându-i-o în mână. Bătrâna a ridicat-o în dreptul ochilor şi a lăsat-o pe masă. În momentul acela, el şi-a dat seama că nu vede. Nu ştiu dacă în felul acesta a ajuns să-şi dea seama că nu vede, poate că eu am înfrumuseţat puţin lucrurile. Prin urmare şi doar atât este important, scrisorile nu erau destinate bătrânei. Fiindcă era în afară de orice îndoială că bătrâna nu le transmitea mai departe, rămâneau două posibilităţi. Ca ea – artista – să le scrie pentru ca, recuperându-le atunci când se reîntorcea, dar procedeul ar fi fost absurd şi inutil, periculos, sau ca scrisorile să fie destinate în realitate altei persoane, înainte de a ajunge la bătrână. Pentru că a doua posibilitate era singura logică, au pornit pe acest fir. Aşa au descoperit că, în afară de poştaş – dar care s-a schimbat de două sau trei ori – singura persoană, care vedea scrisorile înainte de bătrână, era portăreasa. Au urmărit-o şi, după o verificare minuţioasă, au constatat că era agent de legătură. Mai rămânea de stabilit un singur lucru: care erau informaţiile şi mai ales cum erau ele comunicate prin scrisori. Au fost din nou revăzute toate fotocopiile scrisorilor, s-au căutat noi combinaţii de cifruri,

dar nu s-a găsit nimic.

Spune-ne odată, strigară fetele, Maria Magdalena, nu ne înnebuni.

Mâinile îi amorţeau. Îşi simţea umerii reci şi era aproape ca o plăcere a trupului senzaţia că toate se află în puterea ei, aşa cum ar fi fost în stăpânirea unui bărbat. Dar, după momentul acesta intens încărcat, era obosită şi rea.

Am terminat, gândiţi-vă singure. Nuu! Continuă repede fiindcă i se făcu deodată scârbă de rugăminţile lor, rugăminţile ar fi fost nişte mângâieri, ca şi cum ar fi atins-o cu palmele pe corp, pe faţă, pe sâni.

Suprafaţa plicului era împărţită în mai multe sectoare prin nişte linii imaginare. Fiecare sector corespundea unei anumite zone precis delimitate din lungimea frontului. Timbrele erau lipite pe plic într-unul din sectoare (colţul drept sus, mijloc dreapta). În acest fel indica zona de unde trimitea ştiri. Combinat cu numele unuia sau a două oraşe mai importante, identificate prin iniţialele majuscule ale frazelor din primele două rânduri putea fi obţinută o localizare precisă. Fiecare valoare de timbru corespundea unei arme. Frecvenţa anumitor valori semnala concentrarea unor unităţi mari în zona de unde expedia.

Se dădu jos de pe bancă şi se duse la fereastră. Îşi lipi fruntea de geam. Becul din curte lumina un camion militar cu însemnele Crucii Roşii pe partea laterală. În spatele lui nu se vedea nimic. Nu mai ploua. Oamenii dormeau liniştiţi. Şi protejaţi. Dincolo de camion trebuiau să fie dealurile. Curbe regulate sub cenuşiul albastru al cerului. Numai atunci sunt foarte frumoase, când cerul devine albastru-cenuşiu. Îi păru rău că nu mai ploua. Se reîntoarse. Fata era întinsă pe toată lăţimea băncilor. Îi puse mâna pe umăr. Apoi o împinse cu putere. Ana se zvârcoli.

— Bivolii, ţipă înspăimântată.

— Hai, linişteşte-te.

Era foarte frig şi după câtva timp se apropiară una de alta.

Dimineaţa, Magdalena fu chemată de un bărbat îmbrăcat civil. Când se sculase, Ana era plecată. Femeia care servea masa o privea.

— Îmi pare rău, trebuie să te scoli. Prima noapte e cea mai rea.

— Unde pot să mă spăl?

— În fundul culoarului, e un spălător. Dacă pui ivărul, nu intră nimeni.

Îşi dădu jos puloverul. Se spălă cu apă rece pe ceafă şi pe umeri. Apoi îşi strânse părul. Se privi în oglindă, trecându-şi vârfurile degetelor peste faţă. Sunt odihnită, ochii sunt puţin tulburi. Se reîntoarse în sală şi femeia îi dădu o cană de cafea. Metalul era fierbinte şi îi ardea palma. O apucă de buza rotunjită între degetul mare şi arătător. La un capăt al mesei o bătrână rupea bucăţi mari de pâine şi le punea în lapte.

Bărbatul care venise după ea o întrebă dacă a mâncat, apoi o conduse într-o cameră la etaj. Camera avea două birouri. Îi arătă un scaun şi o rugă să se aşeze. În încăpere nu era lumină directă. Lumina venea dintr-un culoar printr-un geam de sticlă aflat deasupra uşii. Bărbatul se aşeză pe scaun de cealaltă parte a biroului şi coborî abajurul de metal al lămpii. O întrebă dacă a dormit bine. După aceea scoase un pachet de ţigări şi îl puse între ei. Întrebă brusc:

— Soldaţii, aseară, au fost cuviincioşi?

— Aseară?

— Da. Cei care au venit cu barca. Toţi sunt foarte tineri. Este ca şi cum ar trăi un fel de aventură – pentru unii.

Se gândi că va fi vorba despre Ana. Spuse batjocoritor:

— Era foarte incomod. Stăteam pe un scrin. Jos era apă.

Îşi aminti de spărtura din uşă care se lărgea necontenit. Era ca un ecran de hârtie spart. Lemnul fusese uscat şi

trosnea puternic. Se gândi şi la placa de patefon „Oh, Maria Magdalena!”. Îi păru rău că o aruncase. Vorbi fără grabă.

— Era foarte frig. Am băut cu toţii o sticlă de vin. Ar fi fost păcat să se piardă. Îşi aminti de obrazul soldatului şi de mirosul de manta udă. Nu-şi amintea faţa lui, numai culoarea stinsă a pielii, udă de ploaie şi de sudoarea care ieşea prin pori ca printr-un tifon.

— Vin?

— Da, vin. Pentru ce m-aţi chemat?

Celălalt întinse mâna spre pachetul de ţigări. Apoi se hotărî.

— Bărbatul dumitale a murit.

O privi şi ea aşteptă să termine. Dar el nu mai spuse nimic. Lumina lămpii era sub nivelul obrazului ei. Simţi că lui îi pare rău că nu o poate vedea. Se gândi la ceea ce îi spusese Ana. Ei ar vrea să vadă tot, să lingă şi răsuflarea înecaţilor.

— Când?

— Nu ştiu.

— Când a fost găsit?

— Ieri. Trebuie să-l identifici. Îmi pare rău, nu se poate altfel.

— Înseamnă că nu e sigur.

— Mă tem că da. L-au recunoscut doi oameni. Actele de identitate nu s-au distrus.

— Deci nu mai e nevoie de mine.

— Trebuie să coborâm.

Au ieşit pe sală şi s-au întâlnit cu un alt bărbat. Cei doi au schimbat o privire. Bărbatul cu care ieşise din cameră a dat din cap. Celălalt a spus „veniţi cu mine”. Au coborât la subsol. Afară erau oameni care aşteptau să fie urcaţi într-un camion. În timp ce coborau treptele, cel care o conducea a spus „nu mai plouă, o să fiţi ajutaţi”.

Cadavrul se afla într-o cameră în care înainte se ţineau unelte de grădinărie. Uneltele fuseseră îngrămădite într-o parte, lăsând un spaţiu liber. Pe ciment fusese pus un

grătar de lemn. Cadavrul era acoperit cu o pânză de cort. Se simţea un miros de mucegai şi de formol. Bărbatul se aplecă şi dădu pânza la o parte. Apoi se retrase câţiva paşi.

Pleoapele umflate şi buzele, dar nimic nu părea totuşi schimbat cu adevărat. Camera era luminată printr-un geam îngust, aflat sus, lângă tavan. Pierduse mantaua de ploaie sau îi fusese scoasă. Haina era udă şi grea. Postavul îşi schimbase culoarea, era aproape negru. Îi păru bine că nu era singură, altfel ar fi trebuit să facă ceva. Aşa, putea privi. Buzele nu erau umflate; totdeauna se înşelase. *Nicola, de buzele tale ar trebui prinse lipitori,* cine spusese oare? I se făcu scârbă şi se crispă. Bărbatul o urmărise.

— E frig. Eu am pus grătarul de lemn.

Magdalena dădu din cap. Îi păru bine că vorbise. Privi la uneltele de grădinărie. Erau foarte multe, probabil fuseseră folosite de elevi la orele practice. Unele aveau cozile albe. Semănau cu trunchiurile de copaci tineri. Le privi fără să le vadă. Îşi amintea totul foarte limpede.

Sosiseră târziu, era aproape întuneric. Nicola a spus, stai şi apoi coborâse. Un moment i-a trecut prin minte că vrea s-o ducă în braţe. Să treacă de partea cealaltă a trăsurii, să o ia în braţe şi s-o ducă în casă. Să-i prindă picioarele sub genunchi, obligând-o să le îndoaie, să-i sprijine spatele cu cealaltă mână, atrăgând-o spre el pentru a se sprijini. A apucat-o spaima şi a vrut să sară, înainte de a ajunge la ea. Dar a întârziat sau nu a fost în stare. Era speriată pentru că – descoperi vinovată – o clipă dorise lucrul acesta. El a intrat în casă şi s-a întors cu o pereche de cizme de cauciuc. Încalţă-te cu astea, e noroi. Şi momentul de spaimă se transformă în furie şi umilinţă.

Privi jos. *Nicola, am să plec.* Îi privi din nou buzele, apoi bărbia şi gâtul. Cămaşa nu avea nasturele de la gât. Poate că el îşi băgase mâna sub guler şi trăsese. Se gândi că ar trebui să-l coase. Singurul lucru pe care putea să-l

mai facă. Părul se uscase, i se lipise de frunte. Era îmbrăcat într-o haină al cărei postav cenuşiu, aproape negru, nu avea să-şi schimbe culoarea. Numai cămaşa trebuia închisă sus la gât. Dar nu avea curajul să se aplece. Ochii i se umplură neaşteptat de lacrimi. Dădu din cap şi bărbatul, care o urmărise tot timpul, se apropie şi trase pânza peste cadavru.

Apoi ieşiră împreună.

— Când, dimineaţa, seara? Îi păru rău că a întrerupt-o şi explică liniştit: Trebuie întocmit certificatul de deces.

— După-amiază, pe la trei, patru.

— Asta e şi părerea doctorului. Mai puţin de patruzeci şi opt de ore. Deocamdată nu vă puteţi întoarce. Rămâneţi aici sau vreţi să fiţi evacuată?

— Mai aştept. Făcu o pauză, căutându-şi cuvintele·. Vă mulţumesc că vă ocupaţi de noi.

— Mie? şi dintr-odată celălalt păru foarte enervat.

Magdalena îşi întinse mâinile sub lampă. Simţi căldura becului pe suprafaţa pielii. Calota nichelată a aparatului de raze e sus, deasupra patului. Câteodată, îşi întinde palmele în iluzia că o să se încălzească, patul e tare, cearşaful rece. Îşi roti, brusc, corpul. Celălalt birou era pe latura îngustă a camerei. Din partea aceea se auzea un zgomot continuu, în reprize. Cineva linia o hârtie cu o riglă lungă de metal.

— De ce n-aţi plecat împreună?

— Are vreo importanţă faptul acesta?

— Nu.

— Barca era veche şi mică. Mi-a fost teamă.

— Soldaţii au spus că sunteţi o femeie curajoasă.

— Sunt. În barcă nu încăpeau doi oameni. Am rămas singură şi am aşteptat. A spus că se întoarce. Cu ajutoare.

— Aşa a spus? Dar fără să aibă aerul că reproşează ceva. Am fost odată într-o casă care ardea. O casă foarte mare. S-au întâmplat lucruri foarte curioase.

Se ridică în picioare, dezmorţindu-se.

— Sunt obosit, la ora asta întotdeauna mă simt obosit. Ar trebui să mergem să bem o cafea. A avut ghinion. Ştia să înoate, nu-i aşa?

— Da.

Celălalt trecu în spatele ei, plimbându-se prin cameră. Nu-l putea vedea bine, însă îl auzea.

— Curentul nu era puternic. După ce s-a răsturnat, ar fi putut să înoate un timp, să se agaţe de ceva. Un pom, un stâlp. Poate că s-a lovit. A venit peste el când înota. Dacă s-ar fi lovit la cap nu mai putea face chiar nimic. Totuşi nu are urme. E sigur că şi-a pierdut cumpătul. Asta e, ştiu bine ce se întâmplă.

— Nu-şi pierdea niciodată cumpătul.

Celălalt făcu o pauză. Ea îşi închipui, fiindcă nu vedea nimic în afară de corpul lui proiectat pe suprafaţa albă a zidului, că ridică neputincios din umeri. Se oprise.

— În sfârşit, păcat. Ar fi putut să se salveze. Cred că era foarte obosit. Putem coborî la cafea.

După-amiază l-au înmormântat. Soldaţii au săpat o groapă într-un loc mai înalt. Tot ei l-au dus. Până la locul unde a fost săpată groapa, nu era cărare. A fost cusută o pânză de cort şi făcut din ea un fel de sac. După ce l-au băgat înăuntru au cusut şi restul. Înainte de a închide sacul au întrebat-o dacă vrea să facă ceva. Ea s-a aplecat deasupra mortului. Au crezut că vrea să-l sărute, dar Magdalena a pus mâna pe capetele gulerului de la cămaşă şi a încercat să le apropie. De abia acum se vedea cât de gros se făcuse gâtul. Apoi s-a ridicat şi ei au terminat de cusut sacul. Iarba era alunecoasă. Trebuiau să urce puţin, destul de puţin, totuşi pentru cei din spate era destul de greu. În unele locuri iarba fusese smulsă.

După soldaţi, venea Magdalena, în spatele ei, cel care o condusese jos, în camera de la subsol şi un ofiţer. Iarba avea o culoare frumoasă, bărbătească. Aproape de capătul drumului i-a ajuns din urmă, venind în fugă, Ana. Pământul era nisipos, fusese scos şi pus pe o singură latură a gropii. Soldaţii au lăsat sacul jos, pe cealaltă

latură şi au aşteptat. S-au uitat la ofiţer, după aceea la Magdalena.

Adevărata înmormântare fusese jos, în camera de la subsol. Când a tras capetele gulerului, îşi aminti, i-a atins bărbia. Pielea aspră era a ei, nu a lui.

Niciunul, îşi spuse, nu trebuie să-i ceară iertare celuilalt.

Soldaţii au scos chingile, pregătindu-se, apoi au ridicat pe rând fiecare capăt al sacului. Le-au potrivit bine şi le-au încercat tăria, deşi nu era nevoie. Nimeni nu spunea nimic. Ana a strigat deodată „aşteptaţi!”. A venit în faţă, lângă soldaţi şi a îngenunchiat pe iarba moale. A spus „Tatăl nostru”, pronunţând limpede fiecare cuvânt. Toţi au îngenunchiat, pe rând, iar Maria Magdalena a întins mâna acolo unde ar fi putut fi capul lui. Rugăciunea era liniştită, totul era liniştit. Dacă şi-ar fi ridicat capetele, ar fi văzut jos, departe, satul scufundat, însă acum şi apa era liniştită. *Bătrânul pescuia păstrăvi. I-a întins unul pe care îl scosese din cârlig. Bătrânul stătea pe un bolovan, râul era îngust, albia dezvelită, cu pietre albe cenuşii, în lumină. Ea l-a apucat, l-a strâns în pumn, apoi a desfăcut pumnul. Pietrele erau reci, simţea răceala în talpa piciorului urcându-i-se prin pulpe. A ţipat – peştele se zbătea printre pietrele albe – fiindcă îi era frică să nu-l piardă. Unchiul a apucat peştele şi l-a izbit de bolovan, o dată, de două ori, până când din urechi a început să se scurgă un lichid decolorat, albicios. Magdalena a început să plângă. Striga „nu, unchiule, nu”.*

Ana spuse „amin” şi toţi au repetat după ea amin. Au coborât sacul, după aceea soldaţii au pus mâna pe cazmale şi au început să arunce pământul. Satul era tăcut, acoperişurile stăteau deasupra apei. Ana s-a apropiat şi a spus „mergem”. Magdalena a scuturat din cap. Nu-i plăcea pământul ud.

Noaptea s-a culcat într-un pat de campanie. Dimineaţa, s-au urcat în camion şi au plecat, înainte de a se urca, au primit pachete de mâncare şi ţigări. Camionul era pe

jumătate gol. Ana stătea lângă ea. Un ofiţer tânăr a început să spună ceva. Tâmplele îi erau adâncite. S-a oprit şi a ridicat din umeri foarte obosit. Drum bun, a zis când a pornit camionul. Ana a început să le facă semne cu mâna celor de jos. Ofiţerul a dus mâna la chipiu şi a salutat. Numai picioarele îi trădau oboseala.

Camionul era acoperit cu prelată şi avea bănci. Drumul a fost lung, cu multe ocoluri, trebuiau să meargă prin locuri desfundate, iar uneori cineva din cabină cobora şi ghida şoferul cu comenzi scurte.

În oraş au primit îmbrăcăminte şi bani. Au fost cazate într-un cort mare militar. Locul fusese nivelat înainte şi corturile montate ca într-o tabără. În faţa unora dintre ele erau întinse rufe la uscat. Cerul era întunecat, însă de douăsprezece ore nu mai ploua. După-amiază, după ce-şi alesese patul, Magdalena îşi aranjă lucrurile în dulap, se spălă pe mâini şi se pieptănă, pregătindu-se să iasă. Ana spuse „vin şi eu”, dar Magdalena dădu din cap. Între corturi erau alei late pe care fusese presărat nisip. Copiii găsiseră lăzi goale pe care le legaseră cu sfori şi le trăgeau pe nisip. Pe stâlpi fuseseră montate difuzoare, care transmiteau ştirile importante. Se anunţă că vor reîncepe ploile. Magdalena se întoarse şi-i spuse „îmbracă-te, mergem împreună”.

La poarta taberei era staţia autobuzului. Se înfiinţase o linie directă între tabără şi centrul oraşului. Tot lângă intrare fusese montată o baracă unde se vindeau ziare, dulciuri, articole de drogherie. Maşina plecă în oraş aproape goală. Oraşul era cuminte şi, după forfota din tabără, părea aproape indiferent.

S-au întors în tabără la unsprezece, cu ultima maşină. Începuse să plouă. Ana sufla în fereastră, aburind geamul, după aceea trăgea linii. Maşinile aveau aprinse farurile de ceaţă.

La opt, străzile din centru erau pline. Oamenii mergeau fără grabă. Se pregătiseră pentru ploaie. Erau îmbrăcaţi cu mantăi, şepci, pălării, aveau umbrele mici,

demontabile, atârnate de încheietura pumnului. Ele stăteau cu spatele la stradă privind în vitrină. Vitrina reflecta obrazurile oamenilor care treceau. Uneori erau foarte aproape de ele. În mijlocul vitrinei se găsea o jucărie mecanică, iar împrejurul jucăriei o grămadă de sticle aranjate simetric. Mai târziu au intrat la un cinematograf. S-au aşezat la coadă, dar a mers repede, fiindcă la ultima reprezentaţie venea lume mai putină. În costul biletului intra o suprataxă de douăzeci şi cinci de bani pentru sinistraţi. La jurnal s-au arătat câmpii înecate sub apă. În sală era tăcere. Simţeau crispate tăcerea, era ca o reculegere solidară, în mijlocul căreia se aflau ele, cele două străine.

Maşina mergea încet, şoferul conducea prudent din cauza ploii. Ana spuse:

— Sunt obosită. Poate nu trebuia să venim. Tabăra e la marginea oraşului, nu face parte din oraş.

Magdalena păru că şi-a pierdut dintr-odată răbdarea.

— Ce vrei, de ce te ţii după mine tot timpul?

— Iartă-mă, credeam că aşa e bine pentru amândouă.

Cealaltă îşi reveni.

— Sunt liniştită, Ana. Ieri ai spus tu rugăciunea şi ar fi trebuit s-o fac eu. Alaltăieri noaptea te-am ascultat. Nu ne datorăm nimic una alteia.

În autobuz cineva începu să plângă. Până la tabără n-au mai vorbit nimic.

Au intrat în cort, s-au dezbrăcat şi s-au urcat în paturi. Se auzea ploaia bătând în pânza cortului. Paturile erau despărţite prin perdele. Magdalena îşi aduse aminte de o maşină care trecuse încărcată cu pâine caldă şi i se făcu foame. În cort, în afară de ele două, mai era o femeie, pe care n-o văzuseră la faţă. Ştiau că e acolo, dar altceva nu ştiau nimic. Voi s-o strige pe Ana. Dar tocmai în momentul acela femeia începu să tuşească. Tuşea încet, înăbuşit, ca şi cum şi-ar fi băgat capul sub pătură şi Magdalena renunţă.

În fiecare după-amiază plecau din tabără în oraş.

Dimineaţa lucrau la administraţia taberei, iar după ora şase plecau. Asta a durat o săptămână. Nu făceau nimic în oraş. Mergeau pe străzi, intrau undeva, se odihneau o jumătate de oră, o oră şi porneau din nou. Câteodată, se întorceau cu maşina de zece, alteori cu cea de zece şi jumătate. Vorbeau puţin. Oraşul avea o stradă largă între catedrală şi clădirea administrativă. În perimetrul central erau şi alte străzi mai mici care se umpleau la anumite ore. Nu departe de clădirea administrativă, au descoperit un loc în care le făcea plăcere să vină. Era o piaţă de formă dreptunghiulară, la una din extremităţi cu o cişmea de piatră, înconjurată de grilaj. Piaţa era pavată cu bolovani de râu, n-avea trotuare şi pomi. Clădirile, care formau laturile pieţei, aveau aceeaşi înălţime şi aceeaşi culoare. Din cauza asta părea un fel de curte interioară în care tot ceea ce se petrecea avea un aer familiar şi firesc chiar dacă oamenii nu se cunoşteau. Din cişmea, care capta un izvor, curgea o apă mineralizată şi uşor acidulată. Spre seară, se umpleau, de la cişmea, vase mari şi căni, totul fără grabă. Cerul continua să fie închis, dar ploua din ce în ce mai rar.

Magdalena începuse să se obişnuiască cu oraşul, cu venirile şi plecările lor zilnice. Făcea parte din el aşa cum făcea parte şi din tabără. Ana însă se plictisea. Vorbea puţin şi prefera să rămână cât mai mult într-un loc în care se opreau.

— Aş vrea să intru într-una din casele astea, am mereu impresia că ne ţin la distanţă. Îi ţin departe pe cei din tabără, se feresc de noi ca şi cum am fi bolnavi sau foarte săraci. Plătesc taxa pentru sinistraţi, ne dau pâine. Au grijă să nu ne lipsească nimic, dar vor să rămânem acolo, sau să ne întoarcem de unde am venit.

Magdalena a răspuns:

— Nu-i judeca. Li s-a făcut frică.

Totuşi Ana continua să o însoţească pentru că nu-i plăcea să rămână în tabără.

Printre corturi se jucau copiii. Erau zgomotoşi şi

murdari. Se aciuaseră pisici şi câini. Copiii purtau cămăşi viu colorate, cu desene imprimate, care atârnau pe ei şi-i împiedicau în mişcări. Aveau tot felul de jucării mecanice care zăceau risipite prin nisip. Unele dintre jucării fuseseră noi şi scumpe. Femeile apăreau câteodată îmbrăcate cu rochii ciudate şi comice pentru locul acela. Cea de a treia persoană din cortul lor era o femeie în vârstă care stătea aproape tot timpul ascunsă în spaţiul dintre perdelele din jurul patului. Seara, când se reîntorceau, o auzeau întrebând cu o voce liniştită „voi sunteţi?”, apoi niciun zgomot, ca şi cum toată noaptea ar fi vegheat cu mâinile sub cap, ascultând şi aşteptând.

Într-o zi, erau aşezate la o masă, la un restaurant vegetarian, cu câte un pahar de lapte bătut şi chifle – cina lor, câteodată. Ana şi-a şters buzele şi a întrebat:

— Cât timp ai fost închisă?

— Cum adică, închisă... tresări Ana.

— Nu trebuie să te superi. Cineva din tabăra, care ne-a văzut împreună, mi-a spus că stăteai într-o casă izolată şi foarte departe de orice aşezare şi că nu ai fost văzută ani de zile. Te-a recunoscut, fiindcă te-ai schimbai foarte puţin. Numai părul, spunea ea...

— Era casa mea. Casa în care locuiam.

— De aceea nu te plictiseşti acum.

— Vorbeşti prostii. Cât timp am fost acolo, nu m-am gândit la altceva. Acum sunt aici.

— Şi eu am fost închisă.

— Nu mă interesează, Ana.

— Ştiu. Vrei să spui că nici pe mine nu mă priveşte ce ţi s-a întâmplat ţie, mi-ai mai spus-o de atâtea ori. Apoi întrebă brusc: De ce n-ai fugit?

— Eşti nervoasă, Ana. Ai început să oboseşti. Să mergem.

Câteodată încercau să le acosteze. Dar Ana începea să râdă şi vorbea tare, obligând lumea să se întoarcă spre ele şi astfel erau lăsate în pace.

Într-o seară, la întoarcerea din oraş, Ana a pierdut

maşina. Era ultima cursă, fusese multă lume şi, când încercau să se urce, Ana a rămas la urmă. În timp ce se depărta maşina, a făcut semne cu mâna, disperată şi chiar a alergat câţiva paşi. Între locul acela şi tabără era o distanţă de şapte kilometri.

Magdalena a intrat în cort încet, străduindu-se să nu facă niciun zgomot. S-a oprit în dreptul despărţiturii, în care se afla patul ei. Nehotărâtă. Apoi şi-a dat seama că bătrâna aşteaptă, nu poate rămâne toată noaptea, pândind întoarcerea lor. De departe se auzea un zgomot de lanţ frecându-se de o sârmă, apoi gemetele unui câine. A apucat perdeaua şi a tras cu putere. Bătrâna a întrebat:

— Voi sunteţi?

— Da.

— Eşti singură?

Magdalena a ezitat.

— Eram sigură că odată aşa o să se întâmple.

Apoi tăcu.

Magdalena ştia că Ana nu pierduse maşina. Se dezbrăca încet. Nu-i era somn. Închise ochii şi începu să se gândească. La fel ca atunci când i se spunea „povesteşte-ne, Magdalena, ceva de groază”. Ar fi fost bine ca bătrâna s-o roage. Bătrâna stătea cu mâinile sub cap şi aştepta.

Magdalena spuse:

— E târziu. S-ar putea să găsească totuşi o ocazie.

— Cât e ceasul?

— Douăsprezece fără un sfert.

— Nu pot să dorm, vorbi liniştită bătrâna. Toate s-au întâmplat noaptea. Trebuie să rămâi treaz cât se poate de mult. Cu timpul te obişnuieşti.

— Da.

— Ştii să citeşti? Citeşti cărţi?

— Da.

— Povesteşte-mi ceva.

Magdalena începu să vorbească.

Un cabanier trăieşte, într-o cabană îndepărtată, singur cu nevasta. Există o perioadă lungă, toamna şi primăvara, când nu vine nimeni la ei. Cabana nu este legată prin nici un fel de mijloc de comunicaţie de un oraş. Masivul e puţin frecventat de turişti. Mai curând o cabană de vânătoare. Cei doi au fost mutaţi acolo de la o cabană centrală, foarte aglomerată, la stăruinţele femeii, care era de o gelozie neobişnuită. Locul este izolat şi pustiu. Bărbatul se gândeşte să scape de femeie. Orice ar face, însă, ar putea fi bănuit. Chiar şi de un accident, un accident adevărat (de aceea este tot timpul cu ochii pe ea, o urmăreşte neîncetat – în zona aceea există avalanşe de zăpadă, ruperi de stânci – şi frica lui i se transmite şi ei, care se vede urmărită, este atentă, trează, obosită, îşi dă seama că se pregăteşte ceva. Dar nu ştie ce). Şi atunci, bărbatului îi vine o idee uluitor de simplă. *El* va fi victima unui accident, pe care-l va pune pe seama dorinţei ei bolnăvicioase de răzbunare. Toate circumstanţele din trecut se pot întoarce la fel de bine împotriva femeii. Împrejurimile sunt foarte accidentate şi, chiar în spatele cabanei, se află o râpă destul de adâncă. Mai rămâne să aştepte, pentru a pune în aplicare planul, apropierea perioadei în care cabana începe să fie vizitată. După o săptămână de vreme senină şi uscată, spre sfârşitul primăverii, se hotărăşte. Într-o zi de vineri, o cheamă în spatele cabanei să-i arate un pui de vulpe agăţat într-un jnepeniş, apoi îi spune că a glumit, o ia în braţe şi începe să se hârjonească cu ea, împingând-o încet către malul râpei. Ea, încordată, după o atât de lungă aşteptare şi bănuind că asta era cursa de care se temea, reacţionează mai violent decât a prevăzut el. Lăsându-se să-şi piardă echilibrul, dar pregătit să rămână agăţat, pentru a se alege numai cu răni superficiale, împins puternic, el nu se poate prinde de punctele de sprijin, pe care şi le propusese şi se rostogoleşte până jos, în râpă, alegându-se cu fracturi multiple la un picior. Femeia, ieşind brusc din starea de spaimă, în care trăise

atâtea zile, reuşeşte să-l salveze. Lucrând cu o tenacitate uluitoare, câştigând centimetru cu centimetru, este în stare, după opt ore, să-l aducă sus. Apoi îl cară în cabană, ducându-l în spate şi, după ce îi dă un somnifer puternic, îi imobilizează piciorul fracturat. Noaptea, vremea se schimbă şi începe să ningă, astfel că, nici a doua zi şi nici zilele următoare, nu vine nimeni la cabană. Bărbatul înţelege absurditatea planului pe care-l făcuse. Prezentând doar nişte răni uşoare, nu putea fi luată în serios ipoteza unei tentative de asasinat. Femeia îl veghează în permanenţă, dar nu cu un sentiment de vinovăţie, ci liniştită şi sobră, iar el îşi dă seama că ea începe să bănuiască ce a urmărit. Peste o săptămână, când sosesc primii străini în cabană, este transportat, în stare gravă, jos. În timp ce se află internat în spital, i se cere o declaraţie şi el spune că a alunecat şi a căzut. Peste o zi, este interogat din nou şi el repetă ceea ce a spus, afirmând, de data aceasta, că nimeni nu ar putea şti mai bine decât el, deoarece nu a fost altcineva de faţă. Atunci i se citeşte declaraţia femeii, care arată că l-a împins în râpă. Nimic în plus. El protestează şi i se aduc atunci propriile lui argumente: nu e verosimil ca să fii alunecat, platforma era lată, nu plouase, piatra era uscată. Şi, acceptând chiar că ar fi căzut, i se spune, îndemânarea lui şi viteza de reacţie, pe care experienţa i-o dădea, ar fi făcut să se prindă de ceva, râpa având o înclinare foarte mică în partea superioară. Fracturile nu puteau fi provocate decât de o cădere lungă şi brutală, aşa cum declarase şi femeia. E întrebat din nou dacă vrea să depună o plângere şi i se atrage atenţia că şi fără plângerea lui, afacerea va avea acelaşi curs. Cere să fie confruntat cu ea, dar i se răspunde politicos că nu este încă momentul. Pierzându-şi cumpătul, începe să ţipe „e nebună, nu o ascultaţi, e complet nebună”. Intervine doctorul, i se dă un calmant puternic şi rămâne apatic tot restul zilei şi nopţii. A doua zi, epuizat, cere să fie ascultat şi să se noteze tot ceea ce va spune. Relatează exact ce

urmăreşte, cum a procedat, neomiţând niciun amănunt din îndelungata sa pregătire şi precizează că s-a lăsat să cadă. Este lăsat să vorbească până la urmă şi, când cere declaraţia ca să o semneze, i se dă. Apoi, i se spune, că povestea este verosimilă şi nobilă însă că dorinţa lui de sacrificiu nu poate submina interesele societăţii. După aceea, este luată declaraţia, pe care a semnat-o şi, în faţa lui, e ruptă în bucăţi „pentru a nu fi obligat să te inculpez sub învinuirea de inducere în eroare a justiţiei”.

Bătrâna spuse:

— N-o mai aştepta. Noaptea asta nu mai vine.

Ana s-a întors dimineaţa cu prima maşină. S-a spălat, s-a schimbat, punându-şi rochia de lucru. Înainte de plecare, a spus:

— Am lipsit toată noaptea.

În timpul zilei s-au întâlnit de vreo două ori, apoi s-au văzut la masă.

În tabără exista o cantină la care cei ce puteau să muncească îşi plăteau masa. Preţurile erau foarte mici pentru că cea mai mare parte din alimente erau primite. În afara celor care erau repartizate pe adresa taberei, mai veneau colete poştale de la necunoscuţi. Pe unul dintre ele era scris: „de la Florian şi ai lui”. Administratorul taberei avusese ideea de a pune în cantină, lângă ieşire o tablă de ardezie neagră pe care era trecut prânzul pentru ziua următoare, câte două variante la fiecare fel de mâncare. Înainte de a ieşi din cantină, fiecare trebuia să treacă prin faţa tablei şi să tragă o linie cu creta în dreptul felului de mâncare pe care-l prefera. După numărătoarea liniilor se stabilea necesarul de alimente. Unii, după ce se săturau, nu mai aveau chef să se gândească la ce vor să mănânce a doua zi.

Ana încerca să se poarte cât mai firesc. Spuse, râzând:

— Am avut astăzi o idee. Să tragem liniile înainte de a mânca, la început, când stăm la rând.

Mâncarea era distribuită de două fete. Stăteau în spatele unei mese lungi şi fiecare avea în faţa ei câte

două marmite. Oamenii spuneau „unu” sau „doi” ori şi mai simplu, ridicau un deget ori două.

— Îţi strică pofta de mâncare fiindcă te gândeşti totdeauna la ce urmează a doua zi. Mi-am spus însă că e prea târziu să încercăm acum. Am început să fim nişte animale bine dresate.

La sfârşitul mesei, în momentul când Magdalena se pregătea să se scoale, o apucă de mână obligând-o să rămână pe bancă.

— Nu m-ai întrebat ce-am făcut astă noapte.

— Nu.

— Totuşi am să-ţi spun. M-am întors în oraş şi m-am plimbat cu un bărbat. După aceea am fost la el şi am aşteptat să se facă ziuă. Nu mă crezi, nu-i aşa?

— Ba da.

— Am să-ţi povestesc cum era înăuntru, ca să-ţi dai seama că nu mint. Mai întâi, o scară cu trepte de lemn, roşii, ceruite, deasupra un covor fixat în bare de alamă. O scară dreaptă, pornind de jos. De la uşa de intrare. În cameră era o sferă mare de sticlă verde. O canapea foarte caraghioasă, de formă ovală, cu un spătar exact la mijloc. Îţi poţi lăsa capul pe spate şi atunci fiecare îl vede pe celălalt şi chiar obrazurile şi frunţile se pot atinge, dar trupurile rămân despărţite. Pe un perete era un calendar scris pe hârtie de mătase. Săptămâna începea cu duminică. Aşa e mult mai bine, nu te aşteaptă nimic la sfârşit. Vrei să continui?

— Da.

— O masă rotundă de lemn. În mijloc, un desen. Un bărbat, având la dreapta şi la stânga câte o femeie. Desenul e făcut din lemn de altă esenţă. Bărbatul are barbişon. Un scaun cub. Douăzeci şi unu de cărţi; le-am numărat. Acum mă crezi?

— Da.

— Nu-i adevărat. Pot să-ţi spun cum era bucătăria. Pe peretele liber, farfurii de faianţă albă cu o floarea soarelui galbenă...

— Destul. Să mergem.

Rămăseseră ultimele. Începuse să se măture.

— Mai stai puţin. Am să-ţi spun adevărul. Nu am scăpat maşina. N-am vrut să urc. M-am plimbat, dar nimeni nu s-a uitat la mine. Nu din cauză că sunt respingătoare. Cred că arăt a om hămesit, poate că lucrul ăsta se vede pe faţa mea. Poate se vede şi pe faţa ta. Oamenilor nu le plac cei care arată ca şi cum ar vrea să ia totul; sau să dea totul. Probabil nu înţeleg. Cineva m-a oprit totuşi şi mi-a spus „cred că eşti foarte supărată”. M-a dus într-o lăptărie şi m-a întrebat ce vreau să mănânc. Am scuturat din cap, refuzând şi el a comandat cafea cu frişcă şi cornuri. Mi-a spus „nu locuiesc singur, dar poţi rămâne peste noapte la mine”. Am fost la el. Era o cameră la care ajungeai urcând o scară dreaptă cu trepte de lemn vopsite în roşu şi lustruite...

Se opri o clipă, apoi izbucni:

— Nu, Magdalena, nu. Am minţit, iarăşi. M-am oprit în faţa unei ferestre. Pentru ca să văd. Să am ce-ţi povesti astăzi. Cineva a tras, însă, perdeaua. Am auzit un copil înăuntru plângând. Nu a tras-o pentru mine, sunt sigură, nu avea cum să mă vadă. Totuşi a tras-o şi apoi a închis fereastra. Am dormit în sala de aşteptare a gării. M-am trezit o dată când s-a anunţat venirea unui tren. Am ieşit pe peron. La o fereastră a vagonului de dormit era o femeie care se pieptăna. După ce a plecat trenul, m-am întors şi m-am culcat.

S-au sculat de la masă şi s-au dus în cort. Bătrâna sforăia. La megafon se transmitea muzică. Amplificatorul era puternic şi muzica se auzea tare în toată tabăra.

În după-amiaza aceea nu au plecat în oraş. Cerul era limpede. Aerul, rece şi uscat. Magdalena a spus:

— În curând o să plecăm.

Şi dintr-odată păru extraordinar de bucuroasă.

Pe lângă tabără funcţiona o comisie care se întrunea la câteva zile. Comisia se ocupa de revenirea oamenilor în locurile de unde erau plecaţi. Mai judeca tot felul de

cereri şi plângeri. Unii erau chemaţi de comisie, se fixa ordinea cu o zi înainte, alţii se aşezau la rând şi aşteptau, în zilele în care funcţiona comisia, era o anumită agitaţie şi mişcare în tabără. Câteodată un bărbat venea bucuros la cort şi striga „poimâine plecăm”. Aleile erau mai departe greblate cu grijă. Când un cort se golea, era închis şi sigilat. Cei care rămăseseră veneau din zone complet distruse. Acolo se aştepta încă retragerea apelor. Nu numai retragerea apelor, trebuia refăcut totul, casele, stâlpii de telegraf, podurile. Unele aşezări urmau să fie mutate pe locuri mai înalte. Era nevoie de un fel de indiferenţă faţă de ceea ce se întâmplase. Nepăsare, ca şi cum ceea ce fusese pierdut nu avea nicio importanţă, un lucru vechi şi fără întrebuinţare, uitat. Uneori izbucneau mici scandaluri. După perioada de toropeală de la început, viaţa neobişnuită a taberei şi oraşul creaseră o stare de nervozitate şi excitaţie.

La câteva zile, Magdalena s-a prezentat singură în faţa comisiei şi a anunţat că pleacă. A cerut să i se dea o foaie de transport şi să i se înlesnească formele de mutare, într-un alt oraş.

— De ce?

Magdalena a ezitat o clipă.

— Aşa vreau.

Comisia se întrunea în biroul administratorului, care se găsea, împreună cu casieria şi cantina, în singura construcţie stabilă din tabără, o baracă confecţionată din materiale uşoare. Pe un perete al biroului era agăţată o hartă la scară mare cu toate localităţile. Magdalena lucra în biroul acela. Completa adrese pe plicuri, întocmea evidenţa pentru cantină şi ducea corespondenţa. Era plătită ca femeie de serviciu şi fusese singurul post care i se putuse oferi în tabără.

— Unde vrei să mergi?

Întinse mâna şi fixă un punct pe hartă.

— Aici.

Cei care lucrau în oraş erau mult mai bine plătiţi, dar

plecau foarte devreme şi se întorceau târziu. În plus, mulţi dintre ei nu erau obişnuiţi cu disciplina de fabrică şi veneau epuizaţi. Cu toate acestea, câţiva ar fi preferat să rămână în oraş. De cele mai multe ori era greu să fie convinşi să renunţe. Magdalena fusese surprinsă de întrebare şi fixase aproape la întâmplare punctul pe hartă.

Preşedintele comisiei s-a întors către ceilalţi şi a întrebat indulgent:

— Cunoaşte cineva oraşul?

— Eu îl cunosc. Curat, cam sărăcăcios. Am făcut armata acolo, cumpăram duminică după-amiaza pere. Pere mari. Doar atât.

— Poate că de atunci s-a mai schimbat.

— Foarte frumoase pere. Păcat. De ce tocmai acolo?

— Trebuie să ne reîntoarcem la vechile noastre locuri. Să arătăm entuziasm şi încredere.

— Ce te atrage? Bineînţeles, eşti liberă să te duci unde îţi place. Noi vrem să te ajutăm.

— Poate te-a influenţat cineva? se interesă cu răbdare preşedintele.

— Încetaţi, strigă Magdalena. Vreau să plec. Mă poate împiedica cineva? Vreau să văd cine m-ar putea împiedica.

Se priviră uimiţi unii pe alţii.

— S-ar putea să ai totuşi unele greutăţi.

Administratorul, care până atunci nu spusese nimic, a întrebat-o liniştit:

— De ce nu rămâi un timp aici, în tabără. Cred că acum am putea să-ţi mărim şi leafa. Lucrezi foarte bine. Mai târziu te vei hotărî.

— Nu înţeleg ce vreţi.

— Cum crezi...

— Suntem datori să-ţi explicăm.

— Pot pleca singură. Am şi bani. Nu am nevoie de nimic. De la început nu trebuia să vă cer nimic

— Bine, bine. Vei primi recomandarea pentru serviciu şi

foaie de transport. Când vrei să pleci?

— Astăzi. La noapte.

Intră în cort. Se urcă îmbrăcată în pat. Îi părea rău că îşi ieşise din fire. Erau nişte oameni cuminţi care organizau un haos. Privea sus la pânza de cort. Deasupra capului se vedea ţesătura, firele erau de grosime inegală, cu mici noduri, apoi începeau să se confunde. O masă de culoare omogenă întunecoasă. Ştia că nu e singură, dar nu se auzea niciun zgomot. După ce părăsise camera, ceruse o cafea. Cineva în spatele ei a strigat ceva, nu a mai aşteptat cafeaua şi a ieşit. În faţa unui cort, doi inşi jucau cărţi. O femeie în combinezon strigă la ei. Multă vreme crezuseră că bătrâna stătea întinsă în pat. O dată, o singură dată bătrâna nu a tras perdeaua. Stătea pe marginea patului, cu coatele pe genunchi şi faţa sprijinită în palme. Dormea sau se prefăcea că doarme. Îşi spuse că n-ar fi trebuit să iasă atât de repede din birou. Să rămână acolo în faţa lor, mai mult, atât cât ar fi fost necesar ca ei să-şi dea seama că nu o sperie nimic. Nu, asta se întâmplase altădată. Atunci era foarte important să arate că nu-i e frică chiar dacă nu avea aproape nicio legătură cu ce se vorbea, fiindcă însemna că nu are nimic de ascuns. Acum nici nu-i interesa. Erau ca funcţionarii unei comisii de recrutare care mizează pe un procent de pierderi. Îşi privi ceasul. După aceea se ridică şi începu să-şi strângă lucrurile. Din ceea ce primise păstră doar un pulover, restul îl lăsă pe pat. O auzi pe bătrâna întrebând:

— Pleci?

— Da.

— Ai să pleci singură. Numai aşa pleci cu adevărat.

— Te simţi bine, mătuşă?

— Grăbeşte-te. Cu noi ce vor să facă?

— Nu ştiu. Te poţi întoarce acasă sau...

— Bine.

Bătrâna tăcu. Magdalena aşteptă să vorbească, apoi spuse:

— Dimineaţa e aproape frig. Rămâi cu bine.

Ieşi în oraş, se duse la biroul de voiaj şi îşi reţinu locul, după aceea o întrebă pe funcţionara de la informaţii care este cel mai bun coafor din oraş. Ceru să i se taie părul scurt. Apoi se privi în oglindă. Era o femeie de treizeci şi cinci de ani cu maxilarele uşor proeminente.

Se întoarse în tabără şi îşi luă lucrurile. Bătrâna dormea. Ana nu venise. Când ajunse în dreptul cantinei, cineva o strigă şi îi dădu un baton mare de ciocolată.

— Ia-o pe drum. O să-ţi prindă bine.

Sosi la gară devreme. Rămase pe peron, plimbându-se îndelung de la un capăt la celălalt. Aerul era umed, pe metal se transforma în stropi mărunţi şi reci de apă.

Noaptea, în tren, visă râul. Visă valea râului cu hăţişurile ei, din care seara se ridicau păsări speriate şi totul era atât de exact, de coerent, încât începu să urmărească în vis exact ceea ce dorea. Urcă malul, apoi coborî, trecu pe malul celălalt al apei şi auzi chiar şi împuşcătura armei.

Îşi aminti de ceaţa umedă plutind deasupra apei şi de fructele mici negre de arin, căzute pe pământ.

Ajunse în faţa casei, mergând pe o stradă foarte lungă şi dreaptă. În jurul grătarelor de canal erau băltoace de apă de culoarea mâlului.

Era un altfel de oraş decât cele cu care fusese obişnuită. Casele aveau pereţii decoloraţi, cu pete mari de zugrăveală desprinsă. Erau mici, uneori părând că se ridică de sub pământ aproape ca nişte colibe. Cu toate acestea, senzaţia nu era de urâţenie şi disperare. Dimpotrivă, un fel de pace familială părea că pluteşte deasupra tuturor şi asta poate şi din cauză că totul era acoperit de o abundenţă vegetală proaspătă, de un verde aproape negru.

Camera avea două ferestre pe acelaşi perete şi după grosimea zidului în dreptul ferestrelor se vedea cât de veche este construcţia.

— N-are să-ţi placă, îi spusese femeia care o

întâmpinase. O chema Angela. Mai exista în casă şi o altă femeie. Erau singure. Pe cealaltă nu o văzuse, ştia însă că exista. Angela se silea să pară dispreţuitoare.

— Camera e mică şi are lucruri vechi. Obiecte vechi şi urâte. Când e frig, miroase a cenuşă.

— Nu e de închiriat?

— Nu am nevoie s-o dau. Tu ai cerut s-o vezi.

— Îmi pare rău...

— Nu-i nimic. Poţi să rămâi.

— Sunt unele lucruri de aici la care aş renunţa. Vreau să spun, nu-mi sunt indispensabile. Pot să scot...

— Nimic.

În cameră, era un pat cu bare de alamă şi două butii cu smochini în dreptul ferestrelor. Mai erau noptiere, împletituri, un paravan, tablouri.

— Bine.

— Nici mai târziu n-am să-mi schimb părerea.

Printre lucruri se găsea un scrin dintr-un lemn de culoare închisă. Scrinul avea sertare mari. Privindu-l, Magdalena se simţi deodată mulţumită că va fi camera ei.

— O iau.

Angela zâmbi. Pentru prima dată încerca să îndulcească ceea ce se pregătea să spună.

— Am vrut să ştii de la început la ce trebuie să te aştepţi. Îmi pare bine că eşti o fiinţă blândă.

Magdalena tresări.

— Pleacă, te rog.

Începu să se dezbrace. Era încă lumină afară. Prima noapte dormise în gară. Pierduse o legătură şi ajunsese târziu. A doua noapte găsise o cameră la hotel. Era un hotel vechi, urât, ca o pensiune ţinută de o familie avară. După ce a primit cheia, a făcut câţiva paşi spre scară. Apoi s-a întors. Cel de la recepţie o urmărise tot timpul. Era un om nemulţumit. Pe pereţi atârnau două cartonaşe cu recomandări. Se opri în faţa omului.

„Dacă ai veni acum în oraşul ăsta, îl întrebase, ce-ai face prima dată?”

Omul, surprins la început, o măsurase cu răutate.

„M-aş spăla.”

Ajunsă sus, se privise în oglindă. Apoi a început să râdă. Râdea nebuneşte, cu poftă. Se priveau una pe alta şi se bucurau de farsa pe care o jucaseră.

Îşi trecu mâna prin păr. Mâna îi rămase în aer. Încă nu se obişnuise cu părul tăiat scurt, era ca un obiect pe care-l folosise multă vreme şi dintr-odată descoperea că are alte proporţii. Apoi îşi privi corpul, îşi atinse pielea cu podul palmelor. Era un gest de care se temea. Dar nu regăsi senzaţia aceea confuză de voluptate şi scârbă. Poate din cauză că prin ferestre pătrundea prea multă lumină. Era o cameră în care se simţea spionată. La fel ca un prizonier scos dintr-o celulă şi lăsat în mijlocul unei pieţe.

Noaptea, în camera de la hotel, o trezise zgomotul unui tanc. Zgomotul sporise treptat, apoi izbucnise brusc în ea. Sărise din pat, împinsese canaturile ferestrei şi se aplecase mult în afară. Nu era un tanc, ci un camion greu, de intervenţie. Înainta încet, uneori roţile patinau. Strada era îngustă, cineva mergea înainte şi striga la şofer. Se reîntoarse în pat şi-şi acoperi capul cu perna. Camionul mergea foarte încet. La un moment dat se opri. Îşi trase perna de pe cap şi atunci auzi o înjurătură. Noaptea era limpede şi tăcută. Veni la fereastră, sprijinindu-se cu coatele de pragul rece. Camionul porni din nou, dar, pe măsură ce se depărta, zgomotul se transforma într-o torpoare plăcută. Îşi aminti că sala de aşteptare a gării era pavată cu romburi albe şi gri. O înlănţuire neîntreruptă de romburi albe, cenuşii. Într-un colţ, existau două fotolii. Spre dimineaţă, cineva a întors comutatorul, lăsând aprins numai un bec. Modificarea luminii o trezise. Noaptea nu treceau prin gară trenuri de persoane. Fără să-şi dea seama de ce o face, se ridicase de pe fotoliu. Nu reuşea să-şi amintească de ce s-a sculat. Porni, la început se înşelă asupra direcţiei, apoi reveni şi se îndreptă spre uşă. Trecu pe lângă impiegat, care o privi uimit, ieşi în

stradă şi plecă mai departe. Se plimbă pe străzi câtva timp. Apoi intră într-o lăptărie. „Lapte cu caimac se poate?” şi băuse ţinând paharul cald între palme.

Privi camera, trecând încet, fără grabă, de la un obiect la altul. Se gândi că va trebui să se obişnuiască cu ele. De abia acum începea să-şi dea seama cât este de obosită. Era încă lumină, ziua se mărea din ce în ce mai mult.

În primele luni lucră într-un spital. Într-o anexă a spitalului, o casă veche, în care fuseseră instalate câteva birouri, fişierul şi camera de gardă.

Sorta fişele, care-i veneau dimineaţa amestecate şi scotea fişele care i se cereau. Nu trebuia să aibă altă grijă decât să respecte ordinea alfabetică. Dulapurile cu casete se înşiruiau de-a lungul peretelui, pe un coridor lung, care fusese închis la ambele capete. Împreună cu ea mai lucrau două femei. Una completa fişele noilor veniţi. Când nu avea de lucru, se retrăgea la celălalt capăt al coridorului şi citea sau scria. Era o femeie mai în vârstă, tăcută. Cealaltă dădea numere de ordine pentru consultaţii. Numele său era Marta. Într-unul din capetele culoarului, fuseseră montate, în paravanul despărţitor, două ghişee. De la un capăt la celălalt al culoarului erau patruzeci şi doi de paşi, pe care Magdalena îi făcea la începutul zilei încet.

Spitalul era compus din mai multe pavilioane. La început fusese o singură clădire, în mijlocul unui mare parc. De la intrarea în parc pornea o alee mare, pavată, din care, la un moment dat, se desfăcea un drum îngust, pietruit, trecând mai întâi pe lângă corpul de izolare, apoi de-a lungul unui zid vechi, cu răsaduri abandonate şi grămezi de gunoaie pe jumătate arse, până la intrarea din spate a spitalului. Magdalena descoperi drumul acesta.

La câteva zile, trecând pe acolo, cineva îi ieşi în faţă.

— Unde pleci? Vrei să fugi?

Tresări îngrozită. Înaintea ei se afla un cerşetor cu o

armă de vânătoare trecută pe umăr.

— De unde ai luat hainele?

Întinse mâna, încercând să-şi facă drum pe lângă el. În dreapta, erau grămezile de gunoi, în stânga, bălării înalte. Lăsă mâna să-i cadă.

— Cine eşti? îl întrebă.

— Te-ai plictisit şi vrei s-o ştergi. Arma nu e încărcată. Totuşi, ţine seama, e o armă.

— Lucrez aici.

— De când?

— De o săptămână.

— Nimeni nu iese pe poarta asta. Altădată se scoteau morţii pe-aici, într-un docar. Numele meu e Matei.

— Acum lasă-mă să trec.

Celălalt se dădu la o parte, făcându-i loc. Bălăriile erau înalte, pământul moale.

— Stai, se auzi strigată, după ce se îndepărtase câţiva paşi. Eu mă ocup cu creşterea cobailor. De asta miros aşa urât. În căsuţa de acolo. Arma, ţi-am spus, nu e încărcată.

A doua zi, Marta a întrebat-o:

„Te-a oprit vânătorul?”

Era convinsă că o urmărise. Putea s-o vadă de când intra pe aleea cea mare, o regăsea în aleea laterală, deşi aceasta făcea un cot prin spatele unui grup de pomi şi o ţinea sub priviri până târziu, când reuşea să dispară în spatele pavilionului de izolare. La fel o urmărise şi impiegatul după ce ieşise din casă. Îi era foarte frig, se ridicase cu senzaţia ciudată că era trezită şi alungată: Pornise, simţindu-i tot timpul privirea în spate. Îşi ţinea muşchii cefei şi ai spatelui încordaţi, mergea cu coatele lipite de corp, ca să nu se vadă că tremură. Înainta, atentă doar cât să nu se vadă nimic. Bulevardul era lung, drept, departe, în faţa ei, zărea o suprafaţă intens luminată, poate o piaţă. Nici atunci nu putuse face nimic să scape. De la început, oamenii o priveau stăruitor.

Poarta din spatele spitalului dădea într-o stradă, la capătul căreia era calea ferată. De-a lungul liniilor

ajungea la gară, dar nu era nevoie să intre, o ocolea, păşind în piaţa din spate şi de acolo pornea drept înainte. Ajungând acasă, închidea un circuit ale cărui extremităţi se aflau la o distanţă relativ egală în oricare dintre cele două sensuri. Era mereu singură.

Marta veni lângă ea.

— Te-a lăsat să treci?

— Da.

— Ştiai, ţi-a atras atenţia cineva?

— Ce să-mi spună?

— El stă ascuns. Când vede pe cineva necunoscut se ascunde. Şi apoi îi sare în faţă. Totul e să nu-ţi fie frică. Simte când ţi-e frică şi cu asta s-a terminat. Te trimite înapoi, te alungă, aşa cum se alungă un câine care a scăpat.

Marta aştepta. Magdalena se hotărî.

— Am trecut pe lângă el, i-am spus „daţi-mi voie să trec”, pentru că drumul este foarte îngust.

Crezuse că Marta încerca s-o încolţească. Apoi îi păru rău. Devenise foarte bănuitoare. Rămase mai târziu la spital. În unele zile după-amiaza era mult de lucru. Totuşi nu se bucurau, când erau ajutate, se temeau de tot ceea ce părea excesiv. Magdalena era o străină.

Ajunse acasă foarte obosită. În cameră era cald. Deschise fereastra, dar imediat o închise la loc. Voia să rămână singură. În casă exista o infirmă, mama sau sora Angelei, pe care însă nu o văzuse niciodată. Uneori auzea un zgomot uşor pe verandă, ca târşâitul unor picioare goale.

Marta, îşi spuse Magdalena, era aproape la fel de tânără ca şi Ana.

Se aşeză pe marginea patului, privind afară. Încetul cu încetul îşi făcu loc amintirea unui fapt ciudat şi caraghios. Lucrurile de care-şi amintea nu aveau nicio legătură cu ceea ce i se întâmpla ei. Sau poate că aveau totuşi una. Fetele veniseră la ea, trebuie să faci ceva, îi spuseră, altfel, o curăţă şi ea a făcut. Fata fusese urmărită şi se

văzuse unde a intrat, dar era întuneric. Au început cercetările şi ele s-au ţinut bine. Fata făcuse o prostie, dar nu era o prostie foarte mare, nu erau niciodată prea sătule. Ei nu puteau să se amestece acolo, totuşi, până la urmă, au făcut-o, fiindcă i-a întărâtat încăpăţânarea fetelor. După câtva timp, au găsit pe cineva care-şi amintea că a văzut-o ieşind din magazin şi care pretindea că ar putea s-o recunoască. Au fost adunate, aşezate pe rânduri, cu culoare de trecere între rânduri şi, când se pregăteau să înceapă, – fusese adus şi un fotograf – ea a strigat „drepţi, la stânga-mprejur”. Au rămas uluiţi, la orice s-ar fi putut aştepta numai la asta nu. Fetele rămăseseră serioase. Au executat mişcarea precis. Ei nu ştiau ce trebuie să facă, încă sperau că e o glumă. Unul singur a început, să alerge printre rânduri, trăgând după el femeia care spunea că ar putea să recunoască hoaţa, însă fetele se întorceau, pivotau în jurul lor, înţelegând ceea ce urmăreşte Magdalena, până când totul deveni o comedie grotescă. Femeia ieşi dintre rânduri aproape plângând.

Magdalena îşi luă prosopul şi se duse să facă un duş. Camera de baie era într-o fostă cămară. Pe pereţi se scurgeau picături de apă, mirosea a ulei şi mucegai. Mai târziu, fata pe care o scăpase, o sărutase. Era mai scundă decât ea, se ridicase şi o sărutase. Pentru cealaltă fusese ca un semn de supunere sau respect, dar Magdalena se smucise cu violenţă. Fata o privea mai departe liniştită, ca un vasal cuminte. O cuprinsese un fel de furie limpede. I-a strigat *pleacă imediat,* iar izbucnirea părea să nu aibă nicio legătură cu ceea ce se întâmplase. Cu câteva clipe înainte de a da comanda, nici nu ştiuse ce va face. Începu să se şteargă cu prosopul, îşi frecă puternic umerii şi gâtul. În cameră era o oglindă, geamul se aburise. Şterse cu un colţ al prosopului oglinda. Nicola îşi trecea vârfurile degetelor pe pielea ei, ca şi cum ar fi căutat pe întuneric un obiect. Îi vedea de jos faţa, numai bărbia şi ştiu ce se întâmplase cu el, deşi atunci era pentru prima dată când

el făcuse gestul acela.

Îi era cald. Aerul umed se lipea de pielea ei ca o sudoare străină. Trebuia să iasă imediat. Începu să-şi tragă cu repeziciune bluza, dar pânza era jilavă, nu putea face nimic şi, descumpănită un moment, fu pe punctul de a izbucni în plâns.

Cobaii erau crescuţi în cuşti din plasă de sârmă. Cuştile erau aşezate pe rasteluri făcute din bare metalice, acoperind pereţii până aproape de tavan. De afară, casa părea mică, dărăpănată. Într-o primă încăpere, se aflau rastelurile cu cuşti. Deasupra cimentului fusese presărat rumeguş proaspăt. Mirosul animalelor se amesteca în izul de lemn ud. În casă mai exista o cameră cu un pat şi bucătăria. În bucătărie era o sobă mare de zid care răspundea în camera cobailor.

Matei o aşteptase în pragul uşii. Când a ajuns în dreptul casei, a rugat-o să intre să-i vadă cobaii. Părea puţin emoţionat.

— Sunt animale blânde şi binevoitoare, spuse Matei. Îi aleg pe cei mai îndrăzneţi şi îi păstrez. Asta e cuşca lor. Ştii cum îi aleg pe cei mai îndrăzneţi?

— Nu.

— Pun mâncarea lângă flacăra lumânării. Am spus, cei mai îndrăzneţi, nu cei mai puternici. Să nu crezi că îi chinuiesc.

— Nu.

— Mă aşez aici, pe scaunul ăsta şi privesc. Crezi că mă plictisesc?

— Nu.

În camera în care se afla patul, mirosea a naftalină. Prin fereastră se vedea un zid înalt cu tencuiala roasă şi căzută. Marta întrebase.

„Nu ţi-e scârbă de mirosul ăsta?”

„Care miros?”

„Al animalelor.” „N-am fost decât o singură dată. Nu-mi place că mă urmăreşti.”

Marta nu voia nimic. Privea, asculta. Dacă lumina era prea tare, cobora pleoapele. Deschidea uşile, se uita, când se plictisea, le închidea la loc. Ana fusese flămândă. Ca un şobolan înfometat căruia i se dă drumul din cuşcă. Între ele nu era nicio legătură. Nu mai putea fi nicio legătură. Când plecase din oraş, rămăsese mult timp la geam pe culoar. Treceau printr-o regiune foarte aglomerată, satele, un fel de mici orăşele, veneau unul după altul, la distanţe scurte. După aceea s-a făcut noapte şi nu s-a mai văzut nimic. Prin fereastra vagonului se zăreau siluete nesigure de clădiri, oameni, arbori. Se eliberase.

Îl auzi pe Matei vorbind.

— Într-o zi, am pus în mijlocul unei cuşti o sticlă cu lapte. S-au căţărat unul peste altul, formând un fel de piramidă până când ultimul a putut să-şi bage coada pe gâtul sticlei. După aceea o lăsa jos şi fiecare pe rând lingea. Nu erau însă cei îndrăzneţi. Îi găsesc din ce în ce mai rar, poate că proba e prea dificilă. Am citit că, dacă li se aplică un şoc electric într-o anumită regiune a capului, devin ucigaşi. Ucigaşi din plăcere sau din nevoie. În felul în care noi am bea apă ca să ne astâmpărăm setea. Crezi că se poate aşa ceva?

— Nu ştiu. Am să mai trec pe aici.

— Bine.

Noaptea se trezi cu senzaţia că nu e singură. Deschise ochii şi rămase astfel un timp fără să se mişte, încercând să se obişnuiască cu întunericul. Apoi îi închise şi ascultă. Aşa era mult mai bine. Îi plăcea să urmărească mişcările, deplasarea, pauzele, aşteptarea în întuneric cu ochii închişi. În felul ăsta, totul se întâmpla chiar în faţa ei.

Nicola se dădea jos din pat, ieşea în curte, rămânea mult timp acolo, după aceea se întorcea. Mergea încet, lipindu-şi tălpile de podea, de la călcâi spre vârfurile degetelor, ca o ventuză. Culoarul era lung, umplut de un întuneric dens, ca un corp solid; câteodată bărbatul se apropia prea mult de unul din pereţi şi atunci se auzea o

frecare uşoară. Într-o noapte, Nicola i-a pus mâinile pe faţă. I-a acoperit faţa cu mâinile ca şi cum ar fi vrut s-o sufoce, dar mişcarea nu era brutală. Îi ţinea mâinile peste frunte şi ochi, împiedicând-o să vadă. Apoi le-a coborât pe gât şi din nou i le-a pus pe faţă. A acoperit-o cu trupul lui imens şi a început s-o izbească avid. Era liniştit. Totul a durat foarte mult şi la sfârşit s-a rostogolit greoi lângă ea.

Deschise ochii să se uite spre fereastră. Nu era nimeni în cameră. Se dădu jos din pat. Se duse în dreptul ferestrei şi privi afară. Nu putea ajunge chiar lângă fereastră, fiindcă acolo erau puse butiile cu smochini. Ca să vadă mai bine, îndepărtă cu mâna ramurile smochinului. De afară se auzi un zgomot. Îşi încordă auzul ca să înţeleagă de unde venea zgomotul. Dar nu mai ajungea nimic până la ea.

Nicola ia spus şi părea foarte încurcat că trebuie să vorbească.

„Eşti foarte slabă. Poate te-ai îmbolnăvit."

„Mă simt bine."

„Ai nevoie de ceva?"

„Nu."

„Aş putea să-ţi aduc un câine. Sau un ied. Poate că ţi-ar place să tragi cu arma? Nu e nevoie să te uiţi când ai lovit. Am să te învăţ cum să ţii arma. Îţi zguduie puţin umărul, dar, după ce te obişnuieşti, nu-ţi mai dai seama."

Se întoarse în pat. Privi spre fereastră intens, încercând să nu se gândească la nimic. După un timp, în faţa ochilor nu mai avea decât un dreptunghi albicios. Ca un perete dat cu var.

Dimineaţa îşi puse o fustă groasă şi un pulover. Era încă răcoare. Se pieptănă mult timp şi după aceea îşi făcu o cafea. O durea capul, era obosită. Unul dintre smochini înflorise. De abia acum observă florile. Erau albe şi aveau un parfum curios. Apoi ieşi afară şi se opri în dreptul uneia din ferestrele camerei sale, privind înăuntru. Se vedea patul bine, dar mai ales locul unde se afla perna. Dormise puţin, era obosită totuşi, îi părea bine că este

dimineaţă, chiar şi oboseala era într-un anumit fel plăcută.

Porni spre spital pe drumul care trecea prin gară. Mergea încet, era încă devreme. Ocoli clădirea gării şi traversă liniile ferate în dreptul unui vagon dormitor. Cineva, care stătea în uşa vagonului şi se rădea, se uită după ea. Era o vreme umedă, lemnul traverselor părea îmbibat în apă. Apoi intră în strada care dădea în spatele spitalului. Ajunse la poartă, o deschise, trecu pe cărarea de lângă zid, după aceea înconjură corpul de izolare şi ajunse în aleea principală. O ambulanţă venea din faţă. Se feri, dar şoferul ambală motorul ca şi cum ar fi vrut să glumească.

Casetele cu fişe erau aşezate de-a lungul peretelui din faţa ferestrelor. Lemnul din care fuseseră confecţionate era galben. Pe fiecare dintre casete în faţă se afla un cadran metalic în care era băgat un carton cu o literă. Marta se apropie de ea şi întrebă:

— Pot să te ajut cu ceva?

Casetele erau dispuse în ordine alfabetică, începând din faţă, de lângă ghişeul la care se prezentau bolnavii şi până în fundul coridorului. Magdalena începu să scoată casetele de la locul lor inversându-le, punându-le una în locul alteia, schimbând ordinea. Nu erau decât ele două, cealaltă lipsea pentru câteva zile. Din când în când se oprea, privea o foaie de hârtie, pe care literele alfabetului fuseseră trecute într-o anumită ordine. Apoi se întorcea şi continua. Niciodată nu scotea afară mai mult de trei casete deodată. Părea un joc de puzzle în care trebuie făcute cât mai puţine mişcări.

— Aşteaptă să termin. N-ai cum să mă ajuţi. Spune orice.

Marta se aşeză pe colţul unei mese. Ghişeul trebuia deschis peste o jumătate de oră. Timpul acesta era rezervat pentru a pune la loc fişele din ziua precedentă.

— La început, lucram în secţia de urgenţă. Cei mai

mulţi dintre cei aduşi acolo aveau arsuri grave. Sau poate că asta se întâmpla numai când eram eu de serviciu. În şcoală ni se spusese „uitaţi-vă cu atenţie, în felul acesta dispare frica şi scârba”.

Magdalena stabili o nouă ordine a casetelor. În partea din stânga, în apropiere de ghişeu, erau literele cele mai des solicitate. Cea de a treia femeie, care acum lipsea, se numea doamna Wagner. La cealaltă extremă, erau casetele cu Q, W, Y.

— Am văzut un bărbat căruia i se pusese pe faţă o maşină de călcat în timp ce dormea. Numai pe un obraz. Cineva avusese ideea asta.

Magdalena mai făcu mici modificări, schimbând locul unor casete din partea mediană. Amestecul părea ilogic, nu exista aparent niciun criteriu în aranjarea lor. Dar tot atât de ilogică ar fi putut fi considerată dispoziţia clapelor la o maşină de scris şi gândul acesta o făcu să zâmbească.

— Aş fi vrut să-l cunosc pe bărbatul acela, spuse Marta. Privit numai dintr-o parte, rămânea atrăgător sau, în orice caz, ceva bine cunoscut. Ideea de a-i desfigura numai un obraz, ca şi cum l-ar fi împărţit dintr-odată în două, fusese teribilă. Totuşi el putea să se aştepte la orice.

Marta privi la aranjarea ultimelor casete, apoi se hotărî:

— Cred că vrei să te distrezi puţin, dar doamna Wagner va fi nemulţumită de ceea ce ai făcut. E destul de ursuză.

Magdalena nu-i răspunse. Se îndepărtă de dulapuri, încercând să îmbrăţişeze totul dintr-o privire. Părea destul de mulţumită, ca şi cum ar fi fost vorba într-adevăr de găsirea soluţiei unui joc.

— Am terminat. În câteva zile ai să te obişnuieşti. După aceea va fi mult mai uşor.

— Grefa i-a făcut-o cu pielea luată chiar de la femeia care îl desfigurase. A venit singură. Ar fi bine să laşi casetele cum au fost.

— Mie îmi convine aşa.

Când se reîntoarse, peste câteva zile, doamna Wagner,

avu loc o discuţie între ele, dar Magdalena nu cedă şi atunci fu chemat directorul administrativ. Magdalena îi spuse pentru ce a schimbat casetele şi, ca să pară mai convingătoare, afirmă că va putea lucra singură la fişier. Pentru moment, nu se rezolvă nimic. Directorul ştia de unde venise şi se arătă conciliant.

Mai târziu, Magdalena găsi într-o anexă a spitalului un scaun cu roate care fusese folosit pentru transportul bolnavilor. Scaunului îi lipsea una din roţi. Era îmbrăcat într-o pânză cerată, roşu închis şi avea un spătar foarte comod. Magdalena îl rugă pe unul din mecanici să-i facă rost de o roată şi să i-o monteze. Apoi aduse scaunul în sala fişierelor. Aşezată pe scaun, se deplasa la casete, scotea fişele şi revenea la ghişeu. Nu se mişca însă destul de repede, însă demonstra o anumită abilitate. Cei de la ghişeu priveau nedumeriţi. Avea picioare lungi pe care le ţinea apropiate şi puţin oblic. Marta zise:

— Cred că de data asta nu mai merge. Nu se poate să faci numai ce vrei.

Magdalena se duse la directorul administrativ şi îi spuse că la fişier pot rămâne numai două persoane. Directorul ştia demult lucrul acesta. Totuşi aştepta să vadă ce-i va propune. Era de presupus că ea va cere să plece doamna Wagner. Celălalt încercă să pară brutal.

— Putem renunţa la tine.

— Nu, eu am învăţat să lucrez. Luaţi-o pe Marta înapoi în secţie.

— Ea este de acord?

— N-are importanţă.

— Aş putea să-i spun ce mi-ai propus.

— Am s-o fac chiar eu.

Magdalena ajunse dimineaţa la intrarea din spate a spitalului. Poarta era închisă. Aşteptă un timp. Apoi începu să bată. Când se pregătea să plece, Matei ieşi să-i deschidă. Avea capul bandajat şi era învelit într-o pătură. Îi descuie fără niciun cuvânt, o lăsă să intre, apoi învârti cheia în broască. La prânz, se întoarse tot pe acolo, dar

nu ieşi nimeni, iar poarta era deschisă. Mergea încet, prefăcându-se preocupată, se opri şi privi spre casă, după aceea porni mai departe.

Câteva zile la rând făcu la fel. Odată Matei o opri şi-i spuse:

— Nu mai veni. Sunt bolnav. Acum sunt bolnav.

— Pot să te ajut cu ceva?

— Nu. Apoi îşi schimbă culoarea feţei, deveni alb. Ca un om care a pierdut brusc tot sângele şi începu să tremure.

— Pleacă, urlă, pleacă imediat. Îşi trase arma de pe umăr, o îndreptă spre ea şi manevră încărcătorul. Magdalena auzi sunetul metalului ciocnit, era un zgomot pe care-l cunoştea foarte bine. Nicola se încorda, i se vedeau muşchii maxilarelor crispându-se ca şi cum s-ar fi pregătit să spună ceva, dar în ultimul moment reuşea să se stăpânească.

Strigă la celălalt:

— Linişteşte-te!

Apoi porni fără să privească în urmă.

La ora aceea strada părea aproape pustie. Nu era o uliţă de mahala şi nicio străduţă dosnică. Avea aspectul unui drum care dusese cândva într-un loc precis, dar acum nu mai era de folos, fusese abandonat pentru că la capătul lui nu se mai găsea nimic. În multe locuri nu era mărginit de case, fâşiile de pământ uscat înaintau până la rigolă.

...Un oraş care a fost părăsit de oameni, de animale, de insecte, spusese. Stătea cocoţată pe un pupitru şi vorbea fără să le dea nicio atenţie. Cum se poate, se revoltaseră, ca să-ţi treacă prin cap lucruri atât de aiurite. Nu aiurite, aşa de ciudate, pentru că nu le-ai văzut niciodată. Şi cei care, după ce oraşul s-a golit, continuă Magdalena netulburată, le iau locul, intră în case, se aşază la mese şi continuă cu aceeaşi lingură să golească farfuria de ciorbă caldă atunci când cei dinaintea lor mâncau, să se urce în paturi şi să facă dragoste atunci când cei cărora le-au luat locul s-au întrerupt, să se aşeze pe closete... termină,

Maria Magdalena, eşti scârboasă. Bine, n-am să mai spun nimic. Dacă vrei povesteşte-ne lucruri palpitante.

Pe marginea drumului erau tufe de soc. La rigole, bolovanii pavajului erau acoperiţi de pete de muşchi verzi cenuşii. Întindea mâna spre tufe şi răsfirând degetele, le trecea printre frunze ca un pieptene mare. Casele nu aveau câini. Mergea fără grabă, s-ar fi putut crede că şi-ar fi ales oraşul numai pentru drumul acesta părăsit, abandonat, care, simţea în mod inexplicabil, că-i aparţine.

Se urcă pe rambleul căii ferate şi porni în lungul liniilor. Apoi intră în zona de triaj, care era pustie. Se vedeau grămezi de zgură veche, uscată şi bucăţi de şină aruncate. Mirosea a fum, a lemn impregnat din cauza ploilor, iar printre pietre începuseră să iasă buruienile. Călcată în picioare, zgura scârţâia ca un pietriş uscat. Era o gară în care manevrele se făceau cu locomotive vechi. Ajunse lângă clădirea gării, dar nu o mai ocoli, se urcă pe peron, la capătul lui trecu prin faţa unei magazii, a cişmelei de apă şi apoi intră în restaurantul gării. Mesele erau libere. Se aşeză lângă fereastră şi comandă o omletă. Văzu pe pervazul ferestrei un anuar al trenurilor înfăşurat într-un ziar uitat acolo. Îl luă şi începu să-l răsfoiască. Vagoane de dormit, vagoane restaurant, pe foi roz, pe foi albastre, vagoane internaţionale. Închise anuarul, îl înfăşură la loc în ziar şi-l puse pe pervaz. Afară, pe peron, două fetiţe jucau şotron. Înainte de a sări, una dintre ele îşi umezea buzele cu vârful limbii. Mai târziu, veni un tren şi sala se umplu de bărbaţi. Unii veneau de la lucru, alţii plecau. Era o agitaţie cuminte, stenică, venind din nevoia oamenilor de a se atinge şi a-şi vorbi. Gara se golea repede. Comandă o cafea şi-l rugă pe chelner să ia cel de al doilea scaun de acolo. Apoi un vânzător ambulant îi oferi un bilet de loterie pe care, după ce îl cumpără, îl aruncă în poşetă. Era din nou multă linişte, o linişte care o pătrundea ca lumina puternică a zilei.

Să nu-i laşi să se apropie prea mult. O independenţă stăpânită, ca un obiect cu marginile netede care poate fi

ţinut la înălţimea ochilor. Altfel te încâlceşti, încetul cu încetul nu mai poţi scăpa, se agaţă de mâinile tale, de picioarele tale, de părul tău. Nicola pusese zăbrelele la fereastră, ca să o apese. Nu de asta începuse să-i fie frică, era ca şi cum un paznic ar decide să se zidească de viu împreună cu prizonierul său. Toamna, din valea râului se ridica aburul alb al ceţii ca un gaz otrăvitor penetrant. O paralizie lentă îi amorţea toate mişcările. Aştepta, dar nu se mai întâmpla nimic.

Îi ceru chelnerului un pahar de bere. Îl bău, plăti şi se ridică. Gara era din nou pustie. Copiii stăteau acum pe bordura peronului. Se plictisiseră, următorul tren venea peste câteva ore. Una dintre fetiţe făcu semn cuiva, apoi lăsă mâna să-i cadă. Magdalena ieşi pe bulevardul gării, pornind spre centrul oraşului. După câţiva zeci de metri se întoarse. Ocoli piaţa fără să mai intre în gară, traversă liniile după ce trecu de magazie şi reveni pe drumul pustiu care ducea la poarta din spate a spitalului. Grăbi pasul. Descoperi uimită că se gândeşte la Matei cu un fel de duioşie. Matei, în mijlocul cobailor lui albi şi tăcuţi. Când ajunse, primul lucru pe care-l văzu fu o tăbliţă „intrarea interzisă” atârnată de grilaj. Rămase în faţa porţii aşteptând, fără să se mişte, liniştită, privind drept înainte, ca şi cum ar fi trebuit să-i dea cuiva timpul s-o recunoască. Din locul unde se afla, se vedea un singur geam, acoperit de hârtie cafenie. Nu se întâmplă nimic, după un timp auzi o melodie la un patefon, un sunet subţire şi îndepărtat.

Marta spusese:

„nimeni nu intră acolo. Câteodată o femeie de la dezinfecţie vine şi face curat. Femeia e oligofrenă, nu răspunde la întrebări. Când eram mică, îmi plăcea să intru sub podul râului cu băieţii. Se atingeau de mine şi îi loveam. Sub poduri apa e neagră. Cred că totdeauna mi-a plăcut să văd lucrurile astea scârboase fiindcă nu mă ating. E aproape o voluptate să rămâi curată.”

Din casă se auzi un zgomot, ceva răsturnat brutal, izbit

şi muzica încetă.

Magdalena se întoarse.

Sâmbătă. La prânz, când se pregătea să plece, Marta a venit la ea.

— Astăzi şi mâine nu sunt de gardă. Vino cu mine. Ieşim din oraş.

Magdalena se supuse, fără plăcere.

Trecură la început prin centru. Străzile erau pline şi era singurul moment în care se putea vedea că oraşul e sufocat. Exista un fel de derută a spaţiului gol de o zi şi jumătate care urma. Cei mai mulţi dintre ei erau bărbaţi tineri. În timpul săptămânii se mişcau repede, precis, totul se supunea în ei şi în jurul lor unei logici riguroase, un fel de ordine curată şi limpede ca o elegantă mişcare armonică. Sâmbătă însă, expulzaţi din cele trei fabrici noi, oamenii deveneau brusc străini într-un oraş care părea neîncăpător pentru ei. Umblau pe străzi ca nişte păsări mari, neîndemânatece. Marta cumpără covrigi rotunzi, proaspeţi, cu coaja crăpată la foc. Erau gustoşi. Bărbaţii, obsedaţi de lungul timp gol din faţa lor, priveau hămesiţi la ele. Marta spuse „hai mai repede”.

La ieşirea din oraş, au oprit o maşină. Drumul trecea peste un pod, iar mai departe începea să urce. Apa era tulbure, acoperea complet albia, până la malul de pământ. Podul era din fier, se simţea în el o uşoară vibraţie ca şi cum, de la unul din capete, ar fi înaintat încet un vehicul foarte greu; sau ar fi călcat nişte picioare de oameni, foarte multe picioare s-ar fi târât obosite pe el. Şoferul le-a lăsat la începutul dealului, la o bifurcaţie, de unde se desfăcea drumul lateral. Marta sări jos şi îi întinse mâna. Mergea fără grabă şi Marta începu să vorbească.

— Am avut mai demult o bicicletă. O bicicletă bărbătească. Avea cadrul înalt şi toţi priveau lucrul acesta ca o excentricitate. Ştiam să descalec şi să mă urc aplecând spre mine, puţin, bicicleta. Când opresc o

maşină, înainte de a urca, mă uit la număr. Odată urcată, îl scriu sus, pe coapsă. Mă întorc cu spatele la şofer, prefăcându-mă că îmi caut ceva în geantă. Îmi ridic fusta şi scriu numărul direct pe piele. În felul acesta, sunt sigură că, dacă mi s-ar întâmpla ceva, ar fi descoperit. Bineînţeles el n-are de unde să ştie, dar nu o fac să mă apăr, aşa mă simt în siguranţă.

Mai merseră o bucată de drum şi Marta spuse:

— Să nu-ţi fie teamă. Nu mă agăţ, cu mine poţi fi liniştită.

Magdalena fu surprinsă. Nu credea că Marta ar fi putut să-şi dea seama. Strânse maxilarele, nemulţumită, fără să răspundă însă nimic.

Drumul trecea la început printr-o luncă rară. Se vedeau jos, în dreapta şi în stânga, ochiuri de apă. Din cauză că nu era asfaltat, părea un şleau. Mai târziu începea să urce, întâi într-o pantă uşoară, transformându-se treptat în serpentine largi, despărţite de pâlcuri de arbori. Se opriră într-o curbă şi Marta se sprijini în borna de piatră. Magdalena intră în şanţul şoselei, urcă taluzul şi se aşeză pe malul acoperit cu iarbă.

— În spatele tău, mai departe, spuse Marta, se află linia unui teleferic părăsit. Singurul lucru care a rămas la capătul de sus este o roată mare pe care se înfăşura cablul. Am fi putut urca pe linia telefericului, de acolo totul se vede bine şi precis ca şi cum te-ai aşeza într-o fereastră.

— Vii des pe-aici.

— Am fost o singură dată. Am încercat să urc pe linia telefericului şi pe la jumătatea drumului m-am întors. Stând acolo, poţi să-ţi închipui tot felul de poveşti care s-au întâmplat. Aventuri cu bărbaţi puternici, cu tâlhari, cu sihaştri vicioşi, istorii de dragoste, violuri cu ţipete înăbuşite de bolta plină de lilieci...

— Îţi plac?

— Nu! Am spus-o pentru tine. Hai să mergem.

De sus cobora o maşină militară de teren. La volan era

un soldat cu beretă kaki pe cap. Frână la câţiva metri în faţa lor. Îşi puse mâinile pe volan şi le privi fără să spună nimic. Avea pometi ascuţiţi, pe frunte, sub beretă i se vedea o dungă deschisă chiar sub păr. Se uita la ele şi aştepta. Era un bărbat tânăr, care nu se temea să privească drept o femeie. Ar fi putut, fără nicio vorbă, să facă ceea ce i s-ar fi cerut. Să intre cu maşina în marchearrière în şanţ, să întoarcă, s-o pună cu botul pe deal. Apoi să le deschidă uşa, aşteptând. Avea o cămaşă scrobită, deschisă la gât. Continua să-şi ţină mâinile pe volan, ca şi cum s-ar fi odihnit. Trecură pe lângă el şi niciunul dintre ei nu spuse nimic. După ce se îndepărtară câţiva paşi, în spatele lor maşina demară brusc. Magdalena fu sigură că soldatul rămăsese tot timpul în aceeaşi poziţie... Cu mâinile pe volan, expresia feţei neschimbată, puţin obosită, puţin indiferentă, ca a unui om obişnuit să înceapă de oriunde. Peste câteva clipe simţiră gustul uscat şi înecăcios al prafului în gură.

Sus, în vârful dealului, se afla mânăstirea. După ultima serpentină, drumul intra într-o zonă plată şi chiar asta era senzaţia că au ajuns la capăt. Pe trei laturi, în jurul mănăstirii, erau chiliile. Cea de a patra latură era liberă. Şi deschidea o perspectivă largă jos, spre vale. Ce căuta soldatul acolo, se trezi Magdalena întrebându-se şi se simţi nemulţumită.

Ferestrele de la chilii erau înalte şi lungi, fusese respectat un anume stil, în partea de sus erau ornamente de calcar alb, o decoraţie cuminte, însă, numai în aparenţă, pentru că piatra ar fi suportat orice. Trecură pe sub poarta clopotniţei, intrând în incinta mănăstirii. Peluza de iarbă era bine îngrijită, pe marginea ei, dale de piatră formau un patrulater, înconjurând ca un brâu jos clădirea.

— Aici a fost altădată o închisoare. Şi un ospiciu. Nu ştiu dacă ospiciul a fost înainte sau după închisoare.

Magdalena şi-l închipui pe soldatul de la volan cu o glugă pe cap. Nu i se mai vedea dunga albă de pe frunte

şi nici pometţii ascuţiţi. Uneori, poate că-şi pune capul pe mâini şi aţipeşte. Ăsta e motivul pentru care le ţine atât de sus, e mult mai uşor să-şi sprijine faţa acolo.

— Unde duce drumul?

— Nu ştiu. În spate, la vreo doi kilometri, e un sat.

Până jos, soldatul s-a mai oprit o dată. Probabil în cealaltă curbă, acolo unde drumul se lăţeşte. Se opri fără niciun motiv. Era sigur de el sau foarte indiferent, nu trebuia să facă nimic, atât doar, să aştepte. Ca un păianjen – şi gândul acesta o crispă, un fior ciudat de repulsie şi de încă altceva de care nu-şi dădea seama Aşteptarea lui, atunci când oprise maşina în faţa lor, părea foarte firească, aproape nici nu se uita la ele. Se gândea la un bărbat, gândul acesta de abia acum înţeles o îngheţa. Poate că dacă ar fi plouat, totuşi, soldatul ar fi trecut în goană mai departe. Picăturile de noroi sărite din roţile maşinii i s-ar fi lipit de fustă şi pe pulpe.

După ce intrase în casă, îşi aminti Magdalena limpede totul, Nicola i-a arătat camerele. Era cald, cineva făcuse focul înaintea venirii lor. La capătul culoarului, era scara. Sus ce e? podul, pot să urc? du-te. Scara avea trepte largi. Când ajunsese la jumătatea scării, a apucat-o de glezne. Şi-a smuls piciorul din mâna lui, dar el s-a agăţat de celălalt şi nu putea face nimic. L-a lovit şi el i-a dat drumul. După aceea, a venit după ea, sus. Scara trosnea sub paşii lui. Nu se mai grăbea. În pod mirosea a praf şi pânze de păianjen. Ea era foarte-slabă, o dureau şoldurile şi coapsele ca şi cum ar fi fost strivită de un perete, îşi simţea carnea rănită şi el nu reuşea decât să-i sporească durerea asta. A încercat să-şi strecoare palmele sub ea, în felul acesta câteva clipe au rămas imobilizaţi, dar ea a ştiut că orice ar face nu se mai poate schimba nimic.

— Vrei să ştii de unde venea soldatul? o auzi pe Marta vorbind.

Magdalena tresări.

— Asta m-am întrebat şi eu, spuse Marta. Apoi ridică nepăsătoare din umeri şi Magdalena se simţi vinovată ca

de o slăbiciune tăinuită.

Ieşiră din curtea mănăstirii în partea în care şirul chiliilor era întrerupt, deschizându-se un fel de faleză cu perspectivă asupra oraşului îndepărtat, aşezându-se pe un parapet scund de piatră. Parapetul proteja faleza care se întindea între două extremităţi ale construcţiilor. Părea un loc ales de promenadă şi meditaţie. De cealaltă parte a parapetului, malul era tăiat şi întărit cu bolovani mari de piatră. Oraşul se zărea departe, în vale, distanţa estompa contururile, era o stampă puţin decolorată, trezind o nostalgie ciudată pentru lucruri care nu s-au petrecut niciodată. Marta îşi trecu un picior de cealaltă parte a parapetului balansându-l în gol.

— Acum e totul foarte curat. Când începeau nebunii să ţipe, băteau clopotele. Ca să nu fie auziţi, deşi nimeni nu putea să-i audă. Închisoarea era tăcută. Aşa cred.

— Mi-ai spus că pot să fiu liniştită cu tine. N-am înţeles.

Marta ezită.

— În momentul în care mă satur, dispar. Acum nu vreau să fiu singură.

Exact ceea ce gândise. O lipitoare. Dar nu era neruşinare, doar un fel de foame bolnavă, de care nu îi era teamă. Privi fără să vrea buzele Martei. Era o gură bine desenată, însă lipsită de senzualitate, mai curând o gură de adolescent nesigur.

Printre bolovanii cu care fusese zidit malul, ieşeau buruienile subţiri, de un verde decolorat. De sus, până la baza malului, nu erau mai mult de trei metri, dar distanţa părea mare din cauza curburii zidului de sprijin care la mijloc forma o uşoară surplombă. Marta se aplecă, adună câteva pietricele şi începu să le arunce. Se auzea un zgomot înăbuşit când pietrele cădeau în iarbă. De fapt buruienile erau trunchiuri foarte fragile de arţar şi tei care în curând aveau să se usuce. Departe de tot se zărea aburul subţire al unui coş de uzină ca o acoladă delicată peste oraş.

Marta se întinse pe spate şi începu să vorbească.

— Am o prietenă care nu iubeşte câinii. Are glezne foarte fragile. Am să-ţi povestesc ceva. E o poveste frumoasă.

„Într-o zi, Lilian este chemată să facă injecţii unui copil. Când ajunge acolo, este întâmpinată de mama copilului, care îi spune că este vorba de o serie de paisprezece injecţii, cu două sau trei zile de pauză între ele, întrebând-o dacă este de acord. Lilian acceptă. La plecare, mama copilului o conduce până în vestibul şi îi mulţumeşte. Apoi îi oferă un baton mare de ciocolată, dar ea refuză. Mama îşi cere scuze, fără să fie însă descumpănită. Este o femeie care pare puţin distrată sau indiferentă. O singură dată a privit-o atent, atunci când a primit-o. Are glezne subţiri, din cauza asta pare mereu că este pe punctul de a-şi pierde echilibrul. A doua zi, nu mai este condusă de nimeni la plecare. Băiatul nu îndrăzneşte să se ridice cât timp ea este încă în cameră. De fapt nu este un copil, are şaisprezece ani. Pereţii camerei sunt văruiţi în alb. În camera lui se ajunge din vestibul, trecând printr-un hol mare, apoi printr-un culoar. Lilian a învăţat drumul. Una dintre celelalte uşi, care dau în hol, este întredeschisă. Se vede dincolo o mobilă albă. În a patra zi, este întâmpinată de tatăl băiatului.”

Marta se întrerupse. Întinse mâna şi începu să caute alte pietricele. Pipăia cu vârful degetelor pământul. Degetele erau lungi şi subţiri cu mici umflături în dreptul articulaţiilor. Magdalena se gândi la un polipoid.

„Tatăl băiatului are mâinile parfumate. Lilian îşi dă seama pentru că la plecare şi-au strâns mâna şi mirosul a rămas impregnat în palma ei. La prima vespasiană intră şi se spală. După seria de cinci injecţii, au făcut o pauză. Lilian se întreabă cum arată camera din care se vede o noptieră albă. Înainte de a reveni, îşi spune că n-ar trebui să se întoarcă în casa aceea, însă, imediat, se întreabă, de ce? şi ridică dispreţuitor din umeri. Când trece prin hol, la plecare, în a şaptea zi, tatăl o invită să ia loc. Îi dă să bea suc de portocale şi povesteşte apoi o întâmplare cu

un câine lup. Băiatul vine şi el şi se aşază într-un fotoliu. Fotoliile sunt largi, adânci, pielea este puţin roasă pe braţe. Băiatul se scoală şi aduce un album cu fotografii şi o rachetă de badmington. În sucul de portocale era şi alcool, dar asta nu mai are nicio importanţă. Băiatul îşi arată fotografiile, tatăl dă explicaţii, glumind. Totul are un aer foarte camaraderesc. Într-una din fotografii, băiatul şi tatăl. Sunt întinşi pe burtă pe puntea unui vas, iar mama, mai departe, râde. Tatăl spune *e o insulă foarte mică şi dacă nu eşti extraordinar de atent poţi chiar să treci peste ea.* În a opta zi nu se întâmplă nimic. Lilian priveşte pe fereastră – în cea de a noua zi – aşteptând ca băiatul să se îmbrace. Dar el întârzie şi apoi îl aude spunând *Lilian, te rog.* Prin fereastră se vede un cărucior pe două roţi cu un butoi legat deasupra. Lilian are o idee extraordinară. Strigă *bunicul tău a fost sacagiu?* şi izbucneşte în râs. Băiatul are un corp lung, frumos. Pe peretele lateral al unui dulap sunt atârnate un vizor şi o pereche de înotătoare de cauciuc. Lilian ia vizorul şi-l potriveşte pe frunte apoi întinde mâna şi îi ajută băiatului să se ridice. Când trec prin hol, observă că uşa de la camera în care se află mobila albă e întredeschisă. *Parcă spuneai că nu e nimeni acasă,* zice Lilian şi dintr-odată o cuprinde o furie rea. *Aşa am crezut,* dar Lilian nu-l ascultă, se duce la uşă şi izbeşte cu putere. În cameră e un pat lat. Foarte lat şi jos, cu tăblia de la capete vopsită în alb, iar în dreapta şi în stânga două abajururi portocalii. Apoi deschide celelalte uşi însă nu e nimeni. Bucătăria e îmbrăcată în faianţă colorată. Peste tot o ordine perfectă, ca şi cum n-ar fi locuită casa sau ca şi cum ar fi pregătită pentru o lungă absenţă. În bucătărie se află o vază cu flori uscate. Din cauza curentului, tulpinile şi frunzele se freacă uşor unele de altele. Începe să râdă, dar băiatul încă se teme. *Mai ai suc de portocale?* îi spune, şi-l priveşte drept în ochi şi celălalt se linişteşte deodată. Beau amândoi suc şi râd mereu pentru că el povesteşte cum i s-a urcat cineva în spate şi *doar atât am făcut,* îşi

scutură scurt umerii. Şi râd amândoi. Apoi Lilian se ridică şi ajunge în spatele lui. Se apleacă peste speteaza fotoliului – şi în tot acest timp râde, râde mereu. Întâi îl sărută pe gât, după aceea îi ia capul între mâini – şi-i prinde gura, îşi mişcă uşor buzele pe faţa lui şi din nou îl sărută pe gât. Băiatului îi este frig şi ea îl obligă să bea paharul de alcool până la capăt. Băiatul are picioare lungi, îşi ţine ochii închişi şi câteodată mâinile lui se agaţă de ea, de umerii ei, de gât, i se înfig în spate dar niciodată nu-i ating sânii. Apoi îl trage dincolo, în camera cu mobilă albă. Îl apucă de mână şi sare pe covorul moale, schimbând mereu piciorul. În timpul acesta cântă *ora patru a sosit, omul negru n-a venit,* iar el se preface că împreună cu ea caută. Patul este acoperit cu o cuvertură dintr-o mătase galbenă. Lilian se aruncă şi îl trage şi pe băiat odată cu ea. Îi desface nasturii de la tricou şi printre sughiţuri de râs strigă *cântă, nu te opri.* În tot acest timp se rostogoleşte, strânge cuvertura cu coatele, cu corpul, o mototoleşte, îşi freacă tălpile pantofilor de ea, vrea să fie sigură că se va murdări. Ar dori chiar să rupă din ea bucăţi mici, lungi, fâşii ale căror urme vor rămâne întotdeauna. Băiatul spune *Lilian, te iubesc, nu pot.* Dar culoarea cuverturii – şi curăţenia şi ordinea încăperilor şi mobila albă – o înnebunesc. Ca şi rezistenţa ţesăturii. Sare jos, apucă de un colţ şi trage. Apoi îl ia pe băiat în braţe şi îl strânge, îşi plimbă cu duioşie mâinile pe faţa lui, abia atingându-i, cu papilele tari ale degetelor, pielea. Îl dezbracă, mişcările ei sunt liniştite şi nu au nimic necuviincios. Îl conduce, dar nu pentru mult timp, fiindcă el descoperă că a devenit bărbat.”

— Ţi-a plăcut povestea mea, întrebă Marta. Apoi tot ea spuse repede, sfârşitul cred că l-am greşit. Însă, pe măsură ce vorbeam, mă înnebunea culoarea aia – şi mobila albă şi abajururile, dar mai ales cuvertura şi galbenul ei mat, rău, care se întinde ca o pecingine şi ne dispreţuieşte pe toţi.

Magdalena se ridică.

— Vreau să mă plimb puţin. Rămâi aici.

— În curând o să bată toaca. Din cauză că suntem pe vârful unui deal, sunetele se topesc şi se pierd. Dacă nu mă găseşti, coboară pe linia telefericului.

Iarba care acoperea curtea mânăstirii fusese tunsă de curând. Datorită culorii omogene, privirea se lăsa înşelată, zidurile păreau încărcate de nuanţe nesigure. Sus, unde lumina cădea în plin, piatra era de un alb mat. Urmări cu privirea liniile desenului geometric, în înălţime, până când ochii se împăienjeniră. Traversă peluza, sprijinindu-se de zidul mânăstirii. Închise ochii. Simţi patul de iarbă elastică sub picioare. Se sprijini cu spatele, lipindu-şi palmele de piatra caldă. Aspiră profund, dar nu mirosea a nimic, aerul era străin. Îşi plimbă palmele pe piatră, alegând şi urmărind o linie. Apoi văzu ferestrele chiliilor, îşi dădu seama că erau acolo, în jurul ei şi i se făcu deodată teamă că este urmărită din spatele lor. Geamurile erau ca nişte plase cu ochiuri mari, negre. Ocoli biserica şi ieşi pe poarta de sub clopotniţă. Traversă pajiştea din faţa intrării şi se îndreptă spre pădure, dar nu în direcţia de unde urcaseră din oraş, ci pe cealaltă latură.

Pădurea era rară, nu exista nicio cărare. Ea se afundă fără grijă, cu un fel de bucurie a simţurilor, părând că a regăsit ceva bine cunoscut.

Nicola urca dinspre râu. Era târziu, aproape noapte. Nu striga, nu spunea nimic. Ea ştia că vine, totuşi nu se auzea nimic. Nicola păşea uşor, ca un vânător, ca un vânat care nu se ştie niciodată în siguranţă. După ce urca treptele de afară, apăsa clanţa cu podul palmei, împingea uşa, o închidea, lăsându-se cu spatele pe ea, ajungea în bucătărie, ridica găleata şi începea să bea mult, până când apa îi curgea pe gât.

Păşind pe patul afânat de frunze moarte, închise ochii, strângând pleoapele cu putere pentru ca mişcările, mirosul să vină mai aproape de ea. Repetă, *Nicola păşea uşor ca un vânat.* Dar nu se întâmpla nimic, rămâneau în

ea doar cuvintele pe care şi le spunea, ca o incantaţie, o formulă magică, fără să cheme nimic din spatele lor.

Se opri într-un luminiş cu pat gros de muşchi verde-maroniu.

Se culcă pe spate şi îşi deschise bluza. La început, un nasture, după aceea toţi. Scoase bluza din fustă şi rămase întinsă cu umerii goi. Jos, nu se simţea nicio adiere. Musculiţe şi gâze mici se învârteau în jurul feţei, i se aşezau pe piele, dar ea nu făcea nicio mişcare să le alunge. Pielea i se crispă sub atingerea lor. Ar putea să rămână în pădure oricât. Până seara, chiar şi după căderea întunericului. Un timp, pielea rămâne tot caldă, apoi se răceşte, un frig nemilos se urcă în trup, paralizându-l, totuşi la început răcoarea va fi plăcută, ademenitoare, trebuie să existe un moment în care acest echilibru să fie perfect.

Demult, rămânea întinsă pe iarbă, cu capul sprijinit de un copac. Se auzea râul, dacă sălta puţin capul se vedea dincolo de el un spaţiu întunecat, întins, spart rapid de mişcări metalice. Nu-i era frică de întuneric, de trunchiurile şi frunzele pomilor în întuneric, de pământul gol. Numai de pietrele albe, care se vedeau pe marginea râului, fiindcă printre ele se amestecau oase lungi şi uscate de animale.

Se auzi toaca mânăstirii. Loviturile veneau rar, la început foarte distinct ca o stare de alarmă nedesluşită: îşi cuprinse umerii în braţe, îşi apăsă palmele pe sâni, strângându-se ca şi cum s-ar fi apărat de lovituri. De trunchiurile copacilor atârnau ramuri uscate. Printre ele erau agăţaţi licheni de culoarea cenuşii, se vedea totul foarte bine până departe, sus. Câteodată, în zilele de sărbătoare, îşi închipui, urcă prin pădure oameni tineri, care imită toaca lovind între ele două beţe ridicate de jos. Se răstoarnă apoi pe spate privind coroanele pomilor. Uneori, un câine hoinar se opreşte lângă ei şi atunci tresar speriaţi, dar imediat bat din palme şi cheamă câinele, alintându-l cu diminutive inventate. Din frunzele

strivite de coapsele lor şi din tulpinile plantelor sălbatece se scurge: un lichid cu miros înţepător. De jos, spre cer, se văd flori galbene, pintenul cocoşului şi altele, de un violet decolorat, fără nume. Florile le ating pulpele goale. Totul e nesigur şi sensibilizat, un vânt puţin mai puternic ar despuia copacii mai întâi de frunze, apoi de ramurile uscate, totul ar rămâne pur şi gol pe suprafaţa opacă a cerului.

Se ridică. Îşi încheie nasturii, netezi cu mâna cutele bluzei. Acum ritmul în care bătea toaca era rapid şi constant, intervenise o mare uşurare, fiindcă nu mai era nimic de aşteptat. Începu clopotul şi Magdalena îşi aşeză părul cu podul palmelor.

O găsi pe Marta în acelaşi loc. Au pornit înapoi coborând la început dealul pe serpentinele largi, dar curând s-au plictisit şi au ieşit din şosea. Au luat-o pe o cărare, ajungând pe un platou. În mijlocul platoului se afla o cabană înconjurată de o pajişte largă. Cabana ar fi trebuit să semene cu o casă din turtă dulce. Storurile erau vopsite în galben, acoperişul avea olane roşii şi un horn înalt. În faţa cabanei fusese pavat cu un strat de pietricele albe. Din loc în loc, pe pereţi, erau pictate inimioare şi colaci împletiţi. La cabană ducea şi un drum de maşini.

Marta porni înainte.

— Mi-e foame. În timp ce mâncăm, am să-ţi povestesc ceva despre căsuţa asta de basm.

Au intrat trecând prin faţa unui bar metalic lung. Deasupra barului era agăţată o diplomă de onoare. S-au aşezat la masă şi Marta a comandat. Într-un colţ era o vitrină cu păpuşi şi miniaturi din lemn ars. În aer plutea un miros vag de naftalină. Cineva dădu drumul la difuzor. Toate se amestecau într-o chinuitoare inutilitate şi urâţenie.

Marta mesteca repede, cu poftă. După un timp, începu să vorbească, iar cuvintele păreau şi ele devorate.

— Aici se aranjează uneori petreceri. Nişte tipi care ştiu

să se folosească de bucăţica lor de autoritate, în reţeaua de distribuţie locală. Vin cu două maşini după ora unsprezece. La ora unsprezece cabana se închide. De afară se vede noaptea foarte frumos oraşul. Luminile caselor şi piaţa cu reflectoarele îndreptate spre zidul primăriei. Bineînţeles, nu se vede totul clar, dar tocmai din cauza asta este foarte frumos, poţi să-ţi închipui orice, înainte cu două, trei zile, vine un om priceput care supraveghează pregătirile. Într-o noapte, o fată, care venea pentru prima dată, s-a sculat şi a plecat. Nu era târziu – petrecerea de abia începea – totuşi până în oraş e de mers. La început, au crezut că glumeşte. Cel care se ocupă cu pregătirile – organizatorul – un bărbat slab şi înalt, a început să râdă. După aceea a ridicat mâna să o lovească. Şeful l-a împiedicat. De obicei, când e scandal, – aşa se spune – este pusă muzica tare. Acum era foarte multă linişte. Cabanierul oprise magnetofonul şi aştepta. Şeful a spus „o să vă conducă cineva cu maşina, s-ar putea să plouă”. Apoi s-a dat drumul la muzică. În momentul în care a ajuns la uşă, fata a vrut să se întoarcă. Presimţise ceva mult mai rău decât palmele pe care lunganul se pregătea să i le tragă. Nu mai era sigură nici de ce s-a ridicat să plece. Văzuse mesele cu lumânări pe ele şi alături carafe albe din faianţă cu buchete de flori de câmp. Nu o singură masă lungă, ci câteva mese, răspândite în cele două săli. Poate că asta a speriat-o. Fuseseră scoase şi lanţurile de hârtie colorată atârnate de lămpi, iar vitrina cu miniaturi acoperită, cu o draperie. Ceva se întâmplase cu fata, i se făcuse deodată frică, sau scârbă, ori pur şi simplu s-a gândit că nu e pentru ea. Stătea în pragul uşii, – ezitând să apese pe clanţă, iar şeful a spus „du-te, hai, du-te, domnişoară, e târziu”.

De a doua zi a început să aştepte. Era din ce în ce mai sigură că nu făcuse bine plecând. Îi era teamă, teama se instaura ca o boală învăluitoare.

Câteodată, rememorându-şi scena, se gândea cu o anumită nostalgie că ar fi fost alungată. Se vedea, pentru

o clipă, izbită şi aruncată afară pe uşă şi asta aproape o mulţumea. Era cu totul altceva, mult mai mult.

Peste câteva zile, i s-a făcut un control (avea gestiunea unui mărunt magazin). A fost fericită pentru că nesiguranţa luase sfârşit. Şeful se hotărâse, în sfârşit. I s-a găsit o lipsă în gestiune – nu prea mare – şi, când revizorul a întrebat-o dacă are de făcut obiecţii, a spus, râzând, „perfect, perfect, v-aţi făcut datoria de minune”. A aşteptat, îşi strânsese lucrurile, însă nu s-a întâmplat nimic. A fost întrebată, numai după o săptămână, dacă achită suma lipsă integral sau în rate.

Apoi au început să-i facă alte controale, toate cât se poate de legale. Era inspectată curăţenia magazinului, orarul de funcţionare, dacă are unghiile tăiate, depozitarea ambalajelor, totul cu o mare politeţe şi corectitudine. I se atrăgea atenţia că a greşit, dar altceva nimic. Poate că aceste controale ar fi fost normal să fie făcute şi totul nu era decât o simplă coincidenţă. Însă ea trăia o stare de aşteptare continuă, devenise extrem de nervoasă, se înroşea şi începea să-i tremure vocea ori de câte ori era privită mai lung. (În aceeaşi perioadă, din pură întâmplare, a fost mustrată pentru că a trecut strada printr-un loc nepermis, odată şi-a pierdut biletul în autobuz, a fost citată din eroare într-un proces şi multe alte mărunţişuri. Pe scurt, i se făcuse frică de ceea ce nu se întâmplă.)

Într-o zi, nemaiputând suporta, s-a dus la şef şi a cerut să fie pedepsită. El a râs. Era o fată foarte atrăgătoare. „Nu există niciun motiv.” Fata a izbucnit în plâns. „Mi s-au găsit tot felul de abateri” şi a început să le enumere cu o precizie uimitoare a zilelor şi chiar a orelor, explicând, adăugând chiar fapte imaginare. El continua să râdă. Sunt neînsemnate. „Nu, nu”, striga fata. „În sfârşit, a spus el binevoitor, dacă insişti, arată tot ceea ce ai făcut, în scris, un memoriu, o plângere, cu toate evenimentele pe care mi le-ai povestit mie şi pe măsură ce explica, era mai precis, încetase să râdă, eventual un denunţ la

procuratură, iar eu am să le înaintez mai departe.” Fata a plecat. Într-o joi seara, după ce pândise două săptămâni, fata a venit singură la locul petrecerii.

Marta s-a oprit. Au plecat, iar la şoseaua mare, s-au urcat într-un camion. Se aşezaseră în spate, pe un maldăr de saci sau de haine scoase la reformă. Se vedea banda alb-cenuşie a şoselei şi siluete informe de copaci, pierzându-se treptat în urma lor, până se confundau cu masa întunecată a orizontului. Înainte de a porni maşina, şoferul bătuse în geam şi întrebase, mai mult prin semne, dacă totul e bine. Marta dăduse din cap. Apoi se ridicase căutând un loc mai bun, se aşezase în faţă, sprijinindu-se de peretele cabinei. Erau ca doi oameni care s-au întâlnit întâmplător într-un camion de ocazie. De jos, se ridica un iz de haine vechi, prăfuite.

În bufet, după ce Marta terminase de povestit, a spus:

„Am băut cafeaua, acum putem să mergem”.

Magdalena a tresărit. A ridicat mâinile şi a bătut din palme. Cel care servea nu era sigur că a înţeles, dar ea a bătut din nou, mai puternic şi el a venit repede.

„Dă-mi ceva de băut. Mi s-a făcut frig.”

I-a adus un pahar de vodcă. A luat o înghiţitură, se vedea însă că nu e obişnuită cu băutura, pentru că, înainte de a bea, a ţinut-o puţin în gură ca şi cum ar fi trebuit să ia o hotărâre. O singură masă mai era ocupată. Băiatului care adusese vodca îi părea acum rău că se lăsase umilit. Magdalena s-a uitat la Marta şi a spus.

„Poveştile tale sunt scârboase.”

„Aşteaptă, mai ştiu şi altele. Tu singură ai să mă rogi să ţi le spun, când o să te plictiseşti.”

„Mi-e milă...”

„Nu, asta nu” şi a privit-o aproape cu ură.

Maşina mergea încet. Oricine venea din spate o depăşea. Şoferul scotea mâna pe fereastră şi le făcea semn să treacă înainte. Era aproape întuneric şi încă nu ajunseseră la pod. Părea că au schimbat drumul. Apoi, la

o intersecţie, maşina se opri şi şoferul strigă la cineva de pe şosea să urce. Înainte de a porni, bătu în geamul din spatele cabinei. Marta strigă înăbuşit „idiotule”. Magdalena se sprijinea de unul din pereţii laterali. Când se oprise maşina, Marta sărise prima. Se urcase pe roată apoi îşi trecuse picioarele unul câte unul peste oblonul lateral. Şoferul râdea.

Urcase un bărbat. Se sprijini cu coatele de oblonul din spate stând pe vine, pregătindu-se în felul acesta să amortizeze şocurile maşinii.

Magdalena se trezi gândindu-se la căruţele care duceau recruţii spre marginea oraşului. Începuseră să se audă tunurile, iar ei stăteau cuminţi pe pereţii oblici, din bârne, ai căruţelor, cu armele între picioare. O imagine veche, foarte tulbure. Nu i se vedea faţa, dar, după poziţia pe care şi-o luase, putea să fie sau foarte tânăr sau foarte bătrân. Apoi obosi sau îi deveni indiferent ce se întâmplă şi se întinse pe fundul maşinii. De jos, se ridica acelaşi miros de haine bărbăteşti purtate îndelung, pufoaice cusute în romburi sau mantăi soldăţeşti fără nasturi şi petliţe. Recruţii cântau prost, lipsiţi de ritmul paşilor pe caldarâm şi până sus, la ferestrele la care stăteau ele, cuvintele... al nostru e bătrân pământ... ajungeau dezlânat.

Se preface obosit sau poate că e obosit cu adevărat, de aceea şi-a sprijinit capul de picioarele mele.

Tot nu îi vedea faţa fiindcă stătea puţin întors şi doar creştetul capului, adică părul şi bolta dură a oaselor, îi atingeau gleznele, dar era sigur acum că e un bărbat tânăr. Apoi el se întoarse şi mai mult, lăsându-şi greutatea pe umărul drept, ca şi cum s-ar fi pregătit să se culce cu adevărat. Tâmpla şi fruntea i se lovi uşor de glezna ei, însă, în primul moment, totul fu scurt şi repede, părând că, amândoi, dar, mai ales bărbatul se temea. Ori că aţipise cu adevărat şi doar tresărise când i-a căzut capul. Din nou îi atinse glezna, dar acum se aşeză exact în golul dintre os şi tendon, iar această potrivire, cu totul

întâmplătoare, avea ceva tandru în ea. În felul acesta, a început să devină liberă. Încordarea nu mai era decât o zonă foarte subţire, ca o perdea fierbinte de protecţie, în spatele ei imaginile curgeau liniştite unele după altele ca fotografiile din lanterna magică. Amintirea şirului lung şi trist de căruţe revenea. Recruţii erau încordaţi sau aşa le plăcea lor să-şi închipuie că sunt. Una dintre fete strigase să venim cu voi vitejilor? dar nimeni nu a râs. De pe urma căruţelor, care se scurgeau încet, rămâneau urme de bălegar proaspăt al cărui miros urca până la ele.

Fruntea lui îi atingea glezna totdeauna în acelaşi loc. Mişcările se sincronizau cu ritmul maşinii, fiecare uşoară zdruncinătură îl aducea aproape de ea, se îndepărta şi tocmai această lipsă de continuitate făcea atingerea mai greu de suportat. Aţâţătoare, ca şi cum cineva şi-ar fi plimbat vârfurile degetelor pe perete şi, încet, uneori, mângâierea rămânând în aer. El părea indiferent, nu încerca să întârzie timpul cât fruntea i se lipea de glezna ei; nici nimic altceva. Maşina încetini pentru câteva clipe şi o cuprinse deodată groaza că s-a terminat. Însă erau doar la intrarea pe pod. Din cauza drumului prost pavat, hurducăielile erau mai puternice şi atunci picioarele i se ridicau cu câţiva centimetri de la podea. El rămânea cu fruntea lipită de gleznele ei şi în felul acesta era ca şi cum l-ar fi legănat.

Totul se încărca în ea cu o putere şi încetineală îngrozitoare. Simţea că nu se mai poate apăra, un fel de disperare lentă punea stăpânire pe ea, amorţind-o, transformând orice atingere într-o durere de nesuportat. Fâşii lungi din carnea ei erau dezgolite. Îşi dori, pentru prima dată după foarte mult timp, îşi dori ca bărbatul, urcându-se spre ea ca o reptilă greoaie, să-şi apese bărbia în pântecul ei, să-şi frece obrazul între oasele late ale bazinului ca şi cum ar fi scufundat capul în ea. Să se urce mai departe cu pumnii strânşi, ca nişte bolovani albi rostogoliţi pe corpul ei, desfăcându-i brusc pe sâni. Şi atunci ea să-l aplece spre ea, apucându-l de ceafă – aşa

cum se apucă un animal pe care vrei să-l îngenunchezi –, făcându-l pentru o clipă să tresalte sub violenţa mişcării ei, să geamă şi să se prăbuşească.

Nemaiputând suporta încordarea, îl împinse cu brutalitate. Capul bărbatului căzu cu zgomot pe podea. Îşi scutură fusta, îşi duse palmele la frunte lăsându-le de-a lungul, părului. Era aproape frig.

Marta spuse „am ajuns”. Apoi bătu, cu palma în cabina şoferului şi maşina opri.

În timpul nopţii se trezi. Îi păru bine că se trezise. Întinse mâna spre lampa de noapte, apoi renunţă. Îşi înălţă perna la spate sprijinind-o de barele de metal. Lovindu-le, scoteau un sunet urât, fals. Privi afară, încercând să-şi dea seama după culoarea aerului cât este ceasul. Pe fereastră se profilau petele negre ale frunzelor de smochin. Avea timp să-şi amintească totul, ca o poveste din care gândise unele fragmente, dar acum, pentru prima dată, o închega într-un întreg.

Mai întâi una dintre fete strigase „vin” şi se aplecase mult în afară peste pervazul ferestrei. Apoi se umpluseră toate ferestrele. Tăceau şi aşteptau. S-ar fi spus că urmează, ceva cu care sunt obişnuite, dacă n-ar fi fost această tăcere bruscă. Li se vedeau ieşind de sub fuste cămăşi de pânză ieftină sau milaneze decolorate, ciorapii de bumbac cafeniu, răsfrânţi sus, peste jartiere late, din elastic albastru. De abia în momentul în care auzise strigându-se „vin”, îşi dădu seama că auzea de multă vreme zgomotul căruţelor. Înaintând tărăgănat pe pietrele de râu, înfundate în praf, ale pavajului. Căruţa condamnaţilor la moarte, înspre dimineaţă, sub geana vineţie de lumină traversează pieţele înconjurate de ziduri umede şi reci. Parisul este un oraş umed şi rece. O gravură dintr-o carte cu filele de hârtie galbenă, veche. Reproducerea e proastă, se văd porii măriţi ai clişeului, trebuie privit de la o anumită distanţă ca să se formeze pete de culoare, alb, alb-gri, negru. Toate ferestrele

caselor sunt închise. De aceea e frig. Pe zidurile de piatră se scurg picături de ceaţă condensate. Place de Grèves. Legaţi doi câte doi, la spate, cu capetele descoperite şi cămăşile albe, răsfrânte la gât. Este îngrozitor de frig, mai ales, în cămăşile lor albe. Se cântă încet, vocile sunt afone dar se aud distinct cuvintele... *Şi nu va plânge nicio mamă...*

„Magdalena, vino aici, sus.”

Puse piciorul pe marginea de fier lată a patului şi de acolo sus, pe pervazul ferestrei. Îi făcură loc printre ele. Aerul are un gust dulceag lipicios. Ce gust ciudat, îşi spune acum – poate tocmai terminasem de mâncat ceva, un fruct fad sau o bucată de glucoză colorată, poate confund eu gustul.

Sosesc în căruţe ţărăneşti, înguste, trase de câte doi cai. Caii sunt mici, au crupele uscate, nici de sub copite şi nici de sub roţile căruţelor nu iese praf. Căruţele au forma unor jumătăţi de sicrie. Ei stau pe margini, patru câte patru, cu armele între picioare, îndreptate în sus. Scândurile nu sunt prea late; prost închegate, se izbesc unele de altele şi până departe se aude un zgomot de lemne ciocnite. Şinele de fier ale roţilor lovesc pietrele pavajului şi zgomotul acesta monoton, continuu, se adaugă celuilalt, făcut de izbirea scândurilor. Între ele se amestecă şi tremurul paturilor de puşcă, dezordonat şi nesigur, deşi armele sunt bine ţinute în mână, izbindu-se doar de fundul căruţelor. Trotuarele sunt goale. Poate şi pentru că este foarte cald, de sub căşti le curge transpiraţia, care încă n-a avut timpul să se acrească. Dar sunt pândiţi din dosul storurilor, de după garduri, din spatele pomilor şi, probabil şi din podurile caselor. Din locurile cele mai neverosimile cu putinţă. Se scurg prin mijlocul străzii şi Magdalena se gândeşte. Ce se întâmplă cu mine, nu înţeleg, cine a făcut alegerea, ei, prin mijloc, patru câte patru, pe marginea îngustă a scândurilor de lemn şi ceilalţi dincolo, ascunşi în dosul obloanelor. Până acum nu erau împărţiţi. Una dintre fete, nemaiputând

suporta tăcerea şi aerul foarte cald, pune palmele la gură şi strigă *venim cu voi.* Magdalena spune încet *idioato!*

Sunt elevii unei şcoli de subofiţeri, ţărani tineri cu feţe negricioase, câte unul lăcătuş sau vatman de tramvai. Căruţaşii sunt soldaţi. Biciurile atârnă inutile. Războiul s-a terminat, da, ce curios, îşi spune Magdalena, războiul s-a terminat de câteva ore.

De afară i se păru că aude un zgomot. Privi atentă la fereastră, acum se obişnuise cu întunericul, dar nu se vedea nimic. Îşi ridică perna la spate şi lovi una din barele de metal. Apoi închise din nou ochii.

S-au reîntors a doua zi. Acum căruţele erau goale. Numai soldaţii care mânau caii erau pe capră. Ceilalţi veneau pe jos, printre căruţe, pe lângă ele, cei mai mulţi la urmă, în spatele lor. Nu cântau, dar erau bărbaţi, îşi ţineau arma în bandulieră şi printre ei unul sau doi aveau un bandaj mare alb deasupra frunţii. Nu se mai ferea nimeni din calea lor, ruşinea dispăruse. Cei care se ascunseseră în case erau nedumeriţi de starea de panică şi umilinţă în care trăiseră în ajun. Umpluseră trotuarele, nu se amestecau printre militari, dar li se adresau, se strigau între ei cu voci puternice şi râdeau. Era un fel de întoarcere de la manevră, veselă pentru că se terminase cu praful şi cu căştile grele de oţel verde-cenuşiu. Căruţaşii trebuiau să învârtă bicele deasupra capetelor ca să se facă simţiţi. Era foarte cald şi cineva a spart un pepene mare verde trântindu-l de trotuar.

La câţiva kilometri de oraş fusese o unitate germană care asigura paza unor depozite de intendenţă. Stăteau în corturi. Patru corturi, care aveau pardoseală din scânduri pe jos, luminate cu petromaxuri atârnate de stâlpul central. Corturile erau în spatele depozitelor – două clădiri lungi de piatră, care fuseseră folosite înainte drept grajduri pentru o herghelie de selecţie. Totul înconjurat cu un gard de sârmă ghimpată, iar în fund de tot, dincolo de corturi, liziera unei păduri de salcâmi. Elevii au venit prin pădure răspândiţi în lanţ de trăgători fiindcă era o şcoală

unde se învăţa tactica războiului.

Una dintre fete strigase – pentru că începuseră să fie traşi prin curţi şi despărţiţi, se vedea de sus cum se strică ordinea aceea fremătândă a culoarului care răbdase – *veniţi şi aici să beţi apă,* iar când monitoarele s-au trezit era prea târziu. Au mai reuşit doar să zăvorască uşile grele, întărite în colţare de fier însă trei dintre ei erau deja înăuntru. Acum nu mai aveau feţe de ţărani tineri, Maria Magdalena, puţin palidă, stătea sprijinită în picioare de canatul uşii. Câte una dintre fete reuşea să se strecoare, făcându-şi loc cu coatele până în spatele lor şi acolo se freca de postavul aspru cu sânii încinşi, până când corpul i se întărea.

Nu putea să-i urască pe băieţandrii aceia nenorociţi care miroseau a praf şi a urmă de animal tânăr. Totuşi, pentru obrăznicia lor, ar fi dorit să-i pălmuiască. Să le vadă figurile tâmpe uimindu-se dintr-odată, cerându-i milă, cuprinzându-i, uluiţi, picioarele cu braţele lor îmbrăcate în postav aspru şi sărat de transpiraţie, înfrângându-le siguranţa şi îngâmfarea. Stătea sprijinită de canatul uşii, cu unghiile înfipte în lemnul moale şi până la ea ajungeau frânturi de fraze.

„...am atacat prin pădure, ne-am târât piciorul stâng, cotul drept, piciorul stâng... flori galbene şi furnici pe mână sus până la încheietură, termină cu prostiile astea, ce le interesează pe ele unde te pişcă pe tine... lopata nu trebuie să se izbească de şold. De la lizieră până la sârma ghimpată erau douăzeci de metri, nu, cincisprezece, o fâşie lată care se vede bine din foişor... nu e niciun foişor, acolo în spate sunt corturile, nişte corturi grozave. Am traversat fâşia de câmp gol, eram acoperiţi de puştile mitraliere, m-am întors pe spate şi am început să tai cu foarfeca sârma ghimpată, unul m-a apucat de picior şi m-am oprit. M-am agăţat de un ghimpe de sârmă... aici... tăietura asta, vrea s-o vadă cineva? şi după ce mi-am terminat treaba am aşteptat... am primit ordinul, am străbătut câmpul, părea al dracului de mare şi am ajuns

la corturi. Am intrat şi am tras... nu... n-am tras, altul a tras. L-am văzut pe ăla în care trăgea... nu mai făcea nimic, se muia, se prăbuşea, aţi văzut vreodată un om prăbuşindu-se? încet, fără grabă. Eu am mai văzut. Nu mai are oase, nu mai e nimic în el, un sac de maţe şi strigi înnebunit stai omule, dar ştii precis că s-a terminat. În faţa mea era unul cu briciul în mână, tocmai se rădea. S-ar fi putut repezi la mine... nu mă mişcăm... ăilalţi doi erau faţă în faţă, parcă nu mai era nimeni acolo afară de ei... mi s-a făcut ruşine... mai ruşine decât dacă aş fi privit doi, un bărbat şi o femeie când fac dragoste, asta n-o pot spune faţă de voi... m-am întors spre al meu, ţinea mâna cu briciul în sus şi am vrut să trag dar uitasem să ridic piedica de la armă. Ţinea mâna cu briciul îndoit, în sus şi atunci m-am dezmeticit. M-am uitat la el şi am început să râd. Era în cămaşă, cu bretelele încrucişate pe piept; în loc să fie încrucişate la spate, le încrucişase în faţă, nătângul.

Fetele erau încovoiate de râs, ţipau, se schimonoseau, strângându-şi braţele peste piept, se urcau pe marginile de fier ale paturilor şi săreau jos, săltau pe somierele adânci aruncându-şi mâinile în sus, izbindu-se, frecându-se unele de altele pradă unei excitaţii frenetice, ca o ceată de animale cărora li s-ar fi administrat un puternic euforic.

Îi era cald. Îşi duse mâna la frunte ştergându-şi cu dosul palmei picăturile de transpiraţie. Apoi se dezveli, rămânând numai în cămaşa subţire de in topit, dar în cameră era o căldură umedă pe care o simţea pe piele. Se gândi că este aşa din cauza plantelor înşirate de-a lungul zidurilor, a frunzelor lor mari, cu care era obligată să împartă aerul. O cuprinse un fel de teamă absurdă, violentă, că vor absorbi totul, încetul cu încetul se va sufoca, nemaiavând puterea să fugă, cel puţin să întindă mâna, să apuce scrumiera grea de metal sau lampa sau orice altceva aruncând-o în geam.

Se ridică brusc, se duse la geam şi împinse cu putere canaturile ferestrei. De afară pătrunse aerul nopţii, un amestec neobişnuit de proaspăt, umed şi un miros chimic atât de bine dispersat încât părea parfumul unei plante necunoscute. Magdalena aspiră profund. Se sprijini cu mâinile în pervazul ferestrei, aplecându-se în afară. Curtea era foarte întunecoasă. Strada era luminată cu becuri slabe, aşezate la distanţe mari. Fereastra dădea spre o latură a curţii, care se continua mult în spatele casei, cu o grădină căzută în paragină. Doar în faţă era un răzor lat de flori, ascuns faţă de stradă printr-un şir des de arbuşti şi arbori, tuia şi forsiţia, dar şi salcâmi bătrâni cu coroanele stufoase.

Privi în faţa ei, fără să încerce să se deprindă cu întunericul, fără să caute un punct de reper şi ideea aceasta, a unui loc străin, care nu avea nicio legătură cu ea, o făcu să se simtă bine. Se gândi că ar putea să se urce pe pervazul ferestrei, foarte larg, să se ghemuiască, strângându-şi picioarele sub ea. Nu-i era somn, era obişnuită să doarmă puţin. Sau ar fi putut să se aşeze pe bordul ferestrei, ori să sară direct afară, să se înfunde în întunericul acela, care, ascunzându-i lucrurile, pomii şi contururile vagi ale zidurilor, pomilor, o făceau pentru prima dată să simtă, printr-o inversare de neînţeles a sensurilor, că ceva îi aparţine. Era mulţumită sau numai liniştită, îşi puse palmele pe umeri şi în momentul când simţi pânza cămăşii sub degete, exact în momentul acela, deveni conştientă că cineva o priveşte. O senzaţie precisă ca şi cum nu ea şi-ar fi pus mâinile pe corp, cineva străin şi-ar fi lăsat palmele pe umerii ei. Cămaşa în care era îmbrăcată, albă, era un punct de reper precis în cadrul ferestrei.

Acelaşi punct de reper pe care-l avea Nicola, urcând câteodată dinspre râu, obosit, excitat, după ore de pândă.

Întinse mâinile spre canaturile ferestrei şi începu să tragă. Încet, fără grabă, fiindcă nu îi era frică şi chiar voia să se ştie că nu-i este frică. Numai silă şi un fel de furie

rece. Izbi canaturile ferestrei şi întoarse buncărul cu un zgomot puternic.

Se întoarse în pat şi imaginile reîncepură să se depene la fel de limpede, de sigur.

Furia o făcuse să izbucnească, dar la început nimeni nu a auzit-o. Sau nu înţelegeau şi ea a pus întrebarea încă o dată, din nou, de mai multe ori, fără să ridice tonul. Stătea lipită de canatul uşii, uitându-se la ele cum se agitau în jurul celor trei soldaţi – cel care povestise, bandajat la mână, aşezat pe pat, cel care-l corecta mereu şi puţin dispreţuitor, jos, direct pe pardoseala din scânduri de lemn, iar un al treilea, mai departe de ei, speriat sau mirat că se află în camera aceea, lovindu-se peste şolduri, sărind unele peste altele, chiuind de râs şi de o altă plăcere pe care o ascundea râsul, ca nişte animale pe care s-a experimentat un gaz euforic. Au tăcut deodată. Magdalena a spus:

— Şi ei, ei atât au aşteptat, nu? să-i măcelăriţi.

— Ce vrei să spui?

Ea a tăcut, nimeni nu spunea nimic pentru că în definitiv fusese ceva vesel şi cuvântul pe care-l folosise ea nu-şi avea rostul. Nu-i urau pe străini, dar de data asta pierduseră, fuseseră bătuţi şi până la urmă unii se arătaseră chiar nespus de caraghioşi. Tăcerea se prelungea şi băiatul adăugă:

— I-am luat prin surprindere, am mai spus-o. Am ieşit din pădure, acoperiţi, am traversat câmpul şi le-am căzut în spate. Manevra a fost...

— Nu fi idiot, interveni brusc cel care se arăta dispreţuitor. Altceva vrea să ştie. Este o domnişoară deşteaptă – şi se uită la ea – este o puştoaică împuţit de deşteaptă şi curioasă. Ei bine, dacă vrei neapărat să afli, ascultă. Ştiau că venim şi ne aşteptau, iar unii începuseră chiar să-şi facă bagajul, se pregăteau să-şi strângă câteva lucruri pentru că cei mai mulţi erau nişte rezervişti bătrâni contingent cu tata şi nu cred că se mirau de

nimic. Iar când am dat noi buzna peste ei câţiva se aşezaseră chiar pe paturi fiindcă nimeni nu e atât de imbecil încât să-şi pună singur ştreangul de gât. Însă se ştia că armele le aveau la îndemână fiindcă arma e ca şi cuţitul – trebuie să-l ai întotdeauna la îndemână, chiar dacă te duci la un botez.

Şi, vorbind, se uita la ea, o ţintuia de lemnul alb şi înalt al uşii, ea îşi ţinea corpul lipit şi foarte drept, ca să pară că poate sta foarte bine şi dezbrăcată. Un ştab de la noi, – a continuat – împreună cu un civil s-a dus să trateze, iar noi trebuia să stăm acolo la lizieră ca să nu-i treacă nimănui prin cap ideea să o întindă prin spate în pădure şi eu zic că nu era atât de rău gândit pentru că, dacă un tip ambiţios de la ei nu s-ar fi lăsat convins, nu puteau să facă altceva decât să vină spre noi, exact ca în câmpul de tragere, noi în pădure şi ei afară, ştii, asta se cheamă *tir aux pigeons,* fiindcă dincolo era şoseaua şi pe acolo nu ar fi avut în niciun caz scăpare. Aşa că planul, spun eu, era bun, nimeni n-avea să se aleagă cu nicio zgârietură.

Fetelor nu li se mai părea atât de excitant ce auzeau, el avea obiceiul să lungească unele cuvinte ca şi cum s-ar fi îndoit că sunt în stare să înţeleagă. Unul dintre cei doi se aplecase să-şi lege o moletieră. Legând moletiera, îşi lipise capul, părul, de genunchii uneia dintre fete. Însă celălalt vorbea numai pentru Magdalena şi ea simţea că o face cu un fel de ciudă fiindcă aştepta ca ea să cedeze. Să-şi desprindă strânsoarea palmelor, să-şi aducă umerii puţin în faţă, chiar şi capul să-i alunece într-o parte. Pentru că era imposibil, nu se putea ca ea să aibă corpul acela plat şi dur ca al unui impuber. Doar privirea de femeie; o femeie pentru care el era mult prea tânăr şi neexperimentat. Numai că cineva s-a gândit că aşa e prea simplu şi atunci am tăiat sârmele, salt, înainte, ghemuit, iar câte un nătărău s-a zgâriat la frunte sau pe faţă, nici nu şi-a dat seama până nu i s-a scurs sângele în colţul gurii, chiar şi atunci, mai întâi l-a lins crezând că-i sudoare. Aşa am trecut câmpul. Asta s-a întâmplat după

ce ştabul şi civilul intraseră. Pentru că cei din corturi nu puteau să fie atât de idioţi încât să nu-şi dea seama ce se întâmplă. Unul a ieşit, a vrut să se ducă la latrină, care era acolo, în spatele corturilor, dar s-a răzgândit, s-a descheiat la pantaloni şi noi toţi am rămas înţepeniţi, ascunşi cu fruntea şi buzele în iarba mare şi umedă, la câţiva zeci de metri de el şi el se pişa, prefăcându-se că nu vede nimic. Iar după ce a intrat înăuntru cred că unii s-au uitat prin vreo crăpătură a pânzei sau chiar prin colţurile ferestrelor acelea mici de celuloid, privind la noi cum ne târâm şi unii poate şi râdeau în sinea lor aşa cum râde o deşcă bătrână de un răcan care-i pus să măture o lungime de poligon în coate şi genunchi. Pentru că, atâta vreme cât nu primiseră niciun ordin, însemna că nu e rău. Cred că erau mulţumiţi, voiau să-şi pună un rând de schimburi curate şi să-şi umple raniţele cu conserve şi apoi să intre liniştiţi într-una din cazărmile cu prizonieri, în locul englezilor şi americanilor aviatori, aşteptând acolo sfârşitul războiului.

Se oprise. Însă vocea lui, din ce în ce mai tărăgănată, iar acum, la urmă, sătulă, ascundea ceva. Iar fetele redeveniseră atente. Magdalena nu ceru nimic. El aşteptă, apoi trebui să continue. Totul urma să se termine bine. Aşa era raţional. Când m-a prins prima dată furând, m-a bătut şi mi-a spus că e raţional să nu scap nepedepsit. În momentul în care ne pregăteam să intrăm în corturi, un idiot de neamţ a pus mâna pe armă. Nu ştiu de ce a făcut-o, e stupid, dar de ieri mă gândesc într-una. Poate că era un obicei de care nu era în stare să se dezbare. Poate voia să arate că are onoare – dar nu e vorba de aşa ceva, ei ne dispreţuiesc puţin fiindcă suntem murdari şi noi îi dispreţuim cumva că sunt impotenţi dar şi pentru că au ciocolată; cu ofiţerii e altceva, dacă am să ajung ofiţer, am să văd ce gândesc ofiţerii. Poate că, văzându-ne deodată acolo, în pragul cortului şi nu cred că arătam prea bine, unii erau mânjiţi pe faţă, i s-a făcut deodată frică. O frică imensă şi atunci

a pus mâna pe armă. Iar ghinionul lui a fost că în faţa lui tocmai s-a nimerit unul foarte ambiţios. S-au privit o clipă în ochi, nu poţi să-ţi închipui cum s-au privit, nu ca două animale dintre care unul trebuia să piară pentru că eu cred că şi animalul acceptă, vreau să spun că trebuie să fie o clipă în care simte că nu i se face nicio nedreptate. S-au privit ca două năluci, adică erau deja morţi. Şi, în clipa aceea, am vrut să-i trezesc. Să le dau câte un dos de palmă, lovitură puternică, pornită din umăr, să-i răstorn şi după aceea să le dau şi câte un picior în cur. Dar n-am fost în stare, deşi sunt repede de mână, parcă eram paralizat, mă uitam la ei ca şi cum eu aş fi fost la mijloc şi amândoi trebuiau să tragă în mine. Nu era nimic de făcut, unul avea să moară şi amândoi ştiau, spre deosebire de animale, că nu era drept. Al nostru a tras primul. Precis şi bine.

Magdalena îşi desprinse mâinile. Se mişcă. Ochii îşi pierduseră puterea de femeie. Făcu un pas către el – fetele tresăriră, simţeau că se va petrece un lucru curios, de neînţeles – dar ei nu-i păsa de nimic. Nu ştia încă sigur ce va face. Poate îl va apuca de gât, trăgându-i corpul spre pântecul ei, lipindu-i-l şi ţinându-l strâns, ca o mamă sau ca o amantă. Mângâindu-i părul, alintându-l, iubindu-l cu mâinile şi pântecul ei plat, fără să-şi dea seama că cel pe care-l alina era mortul; mortul, pe el îl căina, aşa cum fac femeile foarte bătrâne care nu mai au puterea să plângă ci doar să mângâie, iar mortul nu putea fi – deşi nu fusese vorba decât de rezervişti bătrâni – decât de un om tânăr, ca ei, care murise cu spaima nedreptăţii în ochi.

Celălalt, însă, speriat de presimţirea unui gest şi mai mult aţâţat decât mulţumit că ea, în sfârşit, cedase, ţipă. Aşa că n-am măcelărit pe nimeni, deşteaptă ce eşti. Dar, imediat, i se făcu ruşine de slăbiciunea pe care o arătase. Reluă povestea şi exact şi tonul, puţin dispreţuitor, puţin cinic, pe care-l avusese înainte, încercând să se arate şi mai nepăsător. Din păcate, spuse el, zgomotul ăsta i-a

cam înfricoşat pe unii sau pur şi simplu i-a excitat, se spune că treaba asta îţi intră repede în reflex. S-ar putea să fii crezut că ăi mari nu căzuseră la învoială, fusese un fel de capcană sau mai ştiu eu ce dracu. Au încercat să ne pregătească ceva – pe clădirea depozitului era montată un fel de cabină de lemn cu pereţii căptuşiţi cu saci de nisip şi acolo instalat şi un post de mitralieră, însă ăla a fost cuminte – şi atunci a trebuit să-i facem să se potolească. Câţiva s-au tăiat, nu numai de la ei şi de-ai noştri, iar unul destul de rău. Dar să ştii – şi acum părea să-i fie indiferent tot ceea ce spunea, nimeni nu a fost măcelărit şi, oricum, dacă ar fi vorba de aşa ceva, nu ăia trebuiau măcelăriţi, însă asta n-o poţi pricepe tu oricât ţi-ai închipui că eşti de deşteaptă. Şi, dacă mă gândesc bine, poate că nici nu e rău că am dat buzna peste ei. Războiul ăsta ar fi putut să-l câştige, totuşi au să-l piardă şi tot datorită nouă, chiar dacă ni se desfac moletierele mereu, ca idiotului ăstuia.

Fusese zgomot în oraş până seara târziu. Câteodată treceau şi maşini, mai mult militare, ferestrele erau deschise şi se auzeau dinăuntrul camerelor adânci receptoare de radio. Erau puternice sau gâjâite, aparate vechi, cu amplificatoarele puse la maximum, amestecând voci bărbăteşti şi muzică, marşuri, potpuriuri şi preludii simfonice, întrerupte de un comunicat iar câteodată se suprapuneau posturi străine. Vânzători ambulanţi de fructe şi taxiurile de piaţă, claxonând în faţa fiecărui obstacol cât de neînsemnat. O mulţime alergând veselă şi bezmetică, iar printre ei oameni oprindu-se brusc, intrând în magazine şi ieşind cu braţele pline de pachete cu care aproape fugeau spre casă. Fiecare părea să ia locul dinaintea celuilalt, un fel de joc colectiv în care se curba, se striga, se roteau unii în jurul altora, amestecându-şi tropăitul picioarelor ca într-un ţarc, în care au fost împinşi laolaltă, în mare grabă, felurite animale şi oameni.

Totuşi, zgomotul nu de aici venea. Era un fel de schimbare a aerului, care se suprapunea peste oraş,

curgea de sus, peste acoperişuri şi hornuri prelingându-se de-a lungul pereţilor calzi sau întunecoşi până în pietrele pavajului şi, de acolo, răsfrânt, pornea din nou în sus, interferându-se cu ceea ce continua să cadă, iar oamenii păreau să nu aibă nicio răspundere pentru acest zgomot. O explozie, care la început fusese un joc de petarde inofensive şi care, pe măsură ce trecea timpul înainte, transformându-se în oboseală, devenea un fum înecăcios. Iar oamenii simţeau această schimbare imperceptibilă, mişcările lor începeau să fie mai sacadate, neliniştite, un fel de spaimă rea, pentru că nu-şi avea încă nicio justificare, li se urca în pometţii obrajilor şi ochi.

Către seară, când se mai vedeau contururile pomilor, au început să se audă bubuiturile tunurilor.

Cei trei se hotărâseră greu să plece şi, în momentul în care unul voia să se ridice, a spus, *ei, aţi fost grozave.* Le dăduseră tot felul de lucruri, le-au cusut nasturii de la cămăşi şi le-au spălat şi batistele. Se instaurase un fel de camaraderie ciudată. Ştiau că totul se va termina foarte curând şi poate tocmai de aceea părea că nimeni nu este foarte grăbit să facă ceva anume, aveau multă vreme înaintea lor.

Monitoarele intraseră şi apoi au ieşit.

Camera era lungă şi înaltă, cu pereţii vopsiţi în alb de var, de sus până jos. Paturile nu stăteau lipite de perete. *Aşa e şi dormitorul nostru,* a spus unul dintre băieţi, *câteodată ne gândim la voi, seara mai ales, când suntem obosiţi. Maria Magdalena,* se lăudară fetele, *povesteşte grozav, păcat că n-o puteţi asculta.* Stăteau cu tunicile descheiate, armele le ţinuseră la început lângă ei, la fel şi căştile. Nu spuneau însă nimic de familiile lor. Era singurul lucru ceţos, nesigur, care exista între ei. Fetele se prefăceau că nu-l observă pentru ca ei să nu se simtă prost. O singură dată una dintre fete a întrebat *vouă vă trimite cineva prăjituri?,* la noi vin doamnele câteodată. Era puţin prostuţă, dar ei nu aveau de unde să ştie, *nouă, prăjituri? noi vrem rachiu şi primim ţigări groase de foi pe*

care le fumăm când ne facem siesta întinşi în fotolii adânci din piele roşie de viţel – şi toţi au râs descătuşaţi.

Şi-au luat armele şi cărţile. Şi-au încheiat tunicile. Când a ajuns în dreptul ei, a întrebat-o, *tu eşti Maria Magdalena, nu-i aşa?* şi o privea sigur, minunat de sigur. Ea ştia că este foarte slabă, mâinile şi picioarele lungi, umerii osoşi. Nimeni însă nu se putea lăsa înşelat multă vreme de înfăţişarea ei. Întinse mâna spre ea ca şi cum ar fi vrut să o apuce de bărbie. Se opri, cu mâna în aer, *pe mine mă cheamă Adam.* Zâmbi, însă siguranţa lui dispăruse, nici nu fusese vreodată. *Chiar aşa mă cheamă, mi se spune păcătosu.* După ce au ieşit, Maria Magdalena s-a uitat la ceas. Nu trecuse decât o jumătate de oră, poate şi mai puţin de când intraseră în cameră. El era singurul căruia îi era teamă de ce avea să vie.

Se simţi golită, extenuată ca după o noapte de dragoste sau de veghe. Imediat căzu într-un somn greu.

I se oferise ceva. Un fel de dar, de ajutor. Două pachete mari, pe care au vrut să i le ducă acasă cu maşina mică a direcţiei. Ea a spus că nu stă departe. În pachete erau lucruri de îmbrăcăminte, o savonieră, o ramă de metal pentru fotografii, milieuri din macrame. A desfăcut pachetele jos, pe podeaua camerei. Lucrurile stăteau împrăştiate. Se uită la ele mirată. Nu-i era scârbă şi nici ruşine. Avea doar impresia că cineva umblase în scrinul şi în dulapurile ei şi în sertare, acolo, în casa goală, după plecarea ei şi adunase la întâmplare ce putuse. Pachetele fuseseră bine legate.

Au înţeles că a refuzat maşina mică fiindcă drumul era prost. Putea fi folosită însă ambulanţa, s-au oferit să i le aducă acasă cu ambulanţa şi Magdalena, pentru un moment, în panică, a dat din cap. Apoi şi-a dat seama, a spus, dar ce vor crede cei care vor vedea oprindu-se maşina şi deschizându-se uşa de la spate, oamenii sunt curioşi, vor fi tare dezamăgiţi văzând numai pachetele şi aerul ei glumeţ i-a convins.

Privi din nou lucrurile. Dar de sus, fără să le atingă, îi era greu să scape de gândul că cineva cotrobăieşte în urma ei. Ambalajul fusese făcut din hârtie groasă. Împinse grămada de lucruri sub pat, făcând să alunece pe podeaua ceruită hârtiile în care fuseseră împachetate. Aveau să rămână acolo, sub ea, până când se va hotărî cum să scape de ele. Dar nu putu suporta multă vreme. I se părea că încăperea este invadată de respiraţii străine, alunecând molatec pe sub ea. Întinse mâna şi trase. Un plic transparent cu ciorapi de damă căzu alături. Înghesui lucrurile, împingând pachetul în colţul dintre butii şi zid, aproape de fereastră. Se întoarse şi izbi cu vârful pantofului plicul de ciorapi. Pe plic era fotografia unui manechin cu picioare lungi, dezgolite până mai sus de şolduri. Se opri şi începu să râdă. Ridică plicul, îl desfăcu, aşeză fotografia reclamă pe noptieră, desfăcu ciorapii de pe carton. Îşi ridică picioarele pe pat şi începu să se îmbrace. Privea fata model străduindu-se să facă aceleaşi mişcări pe care le-ar fi făcut ea. Îşi netezi ciorapii cu mâna – ce curios! mâinile mele au fost întotdeauna atât de străine de trupul meu – dar trecu repede peste gândul acesta, nu putea să-i strice bucuria. Termină, rămânând cu piciorul stâng puţin îndoit, dreptul întins. Mai corectă puţin poziţia, privind tot timpul fotografia modelului. Aşa e perfect, strigă şi rămase câteva clipe nemişcată. Ar fi vrut să aibă o oglindă, să vadă dacă i-a reuşit. Era ca o compoziţie într-o vitrină cu manechine, dar nu se putea zări decât un colţ din vitrină, acela unde se afla ea.

Prelungi mişcarea dintr-un fel de plăcere curioasă. Momentul acesta de imobilitate îi aduse în minte un altul foarte vechi. Stătea întinsă în pat. Erau aceleaşi picioare lungi, albe, străine. Nicola lipsea. Se străduia să le recunoască. O încordare absurdă. Corpul ei, dezgolit, nu-i mai aparţinea. Îşi privea picioarele ca şi cum nu ar fi fost ale ei, ar fi fost surprinsă cu un obiect pe care nu-l dorea, ţinându-şi mâinile pe picioarele unei alte femei; o dorinţă de neînţeles, amestecată cu silă. Nicola intrase pe

neaşteptate în cameră. Ea îl privise cu milă. Niciodată nu o văzuse la lumina zilei astfel, cu picioarele dezgolite sus, până la coapse (îşi aruncase totul, pantofi, ciorapi, chiloţi, rămăsese într-un combinezon urât decolorat, care se lărgea necontenit, acum însă, pentru prima dată, îi părea bine, pentru că o acoperea). Îşi spuse că o pândise. Pentru că nu-l auzise venind, doar când deschisese uşa, dar atunci era prea târziu. Şi o furie rece îi alungă tot sângele din obraji. Aşteptă, ţinându-şi mâinile inerte, cu palmele desfăcute pe o piele străină. Apoi începu să-şi maseze uşor muşchii pulpelor şi toată această activitate egală şi stereotipă părea pregătirea unei lupte violente. Mişcarea nu era graţioasă. Avea ceva carnal şi nesăţios. Mâinile se potriveau pe piele şi Nicola simţi prin mâinile ei toată nebunia dorinţei. Mâini uscate şi reci. Dar nu făcea nimic. Rămase ţintuit în uşă şi, după un timp, ea îşi dădu seama că se înşelase. Strigă, *intră, hai intră,* pentru ca să se audă vorbind. Apoi se dădu jos, rotindu-şi picioarele strâns alipite, apucă un capot şi începu să se îmbrace. Un capot vechi, de diftină roşie, presărată cu pete neregulate, de forma unor margarete galbene. Nicola o aşteptă să se îmbrace. Apoi spuse:

„Vreau să mănânc."

Noaptea se culca lângă ea. Întindea mâna şi ea se apropia. Magdalena ştia că ea e femeia. În cameră era întuneric, dar niciodată nu se întâmpla altfel. Magdalena îşi aducea totuşi aminte de pod. De mirosul de lemn uscat, lemn transformat în praf şi, totdeauna, amintindu-şi, praful acela o ameţea. Era ca o pătură veche, aruncată brusc în cap şi, în încercarea de a respira, de a lua cât mai mult aer, gura şi nările i se umpleau de un fel de nisip uscat şi dulceag. Din cauza amintirii podului, era totdeauna în aşteptare. Era sigură că Nicola nu se putea lipsi de furia aceea rea, copleşitoare, de animal care a stat mult timp la pândă. Crezuse că acum, când intrase pe neaşteptate în cameră, avea să se întâmple. Poate că noaptea erau prea aproape unul de altul. Că se va repezi

asupra ei, în dezmăţul acela de dorinţă şi forţă şi pentru încă o dată va fi mulţumit, simţind în rezistenţa ei o repulsie obligată să se convertească încetul cu încetul într-o plăcere murdară, însă Nicola nu făcuse nimic. Se îndepărtase puţin, aruncându-şi din când în când ochii pe fereastră şi o aşteptase să se îmbrace. După ce au sfârşit masa, Nicola a zis:

„În timpul zilei să nu mai intri în cameră.”

„Eram obosită.”

El repetă cu încăpăţânare:

„N-ai să mai intri.”

Magdalena strigă atunci, râzând şi în momentul acela devenise din nou stăpână:

„Ţi-e frică!”

Îl privi în faţă, lung, sigură de ea, aşa cum le privea pe fetele care veneau să-i ceară iertare. Una dintre ele greşise şi se ruga să fie pedepsită, dorea să fie pedepsită, dar Magdalena tăcea. N-o iubeau când tăcea, sânii îi intrau în torace, umerii i se înălţau, buzele îşi pierdeau culoarea, devenea, printr-un fel de metamorfoză uluitoare, un bărbat, iar schimbarea asta de sex avea în ea ceva groaznic ca un păcat sau blestemul care poate distruge totul. Nicola se sculă şi ieşi.

Magdalena se îmbrăcă a doua zi cu ceea ce primise. O fustă în carouri albastru-roşii, pantofi, bluză de poplin albă, cu mânecile scurte, o jachetă maro. Îşi atârnă un fel de colier din imitaţie de jad. Mai erau şi alte lucruri, dar trebuise să aleagă. S-a aflat repede şi femeile din spital, care făcuseră pachetul, au fost foarte mulţumite. Intrau în camera fişierului sub diferite pretexte, stăteau de vorbă şi plecau. Una dintre ele a spus *îmi pare bine că ne-am înşelat.* Magdalena ar fi vrut să afle mai mult. Dar nu putea să întrebe. Doamna Wagner era singura care înţelesese. Poate şi Marta. Marta însă nu a venit. De fiecare dată, când intra una dintre femei, doamna Wagner o privea. Ele două nu se iubeau, dar faptul că ridica

privirea asupra celei care intra, cu aerul ei alunecat, dispreţuitor, era totuşi un semn de încredere.

Magdalena plecă mai târziu. Porni pe aleea care dădea în spatele pavilioanelor şi se opri în faţa uşii lui Matei. Se pregătea să bată, când uşa se deschise. Au stat de vorbă mult timp. Matei era liniştit şi atent. În camera de locuit fusese făcut de curând curat. Era îmbrăcat cu o cămaşă închisă până sub bărbie şi o pereche de pantaloni cu bretele. Din cauza cămăşii, părea un pastor, ocupându-şi timpul liber. La plecare, i-a sărutat mâna. Îi păru bine că nu-i spusese nimic. Venise cu intenţia să-i spună. Matei era foarte curat şi politicos. Arma o lăsase pe pat. Trebuia să-i spună, au făcut o colectă pentru mine, nu-i aşa că e frumos că pentru mine s-a făcut o colectă. Sunt folositoare pentru că prilejuiesc fapte frumoase. Dacă Matei n-ar fi fost atât de curat îmbrăcat, i-ar fi spus. Era totuşi o porcărie faptul că îi trecuse prin cap ideea să se plângă lui Matei.

A doua zi îşi puse alte lucruri dintre cele pe care le primise. La fel făcu şi a treia şi a patra zi. De data asta îi reuşi. Directorul o chemă la biroul lui.

— Nu trebuie să-ţi baţi joc de noi.

Maria Magdalena era mulţumită că aflase de la cine pornise.

De aceea vorbi foarte liniştit.

— Nu-mi place să port lucruri vechi.

— Ştiu că ai suferit o nenorocire. Tot timpul îi învăţăm pe oameni să fie solidari...

— Lucrurile vechi miros. Aţi purtat vreodată lucruri vechi?

Directorul spuse stupid!

— Nu trebuie să te descurajezi. Poate din pricina asta eşti puţin nervoasă.

Peste câteva zile au venit s-o vadă acasă câteva femei de la spital. Un fel de delegaţie. În camera Magdalenei existau patul de metal, un dulap de haine, soba şi butiile cu smochini. Mai era şi scrinul ei. Au fost nevoite să se

aşeze pe pat. Patul avea somiera lăsată. Era foarte greu de stat pe marginea lui. Se străduiau să găsească o poziţie ca să se poată privi unele pe altele. Din cauza aceasta arătau exact ca vizitatorii din zilele de duminică. Puţin crispate, neîndemânatece, silindu-se să zâmbească. Prefăcându-se joviale. Unul dintre smochini era înflorit. În cameră plutea un miros curios, amestec de apă de colonie şi substanţă aseptică. Din cauza aceasta parfumul florilor de smochin sugera un fel de boală ascunsă, aşa cum se spunea altădată că în camerele de tebecişti miroase a tuberoze.

Nicola a cules într-o primăvară ramuri subţiri, cu muguri, de salcie. Era încă frig. Le-a adus în bucătărie şi le-a pus pe masă. Ea era plecată. S-a întors târziu. Când a venit, Nicola arunca ultimele ramuri în sobă. Dăduse la o parte ochiurile de pe plita de metal şi camera se umpluse cu un fum acru, albicios. Ramurile erau tinere, pline de sevă. Ardeau foarte greu. Magdalena a rămas în dreptul uşii, privindu-l. A stat acolo fără să facă nimic. Nicola ar fi trebuit să se oprească. Ramurile nu erau ale lui. Dar el se uita în focul albicios şi continua să arunce.

Una dintre femei a spus:

— În timpul războiului am stat într-o cameră cu leandri. E un pom cu flori foarte frumoase. Îmi era foarte frică. Uneori, noaptea, vedeam reflectoare pe cer.

Erau din ce în ce mai încurcate. Aduseseră prăjituri de casă şi borcane cu dulceaţă. La plecare, i-au spus:

— E o cameră destul de plăcută. Fotografia de pe perete e a gazdei, nu? Era fotografia cu copii în tricouri şi cu banda de pânză pe care scria „sosire”. Magdalena dădu din cap. Ştiu un tânăr care a avut poliomielită. A făcut sport şi s-a îndreptat foarte mult. Au vrut să facă şi în spital o sală de sport. E ideea directorului. Cred că el ţine mult să te simţi bine la noi. Nu e un om rău, deşi cam plictisitor. Mă bucur că ne-ai chemat. Când ai nevoie de ceva, spune. Poate că o să-ţi găsim o masă. Una mică, ovală, pe care să pui o vază cu flori. Doamna Wagner

regretă că n-a putut veni.

După plecarea lor, Maria Magdalena scoase lucrurile ascunse şi le răspândi în cameră aşa cum fuseseră înainte. Pe peretele opus ferestrelor era prins un afiş. Un afiş lung, ca o coală, cu scriere japoneză de un portocaliu intens, cu siluetele a doi copii văzuţi din spate, în colţul din dreapta, jos. Mai erau şi alte lucruri colorate, cârpe sau bucăţi de pânză. Apoi încuie camera cu cheia şi plecă.

Merse spre vechiul cartier comercial al oraşului. Se opri în dreptul vitrinelor, intră în magazine, ieşi, totul liniştit, fără grabă ca şi cum ar fi trebuit să facă să se consume un timp de aşteptare. Pe când se plimba, îşi aduse aminte de Ana. Intră într-o cofetărie şi ceru o cafea. Ana dorise să rămână singură o noapte în oraş. La început, se prefăcuse că aleargă după maşină, iar, după aceea, alerga cu adevărat. În ultimul moment, i se făcuse teamă. Cafeaua era foarte slabă. Din fericire, foarte fierbinte şi dulce. Bineînţeles exact atunci când nu trebuia să-i fie frică. Până în momentul acela poţi să tremuri, e chiar foarte bine să tremuri pentru că aşa simţi totul foarte limpede.

Ieşi din cofetărie şi porni din nou pe străzi fără nicio ţintă. Se lăsase seara. Intră într-o mercerie şi-i ceru vânzătoarei să-i arate mai multe sculuri de lână, compară culorile alese, schimbă, ceru altceva, renunţă. Se opri într-un magazin de galanterie, încercă o pereche de mănuşi, ieşi, porni mai departe, amestecându-se în mulţimea grăbită şi leneşă a serii. Privi fotografiile dintr-o vitrină. După aceea, văzu abajururi de carton gălbui, maşini de călcat de voiaj şi prăjitoare de pâine. Vitrine mari, tapisate cu catifea albastră, pânză, hârtie colorată. De peste tot o împresurau mirosuri de cafea prăjită, aluat, ulei încins, umezeală de duşumele vechi. Apoi i se făcu foame. Intră într-un lacto vegetarian, comandă o omletă, mâncă repede, cu poftă şi se ridică.

Era foarte obosită. Porni spre casă, mergând agale, târându-şi picioarele cu o încetineală exasperantă, pentru că simţea că totul trebuie să pară adevărat – o femeie

care se întoarce acasă puţin obosită şi înfierbântată, a alergat după câteva mărunţişuri, dar nu-şi mai aminteşte bine după ce şi chiar dezordinea asta uşoară face parte din ziua ei bună.

Intră în cameră, aşteptă câteva clipe şi aprinse lumina. Privi intens la lucrurile din jurul ei. Patul de metal şi dulapul, eşarfele, plantele. Scrinul. Un fel de bucurie pioasă. Era o cameră în care totul se afla aşa cum fusese lăsat de ea. Şi ca să se convingă spuse tare *Nicola, Ana* şi chiar *Adam* – Adam care murise atât de firesc. Apoi începu să se dezbrace.

Doamna Wagner ştia câteva limbi străine. Cineva o rugase mai demult să-i facă traducerea unui rezumat dintr-o comunicare pe care dorea să o trimită unei societăţi ştiinţifice. După aceea îi veniseră şi alte lucrări. Traducea foarte bine, scria însă cu dificultate pentru că suferea de artroză şi îi tremura mâna. Magdalena îi propuse să bată ea la maşină. Doamna Wagner acceptă. Traducea şi dicta direct. Unor cuvinte nu le găsea imediat corespondentul şi atunci Magdalena îi oferea mai multe soluţii. Din sumele pe care le încasa, doamna Wagner îi dădea un sfert Magdalenei. Era o înţelegere foarte bună pentru amândouă. Totuşi nu puteau să lucreze liniştite decât când erau în tura de după-amiază, fiindcă spre seară nu mai venea nimeni şi, dacă aveau nevoie, rămâneau după ora programului. Magdalena găsi o încăpere sub scară, care fusese închisă cu un perete de scânduri. Aici se ţineau găleţile şi periile. Rugă pe una din îngrijitoare să le găsească alt loc şi îi cumpără o pereche de ciorapi groşi de bumbac. După aceea, aerisi bine încăperea, aduse o masă mică şi două scaune, înlocui becul cu unul mai puternic şi-i puse un abajur. Doamna Wagner nu ştiu nimic. Când termină de aranjat cămăruţa, o chemă. Înăuntru mirosea a cafea caldă. Magdalena trase uşa şi amândouă aveau loc atât cât să se strecoare una pe lângă alta, cu capul puţin plecat. Pe partea

interioară a uşii era un carton pe care fusese scris „linişte, lucrăm”. Doamna Wagner spuse:

„Nu-mi place să mă las surprinsă.” Totuşi zâmbi.

Chiar când rămâneau seara, deşi sala fişierelor era goală, preferau să intre în cameră. În timpul zilei, stăteau doar când era ceva urgent de făcut. Camera avea un zăvor înăuntru, iar, de afară, Magdalena închidea cu un lacăt. Doamna Wagner îşi luă obiceiul, în timp ce lucrau, să citească tare anumite cuvinte pentru ca Magdalena să se acomodeze cu pronunţia.

„Aşa îmi este mai uşor, am o memorie leneşă.”

În cămăruţă era totdeauna curat. Nu se ştia cine se îngrijeşte de curăţenie, dar ori de câte ori intrau, totul părea proaspăt. Pe masă se aflau acum reviste şi dicţionare, de perete fusese prinsă o schemă anatomică în mai multe limbi, planşe cu flori, animale. Magdalena repeta cuvintele pe care le auzea şi uneori trebuia să o facă de câteva ori. După aceea completa în câteva propoziţii eliptice cuvântul lipsă. Întotdeauna în cameră mirosea a cafea caldă şi, foarte vag, ca şi cum ar fi ieşit, din lemnul uscat, a răşină.

Într-o seară, târziu de tot, doamna Wagner vorbi. Soţul meu şi-a schimbat numele la căsătorie. Wagner este numele meu de familie. Eram foarte buni prieteni. Acesta a fost unul din puţinele lucruri neaşteptate pe care le-a făcut. Era sigur că o să mă bucur, deşi niciodată n-am vorbit despre asta. Cineva l-a întrebat, odată, de ce şi-a schimbat numele şi el a spus, nu înţeleg întrebarea, apoi a adăugat, puţin apăsat, *mă numesc Wagner.* Călătoream mult. El m-a învăţat, când eram în munţi, să număr din momentul în care se vede lumina fulgerului până când se aude trăsnetul. *Uite, aşa trebuie făcut şi* începea să-şi lovească palmele la intervale regulate ca şi cum ar fi dat ritmul unei măsuri. În felul acesta nu-mi mai era frică. Când ajungeam seara lângă un râu, ne opream. Ne dezbrăcăm din cap până în călcâie şi intram în apă. Până sub genunchi sau, dacă apa era mică, cel puţin până la

glezne. Ne vedeam unul pe altul albi şi atunci nu ne mai era frig. Uneori mergeam pe câmp. Tăiam câmpurile, toamna târziu, când pământul era aproape îngheţat. Unele aşezări sunt foarte depărtate, dar chiar şi pe acelea le ocoleam. Câmpul gol e ca un fel de sfârşit. Ne aşezam unul în spatele celuilalt pe pământul uscat şi el, primul, întreba, *tu ce vezi?*

Când eram în oraş, ne prefăceam că ducem o viaţă foarte aşezată. Odată, a luat foc o casă lângă noi. Era noaptea. După ce au venit pompierii, el a ieşit afară, îmbrăcat cu halatul peste pijama, a rămas câteva clipe, s-a întors şi a făcut o cafea. M-a chemat, ne-am aşezat pe fotolii şi am băut cafeaua, ca şi cum am fi fost la sfârşitul unei petreceri, după ce au plecat oaspeţii şi respiri câteva clipe. Acum ştiu că ne prefăceam. Aşa îmi place mie să mă gândesc dar poate nu-i adevărat. Eram buni prieteni. Când ne aflam în oraş, îmi spunea draga mea, chiar şi atunci când nu mai era nimeni de faţă. Iar eu mă purtam la fel. *Ai dori să iei masa?* şi o făceam cu un fel de grijă cuminte de parcă totul ar fi depins de măsura şi liniştea gesturilor mele. Şi tocmai gândul acesta este cel mai greu de suportat. Că, în realitate, am fost foarte puţin împreună. Nu, nici asta, că ne-am înşelat, fiindcă numai acum îmi spun, ştiu sigur că ne prefăceam. Aveam destui prieteni, iar seara, după ce plecau, ziceam a fost bine şi începeam să facem ordine în cameră. Aş vrea să mă gândesc la ceva neobişnuit care ni s-a întâmplat. Să pot să-ţi spun un lucru oarecare, aşa cum aş scoate un obiect din buzunar, un fruct de pin sau un ban vechi şi aş spune, asta este ceva care o să te facă să înţelegi, dar nu găsesc nimic. Or, îmi vin în minte lucruri stupide: oglinda aburită din baie, totdeauna după ce ieşea el şi încăpăţânarea mea de a aştepta ca aburul să se condenseze, să se limpezească lumina oglinzii. Niciun moment de spaimă, de teamă groaznică pentru ceva care simţi, eşti absolut sigur, s-a întâmplat şi pe care acum l-ai reface altfel. Disperarea în faţa unei uşi închise. Nerăbdarea

insuportabilă, de neînfrânt, de a sparge o mulţime, de a rupe masa ei greoaie ca de moluscă pentru a ajunge undeva, mai repede. Nici chiar războiul, ce a fost el pentru noi? O absenţă, un interval neobişnuit de despărţire, dacă ar exista cel puţin o noapte a ajunului, un tren, o falsă veste, ceva oricât de vulgar, de insolit, de care să nu pot scăpa. Nici nu ştiu cât a durat acest interval. Întoarcerea a însemnat o manta uşor decolorată, prost croită, care atârna pe el, mi se pare şi apoi toate hainele dezinfectate, puse undeva. Nişte lucruri primite sau date cu împrumut.

Paul şi cu mine am fost foarte buni prieteni. Ar fi putut să scape. A dispărut într-o zi. Fără să lase nimic în urma lui. Puteai să-ţi închipui că nici nu existase vreodată. Eu fusesem mereu o femeie singură.

Acum sunt sigură că, dacă nu am fi fost în oraş, în oraşul ăsta trist şi searbăd, nu s-ar fi întâmplat nimic. Nu s-ar fi putut întâmpla. Am fi luat lucrurile în râs. Am fi trecut peste câmpuri, prin păduri rare, dormind ziua şi umblând noaptea, am fi pornit în lumina moale a asfinţitului şi ne-am fi oprit în cea crudă a răsăritului. Am fi fost uitaţi. Am fi mâncat slănină şi biscuiţi, am fi găsit colibe părăsite sau şoproane vechi, ne-am fi mânjit la nevoie feţele şi niciodată cu o undă de uimire sau de jenă. Fără să ne pară ridicolă fuga aceea, oricât ar fi durat şi nici obositoare. De aceea îmi spun că aici, în oraş, minţeam. Ne prefăceam, deşi numai eu am ajuns să-mi dau seama de asta. Adică nu putea fi tot a noastră cuminţenia aceea ridicolă şi inerţia şi îngrozitoarea obişnuinţă, ca un fel de plasă imensă care-ţi cade pe cap şi umeri; nu mai poţi gesticula, roti braţele, strânge pumnul şi arunca înainte, nici mişca de la dreapta la stânga corpul, doar atât, *da, dragule, bine dragule; cum vrei tu, iubito.* Nimic. Aceeaşi oameni care stăteau noaptea în râu până la glezne, până la genunchi, unul lângă celălalt, goi, albi. Aruncându-şi în faţă apă îngheţată şi râzând ca să-şi bată joc de frig şi întuneric.

Cu toate că, ce idee, smintiţi, mă întreb dacă nu atunci ne prefăceam. Cineva s-a întors peste câţiva ani. Mi-a spus, e foarte conştiincios, sunt păduri vechi, mergi în ele ca printre coloane, iarna e mai greu, au inventat un fel de sănii pe care doi oameni le trag cu uşurinţă şi acum totul ne pare atât de ciudat aici, e bine că suntem uitaţi, vă rog să mă iertaţi – şi a plecat.

Rafael (aşa i se spunea directorului pe care-l chema de fapt Eliazar) intră într-o seară în cămăruţă. Avea o sticlă cu vin şi un pachet. În pachet era pateu de pasăre în aspic, pâine şi o cutie de brânză. Puse pachetul pe masă, Magdalena, surprinsă de intrarea lui, întinse mâinile spre foile de hârtie risipite în faţa lor. Ridică apoi capul şi, când se pregătea să vorbească, începură să-i tremure uşor colţurile gurii. Avea în expresie un amestec ciudat de femeie bătrână şi de adolescentă. Doamna Wagner interveni cu un gest liniştit.

— Lasă-l, nu face rău nimănui. Apoi, către el. Ar fi trebuit să baţi la uşă. Ne simţim bine aici şi în siguranţă.

— Îmi pare rău.

— Nu-i nimic, acum nu-i nimic. Odată tot o să înveţi.

— Albertina! şi avea un aer cu adevărat deznădăjduit. Iar din cauza asta părea şi puţin comic. Doamna Wagner râse.

— Gata. De cele mai multe ori o începem prost. Se întoarse spre Magdalena. În fiecare an, într-o anumită zi, pe care eu o uit, dar el ţine mine, bem împreună o sticlă de vin. Anul ăsta o să fim trei.

— E târziu, spuse Magdalena, pregătindu-se să plece.

— Stai jos. Nu fi stupidă. Eşti singura femeie de aici care nu tremură când simte miros de obiele.

Au început să desfacă pachetele.

— Eli, vorbi doamna Wagner, voi îi spuneţi Rafael, eu îi spun Eli, dar foarte rar, m-a cules de la o coadă de şomeri. Nu erau şomeri, ceva mai rău, pentru că atunci când îţi venea rândul şi-ţi spuneau unde să te duci, se

uitau la tine să vadă cum reacţionezi. Le plăcea grozav momentul acela. Îţi furau spaima sau uluirea din ochi în clipa în care se năştea înainte de a se întinde pe faţă. Cu un excelent simţ al surprizei, bine exersat.

— Regret foarte mult, spuse fără niciun sens Magdalena.

— Nu mă sperie bruta. Cel care se uită precis unde loveşte. Nu am fost niciodată izbită, dar pot să-mi închipui. Uneori mă uit în dreapta şi în stânga mea şi îi văd cum strâng fălcile. Sau apasă pe accelerator până la fund. Nişte priapici. Existau, oameni care nu ridicau niciodată mâna. Atât doar, *bună dimineaţa* şi *aţi dormit bine?* într-o încăpere inundată de o lumină crudă, albă, intactă, umplând toate ungherele, după o şedere de douăzeci şi patru de ore într-o cameră fără nicio fereastră. În fiecare zi. Şi plăcerea de a vedea cum strânge pleoapele, acoperindu-şi ochii, fără palme, de a-i pândi muşchii feţei, convulsiile, de a-i aştepta teama, disperarea pentru ceea ce ar trebui să vină. Am citit – nu, nu, mie nu mi s-a întâmplat – despre un culoar foarte lung prin care cineva se apropie, în fiecare zi aceiaşi paşi, un mers egal, liniştit, dar totdeauna se opreşte puţin înainte sau puţin după, în fiecare zi, numai distanţa se schimbă. Eli a venit şi m-a scos din sala aceea de aşteptare, în care mirosea întotdeauna a lemn umed şi rumeguş, înainte de a-mi veni rândul.

Magdalena vorbi încet.

— Încă mai urăşti?

Doamna Wagner tresări.

— Nu. Astăzi mi-am amintit liniştită.

— Treceam pe aici, spuse deodată vesel Rafael, şi-am văzut lumină. E foarte plăcută camera. La sfârşit, mi se pare, o să bem o cafea.

Apoi scoase un briceag cu tirbuşon, luă sticla şi se pregăti să o desfacă.

— Seara suntem obosite. Şi puţin nervoase.

— E un vin bun. Am păstrat sticla la temperatură

constantă, culcată şi în întuneric.

Magdalena aduse pahare. Apoi băură. Fiecare ţinea paharul altfel. Vinul era puternic taninat, în primul moment părea aproape amar, dar senzaţia dispărea repede, se transforma într-o căldură cuminte, un abur, pătrunzând uniform, cu răbdare, în tot trupul.

— Ştiai că lucrăm aici?

— Ohoo, mi se spune chiar dacă nu întreb. Stau în fotoliul meu. Îmi întind picioarele, caut o poziţie comodă şi aştept.

— Ai învăţat câte ceva, Eli.

— Albertina, sunt un om aproape bătrân. Dacă ar fi trăit mama, mi-ar fi spus, nu e bine Eli, singurătatea e un viciu.

Apoi turnă din nou şi iarăşi băură. Taninul se simţea şi mai puţin ori se obişnuiseră cu gustul lui. Şi nici căldura. Din cauza asta se bea mai uşor. Ca mirosul unui trup pe care-l cunoşti, îşi spuse Magdalena. Dar îi păru rău şi de gândul care îi trecuse prin cap şi puse paharul aproape negolit pe masă. Rafael rupea bucăţi mici de pâine pe care întindea cu briceagul brânza untoasă. Sorbea vinul cu înghiţituri rare, fără să-l privească, însă indiferenţa lui era numai aparentă. Doamna Wagner îşi aminti cum arăta altădată. Era foarte slab şi ochii aveau o culoare deschisă. Singurul lucru, cu adevărat frumos la el, erau buzele. O singură dată întrebase: ce aştepţi Albertina? Numai el îi spunea aşa. Un nume vechi, al bunicii sau al străbunicii, trecut printre celelalte nume.

— Ultima dată, o auzi pe Magdalena vorbind, am băut vin cu soldaţii. Ascultând-o, fără voia ei, se crispă. Câteodată îi reamintea de primele zile. Atunci i se părea o fiinţă grosolană. Aş vrea, continuă Magdalena, să ştiu exact când s-a întâmplat asta. Pe niciunul din ei nu-l mai ţin minte. E aproape un semn de laşitate.

Rafael îşi umplu din nou paharul. Terminase de mâncat şi se lăsă cu scaunul pe spate, ridicând paharul în dreptul luminii.

— Vinul îl primesc de la un prieten. În fiecare an îmi trimite un număr de sticle şi eu fac la fel cu el. E ca un schimb de prizonieri. Amândoi ţinem la ceremonialul ăsta. Numărăm sticlele, după aceea trimitem o scrisoare. Niciunul nu-i mulţumeşte celuilalt, dar, după ce este desfăcută prima sticlă, unul dintre noi scrie, anul ăsta ai câştigat. Până în anul următor nu se mai petrece nimic.

— E o idee excelentă, Eli. Nu mi-ai povestit niciodată. De cât timp durează jocul ăsta?

— Ah, n-are nicio importanţă. Voi sunteţi totdeauna puţin speriaţi că un lucru nu este destul de vechi.

— Amintirile mele cele mai proaspete sunt cu soldaţi, spuse Magdalena. Dar minţea pentru că era uşor ameţită. Şi, de fapt asta era şi ceea ce dorea. Să nu fie nevoită să se gândească la nimic, să aibă capul gol, golit de orice. Ca o cameră în care s-au deschis brusc ferestrele şi pentru o clipă, curentul de aer răstoarnă, amestecă totul, obiectele, mirosul lor, locul unde se găseau, nimic nu mai poate fi recunoscut. Întinse paharul spre Rafael şi acesta îl umplu. Magdalena bău repede, cu lăcomie.

— Eram pe una din străzile din apropierea Dunării, în Buda, zise Rafael şi era aproape seară, nu aveam nevoie de nimic decât să prelungesc cât mai mult senzaţia de pace şi orgoliu, care mă stăpânea. Am intrat într-un loc să beau ceva. Am văzut raftul din spatele barmanului – era plin de sticle şi mi-a părut rău că am intrat, ceea ce doream eu era altceva. Dar băiatul se uită la mine, bineînţeles fără să pară prea insistent şi tocmai asta m-a împins să fac ceva. Am întins mâna spre o sticlă pe care scria Tokai. În momentul acela, am auzit pe cineva de lângă mine, *nu, domnule, nu, vous trompez monsieur, altceva e ceea ce vreţi şi* m-a scos de acolo aşa cum ai scoate un adolescent dintr-un stabiliment sordid. M-a dus la el, îmi amintesc bine o cameră foarte înaltă, cu mici obiecte de porţelan răspândite peste tot, dar nu era decât singură, camera aceea şi alături, despărţit printr-o perdea groasă de catifea, poate şi un perete subţire în spatele ei,

un loc de unde a adus târziu o cafetieră de metal alb – am stat acolo şi am vorbit fiecare pe rând foarte mult ca şi cum nici nu am fi fost împreună. Era un vin roşu foarte limpede. De ce trebuie totdeauna comparat cu sângele de iepure? Într-un colţ al camerei era un lighean de porţelan, în care mi-am spălat mâinile şi faţa. După ce am plecat, am coborât la Dunăre. M-am aplecat peste parapet şi m-am uitat să văd apa, dar nu era decât mirosul ei, care ajungea până la mine. Am...

— Destul, Eli, destul. Magdalena era cea care strigase. Auzind-o, doar doamna Wagner tresări. Nu mă interesează Dunărea ta, să o ia naiba cu duhoarea ei. Ceaţă şi frunze putrede.

— Îmi pare rău. Şi se lăsă înşelat de teama pe care el părea s-o fi chemat.

— Ei, voi doi arătaţi grozav de bine când vă credeţi tulburaţi de amintiri. Doamna Wagner râse fără bucurie. Aş vrea să mă amestec şi eu. Altfel simt că devin urâcioasă. Eli, îţi mai aduci aminte ce mi-ai spus, atunci când m-ai luat de acolo?

— Oh, Albertina, e atât de plăcut aici!

— M-ai scos, deci, afară şi mi-ai spus ce mi s-ar putea oferi acolo: îngrijitoare la closete publice sau măturătoare; în cel mai fericit caz, un post într-o fabrică de chimicale unde-ţi distrugi încet mâinile şi ochii. Aşteptam, ştiam că ăsta nu e decât începutul. Nu mă temeam, eram doar surprinsă, ca un om care este tras într-o casă şi ştie că i se va arăta ceva. Eram sigură, Eli, că n-ai să fii grosolan, tu nu puteai fi grosolan, erai foarte slab, totul era subţiat, ascuns, modificat în tine, dar eu nu mă lăsam înşelată, chiar şi febrilitatea ochilor nu avea niciun raport cu mine. Pentru asta, aşteptam, doream să ştiu de ce tocmai eu...

Rafael, făcu un gest vag cu mâna.

Ea se întrerupse.

— Vrei să spui că lucrurile astea nu ne privesc decât pe noi doi.

— Albertina!

— Nu fi indignat. Suntem trei şi trebuie să ne împărţim amintirile. După ce mi-ai arătat ce mă aşteaptă, mi-ai spus ce poţi să-mi oferi tu, însă, bineînţeles, atunci nu a avut aerul unei absurde alternative alb-negru, m-ai avertizat şi asupra câtorva lucruri neplăcute, iar eu am acceptat. Ne-am luat rămas bun. Ar fi trebuit să fiu mulţumită fiindcă fusesem tare. Mai tare decât tine, deşi nu ştiam ce ascunde biruinţa mea. Însă nu m-am putut stăpâni, voiam să ştiu. M-am întors. Am alergat după tine, am fugit – mergeai drept, fără să-ţi tremure picioarele cu toate că erai atât de aproape – şi te-am întrebat – te ţineam strâns de haină şi te zgâlţâiam cred – de ce, de ce, domnule? Atunci a fost momentul tău de cruzime şi umilinţă – oare cât aşteptaseşi clipa aceasta? fiindcă sunt bigot, doamnă, mi-ai răspuns, privindu-mă drept în ochi, habotnic, deşi mama mea m-ar judeca aspru pentru bucuria de a v-o spune. Eli, doamna Wagner se întoarse spre Magdalena, avea nevoie de cineva care să mănânce din mâna lui. Să *ştie* şi totuşi să mănânce, asta a fost dulcea lui răzbunare.

Magdalena strigă.

— Şi eu, la mine nu se gândeşte nimeni?

— De atunci numai numele ni le-am păstrat, Albertina. Vorbim prea mult astă-seară.

— Nu ştiu, Eli, nu sunt sigură de mine. Şi nici tu n-ar trebui să fii.

Magdalena căzu într-un somn greu, chinuit. Se culcase îmbrăcată, aşa cum se aruncase în pat după ce îşi scosese pantofii. Lumina lămpii de noapte era aprinsă şi nu înţelegea nimic. Întinse mâna să o stingă şi numai în momentul acela îşi dădu seama ce se întâmplă cu ea. Lăsă mâna în jos, rămânând nemişcată de teama că îi va fi rău. Băuse mult, chiar şi după ce ceilalţi se opriseră – ea fusese singura care continuase să bea. Doamna Wagner – ce nume ciudat pentru o femeie atât de puţin veselă – o

privea cu răbdare. Pentru ea seara devenise străină din momentul în care sfârşise de vorbit. Orice mişcare, se gândi, o va face să descopere că o doare capul, că îi este greaţă; desigur, o imensă scârbă, de care va deveni dintr-odată conştientă. Lângă capul patului nu se găsea nimic şi o clipă se simţi cuprinsă de panică la ideea că nu va avea timp să ajungă până afară. Că nu va reuşi nici cel puţin să apuce un prosop, o cârpă, doar capul, poate, îl va răsuci puţin într-o parte ca o vită foarte bolnavă, lăsându-se apoi pradă indiferenţei. Dar nu se întâmplă nimic.

Se dădu jos, se dezbrăcă. Se freca pe corp cu podul palmelor, îşi puse cămaşa de noapte şi pregăti patul. Făcea totul cu mare convingere cu toate că simţea că nu îi mai este somn. Avea capul limpede. Numai gura era uscată. Căută pe pervazul ferestrei o cană, în care avea totdeauna lapte. Bău câteva înghiţituri, lăsând cana la îndemână. Se urcă în pat şi stinse lumina, deşi ştia sigur că e inutil să încerce, închise totuşi ochii strângând pleoapele cu un fel de încăpăţânare. Era ca un burete uscat, în care trebuie să pătrundă apa. Să se îmbibe, încetul cu încetul, până îşi va recăpăta forma, consistenţa, gustul.

Niciodată nu se gândise cum a murit Adam. Avusese, desigur, un pat de campanie sub el şi el aştepta să se întâmple ceva. Poate era convins că o să scape, poate ştia că nu, dar nu asta e important. Şi nici dacă era scârbit sau disperat ori dacă era foarte obosit şi nu-l mai interesa nimic. Adam murise noaptea, către dimineaţă. Probabil la ora aceea toţi erau foarte obosiţi. Nu i-ar fi folosit la nimic ca să se fi petrecut la lumina zilei. Totuşi fusese scos pe furiş, aşa cum se curăţă dimineaţa culoarele lungi şi reci de gândaci morţi şi, probabil că, la prima vizită, dacă nu chiar mai înainte, lucrurile erau terminate. Cearşaful fusese schimbat sau cel puţin întins cu mâna, paharul de apă golit şi clătit, noptiera curăţată. Ori poate că descoperiseră ceva mai târziu când unii încă dormeau. Au venit doi brancardieri şi l-au ridicat,

încercând să se prefacă foarte atenţi – iar sora, în acest timp, li se adresa, nu prea tare, dar suficient, totuşi, ca să audă cei care ar fi fost deja treji, atenţie, încet şi direct la radiografie, trebuie să iasă o poză frumoasă, cu grijă, vezi cum îl ţii de picioare, e un băiat bun şi nu se plânge niciodată. Cei care sunt sculaţi se lasă înşelaţi, unii sunt cu adevărat, cineva spune, al naibii, s-a învârtit de o poză, numai băiatul din patul lipit de al lui nu se poate stăpâni, întoarce capul şi varsă – se scurge din el, încet, fără zgomot, un lichid vâscos, în care se amestecă pete de un galben brun, întinzându-se pe podeaua de ciment prost lustruit. Acelaşi miros ca în camera în care a dormit prima noapte cu Ana lângă ea, pe cele două bănci alăturate, în şcoală. Atâta doar că omul sau femeia aceea stătuse în picioare, sprijinit cu o mână de peretele vopsit în ulei verde, încercând şi el să se ascundă, dar nu de ruşine, ci fiindcă era sătul de toate.

Magdalena începu să se simtă din ce în ce mai liniştită. Capul îi era foarte limpede ca după un somn adânc şi odihnitor. Avea nevoie de ordine şi exactitate ca de un exerciţiu fizic înviorător. Doar gura îi rămânea uscată şi se gândi că mai târziu se va da jos din pat şi îşi va face o cafea. Ar fi putut până atunci să ia o înghiţitură de lapte, apoi renunţă şi la asta pentru că nu voia să piardă nimic din ceea ce regăsea în ea. Adam murise aproape bătrân. Adică, pentru el, foarte puţine lucruri s-ar mai fi schimbat dacă ar fi trăit.

La căderea nopţii, luptele au reînceput în apropierea oraşului. Nu exista o linie continuă a frontului şi, de fapt, nici nu era încă un front. Unităţile se deplasau, se grupau, tatonând forţa inamică, evitau ciocnirile directe, atunci când efectivele nu erau egale, preferând locurile mai slab apărate, golurile. Luau în stăpânire o poziţie până când flancurile deveneau vulnerabile şi atunci o abandonau, căutând alta. În felul acesta, de fiecare parte existau detaşamente care se aflau la un moment dat în spatele inamicului, apoi pierdeau contactul şi erau izolaţi, fiind

grupuri încercuite şi iarăşi unităţi de avangardă, puternic implantate în dispozitivul inamicului. Erau primele ore ale unei bătălii a cărei înverşunare nu era presimţită decât de puţini pentru că ceva, totuşi, luase sfârşit.

Noaptea, şcoala de elevi subofiţeri a fost trimisă pe poziţii în afara oraşului. Inamicul întâmpinase o slabă rezistenţă – câteva unităţi mici, formate din rezervişti inapţi pentru front, prost dotate – şi înaintase până în preajma oraşului. Se opriseră acolo pentru că nu voiau să se angajeze în lupte de stradă. Se ştia că, în unele locuri, fuseseră formate unităţi de luptă din civili, indivizi dispreţuitori şi puţin fanatici. Oraşul putea deveni o capcană perfidă – din spatele obloanelor înnegrite de ploi şi uscăciune izbucnesc zgomote neaşteptate, mici flăcări fără culoare, împroşcând pavajul şi zidurile lungi. Se opriseră la o anumită distanţă şi pentru că nu-i interesa decât să recupereze magaziile de intendenţă să controleze uzina electrică şi de apă, poate să ocupe fabrica de amidon.

Şcoala de elevi a pornit noaptea, iar de data aceasta nu mai ieşise nimeni care să-i vadă. Chiar şi în spatele ferestrelor era întuneric. Bubuiturile tunurilor se auziseră prima dată la căderea serii. Zgomotele veneau de departe, erau vătuite şi poate tocmai depărtarea crea o stare de nelinişte, o primejdie încercuind oraşul, prinzându-l încetul cu încetul. Loviturile soseau în serii scurte şi câteva clipe planau în aerul uscat al oraşului. Plecarea elevilor nu mai fusese însoţită de nimeni pentru că părea nefiresc ca în cursul aceleiaşi zile să se petreacă de două ori acelaşi ceremonial. Spre ora prânzului fuseseră primiţi cu bucurie, se aruncaseră flori şi astfel ei îşi consumaseră dreptul la compasiune şi bucurie. Este adevărat că acum se auzeau tunurile trăgând; sentimentul acela stăruitor de nesiguranţă invadase oraşul, strecurându-se printre obloane şi canaturile uşii, dar ceilalţi primiseră o dată ceea ce era a lor şi, faptul că de abia acum începea să se întâmple cu adevărat ceva

grav, crea chiar o stare de uşoară iritare pentru că ei profitaseră de ceea ce nu li se cuvenea încă.

Convoiul înainta în linişte, chiar şi căruţele, lucru ciudat, păreau să facă mai puţin zgomot pe caldarâmul de bolovani. Ţineau aceleaşi arme vechi între picioare, dar nu mai erau crispaţi, se sprijineau de ţeavă cu palmele strânse pumn pe metalul călduţ şi trăncăneau. Priveau cu nepăsare clădirile pe lângă care treceau, ridicând câteodată, plictisiţi, privirile. Hohoteau scurt sau scuipau. În mai puţin de douăsprezece ore deveniseră bărbaţi, se credeau murdari şi insensibili. Întinse în paturile lor, cu mâinile sub cap ori ghemuite pe o parte, fetele ascultau. De afară intra prin ferestrele camuflate o lumină lăptoasă. Geamurile interioare, vopsite în albastru, fuseseră închise de monitoare. Era zăpuşeală, fetele îşi desfăceau nasturii cămăşilor la gât trecându-şi palmele asudate peste pielea umedă.

Magdalena ieşi din dormitor, porni în lungul culoarului până la closet, intră într-una din cabine, se căţără pe vasul de toaletă şi deschise geamul. Nu vedea aproape nimic fiindcă geamul era înalt. Se auzea însă totul foarte bine. Nu mai erau căruţele condamnaţilor la moarte, doar nişte oameni, plecând de cu noaptea la târg, stând de vorbă ca să nu li se facă somn, înjurând de plictiseală sau dintr-o scurtă întărâtare. Bubuiturile tunurilor aproape încetaseră. Magdalena se agăţa cu mâinile de pervazul ferestrei, încercând să se înalţe. Dar zidul de cărămidă era gros, nu putea să se prindă de nimic. Voia totuşi să se mai uite o dată. Căuta un alt punct de sprijin şi, observând că partea de jos a peretelui era ieşită în afară, se gândi că ar putea să-şi proptească talpa piciorului de marginea aceea îngustă dacă ar găsi ceva să se agaţe. Vocile şi cuvintele ajungeau la ea distincte şi asta o îndârji şi mai mult. Apoi văzu că ţeava de la bazinul de apă era puţin depărtată de la perete şi se înălţă puţin, o prinse cu mâna dreaptă, iar cu stânga se propti de pervazul de zid al ferestrei. În felul acesta, reuşi să se

ridice, până când ajunse cu pieptul în dreptul pervazului şi astfel, folosindu-se şi de marginea teşită a peretelui, putu să rămână acolo. Gâfâia puţin, însă îi părea bine pentru că fusese aproape un pariu. Vedea jos crupele cailor ca nişte pete mari, negre şi cele două rânduri de căşti, primind, câteodată, un luciu stins, mort, alunecând într-o mişcare uniformă. Voci şi hohote scurte de râs sau gemete rare veneau de sub căşti şi astfel desluşi şi umbrele mai clare ale fetelor. La început, Magdalena se strădui să nu se aplece în adâncitura ferestrei de teamă că ar putea fi văzută, dar era greu. Trebuia să-şi încordeze muşchii gâtului, răsturnându-şi capul pe spate. O dureau sânii, muchia pervazului o apăsa. Se gândi la dunga roşie, îngustă, care îi pătrunde în carne şi o clipă îşi spuse că e un semn de care nu va scăpa niciodată.

Văzuse tot. Iar pentru ea nu se putea schimba nimic. Totuşi rămase. Până la ultima căruţă, până la ultimul om care va trece, trebuia să stea. Un cal necheză speriat. Tresări. Cineva linişti calul. Nu mai putea fi mult, coloana era probabil pe sfârşite. Îşi lăsă capul în faţă, sprijinindu-se cu bărbia în pervazul ferestrei, care era adâncă, la fel ca într-o celulă de închisoare. Varul mirosea a mucegai. Aspiră lung şi, odată cu gustul umed al tencuielii vechi şi umede, simţi şi o undă de aer cald. Îi păru bine de amorţeala care îi pătrundea în gleznă, în palmele mâinilor, în umeri. Apoi auzi de jos pe cineva vorbind limpede, aici sunt putorile alea mici. Vocea era tărăgănată. Cuvintele ajunseră la ea clar. Nimeni nu râdea, nu era o grosolănie de soldat, o auziseră până atunci de multe ori şi erau indiferenţi. Magdalena se încordă. Spuse încet, scârbelor. Repetă iar, acum aproape era un strigăt. Uşa de la camera mare unde erau cabinele, se deschise, iar una dintre monitoare întrebă, *e cineva aici,* lovind uşa de perete. Magdalena se lăsă să alunece. Dar nu reuşi, distanţa până la vas părea foarte mare şi se izbi cu glezna. O durere rea şi ascuţită îi dădu aproape lacrimile în ochi şi totul se transforma brusc într-

o ură liniştită. *Ei, n-auzi, ce faci acolo? Mi-e rău. Aha, tu eşti, ascultă, de ce minţi, Maria Magdalena?* Erau la fel de înalte amândouă, însă una, subţire şi fragilă, cu bustul lung al unui adolescent. Magdalena spuse, *nu mint, mi-e scârbă,* întinse mâna şi o dădu la o parte ca pe un obiect inutil.

După ce au ieşit din oraş, au făcut încă vreo zece kilometri. După aceea s-au dat jos din căruţe şi au pornit mai departe, în două şiruri interminabile, de o parte şi de cealaltă a şoselei. Adam se afla în faţă, printre primii douăzeci. Era o noapte caldă, liniştită. Nu era nevoie de nicio dispoziţie, totuşi, din când în când, se lansa ceva în capul coloanelor cu ordinul de a transmite mai departe de la unul la altul. În felul acesta, erau ţinuţi într-o stare de încordare, gata să reacţioneze la primul semnal.

Un fel de joc cu reguli naive – spunea Adam – însă o spunea cu blândeţe, capul, ochii şi fruntea şi gura erau neatinse, doar trupul îl avea acoperit până aproape sus la umeri – trebuie să ai puţină răbdare şi totul vine repede, mai repede decât te aştepţi. Ceea ce văzusem noi dimineaţa fusese altceva. Atunci, lucrurile se petrecuseră la lumina zilei. Ca un exerciţiu-temă şi la urmă toţi pot să se ridice şi să-şi scuture hainele. Acum era noapte şi nu ştiam unde mergem. Eram obosiţi şi am fi vrut să ne oprim pe marginea drumului, dar trebuia să înaintăm, iar din când în când să trimitem mai departe câteva cuvinte fără sens. Mersul acesta monoton, cu gesturi repetate, cu cuvinte repetate, ajunge să te aţâţe, devine de nesuportat. Totul pare simplu şi inutil, în acelaşi timp, un fel de joc cu reguli naive şi totuşi o frică oarbă, lentă, se urcă în tine. Din ce în ce mai mult eşti singur, dincolo de şanţ e câmpia ca o imensă mlaştină, mirosul ramurilor uscate şi al pământului încins îl simţi greţos; oamenii dispar şi atunci trebuie să întinzi o mână în faţă să atingi vestonul sau orice altceva, din greşeală, patul armei sau lopata, iar celălalt tresare ca un resort nereglat, îngrozit, se aruncă, este pe punctul de a se arunca în şanţ, doar o

altă groază cu care a fost îndelung învăţat în ultima clipă îl opreşte.

S-au ales patrule de recunoaştere şi eu am intrat într-una din ele. Atunci am aflat şi unde mergem, trebuia făcut un lung ocol să-i blocăm între noi şi oraş. Ieşisem pe un alt drum decât cel de dimineaţă şi acum urma să ne întoarcem, tăind peste câmpie. Exact ca una din temele tactice pe care le făcusem la aplicaţii. Aceasta era slăbiciunea comandantului – manevre largi de învăluire, la fel cum ai trece peste acoperişul mai multor case ca să cobori într-o curte.

Am ieşit pe câmp. Trebuia să mergem o bucată bună, să ne asigurăm că drumul e liber şi apoi să ne întoarcem. După câteva sute de metri, am dat de o colibă-adăpost. Am stat puţin să vedem dacă mişcă ceva înăuntru. Am ocolit-o, după aceea am intrat. Mirosea a urină şi a fân încins. Am ieşit afară şi am pornit mai departe. Nu era nimic altceva în jurul nostru decât câmpul şi iarba uscată, însă acum ne simţeam bine, fiindcă puteam face orice cu mâinile şi picioarele noastre, puteam să ne mişcăm în voie şi chiar să ne strigăm. Frica aceea idioată, cât timp ne ţineam unul în spatele celuilalt ca un şir lung de ocnaşi, dispăruse. Mă liniştisem şi acum puteam să privesc bine de jur împrejur. Pâlcuri rare de arbori şi câte o denivelare uşoară pe care de abia o simţeai. Era linişte, nu se mai trăgea de mult. Oraşul trebuia să se afle undeva în faţă şi la dreapta noastră, destul de departe. Poate că mersesem prea mult, dar nu puteam încă să judec bine lucrurile. Mi-am luat câteva puncte de reper pentru întoarcere, dar o făceam mai mult din obişnuinţă. Unul dintre noi cunoştea foarte bine locurile. Eu, însă, conduceam patrula şi trebuia să scap de senzaţia aceea de lucru simulat, de joacă neghioabă. Undeva, în faţă, a fost lansată o rachetă trasor. Ne-am oprit şi am privit. Am pornit mai departe. M-am uitat la ceas, nu mai era mult. Trebuia să ajungem la o fermă. Ferma era formată dintr-un grup de clădiri strânse, aproape un patrulater, cu o

mare curte interioară. Era o proprietate bogată, construcţiile fuseseră adăugate una câte una, or, cel care o făcuse, fusese mânat de o siguranţă seniorială. De la fermă se ajungea direct, pe un drum de ţară, în zona uzinei electrice şi a castelului de apă. Cealaltă patrulă era mult mai în dreapta noastră. Singurul lucru pe care-l aveam de făcut era să vedem ce se întâmplă la fermă şi apoi să ne întoarcem. Dacă era ocupată, trebuia evitată. Comandantul voia o poziţie sigură, în care să poată aştepta liniştit, fără să rişte nimic, îi era milă de noi, sau nu avea încredere. În felul lui, era un om prudent. Şi dimineaţa încercase acelaşi lucru, iar planul aproape îi reuşise. Poate că şi acum, cu ceva mai multă răbdare, o zi sau două, aveau să se predea.

Mă gândeam la toate astea şi mă gândeam că războiul este o activitate raţională. După aia, mi-am adus aminte de dobitocul ăla de dimineaţă şi am început să râd. Cred că n-am râs, am scos un fel de chiţăit. Unul din băieţi a spus, uite şi am văzut în faţă masa întunecoasă a fermei. Nu era departe. Ne-am mişcat puţin, la dreapta şi la stânga, dar nu se zărea nicio lumină. Ne-am apropiat şi acum se puteau desluşi bine zidurile. Era o construcţie lungă, fără ferestre, poate un grajd de vite. Trebuia să ajungem la unul din capete ca să putem arunca o privire dincolo. Dar era riscant pentru că, dacă ferma fusese ocupată, tocmai acolo putea fi lăsat unul din posturi. Ne-am hotărât ca unul să rămână pe loc, iar ceilalţi doi să cerceteze restul clădirii, să-şi ia un post de observaţie şi să aştepte. Am renunţat însă, fiindcă însemna o pierdere prea mare de timp. Nu ne rămânea decât să încercăm să trecem pe la unul din capetele grajdului. Ne-am apropiat şi, când eram la vreo douăzeci de metri, am pus mâna pe un bulgăre de pământ şi l-am aruncat pe acoperiş. S-a auzit un zgomot surd şi după aceea bulgărele sărind de pe o ţiglă pe alta. A fost prima mea idee în războiul ăsta. Mi-am zis că nimeni nu ar putea să creadă că cineva care cunoaşte regulile e-n stare să arunce cu un bolovan în

acoperiş.

Şi acum pleacă, sunt obosit, vreau să dorm.

Însă nu a închis ochii, se uita la ea ca şi cum ea ar fi fost cea care vorbise până atunci, iar el fusese obligat să o asculte, din milă sau din plictiseală.

Ferma era părăsită. S-au reîntors, iar, cu o oră sau două înainte de răsăritul soarelui, elevii şcolii ocupau poziţiile din faţa uzinei electrice şi a castelului de apă, desfăşurându-se pe o linie concentrică dincolo de marginea oraşului. Unul din flancuri se sprijinea pe şoseaua principală de acces în oraş, celălalt ajungea la un grup de bordeie de paiantă ale ţiganilor, abandonate, trecând prin păduricea de lângă depozit.

În spatele uzinei electrice, era o râpă în care se aruncau gunoaiele oraşului, iar dincolo de ea, malul ceva mai înalt era presărat cu tufe de salcâmi şi oţetari. Fuseseră săpate câteva gropi individuale şi în puncte avansate, chiar sub buza malului, dar cea mai mare parte din elevi se aflau în spate, acolo unde malul cobora, risipiţi în lanurile de porumb. Nu s-a tras niciun foc de armă.

În fermă fusese instalat un post sanitar. Fusese întins şi un fir telefonic între poziţiile din faţa uzinei electrice şi fermă. Tot în fermă era instalată bucătăria de campanie. La ora cinci s-au adus marmite cu ceai cald. Elevii aveau puşti Z.B. şi patru mitraliere, fiecare pluton primise câte zece grenade defensive. Aerul era cald, din râpă se ridica un miros de buruieni putrede şi cenuşă. Fetele nu cunoşteau mirosul ăsta. Ele erau scoase câteodată afară din oraş, însă în partea cealaltă. Pe malul râului, într-o luncă nisipoasă, presărată cu smocuri de iarbă sevoasă. Desfăceau pachetele cu sanvişuri din pâine unsă cu magiun şi le întindeau pe faţa de masă din pânză albită. Când era cald, se descălţau şi intrau în apă, până la glezne. Se fugăreau, se atârnau de sălcii şi ţipau, erau cu adevărat vesele, deşi celor care treceau pe acolo le era milă. Apoi îşi mâncau sanvişurile pe care le pregătiseră.

La urmă, cântau în cor melodii puţin triste. La reîntoarcere, când se urcau în Fordul vechi al municipalităţii erau obosite de picnicul pe care-l petrecuseră. Magdalena muşca din pâine cu furie şi doar atât spunea, rabla asta nenorocită de maşină, dar nimeni nu o mai asculta, fiindcă erau ameţite de oboseală.

După ce s-a împărţit ceaiul, s-au întins pe pământul uscat şi cald şi au început să picotească. Fuseseră fixate gărzi. Erau mai liniştiţi ca după un marş de noapte, fiindcă atunci nu aveau voie să doarmă. Două dintre mitraliere au fost instalate în faţa uzinei electrice. Malul, dinspre câmpie al râpei era ceva mai jos faţă de înălţimea acoperişului uzinei. Sus, în acoperiş, se găseau lucarnele podului. Acelea erau deschise şi întărite cu saci, asta se vedea bine prin binoclu, dar raza lor de vizibilitate era totuşi redusă pentru că malul cobora spre câmpie, iar, mai departe, începeau lanurile de porumb. Cineva şi-a pus casca în vârful puştii şi-a ridicat-o. A aşteptat. Nu s-a întâmplat nimic. După aceea au început să se ridice unul câte unul. Se descheiau la pantaloni şi urinau cu spatele la uzină.

Pe una din clădirile fermei era scrisă o expresie obscenă. Unul dintre ofiţeri a dat ordin să fie răzuită. În camerele mari ale conacului mobilele erau acoperite cu huse. Tablourile fuseseră coborâte de pe pereţi şi strânse în colţuri. Vesela era curată şi masa mare din bucătărie acoperită cu muşama. La intrare, agăţat de cuierul vestibulului au găsit un carton pe care era scris „Rugăm folosiţi de tot ceea ce aveţi nevoie şi păstraţi. Mulţumim”. Acelaşi lucru era scris şi în limba germană. Când Adam se hotărâse să intre în clădirea aceasta, era sigur că nu e nimeni în ea. Nicio unitate, niciun soldat. Era ultimul loc din fermă necercetat şi totul fusese până atunci gol, părăsit. Un pavilion cu ferestrele înalte, ceva mai depărtat de restul construcţiilor şi închizând patrulaterul pe una din laturile înguste. Uşa prin care au intrat, dădea într-un culoar lung. Mirosea a naftalină şi a flori de câmp uscate,

fascicolul subţire al lanternei lumina un perete alb, curat, pe care erau atârnate gravuri în rame rotunde.

Probabil un culoar de serviciu, din care se deschideau mai multe uşi. Ca peste tot, până atunci nimic nu era închis. Ferma nu era ocupată, acum nu mai aveau nicio îndoială, dar voiau să întâlnească un om. Un singur om, cel puţin, era stranie dar şi ridicolă ordinea aceasta moartă, absentă, ca şi cum totul s-ar fi petrecut într-o imensă criptă. Vorbeau tare şi unul dintre băieţi era puţin nervos. Fac ceva pe împuţita lor de fermă. Izbi cu patul puştii într-o uşă şi culoarul se umplu de un zgomot crud. Toţi trei tresăriră. Îmi pare rău. Adam spuse, mi s-a făcut sete. Intră în bucătărie şi găsi o cană mare de porţelan, plină cu apă, pe masă. Cana era acoperită cu un şervet de pânză. Bău, la urmă îşi turnă apă pe faţă şi pe gât. Apoi se întoarse şi îi găsi pe ceilalţi doi într-o cameră mare, la capătul coridorului. Lăsaseră uşa deschisă şi, când se apropie, auzi... Niciodată n-am avut o cameră a mea, când veneam cu o fată trebuia să-i pun mâna la gură dacă începea să geamă. Cel care vorbea era trântit într-un pat mare, dublu, cu lemnăria înaltă. Somiera era goală, din pânză în dungi late. Aici n-aş avea nevoie de aşa ceva – continuă cel din pat – i-aş striga eu, să te aud, îţi place, hai! mai tare, n-aud nimic, mai tare, n-auzi, plângi, urlă, loveşte-mă. Adam se plimba în jurul pereţilor, luminând cu meticulozitate totul, mobile, tablouri, draperii. Covoarele erau strânse sul şi date lângă perete. Cel de al treilea găsise un măr şi muşca din el cu poftă. După aia aş dormi, m-aş întinde bine şi i-aş spune, ai destul loc, să nu te bagi în mine, fiindcă mi-e cald şi când mi-e cald transpir şi miros, nu, nu, stai nu te depărta încă, mai avem ceva de făcut împreună. Adam zise, plecăm şi, imediat, îmi place mobila asta, păcat. Păcat, de ce? Adam ridică din umeri. Hai, scoală. Ieşiră prin intrarea principală. În faţa casei era o terasă mare ca un fel de peron. Adam se întoarse şi privi casa. Era o pată dreptunghiulară albă ale cărei proporţii apăreau îndulcite

de umbrele nopţii. Se simţea un miros de coajă de copac şi ierburi amare. Din faţa terasei terenul cobora în pantă. Mergeau pe o alee cu prundiş, unul în spatele celuilalt, îşi auzeau paşii, frecarea pietrelor şi a nisipului, călcâiele bocancilor se înfigeau şi se răsuceau în patul elastic. Involuntar, îşi potriviră pasul într-o cadenţă ciudată. Căderea unui monarh – îşi spuse Adam, aşa trebuie să se anunţe căderea unui monarh. Nu bat clopotele, un pic de mândrie din partea tuturor, nu se mai aud nici împuşcături răzleţe, se acceptă capitularea şi toţi ascultă. Adam mai întoarse o dată capul. Acum nu mai era decât o pată albă, cu contururi nedesluşite. Strigă, după mine, pas alergător, fuga marş şi începu să alerge. O luară la fugă, ţipau şi râdeau, scuturându-şi armele ca pe nişte beţe de joacă. Era ca un fel de despuiere totală, un minut de absenţă – copii alergând spre gârlă sau rostogolindu-se în praf, ori fugărindu-se pe maidane încinse de soare. Misiunea era terminată.

Dimineaţa nu s-a întâmplat nimic. În oraş, circulaţia fusese interzisă, dar era o măsură inutilă. Ferestrele şi porţile erau închise, nu se auzeau zgomote, o linişte ireală de noapte. Doar în jurul clădirilor oficiale exista o oarecare agitaţie, se blocau intrările cu saci de nisip, însă totul părea firav, un fel de exerciţiu absurd pentru că nu era de crezut că în oraşul acela să se întâmple ceva. Mai târziu au apărut câţiva oameni cu banderole tricolore la braţ. Nu se ştia bine ce este cu ei, erau, desigur, însărcinaţi cu ordinea. La marginea oraşului, în cartierul din apropierea uzinei electrice şi de apă, au fost plasate câteva posturi. Acolo se găseau cei din unităţile de intendenţă şi poliţiştii. Aşa primiseră ordinul, săpau mici adăposturi pe care le întăreau cu saci de nisip, iar câteodată cu tomberoane şi bănci aduse din parcul public, dar se fereau să distrugă prea multe pentru că aveau convingerea că nu vor putea fi atacaţi. Nu acolo putea fi dată o bătălie, cei mai mulţi dintre ei luptaseră în tranşee şi numai acela era un război adevărat. Dacă

totuşi va avea loc o luptă, va fi afară, pe câmp. Ocuparea uzinei era numai un act de intimidare sau de nestăpânită vanitate. În curând aveau să le părăsească şi, probabil, li se va da voie să plece, cu mâinile goale, lăsându-i să-şi încerce şansa. Mai târziu se făcu cald şi, la fel ca şi cei care se aflau de partea cealaltă a uzinei, dincolo de râpă, se descheiară la vestoane, îşi scoaseră căştile de metal încinse, căutând locuri umbrite. Li s-au adus din curţi găleţi de apă şi căni, iar oamenii, obosiţi şi înşelaţi de aşteptare, au început să iasă din curţi. Cei cu brasarde tricolore erau nedumeriţi, ori surprinşi. Totuşi, din ce în ce mai puţin atrăgeau atenţia asupra lor, deşi unii dintre ei nu fuseseră niciodată văzuţi în oraş şi nici nu se ştia de unde vin.

La ora douăsprezece, au izbucnit împuşcăturile. O rafală lungă şi, după aceea, câteva clipe de linişte. Oamenii s-au uitat uluiţi unii la alţii. Poate cineva trăsese din greşeală, ăsta a fost primul gând, o armă se descărcase singură. Era cald şi unii îşi dăduseră vestoanele jos, se gândeau la masa de prânz, glumeau cu femeile care le dăduseră apă. O garnizoană liniştită şi războiul luase sfârşit pentru ei. Fusese o greşeală, cineva lovise o armă, desigur un neghiob, dar nervii erau slăbiţi, o noapte de nesomn şi apoi toată mişcarea aceea sâcâitoare începută din zorii zilei, şanţuri de apărare, gropi şi baraje. Totul ca o rutină soldăţească, o corvoadă, mai rău chiar decât atât, pentru că avea o justificare, însă nu putea fi adevărată acea justificare. Se priveau uluiţi unii pe alţii, căutând instinctiv, în felul acesta, să se apere, încercând să-şi prelungească nedumerirea minţind, prefăcându-se că n-au înţeles. Dar erau soldaţi bătrâni şi ştiau să deosebească o armă cu repetiţie de o mitralieră. Se trăsese din uzină, însă nu în ei. Rafala aceea lungă, ca un semnal. S-au aruncat pe burtă şi atunci au auzit lupta izbucnind.

Rafala a măturat câţiva elevi. Erau în picioare, sub mal şi se credeau la adăpost pentru că nimeni nu a văzut că

sus, aproape de coama acoperişului, fusese desfăcută o ţiglă. Unul dintre elevi a fost lovit în faţă. A căzut în pământul prăfos şi în jurul lui s-a ridicat o pulbere galbenă.

Mă uitam la norul acela de praf galben cenuşiu care stătea la câteva palme de pământ – spunea Adam – şi mă întrebam, de ce dracu nu iese din el. Când eram copil, ne trânteam în praf, ne prefăceam loviţi şi cădeam în el. Dar nu puteam să suport prea mult timp jocul ăsta, la un moment dat, mă apuca o scârbă de gustul lui leşios şi fugeam, îmi puneam capul sub cişmea, lăsam să-mi curgă apă pe gât, pe faţă, în ochi, beam până mi se făcea scârbă şi de apă. Eram la numai câţiva paşi de el. N-am vrut să mă ridic însă, nu fiindcă mi-era frică, îmi spuneam că, dacă mă duc, o să se mai ridice, aşa, avea încă o şansă, îi mai dădeam eu o şansă. L-am tras în porumb. După aceea m-am târât până aproape de buza malului şi m-am uitat. Eram bine adăpostiţi sub o încâlcitură de trunchiuri de arbori, care crescuseră chinuit sub bătaia vântului. Nu voiam altceva decât să văd. Cred că din cauza nopţii eram puţin ameţit şi nu-mi era frică. Frică mi-a fost când am aruncat cu bulgărele în acoperiş; atunci mi-am apăsat arma pe coapsă şi am vrut să trag în zidul alb din faţa mea. Să încerc să trag o dată, de două ori, până aş fi golit toată magazia de cartuşe, deşi nu era decât un zid alb, lung fără nicio fereastră în el. Cel pe care l-am adus în porumb se numea Iacob. Fusese noaptea cu mine în patrulă. Glonţul a pătruns sub ochi. După ce l-am lăsat acolo, m-am târât sus să văd ce se întâmplă. Cred că fiecare a făcut ce-a vrut, atunci, la început, dacă asta înseamnă derută. Iacob era un tip morocănos. Numai în noaptea aceea, când s-a aruncat în pat, şi-a dat drumul, nu l-am auzit niciodată vorbind atât. Îşi pusese mâinile sub cap şi din când în când se sălta, dar mişcarea era greoaie, de om care nu ştie să glumească, somiera moale, adâncă. Nu a ţipat când a căzut, am văzut praful ridicându-se şi am zis, fir-ar al

dracului de neghiob. Nici măcar nu gemea. Doar pulberea galben-cenuşie care plutea în jurul lui. Aş fi vrut să-l aud urlând, măcar o singură dată, un strigăt, un ţipăt de animal năpăstuit.

Stăteam sub buza dealului bine adăpostit, era un fel de mică groapă la rădăcina pomilor. Am tras arma pe lângă corp şi am fixat-o între trunchiurile copacilor. Nu era destul de bine şi i-am schimbat de vreo două ori locul, până când am găsit o poziţie comodă. Una singură dintre mitralierele noastre trăgea, dar trăgea prost. Mă miram că trage şi aia. Mi-am desfăcut centironul şi l-am pus lângă mine. Am ochit mult, prima dată foarte mult, până aproape a început să-mi tremure mâna. Am încărcat şi am tras din nou. Aveam două gloanţe trasoare, dar nu voiam încă să mă ating de ele. Au trimis înlocuitori la mitralieră, care tăcea, dar n-au ajuns pentru că între lanul de porumb şi creasta malului era o fâşie destul de lată, complet descoperită. Nimeni nu se gândise la asta. Nici nu avea de ce să se gândească. Eram ca nişte copii, trimişi în fundul odăii, la perete. La mitraliera care trăgea, era un sârb îndărătnic. Trăgea însă aiurea, îşi ţinea capul adăpostit şi nu vedea ce face. Era totuşi mai bine aşa, le atrăgea atenţia asupra lui. Am încărcat pentru a treia oară şi iarăşi am luat îndelung linia de ochire. Îmi servise la ceva, când au fost opriţi cei care încercaseră să se apropie de a doua mitralieră, pentru că mi-am întipărit bine în ochi locul de unde trăgeau. Ar fi fost bine să am o puşcă cu lunetă. Nu, n-ar fi fost bine pentru că trebuia să fac ceva mai mult decât se putea. Am apăsat pe trăgaci şi de data asta m-am apropiat, am sfărâmat o ţiglă sub ţeava mitralierei. M-am uitat la cămaşa glonţului, când a aruncat-o afară. Am încărcat şi acum trebuia să mă grăbesc fiindcă nici sârbul nu putea rezista prea mult. Dacă reuşeam să găsesc aceeaşi direcţie, dar să iau linia de ochire puţin mai sus, totul era în ordine. Acolo se găsea ochiul sau fruntea celuilalt. Fruntea miresei.

(Adam nu te grăbi, în baracă e fum, miroase a hârtie

arsă. Au rămas numai ei doi. În rândul de jos sunt animalele, câinele, porcul, vulpea, mai sus omul cu violoncel, moara, apoi fierarul; sus de tot, ultima ţintă, mireasa. *Ce mă-ta vrei, mă!* Adam nu te înfuria. Celălalt ratează o ţintă şi aruncă arma. Ia alta, aşteaptă şi urlă. Adam ratează. Toţi ţipă. Stăpânul barăcii strigă, *ieşiţi afară, încăieraţi-vă acolo; nu mai dau nimic.* După aceea tace. Toţi tac şi cei doi îşi încarcă armele. *De ce eşti tu atât de afurisit, Adame? Nu ştiu, surioară. Cineva o fi vrut să se răzbune.)*

Am apăsat pe trăgaci încet, până la capăt. Apoi am dat arma la o parte şi m-am ridicat în genunchi. Din locul unde mă aflam nu puteam fi văzut decât de sus. Am rămas o clipă acolo. Trebuie să înţelegi că nu eram nebun. M-am gândit, când am făcut-o şi, chiar dacă aş fi greşit, nu riscam prea mult, pentru că celălalt n-ar fi avut răbdare întâi să mă prindă şi apoi să tragă. S-ar fi grăbit, imposibil să nu se grăbească şi atunci decidea vitejia mea. Cineva trebuia să fie mai rapid dintre noi doi şi asta însemna o şansă pe care o păstram. De fapt voiam să ştiu şi într-un anumit fel era dreptul meu s-o ştiu primul. Apoi, pe măsură ce se dilata clipa aceea, totul a devenit tulbure. O furie nestăpânită mi s-a urcat în gât, în ochi. Aş fi putut să ţip, gura mi-era încleştată şi ţipetele se întorceau în mine. Mă sufocam. Eram ca un om beat sau nebun. Şi o putere extraordinară mă împingea în sus, trebuiau să mă vadă toţi din cap până în picioare, drept, cu mâinile deasupra capului goale. Sârbul a înţeles sau a ghicit. A început să tragă. Am auzit rafalele şi m-am dezmeticit. M-am aruncat la pământ. Apoi am auzit şi cea de a doua mitralieră a noastră şi, după câtva timp, au pus-o în poziţie de tragere şi pe a treia. Ceilalţi au ieşit din lanul de porumb. Şi-au căutat locuri bune, întinşi, au desfăcut picioarele, proptindu-se bine în ele, poziţie reglementară de tragere în poligon. Acum era un foc continuu de trăgători. Încărcăm, ocheam, descărcăm. Cămăşile săreau, încinse, lângă mine. Lipsiţi de teamă,

trăgeam bine şi eram mulţumiţi.

La câteva zile după încetarea luptelor, Magdalena a fost condusă la spital. Au chemat-o la vorbitor şi acolo era o femeie mai în vârstă care o aştepta. Stătea cu mâinile în poală şi se vedea că fusese ţărancă. Monitoarea s-a dus către fereastră ca şi cum ar fi zărit pe cineva în curte.

„Sunt soră la spital, i-a spus femeia şi, în timpul acesta, o măsura, puţin surprinsă. Ai un neam acolo care vrea să te vadă. Îl cheamă Adam.”

Magdalena s-a uitat drept la ea şi femeia a dat din cap. Monitoarea stătea mai departe cu spatele întors.

„Ce i s-a întâmplat?”

„A fost rănit.”

„Grav?”

Femeia a ridicat din umeri.

„La început i-a fost mai rău. Îi place să glumească, dacă nu ştii, crezi că te batjocoreşte.”

Monitoarea s-a întors spre ele.

„Înainte de şapte trebuie să fie înapoi.”

Apoi au plecat. Mergeau de câtva timp şi Magdalena a spus:

„Înseamnă că e destul de rău, dacă m-au lăsat să plec.”

Femeia protesta fără convingere.

„Doar ţi-e rudă. Aşa le-am spus şi lor.”

„Ce-a păţit?”

„Plămânii. Şi mai jos. A fost plin de schije. A durat foarte mult operaţia. Când l-au adus, era golit de sânge. În primul moment m-am întrebat de ce l-au mai adus. După aia şi-a revenit. Acum strigă după noi, zice, vă purtaţi cu mine ca şi cum aş fi un nenorocit. Câteodată nu mai înţelegi ce vrea să spună.”

„Cum m-ai găsit?”

„A zis, dacă tot mă ţineţi aici, nu vreau să fiu singur. Ai pe cineva aici în oraş, l-am întrebat. Maria Magdalena o cheamă. Şi mai cum? Nu ştiu, atât e destul. A spus unde

să te caut. Şi dacă n-au să-i dea drumul, am întrebat. Trebuie, spune-le că sunt pe moarte. Vorbeşti prostii, am spus, plec de-aici. Lasă, am glumit. Spune-le că mi-e soră şi n-am văzut-o de... de cât timp n-am mai văzut-o? S-ar putea să spună că nici nu mă cunoaşte.”

Femeia s-a oprit în faţa unei prăvălii. A zis:

„Aşteaptă-mă puţin” şi s-a întors cu o pungă în mână. Înainte de a intra în spital a întrebat:

„Eşti fată sau femeie?”

„Ce te priveşte?”

„Înăuntru poartă-te ca şi cum ai fi femeie.”

Apoi au urcat la etaj şi a condus-o pe culoar până în faţa unei uşi. Era linişte şi mirosea a lenjerie proaspăt spălată. De trei zile, oraşul era liniştit. În afară de spital dispăruse orice urmă. Fuseseră puse drapele şi se aştepta intrarea învingătorilor. De la ferestre se vedea bine în stradă. Cine putea să se ridice. Şi fetele se pregăteau să iasă la ferestre. Fuseseră lucrate mici steguleţe. În spital se mai aflau câţiva rezervişti şi un poliţist. Poliţistul ieşise în faţă şi trăgea cu un browning mic, ţinând braţul drept întins.

„Hai, ce aştepţi”, zise femeia.

Oraşul era din nou măturat zilnic, iar stropitoarea trecea pe străzile principale. Dimineaţa se auzeau vânzătorii de zarzavat. Treceau şi căruţe cu pepeni mari verzi.

„Ultimul pat din dreapta. Lângă fereastră.” Îi puse punga în mână şi o împinse înainte.

Adam o văzu când era în mijlocul camerei. Strigă. „Ai venit, surioară. Ţi-a fost dor de mine.” Câţiva chicotiră. Stătea cu trunchiul ridicat pe perne. Hai, hai, acum nu mai poţi da îndărăt.

Magdalena făcu un efort. Între paturi era un culoar larg de tot. Se opri la picioarele patului. Trebuia să spună ceva rău.

„Mi-a fost milă. Credeam că eşti mort.”

Dar imediat îşi dădu seama de ceea ce spusese şi se

sperie. Adam râse.

„Mai avem destul timp. Aşază-te şi am să-ţi povestesc. Ţie-ţi place războiul. Fabrica de amidon se afla într-o clădire veche şi şubredă. La început fusese o moară, transformată mai târziu într-un depozit, apoi se adăugase o construcţie şi încă una, totul cât mai simplu şi mai puţin costisitor pentru că era concesionată pe timp limitat. Cei dinăuntru nu puteau menţine comunicaţia cu uzina electrică decât prin centrala oraşului. După ce a început lupta, s-a văzut că ocuparea acestei clădiri fusese o greşeală pentru că impusese dispersarea forţelor în schimbul unei poziţii fără nicio însemnătate strategică şi foarte vulnerabilă. Trebuiau totuşi s-o păstreze fiindcă apăra unul din flancurile uzinei electrice. Ca să poată rezista, cei dinăuntru nu şi-au luat niciun risc, făcând un foc rar, iar cu timpul renunţând complet la orice ripostă. Părea, în felul acesta, un armistiţiu tacit solicitat, dar a cărui iniţiativă nu şi-o puteau asuma totuşi câtă vreme grosul unităţii rezista. În acelaşi timp, prin menţinerea poziţiei descurajau orice atac împotriva uzinei electrice, care ar fi fost declanşat în zona aceea. Planul a dat rezultate. Comandantul şcolii de elevi a înţeles oferta care i se făcea şi a acceptat-o. Şi el avea nevoie de un răgaz.

La ora două şi jumătate a izbucnit. La început am văzut o coloană de fum subţire ridicându-se în stânga noastră, fără să ştim de unde vine. Era cald, cămaşa mi se lipise de piele ca o pânză fierbinte. Trăgeam rar, cu pauze neregulate. Ordinul era să menţinem acest foc de uzură. După aceea, am văzut vâlvătaia şi am înţeles că acolo se terminase. Era un sfârşit puţin ridicol. Am început să râd singur. Mi-era sete şi în bidon nu mai aveam apă decât câteva înghiţituri. Focul s-a întins repede. Am auzit muniţiile explodând şi, după puterea exploziilor, mi-am dat seama că înăuntru fuseseră şi obuze de mortieră. Începea să mă cuprindă o toropeală plăcută. Mă gândeam că mai sunt câteva ore până la căderea serii. De aproape

patruzeci şi opt de ore nu închisesem ochii. Printre cei care s-au predat, se aflau doi ofiţeri. Incendiul a fost provocat de câteva gloanţe trasoare, pornite de dincolo, dinspre oraş. Nu se ştia cine a făcut-o. Cei care au tras cunoşteau bine locul, fiindcă au lovit într-o magazie, în care erau depozitate materiale inflamabile. Până atunci nu mă gândisem că cineva trebuie să piardă şi altcineva să câştige. Adică nu m-am gândit la lucrul ăsta, raportat, la mine. Era vorba de un mecanism uriaş, o forţă abstractă, înăuntrul căreia eu aveam de executat câteva mişcări precise. Probabil că ceva asemănător gândea şi comandantul. La el era, însă, o convingere raţională. Bătălia nu se putea da aici, era un oraş prea neînsemnat, care nu poate figura niciodată într-un comunicat. Trebuia doar să câştige timp şi să-şi cruţe oamenii. Poate că şi ceilalţi se gândeau la acelaşi lucru. Este ciudat cât de liniştitoare devine ideea asta că nu trebuie să te supui decât inerţiei unei mişcări. Totul se decide într-o zonă îndepărtată, abstractă. Acum descopereau că cineva poate modifica echilibrul unei balanţe, numai atât, punând un deget, apăsând puţin, acest gest uluitor de simplu.

Nu mi-era foame, ci numai sete. O sete cu care se amesteca oboseala din corpul meu, cu înţepeneala umărului în care este sprijinită arma, a braţelor, a degetelor. Nu mai simţeam nici dorinţa de a bea. Chinul acesta, uşor insinuant, se transformase într-un fel de plăcere. Simţeam că mă cufund încetul cu încetul, dar lăsând ceva deasupra mea, ca un om ascuns într-o apă, respirând printr-o trestie ţinută strâns între buze. O apă liniştită, pe suprafaţa căreia nu se vede nicio încreţitură. O oglindă perfectă, imobilă şi nu aveam voie să fac nicio mişcare, să n-o tulbur. Nici să respir, ar fi dispărut moleşeala aceea plăcută şi tăcerea, s-ar fi pierdut transparenţa ei, verdele opalin care o colora, dar nu puteam rezista prea mult, trebuia să beau. Să deschid gura şi să beau. Mult, fără să simt nimic, aveam să mă

sufoc mai înainte de a mă sătura şi m-a apucat o frică fără margini, stupidă, rea, am început să beau apa cu mâinile, într-un zgomot surd, încercând să aduc apa spre mine, cât mai multă apă şi zgomotul, pe care-l făceau mâinile mele, izbind din ce în ce mai puternic apa, creştea, era amplificat de densitatea spaţiului acela sensibil, izbindu-mă în ochi, în cap, în timpane...

M-am trezit în exploziile obuzelor de 75 mm. Cămaşa îmi ardea în spinare şi acum căldura se ridicase până sus, aproape de omoplaţi. Mai erau câteva ore şi după aceea avea să fie linişte. Îmi simţeam gura încinsă. M-am uitat la clădirea din faţă şi, un timp, a existat în mine speranţa că m-am înşelat. Dar de acolo nu venea nimic. Încetaseră complet să tragă. Prin urmare, asta aşteptaseră. Să le vină tancurile. Şi pentru noi ar fi fost bine. Nu, nouă nu ne trebuiau tancuri, fiindcă nu puteam să tragem în uzină. Noi voiam să salvăm câte puţin din toate, demnitate şi oameni şi motoare.

Apoi am primit ordinul să ne retragem. Cineva striga la noi şi mi se păru un efort imens să mă ridic. Când mai aveam vreo zece metri până la lanul de porumb, au început să tragă de sus. Puseseră din nou o mitralieră acolo şi acum nu mai aveau de ce să se teamă. Poate că o aşezaseră chiar într-una din spărturile acelea, care fuseseră perforate în acoperiş şi de acolo aveau o excelentă vizibilitate. Se puteau ocupa de fiecare în parte şi era, probabil, o adevărată delectare acest exerciţiu de vânătoare la om. Am ajuns la lanul de porumb. M-am aruncat. M-am târât, schimbând direcţia. M-am ridicat şi auzeam gloanţele izbind în frunzele de porumb, zgomote repezi ca de grindină. Acuma eram eu la rând. M-am gândit că pariaseră pe mine. Poate o sticlă de bere sau un pachet de ţigări, iar cel care trăgea era puţin asudat şi nervos. Se gândea să epoleze mitraliera, dar nu mai avea timp. Totuşi e mult mai uşor ca în baracă. Fruntea miresei e un punct roz. O singură încercare şi toţi pândesc să-ţi tremure mâna. Alergam izbind în muşuroaie şi câteodată

mă dezechilibram. Piciorul mi se afunda în pământ. Mă agăţam de câte o tulpină, prinzându-mă puternic cu mâna ca de coardă şi săream într-o parte. Apoi am auzit exploziile obuzelor. Acum nici nu-mi mai păsa de idioţii ăia care puseseră pariu pe mine. Aveam încă vreo zece metri până să ies din lanul de porumb. După aceea intram în pădure. Nu era o pădure, numai o fâşie cu arbori subţiri şi printre ei tufe rare şi rugi de mure. Dar putea fi un adăpost. Şi alţii se gândiseră acelaşi lucru. Ne-am strâns vreo treizeci de oameni.

Dincolo de pădurice continua câmpul. Neted, cu mirişti de curând arate, fără nicio cută de teren. Fâşia se întindea pe o distanţă de câţiva kilometri. În fiecare an se mai intra puţin în ea. În unele locuri era subţiată de tot, câţiva pomi cu o umbră săracă, printre care, primăvara, păşteau capre. Ne-am risipit şi am aşteptat. Unii rămaseră în lanul de porumb.

După aceea, am auzit venind primul tanc şi era exact aşa cum mă aşteptam. Mergea prin lan, paralel cu pădurea, trăgând serii scurte fără o ţintă precisă. Cred că, singurul lucru care îi interesa, era să câştige teren. M-am aruncat pe burtă. Înainta cu viteză mare. Era un tanc uşor de asalt şi, când a trecut prin dreptul meu, m-am gândit că două grenade, o grenadă chiar, aruncată jos, lângă şenile l-ar fi răsturnat pe o parte. Am ridicat capul şi m-am uitat după el. Atunci am văzut lângă mine unul care se ridicase în genunchi şi privea la fel ca şi mine. Era într-o cămaşă kaki decolorată. Am vrut să ţip la el, deşi acum era departe. După aceea i-am văzut brasarda tricoloră pe braţ şi am tăcut. Brasarda căzuse mai jos de cot, aproape de încheietura pumnului şi din cauza asta n-o văzusem de la început. N-avea nimic pe cap, deasupra cămăşii i se vedea ceafa arsă de soare şi faptul că se ridicase cu capul gol când încă eram în bătaia lor nu mi-a plăcut. S-a întors spre mine şi a zis, mergea prea repede, ca şi cum ar fi trebuit să-mi explice, iar asta m-a supărat şi mai tare. Era un om de vreo patruzeci-patruzeci şi cinci de ani, cu o

faţă uscată şi păr cărunt, tăiat scurt. Ce naiba cauţi aici, i-am spus şi, după aia, dacă n-ai ce face, rămâi cel puţin jos, n-am chef să-mi trântească şi mie una. Nu poate să fie singur, zise şi, pe când vorbea, căuta într-un sac de pânză, pe care-l avea agăţat de gât. Dacă ar fi singur, n-ar lua-o aşa razna. Apoi a scos din sac ceva învelit într-un ziar. A început să desfacă ziarul, ştii – a întrebat – să umbli cu astea? era o sticlă cu un amestec exploziv, cocteil, aşa se numeşte, nu-i nicio filosofie şi femeile ştiu, totul e să nu-ţi tremure prea rău mâna. A pus-o lângă el. Hârtia în care fusese ambalată era grasă din cauza petrolului. Am făcut o glumă proastă, lucrezi cam murdar, însă el s-a prefăcut că nu înţelege, am fost genist, a spus. Atunci am auzit motoarele. M-am uitat, sunt două, i-am strigat. Mergea şi trăgea fără întrerupere. Unul, mai aproape de marginea pădurii, celălalt prin mijlocul lanului. Ei vezi, ţi-am spus eu – şi părea aproape fericit. Rămâi aici, eu mă duc dincolo. Nu înţelegeam ce se pregăteşte să facă. Lasă-l să vină cât mai aproape, mi-a explicat, nu te grăbi, dacă nu poţi, muşcă-ţi buzele până te linişteşti. După aia şi-a luat sacul de pânză şi a sărit.

Era foarte îndemânatec şi prudent. Se arunca înainte în salturi scurte, cădea la pământ şi-l vedeam reapărând în altă parte. Înainta încet, poate prea încet şi mi-am spus că n-are timp să ajungă în mijlocul lanului. Era şiret ca un animal care se pregăteşte de pândă. Am spus, noroc genistule, încet ca şi cum ar fi fost lângă mine. Am apucat sticla şi am cântărit-o în mână. Nu era prea grea. De la vreo douăzeci de metri aş fi putut s-o arunc destul de bine. M-am uitat în jurul meu. Erau vreo câţiva copaci mai înalţi şi o clipă mi-a trecut prin cap să mă urc într-unul din ei. Acum îmi pare rău că n-am făcut-o. Mi-am spus atunci că nu trebuia să mă joc. De fapt mi-era teamă că nu voi fi destul de aproape.

Ajunseseră cam la vreo sută de metri, când mi-am luat locul. Eram bine adăpostit şi sticla o aveam în faţă. Nu aveam de făcut decât să mă sprijin în mâna stângă şi cu

dreapta să apuc. M-am ridicat puţin, să-mi întipăresc bine distanţele şi direcţia. După aceea nu mai aveam voie să mă scol, trebuia să rămân acolo întins, lipit de pământ ca un şarpe. Înţelegeam acum că nici genistul nu a vrut să rişte nimic. Mă întrebam unde s-o fi oprit. Aş fi vrut să-l ştiu în dreptul meu. Poate că dacă ţipam mi-ar fi răspuns. După ce trecuse primul tanc, unii dintre cei rămaşi în lanul de porumb au intrat în pădure şi s-au afundat în ea. M-am uitat atent. Tancul care înainta prin mijlocul lanului era ceva mai avansat. Din locul unde mă aflam, nu reuşeam însă să-mi dau seama cât de mult. Asta nu-mi convenea pentru că dacă genistul reuşea să-l lovească, îl punea în gardă pe al meu. Invers era şi mai prost. Genistul nu avea unde să fugă, eu puteam totuşi să intru în pădure.

M-am întins din nou la pământ. Nu-mi rămânea decât să aştept şi, ca să pot aştepta liniştit, nu trebuia să mă gândesc la ce-o să se întâmple. Am închis ochii. Aş fi putut să dorm, să rămân acolo întins, fără să aud nimic, fără să ştiu nimic. Să mă trezesc noaptea puţin înfrigurat, să mă scol şi, moleşit încă de somn, să pornesc pe câmpie fără niciun ţel. Ca şi cum m-aş afla dintr-odată într-un loc total necunoscut, o ţară străină, să merg la întâmplare ca o pasăre singuratică, în jurul meu ridicându-se mirosul de ierburi amare al câmpiei. Să continui aşa toată noaptea, răscolind cu bocancii praful cald al nopţii, fără să întâlnesc nimic în cale, doar siluete de pomi, rare animale hoinare, evitându-ne unii pe alţii cu teamă şi neîncredere. Dimineaţa, la ivirea zorilor, să mă aflu în preajma unui oraş tăcut, cu case albe ca nişte cuburi imense, de cretă. Să simt de departe mirosul leandrului şi al busuiocului, să-mi scot cămaşa şi să-mi ud faţa. Înaintând cu paşi din ce în ce mai mici să mă opresc ca un călător obosit, dar lipsit de grabă, la o anumită depărtare, aşteptând să văd soarele luminându-l.

Am deschis ochii privind tulpinile, albe de praf, ale ciulinilor şi buruienilor. Eram cu obrazul lipit şi simţeam

desluşit zgomotul surd şi trepidaţiile în pământ. Apoi au tras o rafală şi gloanţele s-au înfipt în apropiere de mine. Am întins mâna spre sticlă. Am tras-o spre mine, dar acum, îmi dădeam seama, era singurul lucru care conta. Îmi plimbam palma pe suprafaţa lucioasă fără nicio asperitate. Mirosul de benzină îmi deschidea porii, intrând în piele, risipindu-se în tot corpul ca un anestezic rece. Mitralierele băteau peste mine. Nu mai era mult, dar nu trebuia să mă gândesc încă la nimic. Să rezist cât se poate. Îmi părea rău că nu pot să-l văd pe celălalt. Dacă tancurile menţinuseră aceeaşi distanţă între ele, genistul era acum foarte aproape. Poate că se pregătea chiar în acel moment să sară. Era foarte agil, făcea mişcări rapide şi îndemânatice, când a plecat de lângă mine a făcut un salt lung ca un om supus unui lung antrenament. Tancul trebuia să fie foarte aproape, dar nu vedeam nimic. M-a cuprins o teamă nebună că am ratat totul. Trecuse prin dreptul meu, dar mult mai departe, ieşise puţin din direcţia lui ca să evite locul în care mă aflam. Acum îmi dădeam seama că făcusem o greşeală de neiertat. Era exact locul în care te aştepţi la o capcană. Îşi dăduseră seama, în ultimul moment şi se îndepărtaseră. Nu mai puteam să suport. Trebuia să ridic capul şi să văd. Poate că încă nu era prea departe, aş fi putut încerca. Mai aveam o şansă. Însă nu reuşeam decât să strâng tare în mână sticla şi sudoarea îmi făcea palma alunecoasă. Mă simţeam neputincios şi mizerabil. Iar în această disperare se amesteca ideea surprinzătoare că am scăpat. O bucurie secretă şi aproape de neînţeles şi tocmai gândul acesta, că mă aflu la adăpost, nimic nu se mai poate întoarce, că a dispărut primejdia, îmi sporea furia şi ciuda. Stăteam aşa mai departe, cu faţa lipită de pământ, sătul şi atunci am auzit un zgomot cumplit, curgând ca o lavă fierbinte, inundându-ţi ochii şi corpul şi mâinile. Eram învins. Ştiam că n-am să pot face nimic. Nici cel puţin să mă târăsc un metru sau doi. Un urlet de maşină-fiară devorând totul. Îmi părea rău că scăpasem înainte, dacă

m-aş fi ridicat, m-ar fi văzut şi ar fi tras precis. Trebuia să se termine totul, să fie linişte, nu mai puteam suporta, mă durea carnea ca şi cum ar fi fost desprinsă pielea de pe mine, o rană vie, fiecare sunet, fiecare atingere intra în mine. Mă simţeam într-o baie de umezeală şi abur cald.

M-am ridicat. În timp ce o făceam, m-am gândit că n-am să reuşesc s-o duc până la capăt. Eram amorţit şi picioarele mi se îndreptau cu greu. Îmi spuneam că n-am să ajung să stau drept în picioare, iar gândul acesta aproape mă liniştea, pentru că ar fi fost o cazně să rămân acolo drept până la sfârşit. Mai aveam foarte puţin şi atunci am văzut o vâlvătaie imensă la dreapta, în mijlocul lanului. Genistul mă aşteptase până în ultima clipă. Mi-am muşcat buzele. Mă văzuseră şi acum veneau drept spre mine, cu toată viteza. Eram singura lor şansă. Dar şi a mea. Mă aflam în unghiul mort şi nu mă mai puteau atinge. Mă uitam fascinat şi îmi părea îngrozitor de rău că n-am să pot nici cel puţin schiţa o mişcare de apărare. Braţele îmi atârnau inerte pe lângă trup şi ei ştiau că nu am puterea să arunc niciun bolovan de pământ. Era imposibil să-l ating şi nici nu mai aveam cu ce. Pumnii mei erau goi, totul luneca din ei, fugea, nu-mi rămăsese nimic. Atunci am auzit turela ridicându-se. Şi am ştiut că e ultima clipă. Genistul avusese dreptate. Am făcut un pas, un balans scurt şi am aruncat. Apoi am sărit într-o parte şi m-am trântit la pământ. M-am ridicat şi am fugit. Trebuia să ajung la un grup de copaci, pe care-l alesesem înainte. Nu aveam nevoie să mă uit. Fugeam plecat cu capul în pământ. Ştiam că am reuşit să lovesc, dar nimic mai mult. Poate că ricoşase, fără să se spargă. Sau poate că nici nu luase foc, genistul greşise amestecul. Mai aveam puţin şi aflam. Doar câţiva paşi – frunzele tufişului dintre arbori se distingeau bine, vedeam şi petele albicioase de pe scoarţa pomilor, iar noaptea avea să fie plăcută şi liniştită. Am auzit pe cineva din faţă strigând, *mai repede,* o voce batjocoritoare mi s-a părut – când m-a atins. Trăsese primul care reuşise să sară din tanc. Atât a

mai avut timp, să tragă în mine, dar era destul. Îmi părea rău de noaptea pe care o aşteptam. Mi-am adus aminte de Iacob, îngropat în salteaua moale şi frecându-se în ea. Poate că era prima dată când se întinsese pe o saltea atât de moale. Iacob, un dulău sfrijit şi caraghios. Am început să râd. În timp ce râdeam, am adormit. Ţi-am spus tot.”

„Nu, nu tot”, îl opri dură Magdalena.

„Spre seară, cei din oraş au atacat uzina electrică. N-au mai aşteptat. S-au pierdut foarte puţini oameni pentru că ăia erau rezervişti bătrâni şi se obişnuiseră cu ideea că au scăpat din război.

Înainte, uzina se afla în afară din oraş. Cu timpul, oraşul s-a extins, au fost construite case din ce în ce mai departe, până când au mai rămas acolo, în margine, doar nişte grădini de zarzavat şi terenuri virane. Au fost postaţi trăgători în casele cele mai avansate, s-au adus câteva maşini vechi, care ar fi putut servi drept paravane de protecţie. Lucrurile fuseseră gândite bine. Acum, când am totul în spatele meu înţeleg că nimic nu a fost lăsat la întâmplare. Chiar şi ieşirea noastră pe câmp noaptea, o manevră greoaie şi puţin bătrânească, fusese hotărâtă cu grijă. Era un du-te-vino continuu, ca şi cum ar fi fost pregătit un atac puternic. Iar· cei de dincolo trebuiau să-şi dea seama ce se pregăteşte, într-un fel asta făcea parte din plan. Totuşi oamenii se mişcau cu multă prudenţă pentru că erau rezervişti, care ştiau exact bătaia unei arme. Şcoala pierduse aproape un sfert din efectiv. Se aflase şi era greu de crezut că băieţii aceia, care cântaseră atât de frumos şi fuseseră primiţi cu flori, puteau fi transportaţi îndărăt, în oraş, în Fordul vechi al primăriei şi în căruţe acoperite cu prelate kaki. Ultimul dintre cele trei tancuri fusese aruncat în aer de o mină uşoară, confecţionată din grenade. În curând avea să se lase seara. De câteva ori, cei din uzină au deschis focul. Au rănit un curier, care venise cu bicicleta şi o femeie.

Când lumina zilei a început să-şi piardă din claritate, totuşi încă se vedea bine, au deschis şi cei din oraş focul. Erau bine adăpostiţi şi trăgeau fără grabă ca nişte oameni obişnuiţi să aştepte. Încetul cu încetul, obiectele au început să-şi amestece contururile. Pentru cei din uzină era însă mult mai prost. Trebuiau să supravegheze totul pe o mare deschidere. Umbrele se suprapuneau, se mişcau şi această scădere pe nesimţite a vizibilităţii crea o stare de iritare crescândă. Mai mult decât dacă ar fi fost noaptea. Uneori nu mai suportau şi o lungă rafală de mitralieră era trimisă undeva în gol. O minte perfidă gândise toate acestea. Ceea ce fusese de neînţeles la început – oameni bătrâni descărcând cu răbdare, dar inutil, magazia unor puşti vechi – se transformase într-un fel de coşmar. Pentru cei dinăuntru, năluci viclene umpleau câmpul, alergând, căzând şi iar ridicându-se, mişcându-se într-o tăcere îngheţată. O imensă armată părea să se adune acolo, în faţă, înaintând, câştigând cu tenacitate fiecare metru. Toate mitralierele de dincolo trăgeau acum şi solidaritatea asta părea un fel de semn al neputinţei, al furiei şi al fricii. În acest timp, câţiva dintre ai noştri, profitând de faptul că atenţia le era concentrată numai în zona deschisă, au înaintat dinspre fabrica de amidon târându-se către una din laturile înguste ale clădirii şi au ajuns la scara exterioară de incendiu. Au urcat sus şi au intrat prin pod. Doi dintre ei cunoşteau uzina perfect, fiindcă lucraseră în ea. Aveau grenadele între cămaşă şi flanela de piele. Soldaţii le înveliseră în cârpe şi le ţineau în sacii de pânză ai măştilor de gaze, petrecuţi după gât. Erau în picioarele goale şi simţeau în talpă, în timp ce se căţărau, căldura fierului. Zgomotul exploziilor a venit repede. Cei din faţa uzinei au pus armele alături şi s-au şters pe frunte.

A doua zi dimineaţa, măturătorii au ieşit cu tomberoanele. Oraşul nu fusese stropit şi curăţat de trei zile. Era ca după un mare carnaval, oamenii păreau puţin obosiţi, dar îşi zâmbeau cu un fel de complicitate

mulţumită. Predarea celor din uzină fusese primită de comandantul garnizoanei şi un civil. Ofiţerul care s-a prezentat i-a salutat pe rând pe fiecare. Nu mai am ce să-ţi spun. Trebuie să pleci.”

Magdalena întinse mâna pe cearşaf şi îi apucă degetele.

„Ba da.”

El o privi. O nesfârşită milă şi durere, ca şi cum ea s-ar fi aflat acolo, în patul lui. Numai o clipă, apoi îşi smulse degetele de sub palma ei.

„Bine. Am să-ţi spun atunci şi ce cred eu. Ceea ce mi s-a întâmplat nu a fost din cauza ghinionului. Ghinion a avut Iacob pentru că el voia să fie de faţă la ce o să fie mai târziu. Eu am vrut să văd acum şi nu am pierdut nimic. Am fost numai ochi şi urechi. Şi când am plecat în patrulă şi când mă uitam de pe malul râpei. Îi vedeam căzând unul după altul şi, dacă mă gândesc bine, acum aproape că îmi pare bine, asta era o jertfă care trebuia achitată. Altfel, ar însemna să cred că ni s-a aruncat ceva de milă ori şi mai rău, că suntem nişte jefuitori de cadavre şi asta nu e adevărat. Iar sfârşitul războiului e încă departe. Sunt însă şi lucruri pe care nu le înţeleg bine. Când coboram de la fermă, prin grădină, am trecut pe lângă o cabană mică de lemn în care stă grădinarul vara. Iacob o ştia fiindcă lucrase la fermă mai demult. Cabana e ascunsă printre arbori şi tufişuri, iar noi am fost siguri că acolo vom găsi pe cineva. Cabana era goală. O masă cu resturi vechi de mâncare pe ea şi câteva unelte. De grindă era agăţat un drapel tricolor. Trebuie să înţelegi că în cabana aia nu intra nimeni, dacă nu ştiai de ea, nu puteai s-o găseşti uşor. Când a văzut tricolorul, Iacob a tresărit şi a întins mâna. Ca şi cum ar fi vrut să se convingă că nu se înşală. L-am întrebat ce s-a întâmplat, dar el nu răspundea nimic. Stătea şi se gândea. Apoi s-a întors către mine. A spus – şi avea un aer neghiob, de parcă totul s-ar fi amestecat· în clipa aceea în capul lui – pe *grădinar îl cheamă Johan; nenea Johan. Era neamţ. Şi*

drapelul nu l-a agăţat aici de frică.

Eu cred că până aici am fost bun. Ca la o cursă. Mai departe nu ştiu ce aş face şi, drept să-ţi spun, nici nu prea mă interesează. Fiecare trebuie să facă tot ce poate pe schimbul lui. Eu am văzut ce doream şi sunt mulţumit. Au fost trei zile nemaipomenite. De mâine, să nu mai vii, nu mai am ce să-ţi spun. Dacă mai vii, adu-mi un pepene roşu.”

Magdalena se ridică din pat. Se îmbrăcă şi îşi pregăti apoi un ceai tare. Deschise fereastra. Cerul era vânăt, poate se pregătea să plouă. Bău ceaiul, stând în faţa ferestrei. Simţea răcoarea dimineţii pe corp, dar mâinile şi obrazul îi erau calde. Îşi aduse aminte de Ana. Ea privea cerul atunci când nu se mai puteau distinge norii; o singură culoare, uniformă, omogenă ca pasta. Îmi place culoarea asta. Pentru prima dată se gândi la Ana, ca în unul dintre cei care acum îi aparţineau.

II

CINEVA VENI LA MAGDALENA ŞI îi spuse că Matei e bolnav. Era o îngrijitoare bătrână şi când îi vorbi îşi apropie gura de faţa ei. Îi mirosea respiraţia şi părul şi hainele. Se gândi să o repeadă şi chiar începu să-i spună ceva, dar femeia o privi nedumerită şi reluă totul de la început ca şi cum n-ar fi fost înţeleasă.

Magdalena plecă imediat. Voia să scape de bătrână şi de senzaţia de complicitate dezgustătoare pe care prezenţa acesteia i-o crease.

Matei stătea în pat, iar puşca era sprijinită de perete, în dreapta lui. Magdalena găsise uşa întredeschisă. Nu ştia ce să facă, ridică mâna să bată în geam, când îl auzi din cealaltă cameră, strigându-i să intre. Trecu printre rastelurile cu cuştile cobailor, i se păru că toate animalele au încetat pentru câteva clipe orice mişcare şi o privesc.

Se opri în picioare la capul patului. Dorea să plece cât mai repede şi nu se străduia s-o ascundă.

Matei vorbi fără s-o privească. Părea foarte obosit, nu bolnav, doar obosit, un fel de neputinţă adâncă.

— Îmi pare rău. Femeia e o neghioabă.

— Ai nevoie de ceva?

Era învelit cu o pătură cazonă, gri. Afară ploua. Continuă la fel de încet ca până atunci.

— Cobaii s-au obişnuit cu un om. Femeia le dă să mănânce; dar animalele s-au obişnuit totuşi cu un om.

— Şi nu vrei să sufere…

Matei se înroşi. O mare violenţă îi zgudui trupul, urcându-se pe obraji, în ochi, starea de letargie de până

atunci părând înlocuită de un flux roşu de ură.

— Pleacă!

— N-am spus nimic rău.

— Ieşi afară! Imediat.

Ţipa. Îşi scoase mâinile de sub pătură şi începu să le rotească ameninţător. Fereastra era deschisă. Mirosea a pământ ud.

— Smintită. Nu trebuie să pierzi nimic. Vrei să vezi, să te bucuri de neputinţa mea – şi vocea aproape i se îneca în gât, avea o faţă schimonosită şi rea. Afară!

Magdalena ieşi din cameră. Făcu câţiva paşi spre uşă apoi se opri în mijlocul încăperii. Erau nişte animale neplăcute. Albul murdar al blăniţei. Şi ochii. Trecu la un alt rastel. Într-o cuşcă era o femelă cu pui. Un spectacol hilar şi greţos. Nicola nu tăia puii de găină. Le răsucea gâtul. Le răsucea gâtul, prinzându-l între arătător şi mijlociu. O mişcare rapidă. Nu curgea sânge. Aşa făcea şi cu păsările vânate. Auzi un zgomot şi se întoarse. Matei stătea în pragul uşii cu arma îndreptată spre ea. Era în cămaşă şi chiloţi. Avea picioare lungi, musculoase, drepte. Magdalena îl văzu, o privire care îl aduse în albul ochilor ei şi o cuprinse o imensă furie, întinse o mână şi îşi încleştă degetele pe sârma unei cuşti ca şi cum ar fi vrut să se agaţe de ea. Matei manevră închizătorul. Poate că totuşi avea un glonţ. Unul singur, păstrat, furat, ascuns cu grijă. Pentru o clipă li se întâlniră privirile şi fiecare văzu la celălalt o lucire stranie care îl sperie. Matei încercă să ridice arma, dar un tremur puternic, nebunesc, îi cuprinse întâi trupul, apoi capul, mâinile, picioarele de parcă totul ar fi pornit dintr-un punct fix, răspândindu-se periferic ca undele unei ape. În colţurile gurii i se iviră băşici albe. Magdalena făcu un pas înainte. Îşi ţinea mai departe mâna încleştată de sârma cuştii. Matei urlă:

— Afară, neruşinato!

Atât reuşi să spună. Faţa i se schimonosi. Mai avu puterea să ducă mâna la spate şi să apese pe clanţă. Se prăbuşi dincolo, cu corpul în uşă.

Magdalena simţea în falangele degetelor nişte înţepături uşoare. Se întoarse. Un cobai, sprijinit în picioarele din spate, îşi plimba botul pe pielea ei. Îşi trase cu scârbă mâna din plasa cuştii. Îşi frecă palma cu putere de fustă. Ridică privirea şi, la o altă cuşcă, văzu cobaii zgâriind cu labele din faţă sârma. Se întoarse. I se păru că toţi cobaii stăteau agăţaţi de plasa cuştilor. Izbindu-se, lovindu-se, frecându-şi ghearele de metalul mat. Camera se umplea de zgomotul, de ţipetele lor. Magdalena îşi duse palmele la urechi şi o luă la fugă. Afară, o ploaie rece şi măruntă o izbi în faţă. Continuă să fugă din ce în ce mai tare. Respiraţia i se scurtă şi începu să gâfâie. Alergă, cu încăpăţânare. Apoi se opri şi îşi răsturnă capul pe spate. Făcu aşa câţiva paşi, cu ochii aproape închişi. Se simţea liniştită şi bine. Picăturile de apă i se scurgeau pe frunte, în colţurile pleoapelor, pe gât. Iubea ploaia. Îşi ridică gulerul de la manta şi porni încet, cu mâinile băgate în buzunare. Şuviţe de păr ud i se lipeau de faţă. Câteodată, îşi scutura capul şi mişcarea avea ceva vesel şi necugetat în ea.

Colindă aşa mult timp, într-un oraş stingher, cu trecători grăbiţi şi mohorâţi. Intră într-o cofetărie şi ceru o cafea. Stătea pe o banchetă de catifea albastră şi, până la venirea cafelei, privi în jurul ei. Pe o masă lungă, îmbrăcată în pânză roşie, erau aşezate stive de cutii de bomboane, jeleuri, pişcoturi, sticle mici de lichior. În colţuri erau patru sticle de şampanie. O ordine ridicolă, de un prost gust înduioşător. Totul fusese acoperit cu o foaie galbenă, transparentă, care se sprijinea pe gâturile sticlelor de şampanie – un fel de tombolă comică.

Ridică privirea şi îşi văzu faţa într-o oglindă. Părul îi atârna în meşe lungi şi lucioase. Părea foarte tânără. Îşi dădu seama de lucrul acesta şi se simţi dintr-odată veselă. Pe stradă trecu o maşină cu sirenă. Tresări. Privi afară. Ploua mereu, oamenii intrau în raza ei de vedere, rămâneau câteva clipe şi dispăreau. Îşi întinse picioarele mult în faţă. Era obosită şi se gândi la ceva cald şi

amorţitor. Privi din nou oglinda. Părul îşi pierduse strălucirea, începuse să se usuce şi era încâlcit. Fata îi aduse cafeaua într-un ibric de aramă. Îşi turnă jumătate de ceaşcă şi începu să bea. Cafeaua nu era bună. Dispăruse şi senzaţia aceea de mulţumire, de adăpost liniştit, pe care o încercase la început. Cele patru sticle de şampanie aveau ceva vulgar. Ar fi vrut să meargă undeva, unde să nu rămână singură. Plăti şi se ridică.

Ieşi pe stradă şi porni încet spre casă. Ploua încet, mărunt, o ploaie de primăvară întârziată. I se făcu frig şi îşi strânse mantaua în jurul corpului. Degetele îi alunecau pe suprafaţa lucioasă. Îşi aduse aminte de frunzele mari de brusture pe care le ţinea deasupra capului. Era una dintre cele mai vechi amintiri. O cale ferată îngustă, cu traversele năpădite de buruieni. Arini şi frunze mari de brusture, totdeauna lucioase din cauza ploii. Un gust de lemn ud în gură. Un băiat spune, *hai mănâncă* şi îi îndeasă cu podul palmei, între buze, o bomboană. Nu-i place băiatul, el continuă să-i apese bomboana pe gură; spune, neliniştit, *hai, numai puţin, lasă-mă să văd.* Din frunzele de brusture se scurg picături rare de apă.

Ajunse în faţa unui coafor. Uşa se deschise ca să iasă cineva şi dinăuntru veni un curent de aer cald, parfumat; miros de piele, săpun, veşminte. Se hotărî dintr-odată să intre. Îşi spuse că asta era ceea ce căuta. Ceva puţin leneş şi plăcut.

Găsi din întâmplare un loc liber, se aşeză şi ceru să fie spălată pe cap. Încăperea era lungă, la capătul opus, îndepărtat, făcea un cot. De acolo se auzea un aparat de radio în surdină. Îşi lăsă capul pe spate, aşezându-şi, potrivindu-şi gâtul pe curba metalului. Cineva îi apucă părul şi jetul de apă caldă o făcu să tresară. Apoi o linişti, punându-i palma pe creştetul capului. Fata avea degete lungi şi puternice. Magdalena nu îi vedea faţa, dar o auzea vorbind. Apoi simţi mirosul dulceag al şamponului şi închise ochii. Mişcările fetei erau îndemânatice, binefăcătoare. Se gândi că trebuie să spună ceva, dar nu

reuşea să găsească nimic potrivit.

— Ceea ce-ţi rămâne de făcut – auzi o voce de lângă ea – este să nu-l pierzi din ochi.

— Am încercat doamnă; dacă aţi şti...

— Ai răbdare şi urmăreşte-l.

Tresări şi strânse pleoapele.

— Nu vă temeţi. Sunt foarte atentă.

O picătură de apă i se prelingea din colţul ochiului, pe obraz. Îşi dădu seama că apăsa cu putere pleoapele, nu putea suporta ca ochii să o usture. Crezuse că cealaltă nu va observa. Îi păru rău că nu s-a stăpânit. Încercă să se destindă. Zâmbi. Se decontractă încet, chinuit, ca sub apăsarea unor mângâieri stângace. Totdeauna intra ultima sub jetul de apă fierbinte. Şi îşi apăra ochii cu palma. Meşe de păr ud, năclăite în spuma săpunului, se lipesc pe tâmple, pe frunte. O cameră de baie, cu duşurile fierbinţi, aburul, aerul umed, aproape cleios. Iar din fund vocea batjocoritoare a unei monitoare, *haide, haide odată, eşti murdară şi leneşă Maria Magdalena.* Mai târziu, nicio monitoare nu îndrăznise vreodată să mai vorbească aşa cu ea.

— N-am fost aici de mai multă vreme.

— Mi-am dat seama. În ultimul timp, nu prea v-am văzut.

— E un copil, doamnă, auzi din nou de alături. După ce vine, se încuie în camera lui şi nu scoate o vorbă. Rămâne aşa ore întregi.

— Te-ai gândit la... hâm... educaţia sexuală?

— Vreţi să spuneţi dacă a avut de-a face...

Câteodată pierdea firul discuţiilor. Una dintre voci se micşora devenind şoaptă. Era bine că dispăreau aşa. Nu trebuia să se gândească la nimic. O înconjurau frânturi venind din toate părţile şi absurdul acestor înlănţuiri părea să o legene.

— A fost o femeie foarte frumoasă. După aceea i-a făcut operaţia.

— Cine ar suporta gândul că a pierdut tot. Ei, în sfârşit,

nu chiar tot, dar aproape. Mai groaznic decât o sluţire. Pe mine, când mă atinge...

— Când s-a reîntors bărbatul, stătea în pat, întinsă. Acoperită până sus, sub bărbie, cu un cearşaf de damasc alb. Margueritte Gauthier, doamnă.

— Vrei să spui că el nu ştiuse nimic?

Degetele fetei îi masau ceafa. O singură mână, puternică, suplă. Când liberau strânsoarea, Magdalena se lovea uşor cu ceafa de apărătoarea de metal. Un guler de metal alb, care părea să se muleze după forma gâtului. Ca o ghilotină. Fiecare capitol din istorie ar trebui să aibă un titlu. La fel ca romanele. Unul dintre titluri ar fi „ghilotina”.

— Aveţi un păr bun, doamnă.

— Poftim!?

O surprinsese şi tresări. Nu ştiu ce trebuia să răspundă, fata făcea tot ce putea, dar ea n-o ajuta cu nimic. O clipă se enervă. Apoi îi veni să râdă.

— Cum arată un păr rău?

— Nu ştiu. Păru puţin încurcată. Cred că asta se simte în vârful degetelor. Totuşi, pot să mă descurc bine cu oricine.

Magdalena simţi nevoia să spună adevărul.

— Nu am mai fost niciodată aici.

— Atunci poate că m-am înşelat.

— Nu cred că te-ai înşelat.

Fata râse. Începu să-i clătească părul, răcind puţin câte puţin apa. O făcea cu o anumită grijă, poate mai mult decât era obiceiul şi Magdalena îşi dădu seama de asta. Se simţi curată ca şi cum ar fi dat jos de pe ea o bluză, care nu era murdară, dar care stătuse foarte mult timp într-un loc închis. De abia acum îşi dădu seama că era din cauza cobailor. Unul din ei îi linsese degetele sau poate că o şi muşcase. Dacă n-ar fi fost plasa de sârmă a cuştilor, i s-ar fi căţărat pe mână. Tremură înfiorată.

— E prea rece?

Protestă scuturând din cap.

— Mai rece încă.

Ploaia o liniştise. Dar numai atât. Acum, de abia, era cu adevărat bine. Nişte animale dezgustătoare, cu blana lor albă, ca un paradox greţos al inocenţei; brunul tern al pământului înghiţind picături roşii de sânge. Culori mincinoase. Nicola apăsa cu talpa lată a pantofului gândaci mari, negri, mişcându-se cu viteze nebuneşti pe lemnul răzuit al podelelor. Se auzea un zgomot sec ca şi cum ar fi fost spartă o bucată de hârtie foarte uscată. Auzi limpede lângă ea.

— Ar trebui organizate cercuri de iniţiere sexuală. La căminul cultural.

— Vai, doamnă!

— Da, da. Mai ales cu fabrica asta nouă. Soţul meu este preşedinte de sindicat, are experienţa oamenilor.

Fata începu să-i usuce părul. Din cauza motorului, vocile se auzeau acum mai stinse.

— Când s-a întors, a găsit sertarul de la casa de bani forţat. Era o persoană foarte abilă. Unii au bănuit că…

— Aha, am înţeles.

— Purta combinezoane brodate de mână. Ei şi altele, ce să mai vorbesc.

— Cursurile astea, cum aţi spus, de iniţiere, nu credeţi că ar putea totuşi să le dea idei?

— Vai, draga mea, ce demodată eşti. Soţul meu şi cu mine citim foarte mult.

— Vă simţiţi bine, doamnă?

— Sunt puţin obosită.

Vocile, în jurul ei, începeau să-şi piardă claritatea. Se amestecau, se pierdeau, un şuvoi sonor împresurând-o, la fel ca aerul cald, ca mişcarea răbdătoare a mâinilor fetei, răsfirându-i părul. Câteodată se auzea uşa trântindu-se cu putere sau un obiect căzut de pe masă în chiuveta de porţelan, alteori zgomotul acesta confuz şi egal devenea tăcere.

Magdalena se depărtă de tot ceea ce era în jurul său. Se simţea foarte liniştită şi destinsă. Însuşi faptul că

putea să nu mai audă nimic din ceea ce se vorbea, nimic legat şi foarte coerent, era o dovadă a acestui calm.

După ce ieşi de la coafor, intră într-un magazin alimentar. Era o oră de aglomeraţie şi magazinul plin de oameni. Îşi făcu loc cu greutate până în faţa galantarelor. Privi nehotărâtă, neştiind ce să aleagă, nimic n-o atrăgea. Se aşeză totuşi la coadă, spunându-şi că avea timpul să se hotărască. Se gândi că, după ce va cumpăra, se va duce acasă, îşi va pune masa şi va pregăti ceaiul. Era plăcut să bei ceaiul, ţinând cana între palme, lăsată puţin, cu scaunul pe spate. Cele mai multe femei păreau obosite şi puţin nepăsătoare. Poate că şi despre mine s-ar putea spune acelaşi lucru. Deşi nu este adevărat. Mi-e puţin foame şi aş vrea să scap mai repede de aglomeraţia asta. Însă am o cameră în care intru seara şi ies dimineaţa şi chiar faptul că nu mă plictisesc e un semn bun. Nici nu-mi trece prin cap să fie altfel. Cineva din spate o rugă să înainteze şi Magdalena făcu un pas.

Ajunsă în faţa casieriţei uită ce voia să cumpere. Încercă să-şi amintească, dar era imposibil. Nerăbdarea celor din spate creştea şi Magdalena, zâmbind, împinse în faţă banii care îi avea în mână.

— Aş vrea ceva pentru toţi. Îmi pare rău, nu ştiu ce să iau.

— Mult sau puţin?

— Puţin.

Casieriţa înregistra.

— Păstrama de gâscă. Ăsta e lucrul cel mai scump. Se spune că e o delicatesă. Salamul de Sibiu se aduce numai de două ori pe an.

— Mulţumesc.

Ieşi din magazin, dar nu era grăbită să se întoarcă acasă. Oraşul îşi trăia orele de seară, pline, nervoase, ba un organism care-şi măsoară forţa. Intră într-o cofetărie şi cumpără câteva prăjituri, ieşi tot nehotărâtă. Apoi îşi dădu seama că, de fapt, ceea ce dorea, era să nu mănânce singură. Se gândi că e o provocare – provocare

faţă de ea – şi-i păru bine, că este în stare s-o facă. În felul acesta, avea să încheie o zi în care la un moment dat fusese aproape de pragul josniciei şi al umilinţei. Trebuia să se gândească pe cine ar vrea să vadă. Cu doamna Wagner nu se putea întâlni. În ultima vreme, lucrau din ce în ce mai rar seara, doamna Wagner era obosită, accepta mai greu traducerile care i se ofereau. Continua să-i dea lecţii Magdalenei, însă o corecta cu o anumită asprime atunci când greşea. Poate că era într-adevăr obosită, deşi totul părea să pornească din seara în care Eli venise la ele. Înainte de plecare, Eli a spus, *Albertina, îmi pare rău, cred că am vorbit prea mult.* Magdalena înţelesese că în momentul acela ea n-ar fi trebuit să fie de faţă. Mai rămânea Marta. Numai doi oameni, cărora le-ar fi putut spune, pe neaşteptate, să ia masa împreună. Totuşi, altădată nu s-ar fi putut gândi la nimeni.

Căută într-un carnet numărul de telefon al Martei. Apoi îi telefonă. Marta îi spuse să vină la ea.

Marta locuia într-un bloc de patru etaje, format numai din garsoniere. La fiecare etaj era un culoar lung, din care se deschideau pe dreapta şi pe stânga uşile garsonierelor. Totul avea un aer de hotel sau de spital. Unele uşi erau deschise şi dinăuntru se auzea muzică. La capătul culoarului se găsea o etajeră cu plante ornamentale. Magdalena căută numărul garsonierei, dar, pentru că era prost luminat coridorul, trebui să se apropie mult să vadă. Două femei stăteau de vorbă în faţa unei uşi deschise. Când s-a apropiat de ele, au tăcut, privind-o cu o curiozitate pe care nu încercau s-o ascundă. Era aproape ca pe uliţa unui sat, atât doar că acolo părea firesc aşa. Pentru o clipă, îi păru rău că a venit. Găsi, în sfârşit, uşa camerei şi sună îndelung.

Intră repede în vestibul şi se propti cu spatele de uşă, rămânând aşa câteva clipe. Marta râse.

— Te urmăreşte cineva?

— Aproape.

Uşa de la cameră era deschisă. Înăuntru se vedea un fotoliu mare. Magdalena îi întinse pachetele şi începu să se dezbrace. După aceea intră în cameră şi se duse la fotoliu. Era foarte adânc şi avu senzaţia, un moment, că se va răsturna.

— L-am luat de la un domn bătrân. Mi-a spus că e un obiect de familie şi că acelaşi lucru pot să-l spun şi eu. Am să-ţi povestesc ceva despre el. Într-o zi...

— E bine aici. Eşti apărată.

— Cum te-ai fi aşteptat să fie?

— Nu ştiu. Mi-am închipuit, în timp ce bâjbâiam după numărul camerei şi mă priveau, că pereţii dintre garsoniere sunt de sticlă.

— Grozavă idee şi Marta începu să râdă. Ne-am putea privi unii pe alţii fără să ne auzim. Ne cunoaştem însă gesturile, iar, cu timpul, ne obişnuim să înţelegem ce vorbim după mişcarea buzelor, ca surdomuţii. Doar în dreptul closetelor sunt montate geamuri opace – până la jumătate. Sâmbăta, când intrăm sub duşuri... Iartă-mă, am uitat, ţi-e foame. Mă duc să prepar ceva. Marta se ridică în grabă şi ieşi. O auzi de dincolo vorbind.

— Dacă te plictiseşti, uite-te. Uite-te peste tot şi întreabă-mă. Se aude foarte bine. Pereţii ăştia sunt ca un paravan. Înainte, exista o cameră mare, într-unul din colţuri se punea ligheanul de porţelan şi dedesubt găleata, totul înconjurat cu un paravan de lemn lustruit, acoperit cu hârtie sau mătase. Pe mătase erau pictate margarete sau maci roşii. Mă auzi?

— Da, continuă.

— Nu te plictisesc?

— Când o să mă satur, nu te mai ascult.

— Vrei să bei ceva?

— Nu, mulţumesc.

— Dacă vrei totuşi, deschide uşa de la dulap, din dreapta. Ai să găseşti acolo o sticlă de vişinată. E singura băutură pe care o am.

Deasupra patului erau atârnate nişte cartoane pe care

fuseseră lipite fotografii în sepia decupate din reviste. Una dintre fotografii reprezenta o manifestaţie de femei. Femeile aveau fulare în jurul gâtului şi bascuri. Fotografia fusese făcută de sus, se vedeau mai ales frunţile şi ochii foarte mari.

— Îţi plac fotografiile mele. Toţi care vin la mine se uită la ele. Pot să fac pariu că te atrage cea cu sufragetele. De pe fotoliu se vede foarte bine.

— Da.

— Cred că erau nişte fiinţe caraghioase. Dar ştiau să se distreze. Pentru o femeie e un lucru foarte important, nu crezi? Totuşi mi-ar fi plăcut să fiu acolo. Înaintau printre două şiruri de bărbaţi, care le priveau stând pe bordura trotuarelor. Bărbaţii poartă jobene şi au jiletci colorate. Îşi freacă uşor, între două degete, vârful mustăţilor şi din când în când scot jobenul, se înclină ceremonios. Un fel de carnaval. Închipuie-ţi ce s-ar întâmpla astăzi. Am văzut într-o revistă ilustrată o fată pe motocicletă, cu sânii goi. În spate era un monument, un arc de triumf sau un castel. Încă mai asculţi?

— Nu.

Două şiruri lungi de fete, înaintând tăcute pe o stradă aproape pustie. Era sfârşitul toamnei, octombrie sau noiembrie, fetele au paltoane lungi şi băştile sunt înfundate mult pe cap, acoperindu-le aproape în întregime fruntea. E o amintire veche şi străină. Poate că i s-a povestit, sau poate că a văzut undeva lucrul acesta. Fetele se opresc în faţa unui cinematograf. În hol sunt afişe scrise de mână şi steaguri, iar cineva numără fetele înainte de intrare. În hol este şi mai frig decât afară. Ce naiba le-aţi adus şi pe astea, strigă deodată unul, care iese din sală, de abia au fost înţărcate, să plece acasă, o să avem destui. *Maria Magdalena,* auzi în spatele ei, *ce faci, n-auzi, ne întoarcem,* dar ea înainta fără nicio ezitare şi nu se opri decât în faţa celui care strigase, *eu am să intru, vreau să văd şi să aud, eşti cam necioplit, domnule.*

— Cred că ştiu, ei, mă auzi?...

— Da.

— Cred că ştiu de unde era fotografia. Roma. În spatele fetei era Coliseum, sau Coloseum, cum s-o fi spunând exact. Strada era goală. Un birjar întorsese capul după ea şi rânjea. Ah, spune-mi, ai stat vreodată într-o cameră de mansardă?

Magdalena tresări. Răspunse încet.

— De ce vrei să ştii?

— Nu, nu te întreb nimic. Numai eu vorbesc. Masa e aproape gata. Vrei să mâncăm acolo, sau vii aici!

Magdalena se sculă cu părere de rău. Se simţea bine, îşi ridicase picioarele şi se ghemuise între spetează şi braţele înalte ale fotoliului. Era o cameră în care putea sta liniştită. Un divan acoperit cu o cuvertură în dungi late, câteva cărţi, câteva obiecte risipite pe o etajeră, o mochetă groasă. O cameră în care lucrurile nu miroseau a vechi, nu se simţea că unii au urmat altora într-un fel de succesiune netulburată, ca şi cum oamenii înşişi s-ar fi transformat într-un fel de decor plicticos, subordonat, al lucrurilor. Totuşi, nicio cameră străină şi indiferentă. Ar fi vrut să mai dureze aşteptarea pentru că aşa nu trebuia să aibă nicio iniţiativă. Era singură, dar putea oricând să părăsească această singurătate şi, la fel de repede, să se întoarcă la ea. Se trezi gândindu-se cu un fel de recunoştinţă caldă la Marta.

— Ei, ce faci, te-ai hotărât?

De dincolo se auzeau tacâmurile izbindu-se într-un sertar deschis. În cameră pătrundea un miros uşor de prăjit. Magdalena simţi că îi e foame. O foame bună şi devoratoare.

— Vin.

Intră în bucătărie. Era foarte mică, dar totul fusese folosit la maximum. Pe doi pereţi, deasupra înălţimii capului erau agăţate două dulapuri. O masă îngustă, lipită de perete şi, în continuare, frigiderul. Mirosea a unt încins.

— N-ai de ales, aici sau aici, spuse Marta arătând cu

mâna cele două scaune. O bucătărie de amanţi.

— Miroase foarte bine.

— Întâi mâncăm ce-am făcut eu. Dacă nu ne săturam, mâncăm şi ce-ai adus tu.

Marta puse pe masă un platou pe care se găseau ochiuri fierte în apă, bucăţi de carne, cartofi fierţi, tăiaţi felii, un fel de chiftele mici din carne de pasăre, mazăre. Fiecare ou era aşezat pe o foaie de salată.

— Eşti foarte pricepută.

— Mă plictisesc repede. De-aia amestec mâncărurile. Înainte de a termina ceva de făcut, mă apuc de altceva. După aia, răstorn totul într-o farfurie mare.

— Nu mi-aş fi închipuit că-ţi place să găteşti.

— Orientalii au un fel de mâncare, i se spune farfuria cerşetorului, sau cam aşa ceva. Înainte cerşetorii umblau din casă în casă, încinşi cu un şorţ de piele, cu buzunar mare în faţă. Fiecare punea acolo ce-i prisosea. Aşa s-a inventat farfuria cerşetorului.

Magdalena îşi puse o lingură de mazăre. Se uită cu atenţie la platou.

— Ce să mai iau?

— Stai puţin, să vedem. Îţi rad nişte caşcaval deasupra şi alături un ou cu paprica. Sau, nu, e prea extravagant. Am învăţat să fac tot felul de aiureli din astea când eram la cămin. Aveam un reşou şi, când ne era foame, adunam tot ce găseam şi câteodată ieşeau nişte chestii grozave. Reşoul îl ţineam ascuns.

— Cămin?

— Credeai că am fost măritată?

— Nu, nu ştiu.

Marta râse.

— Nu m-ai întrebat niciodată ce-am făcut înainte.

— Nu sunt curioasă.

— Eu sunt. Nu te teme, vorbesc numai despre mine. Am să-ţi fac o cafea după ce terminăm masa.

— A fost foarte bun tot ce-am mâncat. Nu mai pot pune nici măcar o singură înghiţitură în gură.

— Eşti sigură? Păcat că n-avem ceva de băut.

— Pot să-ţi ajut să speli vasele.

— Nu, te rog, stai la locul tău. Sau du-te dincolo şi dă drumul la radio. Ştii, treaba asta cu spălatul vaselor împreună mi se pare foarte idioată; e ca şi cum ne-am băga în acelaşi pat ca să stăm de vorbă.

— Câteodată spui lucruri aiurite.

Marta începu să râdă.

— Nu trebuie să le iei în seamă. Acum câteva zile, unul m-a înjurat. Spunea să-mi ţin ideile pentru mine.

— Cred că asta şi faci.

— Îmi pare bine că nu te-ai supărat pentru ce-am spus. De fapt, tu eşti foarte puţin atentă la ce se întâmplă. Din cauza asta şi vorbesc atât. Cum vrei cafeaua?

— Mică şi amară.

— Unii pot să deosebească gustul unei cafele de alta. Nu înţeleg cum reuşesc.

— Au talent, răspunse puţin batjocoritor Magdalena.

— Mă întreb de ce-ai ales oraşul ăsta. N-ar trebui să mă întreb, toată lumea e mulţumită de tine. Doamna Wagner ne dispreţuieşte puţin pe toţi. Pe tine te-a acceptat cu toate că te-ai atins de ea.

— Şi de tine m-am atins.

— Oh, cu mine e cu totul altceva. Până la urmă mi-ai făcut un serviciu. Voiam să plec de acolo, dar nu reuşeam să mă hotărăsc să-i spun lui Rafael. Lui Rafael îi face plăcere să-i ceri ceva. La el asta a ajuns un fel de viciu.

Au trecut în cameră. Marta s-a întins pe divan, sprijinindu-şi capul de perete cu mâinile băgate sub ceafă.

— Îţi mai aminteşti de seara aceea când ne-am întors de la mânăstire? În camion.

— Nu prea mult.

— Când am ieşit în şosea, era destul de târziu. În camion s-a urcat mai târziu un bărbat. Era întuneric. Şi mie mi s-a întâmplat o dată să doresc să rămân singură cu un bărbat, pe care nici nu ştiam cum îl cheamă. Dar nu

era o dorinţă. Ceva groaznic. Un fel de nebunie, ca şi cum, pierzându-l aş fi pierdut totul, orice şansă. Bineînţeles nu numai în raport de el.

— De unde ştii că asta era ceea ce doream?

Marta îşi trase o mână de sub ceafă. O întinse de-a lungul peretelui, jucându-se cu ea pe zidul alb.

— Eram într-un compartiment de tren, noaptea. Stătea lângă mine şi nu făcea nimic. Dar absolut nimic. Câteodată, când trenul se zgâlţâia ceva mai tare, ne atingeam unul de altul.

— De unde ştii, te-am întrebat?

— Ţi-am văzut chipul când maşina trecea prin dreptul unui felinar. Era un bec atârnat undeva sus pe un stâlp de telefon. Pentru o clipă, lumina ţi-a căzut direct pe faţă. Nu te spionam, dar era ceva atât de limpede încât m-am speriat. Mă priveam chiar pe mine.

— Poate că te-ai înşelat.

— Nu, nu mă puteam înşela. Până atunci, crezusem că eşti moartă, sfârşită. O femeie moartă.

— Poate că totuşi te-ai înşelat.

— Aşa arăta un om căruia nu-i pasă de nimic. Nu ştiu ce ţi s-a întâmplat acolo, în locul de unde vii.

Magdalena tresări, stăpânindu-se cu greutate.

— Nu cred că am ce să-ţi spun, Marta, ai ceva din stăruinţa unui uliu, din răbdarea rea...

— Nu te supăra. Mă regăsesc uneori în tine. E un sentiment atât de precis, încât mă simt tulburată. Mi se pare, câteodată, că te-aş putea întreba şi acum ce voi face?

— Nu mă întreba nimic, Marta – dar începuse deja să se linişească.

— Hai să bem, totuşi, ceva. Nu e o băutură chiar atât de rea. Am pus alcool mult înăuntru şi are o culoare frumoasă.

Se sculă şi se duse la dulap. Scoase sticla şi turnă în două pahare înalte de apă, până la jumătate. Magdalena bău o înghiţitură lungă. Acum îi părea rău că se enervase.

— E foarte bine aici, la tine. După-amiază m-am plimbat prin ploaie. Apoi am căutat un loc unde să mă încălzesc. Fotoliul ăsta e grozav.

— L-am cumpărat de la un domn bătrân. Mi-a spus, luaţi-l, o să vă dea iluzia că aveţi strămoşi. Ridică paharul în lumină. Dacă e prea dulce, mai punem apă.

— Nu, e bună aşa. Noroc.

— Noroc.

— Aş putea acum să-ţi povestesc de ce am plecat de la cămin.

Magdalena zâmbi. Îşi însoţi zâmbetul de un gest tolerant.

— Nu, nu, asta e o poveste adevărată. N-am să-ţi dau tot felul de amănunte, deşi ar merita. Sunt lucruri pe care tu nu le poţi înţelege bine decât dacă îţi imaginezi puţin cum s-au petrecut.

Întinse sticla către Magdalena.

— Dacă mai vrei...

— Nu acum.

— Bine. O pun aici, alături. Când ai chef, n-ai decât să întinzi mâna.

Apoi Marta se întinse din nou, dar de data asta nu-şi mai sprijini capul de perete. În poziţia în care stătea, cu picioarele atârnând, fusta i se ridicase până la jumătatea coapselor. Coapsele erau subţiri şi, aşa cum le ţinea depărtate, aveau ceva uşor obscen. Ca o femeie care a primit mulţi bărbaţi şi la sfârşit totul îi este indiferent, nici corpul nu-i mai aparţine. Tot ce vrea, e să rămână acolo unde e, nemişcată. Magdalena duse paharul gol la gură, sorbind ultimele picături.

— În apropiere de facultate, era un parc mare. Un parc vechi, iar noaptea părea tare încâlcit, puteai să crezi uneori că eşti într-o pădure. În fiecare sâmbătă se organizau reuniuni. Pe la unsprezece, ieşeam din clădire şi ne duceam în parc. Mai târziu, ne întorceam să dansăm mai departe. Asta era tot ce se întâmpla la sfârşitul unei săptămâni. În facultate era o sală lungă, jos, în faţa

secretariatului. Culoarele laterale erau foarte prost luminate, totuşi preferam să ne ducem în parc. Niciodată nu plecam prea multe perechi. Ne risipeam prin parc. Ne strângeam în braţe, iar, o dată, m-am întins pe bancă. Tremuram foarte tare amândoi, cred că niciunul nu ştia exact ce ar trebui făcut. Ne-am ridicat umiliţi, deşi continuam să ne mângâiem unul pe altul.

Într-o seară, după ora unsprezece câţiva inşi au avut ideea unei vânători originale. Nu ştiu dacă erau cei mai buni sau cei mai răi. Poate că voiau într-adevăr numai să se distreze. Haideţi afară, au spus, răscolim parcul şi o să ne amuzăm. O să vedeţi ce vesel are să fie. Dar nimeni n-a vrut să meargă. Poate că unii ar fi dorit. Totuşi, nu îndrăzneau să o arate. Totul era pe punctul de a cădea baltă. Şi atunci unul a avut o iniţiativă grozavă. Într-o săliţă mică erau depozitate materiale de pavoazare, se găseau nişte torţe, rămase acolo de la o sărbătoare sportivă. Au fost împărţite torţele şi, în felul acesta, ideea s-a transformat într-un fel de glumă sinistră. Au ieşit cu torţele aprinse, iar cei care nu apucaseră şi-au confecţionat şi ei un fel de torţe din beţe cu şomoioage de pânză muiate în gaz. S-au răspândit în parc şi joaca a devenit un fel de nebunie. Noaptea şi torţele aprinse şi alergarea bezmetică i-au adus într-o stare de excitare de neînchipuit. Gâfâiau şi agitau torţele aprinse deasupra capului iar tabloul avea ceva din disperarea fanatică a unei vânători de vrăjitoare. Erau răscolite tufişurile cu răbdare vicioasă iar la locurile cele mai ascunse erau conduşi de cei care le ştiau cel mai bine. Se organiza încercuirea unui spaţiu mare, apoi cercul de micşora, se strângea aşa cum se strânge atunci când vânatul este la mijloc şi plăcerea de a prelungi groaza, spaima lipsei de scăpare a celor din cerc îi făcea să înainteze încet. Când o pereche eră prinsă, izbucneau într-o veselie sălbatică. De obicei, cei doi se despărţeau, fiecare încerca să scape, cuprins de o ură adâncă faţă de partener, dar erau strânşi şi împinşi unul în altul. Puţini au încercat să se zbată.

Auzeam ţipetele mai apropiate sau mai îndepărtate şi alergam, iar disperarea îmi dădea o forţă extraordinară. Evitam locurile deschise, strecurându-mă cu abilitate, dar, pentru că nu-mi pierdusem capul, făceam foarte puţin zgomot şi din cauza asta reuşeam să mă depărtez. Faţa îmi era zgâriată, la fel şi mâinile şi picioarele. Îmi umezeam buzele, trecându-mi limba peste ele şi, cu dosul palmei, îmi îndepărtam şuviţele de păr de pe frunte. Eram singură. El se îndepărtase la început de lângă mine. Apoi rămăsese în urma mea şi nu-mi aminteam când l-am pierdut. M-am oprit, sfârşită de oboseală şi m-am lăsat să cad pe iarbă. Stăteam cu faţa în sus, la fel ca şi acum şi ascultam ţipetele care deveniseră din ce în ce mai slabe, se îndepărtau. Erau mulţumiţi probabil cu ceea ce prinseseră. Ştiam că nu departe de locul unde mă oprisem era o poartă de intrare. Trebuia să mai aştept un timp ca să fiu sigură, totuşi, că nu risc nimic. Îmi ţineam braţele cu palmele răsucite în jos şi umezeala ierbii îmi liniştea pielea înfierbântată. În jurul meu erau tufişuri înalte şi dese de arbuşti, care înfloresc primăvara. Îmi reveneam, încetul cu încetul şi ideea că sunt acolo singură, oboseala liniştită, care mi se răspândea în corp. Îmi dădeau un fel de voluptate tulbure. Apoi am tresărit. Nu departe de mine, am auzit trosnind nişte crăci. Înainte de a avea timpul să înţeleg ce se întâmplă, am sărit în sus şi, împinsă de un instinct sălbatic de apărare, am luat-o la fugă. Ieşind din tufişurile unde eram adăpostită, m-am izbit de un bărbat pe care l-am trântit jos. Apoi un altul a încercat să mă oprească, întinzându-mi în faţă braţul, dar l-am lovit cu genunchiul în pântec, iar lovitura a fost atât de puternică încât l-am auzit scoţând un ţipăt de durere. Am ajuns în marginea unei peluze. Am făcut câţiva paşi, ieşind puţin din umbra întunecoasă a pomilor şi m-am oprit. Eram cu adevărat un animal hăituit şi simţurile mele încordate la maximum mă ţineau într-o stare de tensiune fără răgaz. În jurul meu era o linişte deplină. Peluza se afla în întuneric, dar luminozitatea

oraşului se răsfrângea şi asupra ei, dând o anumită claritate şi transparenţă aerului. Din faţă, din dreapta, din stânga i-am văzut deodată, venind spre mine. Mai înainte chiar de a vedea, de a înţelege ce se întâmplă, i-am simţit în jurul meu, înaintând. Se ţineau strâns, de braţ unul de altul, aruncaseră făcliile şi nici nu mai ţipau, avansau în tăcere iar liniştea asta era şi mai groaznică decât urletele de până atunci.

La început existase doar o idee stupidă, căreia nimeni nu-i dăduse atenţie, după aceea fuseseră captaţi cu un truc ingenios, deşi puţin josnic, se lăsaseră prinşi de plăcerea acelui joc, până când simţurile le fuseseră tulburate, sfârşind prin a ieşi de sub forţa celor care-i incitaseră; supunându-se numai unei puternice atracţii, care creştea din ei înşişi, fără nicio măsură, transformând plăcerea în ură, iar ura într-o fascinaţie a distrugerii. Era ca un joc demonic. S-ar fi spus că până atunci fusesem fugărită, obosită, doar pentru a mă putea aduce aici, împinsă cu ştiinţă în goana asta necontenită, aşa cum se alungă un animal de sacrificiu, închizându-i-se toate căile, toate scăpările, către locul ritualului. Excitaţia cumplită, iraţională, pusese stăpânire pe toţi. O coridă, în care toţi, cu o voluptate demenţială, se aruncă asupra animalului; iar animalul eram eu. Trebuia să mă întorc. Singura scăpare nu putea fi decât pe acolo, prin locul de unde ieşisem în marginea peluzei. Prima dată când trecusem nu era nimeni, iar cei doi, pe care îi lovisem, nu mai puteau fi un obstacol în starea în care mă aflam. Am cântărit aceste probabilităţi cu o siguranţă extraordinară. M-am răsucit iute pe călcâie, pregătindu-mă să alerg. Dar era prea târziu. Fusesem învinsă. În faţa mea, drumul era închis şi, deşi nu le vedeam obrazele, le simţeam privirile concentrate asupra mea. Nu mai era nimic de făcut. Am vrut să renunţ. Să mă las să cad pe iarbă, să mă întind acolo şi să aştept. Să-i văd apropiindu-se de mine cu paşi înceţi, savurându-şi plăcerea izbânzii, deşi puţin neliniştiţi. Poate încercând şi o uşoară dezamăgire pentru

acest abandon de ultim moment. O coridă în care animalul, refuzând bucuria violenţei, se aşază cuminte sub privirile stupefiate ale mulţimii. Ceva mai rău şi mai viclean decât brutalitatea cu care o femeie ar întrerupe orgasmul bărbatului, aruncându-l de pe ea. Totuşi n-am putut să cedez tentaţiei acestui abandon, n-am avut forţa de a o face. În clipa în care totul părea pierdut, am observat, la o distanţă nu prea mare de locul unde mă aflam, pata alb-cenuşie a unei statui, detaşându-se pe masa întunecoasă a pomilor. Am înţeles într-o fracţiune de secundă că aceasta era scăparea posibilă. Acolo arcul fusese întrerupt. Toată dificultatea era să trec destul de decisă pe lângă unul din cei de la capete. Am făcut o mişcare înşelătoare, prefăcându-mă că pornesc în altă parte, apoi am schimbat brusc direcţia, am alergat câţiva paşi şi m-am aruncat cu toată puterea în faţă. Am izbit cu pumnii aruncaţi deodată înainte, ca două pistoane şi am simţit că se afundă într-o carne moale, fără rezistenţă. După ce am trecut, mi-am dat seama că fusese o fată. Am alergat, dar numai câţiva s-au luat după mine fiindcă erau uluiţi, chiar şi aceştia au renunţat repede, obosiţi şi dezgustaţi. Jocul îşi pierduse orice interes.

Am ieşit din parc, am sărit într-un tramvai şi am ajuns la cămin. Am intrat printr-o uşă de serviciu, care sâmbăta rămânea deschisă, m-am dezbrăcat în baie şi am ieşit în combinezon pe· culoar. Cele care nu erau plecate din cămin, la ora aceea, dormeau. Am ajuns în cameră la mine, lumina era stinsă, m-am strecurat în vârful picioarelor până la patul meu şi m-am urcat în el. Mai târziu au venit două fete iar una dintre ele s-a apropiat de mine. Respiram lung şi regulat. S-a îndepărtat şi au început să se dezbrace. Vorbeau în şoaptă şi eram convinsă că ştiau că nu dorm. A treia zi...

— Am să plec, Marta – şi Magdalena se ridică în picioare.

— Nu. Acum trebuie să asculţi până la capăt. Dacă va fi prea târziu ai să rămâi aici.

— Nu-mi place, Marta. E o poveste care nu-mi spune nimic.

Cealaltă tăcu o clipă. Apoi vorbi rar, cu o voce lipsită de orice căldură.

— Nu-i adevărat. Înţelegi lucrurile astea foarte bine.

— De ce crezi asta?

— Bine, să zicem că mă înşel. Totuşi vreau să mă asculţi. Înainte de a te culca, ai să faci o baie caldă şi o să dormi liniştită.

— Mă tratezi ca pe o femeie bătrână, neurastenizată.

— Sunt convinsă că te interesează ce spun, chiar dacă uneori schimb câte ceva. Ăsta e felul meu de a nu mă lăsa stăpânită. Alte femei devin foarte puternice abia când posedă un bărbat.

Pentru o clipă, Magdalena o privi pe Marta cu un fel de frică. Recunoştea în ea acelaşi fel de putere, atâta doar că îi plăcea să se joace mai mult şi din cauza asta era puţin dispreţuitoare sau cinică. La început, crezuse că Marta are nevoie de un partener întâmplător, de care să se agaţe. Un partener, pe care îl păstrează până când îl sufocă. La fel ca o plantă parazit. Ele două, constată cu stupoare Magdalena, semănau, într-un anumit fel, foarte bine. Simţeau nevoia ca alţii să atârne de ele, dar fără ca ele însele să-şi piardă independenţa. Aveau nevoie de sateliţi, dar urau forţa de atracţie care le lega de ei. Nicola, care i se supusese cu atâta credinţă, a vrut să-şi răzbune neputinţa fără să-şi dea seama până în ultima clipă, chiar şi după ce-o închisese între gratii, că el era prizonierul.

Magdalena se aşeză pe fotoliu.

— A treia zi, reluă Marta, am fost chemată. Ieşise vâlvă, cineva fusese lovit la faţă, se făcuse, de teamă şi o reclamaţie. Eram învinuită de purtări necuviincioase. Trebuia o anchetă. Erau trei inşi, nicio fată printre ei. Au vorbit frumos cu mine. Stăteam toţi într-o cameră, în jurul unei mese şi s-ar fi spus că suntem nişte prieteni foarte vechi. I-am întrerupt cam brutal şi am întrebat:

„Ce vreţi de la mine?”

Era exact lucrul pe care nu trebuia să-l fac. Cred că din momentul acela, deşi nu se puseseră de acord înainte, au ştiut ce vor de la mine.

„I-ai alergat grozav, a spus calm cel mai bătrân dintre ei, ar trebui să te ocupi de sport.”

„Chiar aşa, a întărit altul, care mi-era coleg de an, ai fi formidabilă la cros.”

„Ce vreţi de la mine?” am repetat înfierbântată şi îmi dădeam seama că mergea foarte prost dar nu mai puteam da înapoi.

„Să spui totul cum s-a întâmplat. În public, râse al treilea, care până atunci tăcuse. Grozav l-ai izbit pe mototolul ăla la pulpă. Ai lovit doi colegi, cu fata ai fost puţin cam prea brutală, deşi îţi voia binele.”

„Asta trebuie să spun?”

„În mare, cam asta, interveni, prudent, cel care părea să conducă. Poate şi faptul că nu ai respectat disciplina, în sfârşit, ceva despre lipsa de principialitate.”

„Ce ar trebui spus despre lipsa de principialitate?”

„Ei, lasă că ştii tu cum s-o întorci ca să nu iasă prea rău.”

„Toţi au să vorbească?”

„Ceilalţi au recunoscut, spuse cel de al treilea, căruia îi plăcea să râdă. Cu ei nu-i nicio problemă; tu pari cam îndărătnică.”

„Fiindcă nu m-am lăsat prinsă...?”

„Ei, n-o lua chiar aşa.”

„Fiindcă am fost hăituită ca un animal.”

„Hăituită? ce cuvânt e ăsta; şi s-au uitat uimiţi unul la altul. A fost doar ca o joacă. Toţi au spus asta.”

„Joacă?” am ţipat eu.

„Tu ai pierdut simţul măsurii, iar cel care vorbea devenise dur şi ai început să alergi ca o bezmetică. Ţi-ai lovit doi colegi, al treilea a scăpat din întâmplare.”

„Joacă?” am urlat, de data asta ca o nebună.

„Ai ieşit în parc să-ţi faci de cap, mă opri violent, să te

destrăbălezi, iar ei au încercat doar să te aducă la ordine şi rezultatul...” teama aceea vagă în care trăiam de două zile. Ştiam că nu mai am ce pierde.

În clipa aceea am simţit o imensă moleşeală în tot trupul. Încordarea dispăruse.

Am început să râd şi păream grozav de bine dispusă. Apoi m-am întrerupt brusc şi am spus fără nicio urmă de ezitare:

„Sâmbătă seara m-am întors devreme la cămin şi m-am culcat.”

„Cee?”

„Am avut o durere de cap insuportabilă şi am venit că mă culc.”

A fost rândul lor să râdă, dar nu ştiau să o facă bine şi am aşteptat să se oprească stingheriţi.

„Haida-de, toată lumea te-a văzut la bal.”

„Am fost.”

„Şi atunci...?” a întrebat nedumerit cel căruia îi plăcea să râdă.

„Am plecat şi m-am întors la cămin, la zece, zece şi jumătate.”

„Iar începi...” dar cel care conducea l-a întrerupt.

„Să stăm de vorbă liniştit. Te durea capul. Se fumează mult şi culoarele sunt prost aerisite – o să trebuiască să facem ceva. Ai ieşit să iei puţin aer. Ai ieşit în parc şi, fiindcă era întuneric, ţi-a fost teamă să ieşi singură. După aceea, va fost puţin teamă, deşi nimeni nu voia să vă facă niciun rău – şi... restul se ştie. Bineînţeles, la urmă, te-ai întors la cămin.”

„Foarte frumos”, am exclamat.

„Hai, n-are rost să te încăpăţânezi.”

„O poveste straşnică”, am continuat.

Însă el părea netulburat.

„N-ai niciun martor că te-ai întors devreme la cămin. Să zicem la zece, zece jumătate.”

„Martor...? am strigat. Nu înţeleg despre ce vorbiţi.”

„Da, martor.”

„Ce va apucat? Am crezut că vă pricepeţi mai bine.”

Dar el tot nu s-a lăsat atras, a continuat la fel de calm:

„Portarul nu te-a văzut intrând.”

„Şi ce-i cu asta! Probabil lipsea în clipa aceea. Poarta e deschisă până la douăsprezece.”

„Sau poate te-ai furişat pe uşa din dos. Nu e bine că rămâne deschisă. Aici o să trebuiască să facem ceva” – şi s-a întors pe rând către ceilalţi doi, ocolind cu abilitate răspunsul meu.

„Când au venit fetele, am spus, eram în cameră.”

„Prin urmare, ştii când s-au întors fetele”, a izbucnit victorios cel căruia îi plăcea să râdă.

„Da, nu suport zgomotul.”

„Atunci de ce te-ai prefăcut că dormi?”

„Cine a spus că m-am prefăcut? De altfel, am adăugat puţin dispreţuitoare, puteam s-o fac. Sunt plictisitoare” – şi devenisem din nou stăpână pe situaţie.

Acum trebuia să se termine. Şi chiar asta se pregăteau să facă. Cel care conducea a spus:

„Bine. Ţi-am dat o şansă şi ai refuzat-o. Aduceţi-l aici.”

Unul dintre ei s-a sculat. S-a întors peste câteva clipe cu cel cu care fusesem în parc.

„Hai, spune.”

A început să vorbească şi, o dată sau de două ori i-au cerut amănunte.

„I-am descheiat bluza, a zis şi am mângâiat-o...”

„Stârpitură”, am spus râzând.

„Nu-l insulta. E cinstit.”

L-am lăsat să vorbească până la urmă. Din când în când, cei doi se uitau pe furiş. Mă dezbrăcau. Unul violent, repede, celălalt întârziind fiecare gest. Bărbatul care conducea privea fără nicio ezitare. El avea nevoie de altceva. Cred că îi dispreţuia puţin. După ce a terminat de vorbit cel cu care fusesem în parc, am spus indiferentă:

„Toate astea sunt scorneli; n-am fost cu nimeni.” Apoi am tăcut. Peste o săptămână am fost dată afară din cămin pentru că aveam venituri mai mari decât prevedea

baremul.

Marta îşi ridică braţele deasupra capului întinzându-se şi căscând cu zgomot. Se auzi în apropiere o fereastră izbindu-se şi Magdalena tresări. Poate că începuse ploaia din nou. I se făcu deodată frig şi-şi stăpâni cu greutate tremurul corpului. Ca un fel de spasm urcându-se dinlăuntrul ei, presimţit în ultima clipă.

— Dacă te-ai hotărât să rămâi, găseşti la baie un halat. Sunt două atârnate de uşă, cel albastru e curat. În timpul ăsta fac patul.

Magdalena se gândi la apa fierbinte încălzindu-i corpul, biciuindu-i umerii, spatele, braţele şi o cuprinse o linişte plăcută şi odihnitoare. Se ridică de pe fotoliu şi porni cu paşi rari spre baie. În treacăt, întinse mâna şi atinse o jucărie mecanică de pe o etajeră. Un urs toboşar îmbrăcat în kilt scoţian, uniforma gărzilor reginei. Arcul se mai destinse o fracţiune şi toboşarul lovi o dată.

— Ai avut dreptate, trebuia să ascult până la capăt.

Îşi acoperi părul cu o bonetă mare, de material plastic, pe care o găsise atârnată de o agăţătoare lipită de perete. Boneta îi cuprindea şi urechile. Auzea picăturile de apă lovind cu putere în cască. O ploaie caldă. Camera s-a umplut de un abur fierbinte şi înecăcios. Îşi ştergea cu dosul palmei broboanele de transpiraţie şi·de apă din colţul pleoapelor. Îşi simţea corpul descărcându-se de un mare lest. Apoi, fără nicio tranziţie aproape, schimbă robinetul la rece iar pielea începu să elibereze căldura pe care o acumulase, o mare prospeţime i se răspândi în trup şi o cuprinse ca o binefacere. Se înfăşură în halatul aspru şi, înainte de a ieşi, şterse cu colţul unui prosop oglinda aburită. Ochii – puţin adânciţi, dar asta n-o ştia decât ea.

O femeie de douăzeci şi opt de ani, cu faţa prelungă şi destinsă.

Când se întoarse în cameră găsi aşternutul desfăcut şi deasupra o pijama curată. În cameră mai era un pat pliant, întins şi pregătit pentru noapte. Marta zise:

— Eu am să dorm aici. Nu suport să dorm în acelaşi pat cu o femeie.

Dacă nu avea niciun motiv să-i ascundă Magdalenei, atunci pentru ce nu-i spusese totul până la capăt. Nici cel puţin nu simţise dorinţa de a-i spune, nu făcuse niciun efort ca să nu vorbească. Paharul, pe care-l ţinea în mână, era gol. Începu să se joace cu paiul, suflând în el. Nu-i spusese pentru că pur şi simplu nu făcea parte din poveste. Era ca un final căutat, adăugat, de foileton şubred. Făcea parte din altă poveste. Cel care a condus interogatoriul devenise apoi bărbatul ei.

Puse paharul pe masă. Deschise canatul interior al ferestrei şi privi afară. Bătea vântul, un lampadar alb, cilindric se clătina în toate părţile, ameninţând să cadă. La vreo cincizeci de metri distanţă, se afla un alt bloc. Între blocuri era o alee lată, mărginită pe o latură cu un gard viu. Nu se vedea nimeni intrând sau ieşind din clădire, aleea era pustie. Lampadarul se clătina câteodată violent. Nu existau pomi, nu se zărea nimic altceva. Un loc sterp. Marta împinse canatul ferestrei. Apoi intră în cameră şi se urcă în pat. Nu era îngust, dar, în dreptul articulaţiei spătarului, se simţea locul gol. Îşi puse o pernă la spate, încercând să citească la lumina lămpii portative. Făcu mişcările cu grijă, de teamă să n-o trezească pe Magdalena. Magdalena dormea. Sau se prefăcea foarte bine că doarme. Încercă să se ridice mai mult pentru că nu-şi putea ţine bine mâinile, se lovea de braţele fotoliului. Era obişnuită să citească având lampa portativă prinsă în carte, însă acum nu reuşea. Poate că nici Magdalena nu reuşea să-şi găsească locul în pat, însă nu se mişca. Voia s-o facă să creadă că a adormit imediat. Lăsă cartea din mâini, fără să stingă lumina. Încercă să se gândească la altceva. Căsătoria ei a avut loc într-o marţi. La căsătorie nu s-au mâncat bomboane fondante şi nu s-au aruncat confeti. Însoţitorul de la vagonul de dormit avea o vestă albă peste pantalonii maro, a bătut la uşă şi a întrebat: bere sau apă minerală? În noaptea aceea

ploua. Mai demult a existat o melodie, cum se numea, ah, da, „Maria Magdalena”. La ce oră doriţi să vă treziţi, a întrebat însoţitorul. Era cald şi ritmul acela regulat – ah, ce melodie simplă – i-a învins până la urmă pe amândoi. Întinse mâna aproape adormită şi stinse lampa.

Magdalena se trezi cu o puternică durere de cap. În primul moment nu-şi dădu seama unde se află, privi instinctiv în dreapta, de acolo trebuia să vină lumina, dar nu întâlni decât peretele. Apoi îşi aduse aminte unde se găseşte. În cameră era întuneric, storurile fuseseră trase. Se ridică din pat şi se duse la baie. Privi ceasul, era aproape cinci. Prea devreme ca să se scoale, prea târziu să încerce să mai doarmă. Îşi masă uşor, cu podul palmei, fruntea şi tâmplele, dar durerea, acum că stătea în picioare, părea şi mai puternică. Pe un perete se afla un dulap mic de medicamente. Îl deschise, dar nu găsi decât o faşă mare, nedesfăcută, un tub cu vaselină şi un flacon cu o soluţie dezinfectantă. Pe raftul de sus erau îngrămădite câteva sticluţe goale, unele dintre ele cu o etichetă de apă de colonie sau parfum. Închise dulapul şi se aşeză pe marginea căzii. Mişcarea o dezmorţise puţin, durerea de cap nu mai era atât de puternică. Îşi aduse aminte de ceea ce se întâmplase seara, după ce se urcase în pat. Marta intrase în bucătărie şi rămăsese acolo mult timp. Nu se auzea niciun zgomot. Când reintrase în cameră ea era aproape adormită. Marta umbla încet, cu grijă, dar însăşi încetineala asta devenea agresivă. Ca mişcarea imprevizibilă cu lungi opriri a unei insecte. Se trezise. Era încordată, o rigiditate dureroasă pusese stăpânire pe tot corpul, apăsând-o, ca şi cum ea însăşi şi-ar fi comprimat umerii, şoldurile, gleznele cu fâşii subţiri de metal rece, pătrunzând în carne. O clipă o urî pe Marta. Apoi se eliberase.

Făcu un pas, nesigură, se uită în oglindă. Avea o faţă tristă. Deschise foarte puţin robinetul, adună apa într-un pumn şi îşi dădu pe frunte. O expresie tristă, ca şi cum

acela ar fi fost singurul moment de adevăr al zilei. Îşi şterse fruntea, îngropându-şi faţa în prosop şi îl aşeză cu grijă la loc. Apoi se hotărî. Ieşi din baie, rămase o clipă în vestibulul de la intrare ca să-şi obişnuiască vederea cu întunericul, traversă camera în vârful picioarelor şi intră în bucătărie.

Era lumină, o zi mohorâtă, cu nori mari, joşi. Deschise fereastra şi din faţă o izbi un miros de ploaie, pământ îmbibat cu apă. Dimineţi în care aburul se ridica târziu şi greu din luncă, totul mustea, un miros de scoarţă de copac udă, de pământ, de pietre. Trase adânc aerul în piept, îi era puţin frig. Nu frig, mai curând un fel de dezmorţire a pielii, a muşchilor. Nicola intra în casă cu mirosul ăsta şi niciodată nu se putea şti, la ora aceea a zilei, dacă e primăvară sau toamnă.

Magdalena deschise un dulap îngust şi înalt căutând cutia de cafea şi zahărul. Dulapul avea rafturile aşezate la distanţe inegale, totul era înăuntru ordonat şi curat. Găsi zahărul, dar cafeaua nu era nicăieri şi atunci auzi de dincolo strigând:

— În dulapul mic, de deasupra mesei, acolo e cafeaua. Cât e ceasul?

— Şase.

— Dacă vrei lapte, găseşti în frigider.

Magdalena turnă cafeaua în ceşti mari. Încălzi laptele, puse pe masă untul, pâinea. Şi, pentru o clipă, o cuprinse un fel de bucurie plăcută, caldă. Pregătea pentru cineva micul dejun, în cameră era miros de cafea fierbinte şi de aer proaspăt. Iar senzaţia asta era ca un lucru care nu-i aparţinea. Marta intră şi se opri o clipă în prag, aspirând aerul cu lăcomie.

— Brrr. E frig aici.

Se aşeză, strângându-şi halatul în jurul corpului. Luă o înghiţitură de cafea, îşi unse o bucată de pâine şi muşcă din ea cu poftă.

— Avem şi dulceaţă, dacă vrei. Şi biscuiţi. Aici, sus, în dulapul mic. Şi o cutie cu suc de ananas.

— Ajunge, o opri Magdalena.

— Nu. Să fie masa plină. Să le văd aici. Aşa arată un mic dejun. Cheia de conserve e în sertar. Stai, lasă-mă pe mine. Mama îmi făcea turte dulci, câteodată, duminica. Şi ouă, ochiuri, cu ficat de pasăre. Spumă de zmeură... Le punea pe masă. După aceea mă striga, înainte de a intra, închideam ochii. Voiam să văd totul dintr-odată. Veneam în picioarele goale.

— Aşază-te. Pentru mine e de ajuns cafeaua.

— Nu. Adu două pahare. Ai să vezi că merge foarte bine după cafea.

— N-am băut niciodată.

— N-are importanţă, o să bei acum. Are un gust cam leşios, dar...

— Marta, nu e nimic de făcut. Apoi îi zâmbi cu blândeţe. Îmi pare bine că am putut să fierb cafeaua. Acum, hai să terminăm.

— E prea multă lumină aici? se agăţă ea cu încăpăţânare.

— Nu. Nu ştiu.

— Bine.

Terminară de băut cafeaua. Niciuna nu se atinse de altceva. Apoi începură să strângă lucrurile. Locul era strâmt. În trecere se ştergeau una de alta şi se depărtau imediat. Marta împinse borcanele şi cutiile cu etichete colorate în raftul de sus.

Magdalena intră în cameră şi începu să se îmbrace repede. Termină de încheiat ultimul nasture al bluzei. Apoi îşi strânse părul în faţa oglinzii. Înfipse o ultimă agrafă şi îşi netezi cu podul palmei o şuviţă.

Închizând uşa în spatele său, se regăsi pe acelaşi culoar lung, de spital sau hotel. Acum, în lumina mohorâtă a dimineţii intrând prin ferestrele situate la cele două capete, părea şi mai neprimitor. Un fel de sală de trecere stânjenitoare, care trebuie parcursă repede fără să priveşti nici la dreapta nici la stânga. Coborî scările şi ieşi în stradă.

Rezistase câtva timp gândului de a-l căuta pe Matei. După câteva zile se hotărî, mânată de un fel de teamă nelămurită.

Se opri în faţa uşii, ca întotdeauna ezitând dacă să bată ori să aştepte să apară el de undeva. Nu se auzea niciun zgomot. Bătu şi nu-i răspunse nimeni. Se dădu un pas îndărăt aşa ca să fie văzută dinăuntru printr-una din ferestrele acoperite cu hârtie albastră şi ziare, dar tot nu se întâmplă nimic. Strigă „Matei” şi vocea îi era cam spartă pentru că se gândea că oricine ar putea trece tocmai atunci, din întâmplare, pe acolo. Apoi se apropie din nou, puse mâna pe clanţă şi apăsă. Uşa era deschisă. Intră înăuntru şi simţi izbind-o mirosul acela stătut dulceag, de rumeguş şi urmă de animal. Îi păru rău că închisese uşa în urma ei, era aproape întuneric din cauza hârtiei din geamuri însă nu voia să se întoarcă să o deschidă. Se simţea ca şi cum ar fi fost urmărită de undeva, din acea cameră, printre cuştile animalelor şi nu voia să arate că îi este frică. Îşi ţinea mâinile în jos pe lângă corp. Mai făcu doi paşi şi se opri. Începuse să se deprindă cu semiîntunericul camerei. Acum vedea bine rastelurile pe care erau aşezate cuştile. Strigă din nou „Matei”, iar în tăcerea care urmă auzi mişcarea rapidă, tăcută a animalelor, asemănătoare zgomotului produs de un mănunchi de hârtie creponată mototolită în pumn. Nu-i răspunse nimeni şi, pentru o clipă, avu siguranţa că el este dincolo, în spatele uşii, care da în cealaltă cameră, pândind-o. Se gândi că ar trebui să fie satisfăcut, văzând-o acolo, încurcată, nesigură. Apoi îşi aminti că asta era plăcerea lui, să stea ascuns, apoi să se bucure de spaima, de momentul acela unic de spaimă, izbucnind pe faţa celui surprins, ca o pată de ulei murdar urcată la suprafaţa unei ape. Se apropie de uşă fără grabă şi, când ajunse în faţa ei, întinse mâna şi o deschise brusc.

Camera era goală. Patul făcut, cu pătura gri cenuşie întinsă bine deasupra. Pe masă se afla un pahar înalt de

sticlă, gol, care ar fi putut servi şi drept vază pentru flori. Mai era un dulap de haine închis şi o etajeră cu câteva cărţi. Magdalena privi cu un fel de ciudă totul, dar şi cu uşurare. Venise, mânată de teama că este bolnav şi simţindu-se puţin neliniştită pentru criza pe care i-o provocase ultima dată. Dar totul era în ordine, nu se întâmplase nimic. Fereastra camerei era deschisă. Privi afară. Se vedea o brazdă proaspăt săpată. Mai departe, erau câţiva pomi şi, printre ei, departe, părea să se zărească un acoperiş de tablă. Câţiva câini lătrau asmuţiţi. Îşi aduse aminte de camera de alături cu cobai, se gândi să se întoarcă, dar nu se hotăra să părăsească locul din faţa ferestrei. Grădina se sălbăticise, câţiva pomi se uscaseră, între ei apăruse o vegetaţie nouă, violentă, cu toate acestea părea lipsită de orice mister, era mai curând o senzaţie de abandon, de lenevie. I se păru dintr-odată curioasă prezenţa ei în acea cameră săracă, urâcioasă, semănând când a chilie când a carceră. Şi pentru o clipă i se mai păru de neînţeles, ca şi cum nu-i aparţinea, interesul ei pentru un om stingher, ostracizat.

Lumina albă, limpede inunda camera, individualizând fiecare obiect. Magdalena căută din priviri arma, dar n-o găsi. Întinse mâna către paharul de sticlă, îl ridică şi se uită prin el. Şi doamna Wagner semăna într-un anumit fel cu Matei. Un om doborât. Eliminată. Ea se depărtase – un om care îşi blochează deodată toate simţurile faţă de exterior, îşi închide căile de comunicare, rămânând numai ca o prezenţă în mijlocul celorlalţi. Matei era mai sincer. Sau mai greoi. El nu putea reuşi această detaşare, se apăra de ceilalţi. Poate că nici Marta nu e prea departe de ei. Un fel de frică adâncă se cuibări în Magdalena, o senzaţie de teamă nedesluşită ca şi cum ar fi simţit deodată în ea semnele vagi, neclare, ale unui viciu. Plăcerea sau nevoia unor prietenii, cu nişte infirmi, punând până la urmă în evidenţă o slăbiciune bolnăvicioasă, de care se crezuse salvată. Crezuse că totul s-a terminat atunci, sus, pe deal, când Ana

îngenunchease în locul ei spunând rugăciunea, când soldaţii alunecau în noroiul cleios. Apoi se depărtase şi de Ana, pentru că Ana o trăgea tot înapoi. Fugise din oraşul acela pentru că i se făcuse frică. Nu ajunsese încă să-i fie, cu adevărat, dar se simţea măcinată de nesiguranţă, teama că nu·s-ar putea elibera complet de ceea ce fusese înainte. De izolarea, la care, cu un simţ aproape cultivat al răului şi al perversiunii, se acomodase la fel ca un păcătos solitar care îşi urăşte chilia, dar nu se poate lipsi de ea. Şi în această modificare a sufletului ei învăţase şi plăcerea rafinată de a fi paznicul propriului ei gardian.

Pentru prima dată toate aceste gânduri începeau să capete o oarecare claritate. Era ca un om, păşind pe un teren foarte accidentat, înecat într-o ceaţă deasă şi care, de abia acum, când aerul părea să aibă o anume limpezime, îşi dădea seama unde se află.

Puse paharul de sticlă înapoi pe masă. Momentul acela de frică, aproape de disperare, fiindcă nu-i găsea o cauză lămurită, trecuse. Se transformase încetul cu încetul într-o senzaţie de sfârşeală, însă liniştitoare, ca acele dureri surde, scăzute, care vin după o criză puternică şi care nu numai că se arată suportabile dar, după aspra biciuire a corpului dinainte, par chiar plăcute. Se aşeză pe unul din cele două scaune, uitându-se în jur cu speranţa că va găsi totuşi ceva de făcut. Acum ar fi dorit-o, ca o compensare a liniştii dobândite. Dar fiecare lucru era pus la locul lui. Pătura era bine întinsă, cu pânza cearceafului răsfrântă, la unul din capete. Nicio urmă de praf. Chiar şi podeaua fusese spălată de curând. Se vedea că totul fusese pus în ordine. Poate şi în dimineaţa aceea pentru că la îmbinările scândurilor se zărea umezeala rămasă de la spălarea podelei.

Cu siguranţă, gândi Magdalena, Matei era prin apropiere. Dar gândul acesta n-o mai crispă. Ideea că e pândită, urmărită tot timpul, îi făcu chiar o anumită plăcere aşa cum s-ar fi simţit ştiindu-se urmărită de un copil pe care trebuie să-l înveselească.

Se ridică de pe scaun şi deschise uşa. Dinspre camera cobailor veni mirosul acela dulceag leşios şi ea îşi înfrână senzaţia de uşoară scârbă care o cuprindea ori de câte ori simţea mirosul. Păşi dincolo. Culoarul dintre cuşti făcea un unghi drept între camera lui Matei şi uşa de la intrare. Deschise şi această uşă. Curentul de aer îndepărtă izul stăruitor de rumeguş şi urmă de animale. Porni printre rasteluri, oprindu-se în faţa câte unei cuşti. Se simţea plină de bunăvoinţă în efortul cu care îşi înfrâna repulsia faţă de micile vieţuitoare. Pe pardoseala cuştilor erau foi de verdeţuri şi smocuri de iarbă. La trecerea ei, cobaii se opreau din mâncat şi ridicau capetele cu ochii de culoarea sângelui diluat. Într-una din cuşti se afla o pereche de cobai angoraţi. Aveau blana frumoasă, cu spic lung. O frumuseţe nefirească, gândi Magdalena şi, de aceea, animalele, cu părul lor lung şi bogat, păreau şi mai dezgustătoare. După prospeţimea verdeţii din cuşti, se vedea că fusese pusă în ziua aceea. Şi apa era curată. Acest joc de-a v-aţi ascunselea începea să fie sâcâitor, dar Magdalena se hotărî să meargă până la capăt, întinse mâna şi-şi băgă vârfurile degetelor printre ochiurile plasei de sârmă. Apoi simţi muşcăturile uşoare ale animalelor. Probabil aşa fuseseră învăţate. Se îngrămădiseră la vârful degetelor şi, unul, mai îndrăzneţ, se urcase deasupra plasei scoţând o labă printre ochiurile plasei. Magdalena îşi înfrână cu greutate dorinţa de a-şi trage mâna. Poate că şi aşa unul sau doi ar fi rămas agăţaţi. S-ar fi subţiat neverosimil, ca nişte lungi filamente de păr alb, murdar, atârnându-i de vârful degetelor. Aceasta era plăcerea pe care şi-o îngăduia Matei, în fiecare dimineaţă. Un fel de a le mângâia şi animalele erau recunoscătoare. Matei, care atunci când îi ieşise prima dată în faţă, ivindu-se dintre bălăriile înalte, părea un cerşetor sălbăticit şi viclean. Un fugar murdar, împuşcând şobolani de câmp şi iepuri, iar câteodată luându-şi revanşa asupra singuraticilor, pe care îi pândea şi îi înfricoşa ieşind brusc în faţa lor cu arma – avea în fiecare dimineaţă gesturile lui de tandreţe cu

aceşti avortoni albi şi dezgustători. Numai atunci, la început, Matei păruse cerşetor. Mai târziu era altfel, deşi el nu-şi schimbase hainele, se purta poate ceva mai îngrijit. Dar, între timp, vorbiseră unul cu altul şi, în afară de momentele de furie, nu era nimic grăbit, tulburat în el. Matei nu era vânător – aşa cum spusese odată Marta – pentru că îi lipsea siguranţa victoriei. Era mai curând un vânat care îşi pândeşte vânătorul şi apoi îi sare repede în faţă pentru a-l provoca şi pentru a se elibera astfel el însuşi.

Magdalena îşi plimbă uşor vârfurile degetelor pe plasa de sârmă. Aşa cum ar fi făcut-o pe coardele unui instrument. Cobaii îşi mişcară capetele, rotund, părând fascinaţi de mişcarea aceea. Într-un colţ al cuştii era o frunză de salată verde. Se simţea mai puternic curentul de aer rece şi de afară pătrundea un iz de bălării ude şi trunchiuri de copaci tineri.

Nicola – şi amintirea se insinuă ca o senzaţie fizică, încet, nedesluşit la început, încetul cu încetul limpezindu-se – păşea fără zgomot, intrând pe neaşteptate în cameră, ajungând deodată în spatele ei, răsărind dintr-un ungher al casei. Alteori cobora după ea la râu şi, oricât de bine ascunsă ar fi fost, o găsea, dar niciodată nu-l simţea apropiindu-se. Mai întâi fusese teama şi umilinţa de a fi surprinsă. Un animal, care se aruncă asupra altuia, după o pândă răbdătoare, şi-l devoră, însă nu încet, în linişte, ci cu furie, rupând bucăţi mari din el. Şi Magdalena regăsi, cu o precizie ciudată a simţurilor, mişcarea spasmodică cu care era lovită de scândurile aspre ale podului, iar amintirea aceasta o făcu pentru o clipă să tremure de scârbă şi de dorinţă. Totuşi Nicola nu reuşea nimic altceva decât să vină în spatele ei, să se apropie pe nesimţite, făcând-o să se încordeze, să aştepte, să-l urască, în momentul în care s-ar fi spus că se pregăteşte să sară, o linişte stăpânită, rece îl cuprindea. Ca un fel de mare ameţeală şi dezgust faţă de el însuşi. Doar nopţile se apropiau, dar şi atunci ea se afla total lipsită de putere

şi voinţă, semănând cu o femeie foarte bătrână şi foarte obosită care rămâne străină şi faţă de ea însăşi. Asta ca un fel de pedeapsă, dar mai ales din teama de a nu oferi un punct de sprijin pentru pârghia violenţei şi nebuniei din el. O stare de letargie, care i-a uzat, încetul cu încetul. Pe amândoi. Şi mai ales pe el. Apoi, pânda lui Nicola a devenit o supraveghere adevărată. O urmărea peste tot, era bucuros să o surprindă, să o ştie înfricoşată şi neliniştită. În acest fel, a ajuns să-i fie şi mai subordonat fiindcă tot ce-i rămăsese era sentimentul acestei stăpâniri fizice. De aceea, a fost nevoie şi, până la urmă, era firesc să se întâmple aşa, ca el să pună zăbrele la ferestre, împiedicând-o să părăsească, în absenţa sa, casa.

Magdalena făcu unul doi paşi trecându-şi degetele peste plasa cuştilor. Animalele se obişnuiseră cu prezenţa ei. Tresăreau o clipă la vibraţia sârmei, apoi mestecau mai departe, liniştite, verdeţurile. Se gândi că e timpul să plece. Îşi spuse că Matei nu se arăta şi, probabil, se înşelase, nu era ascuns, poate că lipsea într-adevăr. Se duse şi închise uşa, care dădea în camera de dormit, apoi porni în lungul culoarului. În trecere, îmbrăţişă, ca din întâmplare, cu privirea întreaga încăpere şi de abia atunci văzu printre plasele cuştilor, în colţul cel mai întunecos al încăperii faţa cuiva. Era nemişcată şi, aşa cum se zărea, prin jocul distanţei, încadrată de barele stativelor şi prin ochiurile plaselor de sârmă, părea că locul ei este chiar acolo, în una din cuştile de animale. Nemişcarea era fascinantă. Magdalena duse mâna la spate, căutând instinctiv un sprijin. Întâlni sârma subţire a plasei, de care se agăţă pentru o clipă. Îi trecu prin gând să meargă mai departe, întorcând capul şi prefăcându-se că n-a observat nimic. Dar nu reuşea. Simţea cealaltă privire aţintită asupra ei şi îşi dădu seama că tot timpul fusese aşa. Îi urmărise necontenit, de la început, de când intrase, fiecare mişcare, fiecare tresărire. Îşi plimbase privirea pe faţa ei, aşa cum îşi plimbă orbii degetele, fără să atingă, numai o mişcare supusă a aerului. Încercă să se

stăpânească. Spuse tare:

— Cine e acolo – şi, făcându-şi curaj, repetă mai hotărât, ei, n-auzi, cine eşti?

— Matei e bolnav, auzi vorbindu-i-se şi, de abia acum, îşi dădu seama că e o femeie.

— De ce te-ai ascuns acolo. Vino aici.

— Pe mine mă cunosc. Sunt animale blânde. Nu mă iubesc, de ce nu mă iubesc? În fiecare dimineaţă le pun verdeaţă şi apă. Vocea începu să i se pară cunoscută. M-a pus să-i păzesc. Dar n-am voie să m-ating de ei.

— Unde e Matei?

— De ce n-ai venit până acum. Uşa a stat totdeauna deschisă.

Cealaltă se hotărî să iasă din colţul ei. Veni mai în lumină şi Magdalena o recunoscu. Era femeia care o anunţase că Matei e bolnav. Privind-o atent, Magdalena îşi dădu seama că nu era bătrână. Poate şi din cauză că o vedea fără halatul albastru de diftină. Pe faţă îi jucau un fel de umbre modificându-i mereu expresia, nişte măşti subţiri, schimbate cu o iuţeală fantastică, datorită vigorii halucinante a ochilor. Magdalena simţi nevoia să se dezvinovăţească.

— N-am putut.

— Astăzi e mai cald. Nu trebuie să-ţi fie frică de ei. Sunt curaţi. Dimineaţa mă aşteaptă şi le aduc totdeauna foi de varză şi de salată proaspătă. Varza o iau de la bucătărie. Mă recunosc şi se bucură, se agaţă de sârmă, i-ai văzut, nu ai de unde să ştii. Poate că totuşi mă iubesc. Pe el l-au dus cu targa.

— De ce?

— Totdeauna aşa îl iau. După aia se întoarce vesel şi e foarte bun. Îmi aduce bomboane.

— Unde l-au dus?

Femeia ezită o clipă. Apoi dădu cu încăpăţânare din cap.

— N-am voie să spun. Nici arma n-am voie să spun unde e.

— Acum plec. Vrei să-ţi aduc ceva?

— Nu. Nu-mi trebuie nimic. Eu sunt un câine credincios. Aşa spune el.

— Chiar aşa ai şi fost.

Femeia păru să se bucure.

— Adevărat? Nici nu m-am mişcat de acolo. Nu m-ai simţit. Aşa trebuie să fie un câine credincios.

— Cum te cheamă?

— Raveca.

— Frumos nume.

— Nu, nu-i frumos. M-am obişnuit cu el. Nu eşti rea.

— Acum chiar am să plec.

— Trebuie să mai vii pe-aici. Să nu-ţi fie scârbă de ei. Ai văzut că sunt blânzi. O dată am uitat o uşiţă de la cuşcă deschisă. Când m-am întors, i-am găsit jucându-se. M-au văzut şi au intrat toţi la loc. Parcă erau ruşinaţi.

— Bine.

Magdalena porni spre uşă. Când să iasă, se auzi strigată.

— Când vii, să nu te aşezi pe pat. Îi place să găsească patul întins, totdeauna se uită să vadă dacă e aşa cum îl vrea. Altfel mă ameninţă cu arma.

Magdalena reveni peste două zile, însă nu găsi pe nimeni. De când lipsea Matei, poarta era încuiată. Se gândise să ceară cheia pentru că drumul era mai scurt pe acolo, însă renunţă. Intrând în casă, o căută cu privirea pe Raveca spre locul unde o văzuse ultima dată. Se aşteptase să fie acolo şi adusese un pachet cu prăjituri. Era sigură că o va aştepta. Cercetă şi restul încăperii. Negăsind-o nicăieri, fu dezamăgită. Apoi trecu în cealaltă cameră. Fereastra era închisă. Se simţea în aer un iz de stătut. Mirosul care iese deasupra lucrurilor vechi, de îndată ce sunt lipsite de aerul proaspăt. Din cauza asta nu mai părea o cameră curată. Chiar şi culoarea podelei era alta. Ca şi cum toţi porii s-ar fi umplut cu un praf fin, gri, cenuşiu. Magdalena întinse mâna să deschidă fereastra.

Dar nu duse gestul până la capăt, renunţă. Se aşeză pe scaun, uitându-se afară. Pământul brazdei săpate era zvântat. Mai departe, se zăreau snopuri de bălării, legănându-se în bătaia vântului. Totuşi vântul nu se auzea. Continua să privească prin fereastra deschisă, însă ochii i se goleau treptat, nu mai vedea nimic, totul se muta înăuntrul ei.

În toamna aceea, când intraseră trupele în oraş – după moartea lui Adam, s-a menţinut mult timp vremea bună. Apoi timpul s-a răcit brusc. Oraşul era aproape gol, mai ales la căderea serii. Fetele vedeau câteodată soldaţii trecând în maşini goale, cu mantalele de ploaie îndesate pe umeri. Nu priveau sus, dar li se vedeau feţele şi păreau foarte obosiţi. Fetele se gândeau cu un fel de nostalgie la căruţele cu cai încărcate cu elevi, care trecuseră spre sfârşitul verii. Căruţele acelea se mişcau alene, cu o lipsă de grabă ce părea, acum, absurdă şi duioasă faţă de mersul sigur al autocamioanelor puternice. Fetele începeau să aibă şi ele o istorie a războiului care le aparţinea. Câteodată, soldaţii cântau. Cântecele erau triste şi puţin ciudate. Magdalena se simţea tulburată de aceste cântece. Seara nu mai povestea nimic. Dar nici fetele nu-i cereau. Un timp, rămâneau toate treze, nu vorbeau nimic, îşi ţineau respiraţia şi ascultau. Magdalena începu să se gândească la Adam. Se gândea la Adam ca la un bărbat pe care-l pierduse. Inventa un trecut, dar imaginaţia nu o ajuta, întâmplările erau greoaie, ţesute cu neîndemânare. Deseori se poticnea şi trebuia să înceapă altfel. Nu se gândea la Adam ca la un iubit ci ca la un bărbat. Ca şi cum ar fi trăit multă vreme împreună şi ea putea să-şi amintească mai curând felul în care îşi trăgea cămaşa şi îşi încheia nasturii, repede, unul după altul, decât felul în care îi mângâia sânii. Din cauza asta, visurile ei aveau ceva trist şi nefiresc. Mai mult decât visurile unei femei bătrâne.

După un timp, nu li s-a mai dat voie să iasă la ferestre.

Mai ales când se auzeau venind camioanele, monitoarele intrau şi rămâneau cu ele. Uşa mare de la intrare stătea permanent încuiată şi înăuntru fusese montat un drug mare de fier, în diagonală, care se bloca printr-un lacăt.

În oraş circula zvonul nenumăratelor întâmplări. Hoţi şi dezertori. Ecoul acestor întâmplări trecea dincolo de poarta barată cu drugul gros de fier, transformându-se în povestiri cumplite, care le îngrozeau, dar le şi excitau imaginaţia. Un bărbat a dat tot ce a avut la el, dar verigheta n-a putut s-o scoată şi i-au tăiat degetul. O femeie a fost violată pe o grămadă de cărbuni. Cărbunii erau de forma oului. Ca să nu ţipe, i-au căscat gura şi i-au băgat unul înăuntru. După ce au terminat, li s-a făcut scârbă şi au împins peste ea cărbunii, cu picioarele, ca să o acopere. Într-o noapte au bătut la uşa unei case, după ce au sărit gardul şi au intrat în curte. Nu li s-a deschis. S-au prefăcut că pleacă, au turnat un bidon de benzină pe pământ în dreptul geamurilor şi i-au dat foc. Cei dinăuntru au crezut că arde casa şi au ieşit. Uneori erau prinşi şi executaţi. Înainte de a fi împuşcaţi, trebuiau să-şi scoată cizmele. Mureau, blestemând sau plângând, îmbrăcaţi în cămăşi de pânză, grosolane şi cu picioarele goale. De câteva ori s-au auzit împuşcături. Oraşul trăia într-o linişte nefirească şi împuşcăturile au răsunat clar şi ameninţător ca nişte palme. Mai erau şi alte întâmplări. Acestea erau puţin mai încurcate. Păreau că sunt prelungirea războiului, dar într-un fel mai greu de înţeles. Magdalena ar fi dorit să vadă totul. Claustrarea îndelungată le îndobitocise pe cele mai multe. Pe altele le înnebunise, îşi udau cu apă rece sânii şi gâtul, iar atunci când nu mai puteau îşi descheiau cămăşile şi se strângeau în braţe, în colţuri întunecoase. Monitoarele erau foarte severe şi aplicau pentru cea mai mică greşeală pedepse aspre. Şi ele sufereau de regimul acesta şi încercau să se liniştească ţipând şi lovind. Fetele se bucurau de puţine fapte reale care se petreceau sub ochii lor, despre care puteau spune totul. Intrarea şi

ieşirea căruţelor cu pâine, de pildă, era singurul fel prin care se simţeau legate sigur de oraş. Stăteau la ferestre şi priveau sosirea căruţei, la ora aproape fixă, iar monitoarele nu aveau ce să spună. După ce s-a făcut frig, nu mai puteau rămâne mult timp nici în curtea interioară. Era o ploaie rece şi neîntreruptă. Dalele de piatră luceau într-un gri întunecat, iar noaptea, totul, obiectele, aerul, întunericul părea invadat de o mare disperare. Erau din ce în ce mai depărtate de lumea de afară şi începeau să o dorească, lacom, oricât de tulbure ar fi fost. Magdalena voia să iasă şi să vadă. Într-o zi, a reuşit să plece. După ce descărca pâinea, căruţaşul era chemat în bucătărie să bea o cană de cafea de orz, caldă. Din locul în care stătea, vedea întotdeauna căruţa. Dacă ploua, căruţaşul trăgea până în gangul de ieşire de la poarta din spate. Atunci îşi bea cafeaua repede, în picioare. Căruţa avea deasupra două capace lungi de lemn, care o închideau ca o cutie pentru ca pâinea să nu se ude. De sus, părea un sicriu. Magdalena ştia cât timp rămâne căruţaşul în bucătărie. Mai observase că nimeni nu se uită în căruţă, la ieşire. Nu ştia ce se întâmplă după ce pleacă de acolo, dar şi-a spus că avea să se descurce pe drum. Prevăzuse şi întoarcerea – seara ori noaptea; trebuia să intre printr-o ferestruică îngustă, fără geam. Care era exact la nivelul trotuarului şi prin care altădată se aruncau lemnele în pivniţă. Uşa de la pivniţă putea fi deschisă cu o altă cheie, iar înainte de masa de seară, una dintre fete urma să coboare şi să descuie. Dacă nu se întorcea până la apelul de seara, trebuiau să spună că e bolnavă şi s-a dus la infirmerie; până dimineaţa nu se mai făcea niciun control.

În ziua aleasă, Magdalena aşteptă să intre căruţaşul în bucătărie. Mai rămase câtva timp ca să fie sigură că nu s-a schimbat ceva. Apoi se strecură în gang, dădu la o parte unul dintre capace şi se urcă. Se ghemui, apucă marginea capacului şi-l aduse încet jos, trăgându-şi la urmă mâna. Era un întuneric cald şi complice. Înăuntru mirosea a aluat copt. Dădu cu mâna de nişte saci pe care

şi-i trase lângă ea. Mai târziu veni căruţaşul. Îl auzi păşind fără grabă pe dalele de piatră şi aşteptă. Pentru o clipă, totul îi păru indiferent, o carne moartă, din care, lovită, ar curge un sânge străin. Dar nu se întâmplă nimic. Căruţaşul se urcă pe capră, unul din cai se zbătu nervos în ham şi omul îl linişti. Porniră. Începu să dibuie în jurul ei mulţumită, firimituri de coajă proaspătă pe care le ronţăia între dinţi, îşi dădu seama că ieşiseră în şosea. Căruţa o zgâlţâia zdravăn peste pavajul de bolovani, făcând-o să se izbească de câteva ori cu capul de scânduri. Se întinse, îngrămădindu-şi sub ceafă un sac. Îşi desfăcu braţele, sprijinindu-se în pereţii laterali. Stătea cu faţa în sus, la adăpostul întunericului cald şi se simţea liberă. Era o călătorie minunată. Nimeni nu putea s-o oprească de la nimic.

Apoi redeveni atentă. Trebuia să vadă unde se află şi să se hotărască în ce fel va face. Ridică cu grijă capacul şi privi prin crăpătura îngustă afară. Recunoscu strada pe care se aflau. Îşi dădu seama că aveau să treacă prin piaţa primăriei. Poate că după aceea vor merge spre manutanţa armatei pentru a face un nou transport sau poate că pentru ziua aceea era ultimul drum. Simţi câteva picături de ploaie căzându-i pe faţă şi le culese cu vârful limbii. Strada era lungă, aproape pustie. Îşi spuse că, dacă nu reuşeşte să facă nimic până în apropiere de piaţa primăriei, ar trebui să încerce dincolo. În piaţa primăriei erau două cofetării. Când ploua, bătrânii îşi sorbeau cafeaua cu lapte privind afară prin vitrinele uşor aburite. Înăuntru era cald şi mirosea a aromă de vanilie. De cuier erau atârnate suporturi de ziar din baghete subţiri de lemn. Una singură dintre fete intrase o dată înăuntru. Privise totul lacom. Prin minte îi trecu ideea nebunească de a sări drept în mijlocul pieţei, afară. Îşi reprezentă totul cu migală: capacele aruncate brusc în lături, figura înnebunită a căruţaşului, caii loviţi cu imensa putere a fricii, clipa aceea de stupoare ca în resurecţia unui fals mort. Văzu toate amănuntele limpede, până şi feţele

uluite ale bătrânilor din dosul vitrinelor, acoperite de ceaţa uşoară a căldurii. Dar bucuria momentului de excitaţie căzu imediat. Poate că nimeni nu ar fi observat-o. Ei ar fi privit mai departe ploaia tristă. Sau poate că ar fi lovit uşor, cu arătătorul îndoit, în geamul gros. Cu un fel de reproş ori de suavă încântare pentru această mică şi caraghioasă întâmplare. Într-una din cofetării era un papagal mare într-o colivie aflată pe un piedestal. În cofetăria aceea nu fusese niciuna dintre fete. Pe jos era un covor gros peste care fusese pus un preş lung din pânză de in, cu dungi roşii, late, pe margini. Mai erau obiecte din argint şi farfurii mari din faianţă gălbuie. Deveni din nou atentă la locul pe unde treceau şi îşi dădu seama că nu mai era departe. Dar încă nu ştia ce avea să facă. Din partea opusă, trecu un soldat pe bicicletă cu o foaie de cort pe el. Apoi auzi căruţaşul strunind caii. Căruţa se opri. Erau în faţa unui debit şi înţelese că ăsta era prilejul pe care-l aştepta. Îl lăsă pe căruţaş să intre în debit, împinse în sus capacul şi sări. Închise unul din capace, dar, pentru al doilea, i se făcu teamă că va fi prea târziu. Porni repede în lungul străzii şi, pentru o clipă, i se păru că un imens vacarm o urmăreşte, nişte ţipete care se agaţă de ea ca nişte cange lungi şi elastice. După un timp, auzi căruţaşul îndemnând caii şi apoi zgomotul şinelor de fier ale roţilor pe pavaj.

Toată după-amiaza aceea, până seara târziu, când a fost luată de patrula de razie, a colindat oraşul. Era îmbrăcată cu un fel de pelerină largă şi pe cap avea o basma neagră, înnodată sub bărbie. Pelerina era făcută din câteva uniforme vechi, date la reformă pe care reuşise să le obţină de la fata care ajută la magazie. Pe pelerină fuseseră cusute bucăţi de pânză bleumarin în chip de garnitură ca să nu atragă atenţia ţesătura uniformei.

La început merse fără ţintă. Voia doar să se obişnuiască. Trebuia mai întâi să se obişnuiască să meargă singură. Se ţinu departe de centru. Niciodată

până atunci nu fusese singură. Era curios că nu se gândise vreodată la lucrul ăsta. Îşi spuse că ar trebui să fie cutremurată. Totul se petrecea în comun, ajunseseră ca celulele specializate ale unei colonii. Ea era povestitoarea, mai avea şi alte funcţii de care uneori era sătulă. Cineva o opri, întrebând-o unde e o stradă. Răspunse politicos, *îmi pare rău, nu ştiu.* Ar fi dorit să se simtă altfel în momentul eliberării. I se făcu foame şi îşi pipăi cu mâna banii în buzunar. Dar trebuia să mai aştepte. Ploua mereu şi şuviţele de păr care îi scăpaseră de sub basma erau ude. Câteodată îşi trecea dosul palmei pe frunte. Erau puţini soldaţi pe străzi, mai puţini încă străini. Trecu pe lângă unii din ei, ridicând capul şi înfruntându-le privirea. Nu o vedeau, se uitau drept înaintea lor, păşind, stăpâniţi de nesiguranţă şi orgoliu laolaltă. Mai târziu, se hotărî să mănânce. Nu i se făcuse încă frig, dar simţea o umezeală lipicioasă urcându-i-se pe picioare. Intră într-un birt. Trecuse mai devreme pe lângă el şi văzuse înăuntru servind o femeie. Se aşeză la o masă şi femeia veni lângă ea.

„Ai bani, copilo?” dar nu vorbea cu răutate. Îşi ţinea spatele acoperit cu o broboadă de lână, iar capetele broboadei erau înnodate peste piept.

„Am.”

— „Treci acolo, mai aproape de foc.”

„Stau bine aici.”

„Hai, du-te. Şi ridică picioarele pe grătar să te usuci. Vezi să nu-ţi arzi asta de pe tine.”

Se mută lângă un godin şi, peste puţin timp, femeia îi aduse farfuria cu ciorbă. Tăie o felie mare de pâine şi i-o puse alături. Apoi trecu de cealaltă parte a sobei şi se aşeză pe un scaun. Era o ciorbă bună, fierbinte, cu insule mari de grăsime, la suprafaţă. După aceea îi aduse jumări cu varză şi-i tăie altă felie de pâine. Magdalena vru s-o oprească, dar femeia se prefăcu că nu vede. Pe un perete, era prins un afiş. Sus de tot scria „ORDONANŢĂ”. Încercă să citească, dar era prea departe. Nu-i mai era

atât de foame, lua din când în când câte o jumară şi o ronţăia fără grabă. Se simţea bine. Se încălzise la picioare şi o cuprinse un fel de toropeală plăcută. Apoi îşi aduse aminte că pusese ceva în buzunar. Băgă mâna şi scoase de-acolo o foaie de hârtie. Era împăturită şi o desfăcu întinzând-o cu dosul palmei. Titlul era tipărit cu litere groase, roşii. I-o întinsese un băiat care stătea la colţul străzii, adăpostit sub o streaşină cu un teanc în mâna stângă. A strigat după ea, vezi să n-o pierzi, la urmă e şi cu distracţie. Băiatul îşi dădea silinţa să facă o treabă bună. Oamenii mergeau repede, era o toamnă timpurie, străină, grea. Alesese un loc bun, într-o parte pornea o stradă cu magazine, prin cealaltă se ajungea în piaţa primăriei. Băiatul era vesel. Trebuia să se mişte neîncetat pentru că îi era frig. Magdalena citi încă o dată ultimul rând. Împături hârtia şi o băgă în buzunar. În farfurie mai rămăseseră câteva jumări, dar era sătulă. Femeia se ridică de la locul ei şi veni la ea.

„Te-ai săturat?”

„Trebuie să plec?”

„Nu. Voiam să ştiu dacă te-ai săturat,”

„Ciorba a fost foarte bună. Şi varza.”

„Bine. Ai unde să dormi la noapte?”

„De ce?”

„Am crezut că vrei să întrebi ceva.”

„Nu.”

Femeia strânse firimiturile de pâine, puse cuţitul şi furculiţa în farfurie.

„Vrei apă?”

„Nu. Pot să plătesc?”

„Câţi bani ai?”

„Plătesc tot ce am mâncat.”

Femeia repetă mai hotărât:

„Câţi bani ai?”

Magdalenei îi păru rău că nu întrebase de la început cât costă. Poate că ar fi putut renunţa la varză. Băgă mâna şi puse toţi banii pe masă. Femeia alese două monede şi le

băgă în şorţ. Restul i-l împinse în faţă.

„Astea două sunt pentru varză. Ciorba e de la mine.”

Vru să protesteze. Era cald şi femeia o privea cu blândeţe. Îşi adună banii şi-i băgă în buzunar.

„Mulţumesc.”

„Eşti sigură că nu vrei să-mi spui nimic?”

„Unde e sala Tivoli?”

„Bine. Dacă te răzgândeşti, poţi să rămâi o noapte aici. Dincolo de bucătărie e o săliţă. E cald. Mai mult nu, că nu vreau să dau de bucluc.”

„Ce bucluc”, tresări Magdalena.

„Hai, hai, nu-ţi fie teamă. Nu mă ţin de astea. Dimineaţă te scoli devreme şi pleci. Nu ştiu unde pleci, nu mă interesează. Acum e prea târziu.”

„Nu înţeleg ce vorbeşti.”

„Înţelegi foarte bine. Nu eşti proastă, se vede după răspunsurile pe care le dai. Dar asta sare în ochi oricui, şi-i arătă cu mâna pelerina. Chiar dacă i-ai cusut marafeturile pe ea.”

Magdalena întoarse capul. Tăcu o clipă. Apoi spuse:

„Aş vrea să mă mai plimb puţin. Nu m-am hotărât. Coborî vocea, vorbea aproape numai pentru ea. N-am văzut aproape nimic, deşi credeam ca o să văd tot. Încă nu ştiu ce-o să fac.”

„Când te hotărăşti, poţi să vii. Nu mai târziu de nouă. După aia nu mai deschid.”

„Mulţumesc. Acum aş vrea să plec.”

„Aşteaptă puţin. Femeia plecă şi se întoarse cu o bucată de plăcintă cu mere. Mănâncă asta pe drum.”

Birtul nu era departe de piaţa primăriei. Între timp, se făcuse întuneric şi putea să meargă peste tot. Era o fată puţin grăbită care se ducea sau venea de undeva. Cunoştea străzile, după ce mâncase, se obişnuise cu oraşul. Pelerina era o pelerină adevărată. Ajunse din nou în locul în care mai devreme băiatul împărţea foile de hârtie, însă nu mai găsi pe nimeni. Nu era aşa de târziu. Poate reuşise să le termine pe toate; sau poate i se

făcuse şi frig. Rămase acolo, în colţ, câteva clipe, nehotărâtă. Nu mai ploua. De colţul unui balcon atârna o cârpă. Din când în când, se mişca puţin în bătaia unei unde de vânt care nu ajungea până jos. Erau mai puţini oameni decât fuseseră după-amiază. Din cauza luminii slabe a becurilor, aşezate la distanţă mare unul de altul, nu li se desluşeau bine feţele. Privi în lungul străzii şi din nou ridică privirea către balconul de care era agăţată cârpa, de abia acum îşi dădu seama că fusese un steag. Şi, dintr-odată, se simţi cuprinsă de o mare dezamăgire şi oboseală. Îi trecu prin minte că a fost înşelată şi nu dori altceva decât să se aşeze jos. Să se lase să cadă pe bordura trotuarului, sprijinindu-se cu picioarele în rigola noroioasă ca un om obişnuit s-o facă. Să stea acolo unde era, pentru că nu mai avea de ce să se grăbească. Rămânând în locul acela, la fel de bun ca oricare altul şi să aştepte. Toată seara, chiar şi noaptea pentru că, totuşi, oraşul trebuie să fie altfel, mult mai viu, mai nestăpânit. Poate şi până dimineaţă, privind cum se ridică aburii din pavajul rece, cufundându-se în umbrele celor care părăsesc, ultimii, oraşul.

Porni pe strada mare, cu magazine înşirate de o parte şi de alta, ajunse la capăt şi se întoarse pe celălalt trotuar fără să se oprească deloc. Câteodată întorcea capul spre vitrine. În faţa unora dintre ele erau bătute paravane mari de scândură. Lemnul era ud şi negru. În alte vitrine erau puse portrete mari, încadrate de câte o dungă lată, albă. Cei mai mulţi dintre trecători erau bărbaţi. Nimeni nu părea s-o bage în seamă, până când cineva se lovi de ea din grabă. Întoarse capul, ridicându-şi pălăria, apoi, văzând-o, începu să râdă înveselit. Din uşa deschisă a unui magazin, ajunse până în stradă sunetul unui marş militar, urmat imediat de câteva râsete. Poate că şi cei din dosul obloanelor erau veseli. Într-un fel trebuie să se apere, îşi spuse Magdalena. Totuşi încă e război – de fapt de abia a început un război. Mai era şi altceva decât războiul. Dar nu înţelegea exact ce anume şi nici nu

vedea vreun semn adevărat. Bărbaţii nu sunt bărbaţi. Poate că numai la adăpostul nopţii devin şi atunci se nasc poveştile acelea înfricoşătoare. În unele vitrine portretul mare şi singuratic părea să anunţe decesul stăpânului comptoarului. Oamenii nu puteau fi deosebiţi unii de alţii, aveau toţi haine de culoare închisă şi, când se apropiau de lumina unui bec, păreau nesănătoşi din cauza feţelor puţin livide. Îşi aduse aminte de băiatul care împărţea foile de hârtie şi-i păru rău că plecase. Apoi, în dreptul unui cinematograf, încetini pasul încercând să distingă, în reflexele îndepărtate ale luminii, fotografiile din vitrina acoperită cu plasă. Intrarea se făcea sub o copertină iar dincolo de ea, într-un vestibul deschis, locul era bine luminat, sub copertină se adăposteau câţiva inşi. La trecerea ei, unul fluieră şi Magdalena grăbi pasul.

Mai târziu, ajunse în piaţa primăriei. Dar nu era mare deosebire, aceleaşi lumini slabe şi rare, o, linişte de toamnă străină şi oameni indiferenţi, semănând uimitor unii cu alţii, în hainele lor mohorâte. Atât doar că erau mult mai puţini şi aproape nicio femeie. Din cauză că erau puţini oameni, se vedea totul foarte bine: piaţa cu pomii ei stingheri, băncile din jurul rondului, faţada înaltă a primăriei. Pavajul era tot ud, dar nu mai strălucea, câteodată se simţea vântul rece şi atunci trebuia să-şi plece puţin capul. Mirosea a ziduri umede. O patrulă veni din faţă. O observă de abia atunci când era în apropiere şi crezu că se îndreaptă direct spre ea. Era prea târziu să fugă, se opri pe loc neştiind ce poate să mai facă. Dar patrula trecu mai departe, iar ofiţerul aproape o atinse în trecere ca şi cum n-ar fi fost nimeni acolo. Postavul mantalelor răspândea un iz de ploaie şi sudoare. Începu să simtă oboseala. Şi teama că nimic nu se va schimba, se va întoarce abătută, cerând îndurare şi totul pentru nimic. Ca şi cum ar fi trecut dintr-o cameră mică în alta mai mare, acelaşi aer stătut, aceleaşi haine, aceleaşi ziduri. Îi păru rău că n-a oprit-o patrula. Ar fi luat-o la fugă şi amândoi soldaţii, asmuţiţi de ofiţer, ar fi fugărit-o.

Ofiţerul ar fi încercat s-o intimideze trăgând un foc în aer. Îşi zâmbi, iar zâmbetul avea ceva din încăpăţânarea cu care primea pedepsele. Apoi îşi spuse că ar trebui să caute sala în care se ţinea conferinţa. Poate că totuşi nu era atât de plictisitor. Îi păru rău că femeia de la birt nu i-a spus. Nici ea nu o credea. În afară de asta, acolo era cald şi puteai sta jos. De partea cealaltă a pieţei se zărea conturul neclar al clădirilor. Erau cam de aceeaşi înălţime şi, dacă n-ar fi fost ochiurile de lumină presărate la distanţe inegale, ar fi putut părea un zid înalt şi lung. În timpul verii, piaţa era goală la ora la care treceau ele. Mai târziu începea să se umple. Nimic din oraş nu le aparţinea. De cele mai multe ori, maşina ocolea piaţa.

Se gândi că e aproape ora nouă şi trebuie să ia o hotărâre. Ca să ia o hotărâre ar fi fost bine să se poată aşeza undeva. Puţin mai departe, pe aceeaşi parte a pieţei, se găsea cofetăria în care se spunea că există un papagal. Poate că papagalul a murit demult. În oraşul ăsta nimic nu seamănă cu ceea ce ţi-ai închipuit înainte. Poate că nici chiar lupta. Adam e mort. Totuşi asta nu poate fi tăgăduit. Îşi pipăi banii în buzunar, îi rămăsese destul. Femeia nu-i luase nici pentru varză cât trebuia. Avea să intre în cofetărie, să treacă printre mese, apoi să-şi găsească un loc. Să se aşeze, să-şi scoată pelerina, să se aşeze din nou. În birt totul fusese simplu. Iar femeia n-a întrebat nimic, până când nu terminase de mâncat, iar atunci, când s-a apropiat, avea ceva de spus. Era cald şi mirosea a sobă încinsă. De fapt, ce mai aştept eu aici, îşi spuse, buzele le ţinea strânse ca să nu iasă cuvintele şi simţi că în ochi i se ridică lacrimi de frig şi de furie. Au minţit. Nu se întâmplă nimic, totul e ca înainte în oraşul ăsta blestemat de infirmi şi bătrâni. M-am lăsat înşelată, ca o puştoaică proastă, aşa a zis Adam. Ce-am văzut aici, până acum, altceva decât nişte stârpituri ude de ploaie, alunecând în lungul rigolelor noroioase, peste tot un noroi cenuşiu şi băltos. Şobolanii de *dincolo,* ieşind noaptea la ferestrele pivniţelor, strecurându-se prin colţurile

culoarelor, urcându-se neauziţi de-a lungul burlanelor, până sus, la streaşina acoperişului. Totuşi avea să mai rămână. Cel puţin până după ora apelului. Pentru ca teama şi frigul s-o umilească.

Traversă strada, intrând în micul parc aflat în centrul pieţei şi se aşeză pe o bancă, pregătindu-se să aştepte acolo bătaia ceasului din turnul primăriei. Cadranul nu era luminat, dar nu putea fi mult până la nouă. După aceea mai avea de aşteptat o jumătate de oră. Poate şi mai puţin dacă punea la socoteală şi drumul de întoarcere. Îşi ridică picioarele, ghemuindu-se sub pelerină. Nu încercase niciodată pelerina înainte. Poate că dacă ar fi făcut-o, n-ar mai fi avut curajul să iasă cu ea. Acum îi părea bine că se îmbrăcase cu ea. Era aproape ca un cort. O pânză de cort, unul din lucrurile acelea caraghioase pe care-l poartă în spate soldaţii, un colac scurt, arcuit şi inutil făcându-i să semene cu caii de povară. Probabil vine un moment, pentru fiecare, când rămâne singur sub bucata sa de pânză aspră şi murdară iar atunci se poate gândi la orice, în linişte.

Un bărbat se aşeză lângă ea pe bancă. Se apropiase fără zgomot sau ea era foarte adâncită în gânduri şi acum stătea acolo, fără să spună nimic. Îl auzi desfăcând un pachet şi începând să mănânce. Mesteca repede şi cu poftă. Se întrerupse, după un timp şi spuse cu gura plină:

„Credeam că ai să te sperii.”

După aceea mâncă mai departe şi ea îşi spuse că ar trebui să plece. Ar fi trebuit s-o facă de la început pentru că acum era mai greu. Avea din ce în ce mai puţine motive, omul mânca mai departe, ăsta era singurul lucru care părea să-l preocupe cu adevărat. Apoi se întrerupse, îl auzi scoţând un dop şi nu se putuse împiedica să arunce o privire.

„E lapte. Beau lapte, sunt bolnav de stomac.”

Nu-l crezu. Omul bea cu înghiţituri lungi. Între două înghiţituri, îi spuse:

„Să ştii că nu mint. N-ai de ce să te sperii. Vreau numai

să mănânc, aici, lângă tine, sunt liniştit. Aşa mi-au spus, trebuie să fii liniştit, când mănânci.”

Mai luă o înghiţitură şi puse dopul.

„Acum e mult mai bine. Aş putea chiar să fumez o ţigară. Ce lucruri aiurite! Alergi de colo până colo, mereu încordat şi nicăieri n-ai voie să rămâi prea mult. Şi după aia, dintr-odată, aproape în văzul tuturor, te opreşti, stai pe loc şi nici nu înţelegi bine cum s-a întâmplat. Îţi tragi sufletul şi poţi să fumezi liniştit o ţigară.”

Începu să se caute în buzunare. Îşi aprinse ţigara, întorcându-se într-o parte şi adăpostind cu îndemânare flacăra în pumn. Trase cu poftă din ţigară. Apoi îşi lăsă capul pe spate, sprijinindu-l de speteaza băncii.

„Astăzi mi-au dat mult de furcă. O dată era s-o păţesc. Sunt obosit şi mi-ar face tare bine un pat în care să mă întind.”

Mai trase un fum şi Magdalena se întrebă dacă n-ar putea să plece acum. Apoi se auzi bătând ceasul nouă şi bărbatul spuse:

„La început am crezut totuşi că eşti o târfă. Una din târfele alea mici şi nevinovate care s-au născut peste noapte.”

Magdalena tresări puternic, dar el continuă netulburat:

„Târfe şi dezertori. Cam asta suntem cei mai mulţi. După aia mi-am dat seama cât sunt de prost. Ce să caute o târfă aici? Poate că ai fugit de-acasă, mi-am zis. Într-un fel şi eu am fugit de-acasă. Uite, doi oameni care au fugit de-acasă. Aici, lângă ea, am să pot rămâne câteva clipe liniştit.”

Magdalena simţi nelămurit că nu minte.

„Când am plecat, am crezut că fac un lucru bun. Adică, nici eu nu mai am ce face, nici ei nu au nevoie de toţi. Lucrurile sunt pe sfârşite. Acum nu mai sunt atât de convins. Poate că, dacă aş dormi puţin, dar un somn adevărat, mi-aş schimba iarăşi părerea. Când eşti un timp singur, vreau să spun, îi auzi doar pe alţii vorbind, dar fără să te poţi amesteca şi tu, ajungi să-ţi schimbi mai

repede părerea. În primele luni nu m-am gândit că am să mor. Acum mi s-a făcut teamă. Nu ştiu de ce, teamă pur şi simplu. Am cunoscut pe unul care a spus, de data asta o să mă curăţ, cu siguranţă o să mă curăţ. Nu se înşelase. Într-un fel şi eu am fugit de-acasă. Niciodată nu trebuie să întinzi coarda prea mult.” Tăcu o clipă ca să stingă ţigara.

„Mai târziu am să mă duc la gară. Acum e încă prea multă lume. Trebuie să găsesc un marfar, dacă am puţin noroc pot să intru într-un vagon acoperit. Ştiu la ce te gândeşti. Îţi spui, ăsta minte fără ruşine. N-ar avea curajul să-mi spună, dacă ar fi adevărat. Poate că e chiar mai bine să gândeşti aşa. Oricum, tu n-ai cu cine să vorbeşti. Să opreşti un om la ora asta, eşti prea mică pentru ca să fii târfă. Doar să cauţi patrula – şi o clipă ezită. Chiar dacă ai vorbi, ce poţi să le spui? Ai să-i trimiţi după mine la gară. La gară au să caute şi-aşa, şi-aşa. Nu, nu, vorbesc prostii, n-ai să faci nimic. Acum eşti mulţumită că auzi pe cineva vorbind. Eu sunt mulţumit că pot să vorbesc, până la urmă ăsta e lucrul cel mai greu, să nu vorbeşti.”

Băgă mâna în buzunar şi luă sticla. Scoase dopul şi Magdalena, pentru prima dată, se uită la ceea ce făcea, iar el îşi dădu seama.

„Totuşi cu ceva te-am minţit. Nu e lapte, e vin. Bolnav, însă, sunt.”

Bău o înghiţitură şi încă una. Puse din nou dopul şi băgă sticla în buzunar. În întuneric, părea îmbrăcat cu un fel de palton cu gulerul ridicat.

„Ce-a fost înainte, am suportat. N-am înţeles dar m-am supus. Pe viitor va fi foarte dur. Fără iertare. Au să se cureţe mulţi. Mult mai mulţi, tocmai acum, când e aproape de sfârşit.”

Magdalena se gândi la Adam. Încercă să se gândească bine la el, ca şi când ar fi reuşit, prin efortul acesta, să-l vadă mişcându-şi buzele, bărbia, deasupra pieptarului alb. Era un efort prea mare. Aşa cum se întâmplă în vis când nu poţi vedea trăsăturile cuiva. O neputinţă fără milă – şi se trezi spunând:

„Nu înţeleg.”

Apoi bărbatul bău ultimele înghiţituri de vin. Astupă sticla, deşi nu mai era nevoie şi o puse alături. Îşi băgă mâinile în buzunar, adânc, ca un om care se pregăteşte să aştepte cu răbdare mult timp. Acum erau liniştiţi şi oarecum nepăsători. Şi, tocmai în clipa aceea, îl simţi prăvălindu-se asupra ei, apucând-o cu palma după gât, înfundându-i faţa în umărul lui, iar cu celălalt braţ trăgând-o puternic spre el. Încercă să ţipe, dar gura i se umplu de gustul postavului ud şi vechi. Voia să se desprindă din îmbrăţişare, însă bărbatul era foarte puternic, o ţinea strâns de tot, imobilizată şi atunci îl auzi şoptindu-i, *ia-mă în braţe, hai, ia-mă, pentru numele lui Dumnezeu, prefă-te că mă strângi în braţe.*

Vocea era şuierătoare, îi simţea răsuflarea caldă în ureche, pe gât. Iar el continua să-i apese faţa în postavul jilav, aproape sufocând-o şi de abia atunci Magdalena îşi dădu seama că se întâmplă ceva. Mai înainte de a înţelege, se ghemui cu adevărat la pieptul bărbatului. Simţi că amândoi, dar mai ales el, este în primejdie şi dori să-l apere. Tot timpul fusese la pândă, era ca un animal fugărit, fără să ştie cel puţin de unde vine primejdia şi, tocmai în clipa în care îşi acordase un răgaz, când se credea liniştit şi apărat l-au prins. S-au strecurat prin spatele lor şi el a simţit, dar era prea târziu. Totul se întâmplase din vina ei. Nu putuse – dacă nu i-a făcut bine, cel puţin să nu-i facă rău. Îl cuprinse cu braţele şi îl strânse.

„Ei, voi de acolo, cine sunteţi?”

Acesta a fost primul bărbat pe care l-a strâns în braţe, a întins mâinile şi s-a prins de el. Însă el continuă să o apese cu palma pe ceafă ca şi cum nu şi-ar fi dat seama, sau nu i-ar fi venit să creadă.

„Hei, n-auziţi?”

Cineva s-a apropiat de ei şi i-a desprins unul de altul, cu brutalitate, aruncând-o pe ea în speteaza băncii. Erau trei sau patru. O patrulă militară. L-au luminat cu o

lanternă. Mantaua lui era din postav kaki, fără epoleţi, fără centiron. După aceea au spus, hai, sculaţi-vă şi au pornit. Acesta fusese primul bărbat pe care l-a strâns în braţe şi tandreţea ei a fost nesfârşită.

Magdalena ieşi târziu din casa lui Matei. Înainte de a părăsi camera se uită încă odată în jurul ei ca şi cum ar fi trebuit să găsească ceva. Deschise dulapul, privi înăuntru şi-l închise la loc. Apoi, după o mică ezitare, se aplecă, ridică pătura şi privi sub pat. Nici aici nu era nimic. Singurul lucru pe care ar fi vrut să-l găsească era arma. I-ar fi plăcut s-o ţină puţin în mână şi să se uite la ea. Se gândi că, dacă ar avea arma aceea în mână, ar putea înţelege ce e cu Matei. Înainte de a ieşi din cameră, privi în urmă să vadă dacă a lăsat totul aşa cum a găsit. După aceea trecu dincolo şi se opri câteva clipe în faţa cuştii cu cobai angoraţi, cu care începuse să se obişnuiască.

În spital, întrebă de câteva ori de Matei, dar nimeni nu putu să-i spună nimic. Peste câteva zile se întâlni cu Rafael. Acesta veni direct spre ea.

— M-ai căutat.

— Nu.

— Atunci ai fi vrut să mă cauţi, dar nu te-ai hotărât încă s-o faci. Vrei să ştii unde e Matei.

— De unde aţi aflat?

— Mi se spun tot felul de lucruri. Chiar dacă nu întreb. Când suntem noi doi, spune-mi Eli. Nu e nevoie să-l cauţi. În perioadele de criză, pleacă. După aceea se întoarce, se simte bine aici.

— Nu cred că a plecat.

— Matei a fost un om de nădejde. După aceea s-a întâmplat o confuzie. În perioadele în care se află în criză, trebuie protejat.

— Şi voi o faceţi.

— Cred că da.

Ultimele cuvinte fuseseră spuse pe un ton foarte hotărât şi Magdalena crezu că discuţia a luat sfârşit. După

o pauză, Rafael continuă:

— Nu te interesează soarta lui Matei. Chiar îţi este puţin scârbă de el. Nu e greu de înţeles, în jurul casei stăruie o duhoare uşoară, insinuantă. Şi în el a intrat. Matei este un om care nici nu moare nici nu trăieşte. E un osândit. Asta e ceea ce te interesează. La fel se întâmplă şi cu Albertina.

— De ce crezi asta?

— Uneori îmi spun că eşti ca monahii care se biciuiesc să-şi alunge gândurile pofticioase.

Magdalena tresări violent şi Rafael se grăbi s-o liniştească.

— E o comparaţie grosolană, recunosc.

După aceea se grăbi să schimbe vorba.

— Nu vrei să-mi dai o mână de ajutor? Am de făcut nişte corespondenţe şi n-are cine să mi le bată la maşină. Trebuie lucrate mai îngrijit. Secretara a fost înainte telefonistă. Unele scrisori ar putea fi scrise în limba germană. Vino într-o după-amiază să le facem împreună.

— Dacă te gândeşti la propunerea asta în felul în care ai făcut-o cu Albertina, trebuie să renunţi. Pe mine n-ai de ce să mă aperi.

Eli râse încet, liniştitor.

— Atunci eram foarte tânăr. Credeam că ai înţeles lucrul acesta.

Magdalena uitase de discuţie, când Rafael o chemă, într-o zi, în biroul lui. Nu fusese niciodată acolo şi îşi închipuise că va fi o încăpere impunătoare, elegant mobilată. Spitalul era mare, se extinsese necontenit, anexându-şi case, pavilioane, hangare, dispersate toate pe o mare suprafaţă. Între ele, fusese ridicată o singură construcţie nouă cu două etaje în care se aflau laboratoarele. Biroul lui Rafael se afla la etajul uneia din clădirile încorporate spitalului, o casă veche, cu peron în faţă şi scară interioară, desfăcându-se în două bucle largi, la dreapta şi stânga. Magdalena urcă sus şi nimeri într-o sală mare cu fotolii, o masă de şedinţe. Tablouri şi

candelabre. Stătu un timp, privind nedumerită în jurul ei, apoi auzi un zgomot uşor în spate, se întoarse şi-l văzu pe Rafael în cadrul unei uşi fără ramă, care, atunci când era închisă, se confunda cu suprafaţa peretelui. Intră după el într-o încăpere, care fusese altădată un cabinet de lucru, zugrăvită în alb, cu var. Pe un perete era un carton mare cu schema de organizare a spitalului, iar într-un colţ o măsuţă cu o maşină de scris acoperită cu husă. Rafael îi făcu semn să se aşeze, după care îi întinse câteva hârtii scrise de mână. Îi ceru, unde găsea de cuviinţă, să corecteze. Apoi se aşeză la birou şi fără niciun alt cuvânt începu să lucreze. Camera avea o fereastră mare, care ocupa aproape în întregime unul din pereţi. De acolo se vedeau bine curtea centrală şi câteva din pavilioanele mai importante. Când termină de bătut, Magdalena îi dădu textele dactilografiate. Rafael le controlă cu atenţie, reţinu două şi celelalte i le restitui cerând să le bată încă o dată. Privite prin fereastra aceea mare ca o vitrină, curtea şi clădirile aveau ceva trist. Magdalena lucră încordată şi reuşi să aibă mult mai puţine greşeli. Rafael controlă la fel de atent, dădu din cap şi le puse deoparte. Se întoarse cu scaunul spre fereastră şi se răsturnă pe spate.

— O să avem timp frumos. Cerul s-a limpezit. Când e foarte senin, se văd în depărtare munţii.

Se aplecă şi scoase o cutie rotundă, din metal, cu caramele. O întinse spre Magdalena. Pe capac erau un landou cu roţile înalte, o doamnă şi un husar. Spuse cu multă blândeţe:

— Cred că nu am nevoie de scrisorile astea. Au mai fost trimise o dată. Luă foile bătute la maşină, rupându-le o dată şi apoi încă o dată. Le aruncă în coş, dar Magdalena nu spunea nimic şi el zâmbi.

— Spitalul a fost făcut în secolul trecut. Era o clădire lungă şi curată, cu două saloane în dreapta şi în stânga intrării. Am fost răbdător, extrem de răbdător. Aceasta este o calitate care, uneori, suplineşte inteligenţa. Am

împins puţin câte puţin gardul spitalului mai departe. Altceva nu puteam face. Se întrerupse şi întrebă: Te interesează povestea asta?

— Nu.

— Bine, am să fiu mai scurt. Am căutat medici buni. Ideea mea a fost să caut medici care puteau deveni buni dar care deocamdată nu valorau prea mult. Am primit informaţii şi am cules informaţii. Asta e într-un fel specialitatea mea, ştiu să-mi adun informaţii utile, le fac să vină la mine. Am luat medici de ţară, cei mai mulţi tineri şi chimişti şi biologi. Pentru ei a fost destul de avantajos, reprezenta cel puţin o treaptă, urcată foarte repede. Mai trebuie să ţii seama că nu orice profesionist bun poate sau vrea să dea un examen. Unora le lipseşte spiritul de competiţie, sunt născuţi să fie proteguiţi. Dacă li se bagă cana cu lapte sub nas şi li se pune lampa de noptieră la cap, este suficient. Iarăşi mă lungesc. Am destul de rar de-a face cu oameni care nu ar dori să le vorbesc despre lucrurile astea. Mi-ar plăcea să te văd ieşindu-ţi din fire.

Luă o caramea din cutie şi o desfăcu, desprinzând cu atenţie hârtia. Apoi împinse cutia spre Magdalena. Aceasta vorbi deodată foarte liniştită.

— Îmi place camera aceasta. Mai ales pentru fereastră – şi îşi completă propoziţia ridicând capul şi schiţând un gest cu care părea să îmbrăţişeze tot ceea ce se zărea în faţă: acoperişul din olane de un brun roşcat, pătate de umezeală, curtea cu aleile, pomii, câţiva oameni alunecând leneş pe marginea drumului. Dar nu cred că mai am ceva de văzut aici.

— Unii dintre ei, continuă nepăsător Rafael, devin nerecunoscători şi vor să plece. Dar aproape totdeauna reuşesc să-i conving. Sunt legaţi prin fel de fel de fire de oraş şi trebuie să ai grijă ca lucrul acesta să se petreacă firesc. Acum, însă, se întâmplă mult mai rar. Spitalul a dobândit un fel de faimă şi chiar exercită o anumită atracţie. Se primesc cereri ca să lucreze cu noi. Sunt

sectoare în care internările de bolnavi se fac după programări de lungă durată, bolnavii vin de la distanţe mari. Trebuie să recunoşti că începe să devină interesant. Ai citit vreodată o carte despre felul în care se formează o echipă de comando. Sunt nişte indivizi, dotaţi, desigur, dar complet neinteresanţi acolo unde se află. Şi apoi cineva are ideea să-i adune. Ştiind destul despre slăbiciunile, viciile, lăcomiile, puterea lor. Şi, dacă în alegere se vădeşte că a dat greş cu unul, îl schimbă cu altul. E un joc de inteligenţă.

Pentru o clipă, Rafael se încălzi. Se stăpâni şi spuse râzând:

— Glumesc.

— În ce pavilion e închis Matei?

— Am să te duc într-una din zile, văd că ţii cu orice preţ. O să fii dezamăgită, te-am prevenit, nu e ce te aştepţi. E o cameră curată, luminoasă: Are cărţi, reviste, hârtie de scris...

— De unde ştii că mă aşteptam la altceva.

— Poate mă înşel, făcu puţin iritat Rafael. Am văzut că ştii să te stăpâneşti.

Câteva clipe fu linişte, apoi el îşi regăsi tonul calm şi sigur cu care vorbise la început.

— Mă tem că nu m-am făcut destul de bine înţeles în ceea ce ţi-am spus mai înainte. Un profesionist bun poate fi fabricat. Exact cum ai spune: am nevoie de o maşină care să fabrice exact piesa asta. Şi se va găsi neapărat cineva care să descopere o maşină după comanda ta. Sau, ai spune, vreau să fac cutare lucru şi nu cutare lucru. Iar pentru ce vreau eu să fac, un chimist de sinteză este tocmai bine ceea ce-mi trebuie. Totul e să ai o idee sigură despre ce vrei. Iar după aceea să nu te laşi până nu găseşti ce cauţi. Poţi chiar să-ţi spui, dacă ai timp destul şi bani, peste nouă ani să fie gata un chirurg care să ştie tot despre intestinul gros. După zece ani, lumea o să spună, formidabil talent, cu toate că la fel de bine putea fi altul, tot atât de bun sau aproape tot atât de bun, dar

diferenţa, probabilă, dintre ei, până la urmă, nici nu mai are importanţă pentru că ideea a fost demonstrată. Şi, dacă nu ai timp să fabrici un specialist, îl cauţi şi îl pui să lucreze în locul care i l-ai rezervat în sistemul gândit de tine.

Rafael îşi schimbă puţin poziţia trupului, întorcându-se complet spre fereastră. Amândoi erau cu faţa direct spre fereastră. Magdalena se sprijinea cu coatele pe capota maşinii de scris. Rafael continuă din ce în ce mai degajat.

— Aici există câţiva oameni foarte pricepuţi care fac faima spitalului. Asta e ceva foarte adevărat, dar reprezintă, ca să spun aşa, numai partea vizibilă a lucrurilor. Iar eu mă bucur, pentru că fac parte din categoria oamenilor cărora le place să stea în dosul unei vitrine şi să privească afară. Aşa cum facem noi doi acuma.

— Am înţeles, Eli.

— Vrei să spui că mă dispreţuieşti puţin.

— Nu. Dar am nevoie de timp ca să mă obişnuiesc. Ştii, eu... şi se opri surprinsă şi speriată de ceea ce fusese pe punctul de a spune. Pentru prima dată i se întâmpla să simtă nevoia de a invoca lunga ei absenţă şi slăbiciunea care i se trăgea de aici.

Fiecare dintre ei părea să regrete faptul că vorbise. Şi o tăcere puţin stânjenitoare se aşternu. Rafael înţelese că greşise.

Înainte de a pleca, Magdalena spuse:

— Niciodată să nu mai faci ceea ce ai făcut astăzi. Nu aşa. Sunt bănuitoare şi rea. Am trăit mult timp în pădure, nu-mi place să mă las prinsă.

Rafael înţelese că greşise, ştia şi când. Atunci când, după ce o obligase să bată a doua oară unele scrisori, rupsese totul în faţa ei. Ar fi fost destul să-i spună că nu are nevoie de ele pentru că Magdalena înţelesese. Ea îşi dăduse seama că fusese numai o încercare, o probă, ca şi cum i-ar fi întins cu mâna o vergea de fier încinsă, pe care ea ar fi trebuit să o apuce. Fără să se arate surprinsă şi

fără să o scape, fiindcă pe el nu asta îl interesa – cât este de îndemânatecă pentru o astfel de treabă – putea să găsească oricând pe cineva care să ştie cu adevărat cum s-o facă. Voia să vadă dacă poate să rabde. Şi dacă se poate supune. Ea a înţeles şi ar fi suportat, deşi nu-i făcea plăcere să o pună cineva sub o lumină crudă, privind-o atent. Totuşi el greşise fiindcă dusese lucrurile prea departe. Rupsese foile de hârtie şi lucrul acesta fusese aproape o insultă. Iar mai târziu tot ce a urmat nu a fost decât ca o nevoie de a-şi justifica greşeala, un elogiu al răbdării, tenacităţii şi chiar umilinţei. Însă ea era încă o fanatică deşi, s-ar fi putut presupune, capabilă de o mare putere de stăpânire şi ură.

Magdalena trecu înapoi prin sala de conferinţe, însoţită de privirile lui Rafael, care rămăsese în cadrul uşii, în locul unde o aşteptase la venire, coborî scările şi ajunse în curte. Porni pe alee, traversând curtea principală. Un bătrân strângea hârtiile aruncate, înfigând în ele vârful ascuţit al unui baston. De la bucătărie venea un miros de mâncare caldă. Era linişte, se auzea doar zgomotul vesel al farfuriilor, izbindu-se între ele şi frânturi de cuvinte. Una dintre fetele care serveau la cantină o recunoscu şi îi dădu bună seara. Se opri şi schimbă câteva vorbe cu ea iar fata păru bucuroasă. Aproape de ieşire, o maşină o claxonă din spate, iar Magdalena tresări speriată. Bărbatul îi făcu semn în glumă cu degetul. În spatele parbrizului era atârnată un fel de paiaţă roşie-galbenă. Magdalena se gândi la fusta ei groasă şi urâtă. Îşi lăsă mâinile în jos pe lângă corp. Bărbatul întoarse pentru o clipă capul şi privi. Era o seară caldă. Magdalena strânse pleoapele – ca de o lumină prea puternică. În drum spre casă, îşi aminti de Rafael. Îi păru rău de ceea ce îi spusese la urmă. Mereu simţea trezindu-se în ea un fel de lipsă de credinţă în cei care se apropiau prea mult de ea şi atunci devenea rea. Poate că nu ascundea în ea decât teama de a-şi pierde libertatea. *Totdeauna am fost urmărită de spaima asta, absurdă, că cel care se agaţă de*

mine va sfârşi prin a mă sugruma. Iar spaima asta m-a chinuit ca o boală ascunsă. Ajunse acasă, deschise ferestrele larg de tot, stinse lumina şi se urcă în pat. Era o noapte tot caldă. Gândul că putea să privească, cu o anumită linişte, nepăsare, la ceea ce i se întâmplase îi provocă un uşor sentiment de satisfacţie. *Nicola n-a înţeles cât de necruţătoare era spaima asta a mea.* Şi un ciudat val de duioşie o cuprinse, ca pentru un animal credincios, nedreptăţit.

Magdalena începu să lucreze mult şi organizat. Răscoli într-un anticariat, descoperind un manual de conversaţie în limba germană şi îşi fixă un program de lecţii după capitolele lui. În acelaşi timp bătea sistematic la maşină. Îşi alese o carte oarecare din care copia, stabilindu-şi o normă de corectitudine şi o alta de viteză. Serile în care rămânea împreună cu doamna Wagner îşi pierduseră intimitatea de altădată şi niciuna dintre ele nu făcea niciun efort ca s-o reînvie. Magdalena înţelesese că Albertina nu avea destul curaj ca să întrerupă cu totul. Era ca un om care se pregăteşte pentru o lungă singurătate, dar amână încă momentul hotărârii. De altfel, Albertina nu-şi mai dădea nici osteneala de a se mândri cu trufia şi siguranţa ei. Devenise neglijentă, tăcea mult timp, pentru ca alteori să înceapă să povestească, volubilă, lucruri lipsite de orice însemnătate, ca o femeie care ar scoate, dintr-o ladă de lemn prăfuită, flori de hârtie şi evantaie şi coroniţe de ceară, îngălbenite de timp, ridicându-le în sus şi minunându-se în faţa lor. În aceste clipe, Magdalena încerca un ciudat sentiment de vinovăţie. Pentru că totul pornise din seara în care venise Eli, chiar dacă nu se văzuse imediat. Iar vina ei era aceea că se aflase acolo. Prezenţa ei fusese ca un catalizator al răului, o dată tulburat acel echilibru. Albertina pierduse interesul de a păstra o stare care păruse bine câştigată şi de o mare stabilitate. Unei femei, care nu mai vrea să se machieze, i se zăresc, deodată ridurile şi pungile de sub

ochi şi pielea slăbită. Nu are de ce să se ascundă şi, cu timpul, indiferenţa se transformă chiar într-un fel de plăcere a neglijenţei şi decrepitudinii. Cu toate acestea, avea uneori accese de mândrie şi dispreţ.

„Să nu te laşi târâtă de Eli, spuse ea, într-o seară. Se amestecă în toate şi, văzut de departe, poate că ceea ce face pare bine. Dar să nu-l crezi. Îţi pune în faţă o oală mare de miere şi-apoi viespile îţi năpădesc capul, formează un roi şi nu mai ai scăpare.”

„Ce-ar trebui să fac?” întrebă Magdalena, dar nu pentru că aştepta un sfat.

„Să pleci de aici. Eli are să te atragă încetul cu încetul. Are să te momească până ai să intri în cuşca asta imensă a lui aşa cum intră un animal, îmblânzit prin foame, răbdare şi linguşiri. Eli vrea să facă din spital o imensă maşină. Ambiţia lui este să-i transforme pe toţi într-un fel de roboţi care nu murdăresc pereţii şi nu se lovesc, un fel de stabiliment igienic, din cristal şi piatră.”

„Ascultă, Albertina, întrebă deodată Magdalena, tu şi cu Eli aţi fost...”

„Ha, ha, izbucni în râs, ce naivă eşti. Eli e neputincios. El are neînsemnatele lui femei care îl mângâie şi i se supun.”

De cele mai multe ori, Albertina era morocănoasă şi se vedea că face un efort ca să se poarte normal. În cămăruţa de sub scară, începuse să fie un aer închis şi înăbuşitor. Magdalena profită de acest fapt şi-i propuse ca, pentru un timp, să nu se mai întâlnească acolo. Ştia că Albertina o să accepte, dar, pentru ca să-i ofere o justificare mai atrăgătoare, îi spuse că se pregăteşte acasă şi îi propuse să o verifice controlându-i exerciţiile.

În aceeaşi perioadă de timp, Magdalena îşi încărca din ce în ce mai mult programul de lucru. Asista la conferinţe, citea, începuse să traducă scurte articole de ziar. Ajungea acasă foarte obosită.

Într-una din zile, primi o scrisoare prin care era anunţată că, în urma morţii soţului ei, întrucât acesta nu

mai avea nicio rudă apropiată, rămăsese unica moştenitoare. La urmă era întrebată dacă este hotărâtă să păstreze casa sau ar vrea s-o vândă. Scrisoarea era semnată de un avocat. Magdalena rupse scrisoarea şi o aruncă.

Începeau să fie zile lungi şi limpezi de iunie. Uneori, seara, ieşea pe verandă, se aşeza pe un scaun în faţa ferestrei, rămânând acolo mult timp. Se răsturna cu scaunul pe spate, în echilibru, mişcându-se înainte şi înapoi ca pe un balansoar. Casa părea pustie. Din spatele unei uşi ştia, totuşi, că pândeşte o femeie, sau o fată, infirmă, una din cele două surori cărora le aparţinea casa. Câteodată, noaptea, o auzea păşind cu paşi moi, înfundaţi în lungul verandei deschise, dar niciodată nu o zărise. Bănuia că uneori se opreşte în dreptul ferestrei şi, la adăpostul întunericului şi al perdelei frunzelor de smochin, priveşte înăuntru. Pentru că ea, Magdalena, se trezise de două sau trei ori cu sentimentul că este pândită – o senzaţie pe care o cunoştea foarte bine, un fel de nelinişte, mai întâi a trupului, a braţelor şi a picioarelor, ca şi cum peste ea ar fi fost trecute încet fâşii lungi, concentrate, de lumină. Nicola, în ultima vreme, nu mai avea încredere nici în gratiile de la ferestre, se căţăra pe brâul de piatră, învăţase toate ieşindurile şi rămânea mult timp privind atent, cu aviditate, înăuntru până când recunoştea totul în camera cufundată în întuneric, un fel de reluare în posesie a lucrurilor care îi aparţineau. Sosea noaptea, la ore diferite, iar o dată venise chiar puţin înainte de revărsatul zorilor. Se căţăra până reuşea să prindă cu vârfurile degetelor barele şi apoi se trăgea încet, ajungând cu fruntea, apoi cu ochii la înălţimea pervazului. Ea învăţase să recunoască şi acest fâşâit, frecarea uşoară a hainelor de perete, tresărea ca şi cum cineva i-ar fi bătut puternic cu pumnul în geam, după aceea rămânea, însă, liniştită.

Balansându-se uşor pe picioarele din spate ale scaunului, Magdalena privea înaintea ei până când cădea

întunericul, pomii şi florile dispăreau, se îngropau în masa fluidă ca într-un spaţiu dizolvant. După aceea, intra înăuntru, se dezbrăca fără să aprindă lumina şi intra în pat. Se înfăşură strâns în cearceaf, lăsându-şi doar braţele afară, apoi le trecu în jos ca şi cum ar fi vrut să netezească toate cutele. Nu o mai îngrozea tăcerea casei şi nici umbrele frunzelor late, jucând uşor pe cadrul ferestrei. Îşi spunea că trecuseră câteva luni de când plecase şi ideea aceasta părea să o mire peste măsură. Apoi adormea cu braţele întinse de-a lungul trupului.

Într-o zi, puţin înainte de ora prânzului, Marta îi telefonă.

— Nu pot veni acolo, de-abia am prins o clipă liberă. Suntem foarte aglomerate. Mereu e adus câte unul. Unele accidente sunt groteşti. N-ai vrea să luăm masa împreună diseară? Am auzit că eşti foarte ocupată.

— Ai auzit, ce?

— Ei, nimic, glumesc. Deci eşti de acord. Am putea să ne întâlnim în oraş, la şapte, să spunem.

— Nu ştiu încă!

— Sau, nu, mai bine vino la mine. Vino devreme şi adu un buchet de flori. Marta închise telefonul fără să mai aştepte răspunsul.

Văzut pe lumină, blocul părea mai puţin urât. Şi nici culoarul nu mai dădea impresia de hotel de categorie inferioară.

Magdalena sună şi Marta o măsură rapid, cu un aer uşor dezamăgit.

— N-ai adus florile.

— Am adus vermut.

— Ah, e o băutură scârboasă.

Camera părea altfel aranjată decât ultima dată. Avea în ea ceva dinadins cochet feminin, ca şi cum ar fi încercat să atragă atenţia tocmai prin asta.

— Am adus şi zmeură.

— Zmeură, ce idee grozavă! Zmeură cu alcool şi frunze de mentă. Astăzi e ziua mea de naştere.

Mai târziu, au sosit trei bărbaţi. Erau încărcaţi cu buchete de flori şi camera deveni şi mai decorativă. Bărbaţii răspândeau un miros de apă de colonie şi tutun. Poate că şi ei simţeau mirosul acesta. Marta se apropie de ea şi îi spuse repede:

— N-am minţit. La început m-am gândit să fiu singură. I-am chemat mult mai târziu. Doream să mi se aducă flori.

Magdalena se aşeză în fotoliu. Era palidă şi din cauza asta părea foarte tânără. Au băut în ceşti mari, albe, de ceai o băutură gălbuie în care fuseseră amestecate boabe de zmeură iar deasupra puse frunze proaspete de mentă. Apoi au mâncat. Marta a pus jos, în mijlocul încăperii, farfurii mari, rotunde şi altele ovale pe care erau amestecate bucăţi de carne, peşte alb, legume, frunze de salată, cuburi de brânză. Când se lăsă seara, aprinse lumânări. Totul părea complicat inutil. Magdalena se duse la bucătărie, îşi turnă un pahar cu apă şi se aşeză în faţa ferestrei. Gardul viu care mărginea aleea era înverzit. Lampadarul fusese reparat. Bău paharul până la jumătate, apoi deschise fereastra şi vărsă încet cealaltă jumătate. Marta veni după ea.

— Îmi pare rău.

— Am fost odată cu Nicola la o nuntă... Şi apoi se opri brusc, îngrozită. Îşi duse mâinile la ochi şi începu să râdă. Ce proastă sunt. Am început să amestec totul.

Niciodată nu pomenise numele acesta. Marta spuse:

— Bea, şi-i întinse una din căni.

Bărbaţii vorbeau tare acum, se mişcau, lovindu-se, în trecere, de lucrurile din cameră. De jos, se auzi motorul unei maşini şi apoi un demaraj greoi, scrâşnit. Bărbaţii păreau să se certe. Se auzi unul dintre ei strigând. Strigătul acoperi vocile celorlalţi.

— Vino, Maria Magdalena. Tu hotărăşti.

Marta surâse mulţumită.

— Vezi! Hai, du-te.

Unul dintre bărbaţi se numea Dan. În cameră mirosea a

ceară, a fum şi a frunze veştede. Toţi trei îngenuncheaseră în faţa fotoliului. Magdalena stătea ghemuită, cu picioarele sub ea. Era îmbrăcată într-o rochie cenuşie, cu cercuri mici albe. O femeie de douăzeci şi cinci de ani surprinsă şi încântătoare.

— Cine este cel mai frumos, cel mai deştept, cel mai viteaz?

Unul din ei îi întinse un pahar. Îşi aplecară şi mai mult capetele.

— Jură!

Răsuflările lor îi atingeau genunchii. Într-un colţ, străluceau discurile albe ale margaretelor. Se gândi că este goală şi că nu ştie nimic. Avea sânii calzi şi înalţi, coapsele închideau linia pântecului, omoplaţii se transformau în curburile ascunse ale subsuorilor; mai departe, volume line, descrescând până sub linia ultimei vertebre şi pentru o clipă, se privi pe ea ca o femeie obiect. Un lucru străin, pe care-l zăreşti de departe.

Îşi plimbă mâinile deasupra capetelor celor trei bărbaţi, jucându-se cu paharul, înclinându-l câte puţin şi din nou redresându-l. Nu era nimic necuviincios în mişcarea mâinilor şi a palmelor ei; ca şi cum ar fi mângâiat ori descântat. Se simţea puternică şi regină. Un curent vag de aer vibră în cameră şi, odată cu el, discurile inegale ale margaretelor. Magdalena tresări, strângându-se în rochia cenuşie. Spuse:

— Sunt o femeie nehotărâtă. Fiecare este un ales.

Însă momentul acela de inconştienţă dispăruse. Cei trei se ridicară gălăgioşi, răspândindu-se în cameră. Unul lovi o sticlă, care se răsturnă cu zgomot. Se întreba ce trebuie să facă şi tocmai atunci intră Marta. Aducea un coş mare de răchită plin cu cireşe. Cireşele erau mari, puternice şi păreau de un roşu sângeriu, aproape negru. Puse coşul în mijlocul camerei.

— Nu am tort. Nu-mi trebuie tort.

Luă o lumânare şi o înfipse în mijlocul grămezii de cireşe. Apoi făcu turul camerei şi stinse una câte una

toate celelalte lumânări. În sfârşit, veni lângă coşul cu cireşe. Rămăsese numai lumânarea înfiptă în cireşe şi feţele lor, calde, puţin excitate, puţin mirate de acest joc nou. Lumina nu trecea dincolo de capetele alipite prin tâmple, se înălţa dreaptă în sus. Apoi se lăsă în genunchi şi îşi roti privirea spre ei toţi. Bărbaţii începură să strige:

— Acum Marta; nu te lăsa înduioşată; necruţător, Marta.

Suflă puternic şi lung în lumânare. Câteva clipe, în cameră fu întuneric şi linişte.

O linişte înspăimântătoare pentru Magdalena fiindcă, mai ales acum, nu trebuiau s-o lase singură.

După aceea, au aprins lumina şi au deschis fereastra. Se băteau pe cireşe, înfigându-şi mâinile cât mai adânc şi fiecare simţea rezistenţa elastică a fructelor şi se bucura de ea. Dispăru mirosul de fum şi ceară. Nişte irişi întârziaţi, galbeni, cu nervuri subţiri ca nişte filamente maronii pernicioase se prăbuşiseră dintr-o vază prea mică. Îşi umpleau gura cu cireşe, sâmburii se izbeau cu zgomot de dinţi şi ei râdeau, cuprinşi de o veselie naivă.

Unul dintre bărbaţi a propus să se danseze.

Magdalena stătea în acelaşi loc, pe fotoliu, cu picioarele strânse sub ea. Era ameţită de alcoolul cu gust de mentă şi zmeură.

Marta se opuse.

— Nu, acesta e un joc de imbecili.

Magdalena privea tabloul cu manifestaţia midinetelor. Acum părea altceva. O procesiune laică, un fel de carnaval, din care lipseau, însă, marile păpuşi de carton şi hârtie cu buzele violent vopsite şi smocuri de câlţi frizaţi.

— Sărutaţi-i mâinile, o auzi pe Marta. Hai, Maria Magdalena, întinde-ţi palmele pe braţele fotoliului şi, voi, apropiaţi-vă şi sărutaţi-i vârful degetelor, îngenunchind. E ziua mea, respectaţi-mi dorinţa. Prosternaţi-vă la picioarele ei. E singură. De mine să nu vă apropiaţi.

Duse ceaşca la gură şi simţi pe buze gustul crud şi amărui al frunzelor. Uneori, în locul păpuşilor cu crinoline,

este dus în triumf Iuda. De unde îşi amintea de Iuda? – mestecă frunza uşor îmbibată în alcool, încruntându-şi fruntea.

Fetele erau îngrămădite toate în jurul ei, peste ea, deasupra umerilor ei slabi. Priveau cu nesaţ lumea aceea stranie colorată, pe care o încărcau cu dorinţe tulburătoare. Ea dădea paginile rar, una câte una. Îşi ţineau palmele pe braţele ei, strângând-o uşor. File mari de hârtie lucioasă cu scene de neînţeles. Un Iuda din *papier-maché,* imens, cu batoane lungi de pulbere detonată legate de-a lungul picioarelor, sus, până sub umeri, purtat de o mulţime îmbătată de o dulce ură. Sau mici şi nenumăraţi Iuda risipiţi peste tot în porţile caselor, agăţaţi de pomi, de stâlpi, pregătindu-se să se destrame brusc sub forţa petardelor. Şi femeile bat din palme la unison, ţipând Iuda, Iuda, iar veselia este atroce. Aceleaşi bătăi de palme şi excitaţie caldă, ca un flux de dezmăţ, în lungul gradenelor circulare ale arenei. Taurul despică stupid şi inutil suprafaţa galben cenuşie în curbe lungi rectilinii. Femeile îl privesc şi sudoarea li se scurge, de-a lungul coapselor încinse. În curând va veni şi sângele. Dar trebuie să se bucure cât mai mult până atunci. Să prelungească, totuşi nu foarte mult pentru că orgasmul ar fi ratat. Nu e nicio îndoială, sângele va ţâşni.

— Reginele sunt singure, spuse unul dintre bărbaţi.

— Poate i-a fugit iubitul.

Magdalena îl privi intens. Nu înţelegea, făcu un efort şi, văzându-i faţa, bărbaţii izbucniră în râs.

— Aţi pierdut un iubit? întrebă cu bunăvoinţă cel de-al treilea.

Marta se întoarse spre el, ridică palma, ţinând-o o clipă în aer. Apoi lovi puternic, o dată. Se făcu linişte. Magdalena simţi un fel de ceaţă în jurul ei. Ar fi trebuit să se ridice, să iasă din cameră, pe culoar pe scări afară. Îi păru rău că băuse.

— Hei, Marta, ce faci, am glumit, nu vezi că am glumit! spuse el umilit.

Marta lăsă mâna în jos, leneşă, izbucnind în râs şi, când ajunse deasupra capului, începu să se joace cu părul lui.

— Prostuţule, ai glumit, ştiu.

Apoi cineva găsi o sticlă de şampanie şi o deschise. Băură cu sete. Toată lumea păru să se simtă din nou foarte bine. Râdeau neîncetat. Marta aduse o cratiţă mare cu mazăre gătită. Unul s-a îmbrăcat cu o fustă. Mâncau stând pe jos, cu linguri lungi de lemn. Se străduiau să facă lucrurile cele mai vesele. Târziu, se auzi bătând cineva în tavan. Loviturile veniră la timp.

Afară aerul era curat şi Magdalena reuşi să scape de mirosul de trupuri încinse, fum şi frunze veştede. Mergeau de o bucată de vreme, când, bărbatul care rămăsese să o conducă, se întoarse spre ea şi o îmbrăţişă. Buzele ei erau neîndemânatece, uscate, reci. Nu făcuse nicio mişcare ca să-l oprească. El se retrase încurcat, bâiguind:

— Iartă-mă.

Magdalena spuse foarte distrată:

— Oare ce-ar fi trebuit să fac? apoi, revenindu-şi, a fost vina mea, îmi pare rău. Seara a fost prea lungă pentru mine.

Se despărţiră. Magdalena ajunse în faţa casei, dar nu se opri, merse mai departe cu un pas rapid, egal, ca şi cum ar fi trebuit să recupereze o întârziere. Strada era lungă, niciodată nu fusese până la capătul ei. Poate că se transforma în şosea, fiindcă vedea deseori trecând pe acolo camioane. Ajungea afară din oraş, devenind o bandă îngustă, de un gri cenuşiu, tăind câmpul pustiu.

Într-o noapte pornise singură pe şosea. La început, tăiase drumul pornind pe o cale mai scurtă, apoi i se făcuse frică şi ieşise la şosea. Avea de mers câţiva kilometri. Era bucuroasă şi îi era frică, din cauza asta rămăsese tot timpul încordată, ca şi cum s-ar fi pregătit în orice moment să fie lovită şi să lovească. Fusese o nuntă sau o petrecere. Nicola o ţinea lângă el, câteodată îi punea palma pe picior, asigurându-se, ca un orb, că este

acolo. Era o masă lungă, tăcută. Ieşise în curte şi apoi, cu o decizie de lunatec, pornise pe câmp. Nicola a căutat, a strigat-o şi a început să alerge după ea. Pământul era uscat. O noapte luminoasă şi se vedeau nori mici de pulbere sărind pe sub picioarele lui, ea rămăsese ascunsă în umbra unui pom şi aştepta. L-a văzut oprindu-se. Se credea singur, stătea cu capul în piept, ca un om mai degrabă înfricoşat decât învins. Poate că atunci Nicola îşi dăduse seama că ea poate rezista oricât şi asta îl speriase, mult mai mult decât gândul că se află, undeva, singură, în mijlocul câmpului; o noapte lungă şi rece, de sfârşit de toamnă. Au ajuns acasă aproape de ziuă, începuse să se vadă iarba întărită de brumă şi siluetele decolorate ale copacilor.

Continuându-şi drumul pe strada foarte lungă, Magdalena intra la intervale regulate în suprafaţa de lumină a lampadarelor. Era o lumină rece, care-i aluneca pe faţă ca o plasă foarte fină, metalică. Trebuia să scape cât mai repede de ea şi, un moment, grăbi pasul. Apoi îşi aduse aminte de sărutare şi regăsi senzaţia contactului cu propriile sale buze reci şi uscate, ca şi cum ea ar fi fost cea care s-ar fi îmbrăţişat.

La un moment dat, observă că pierduse drumul. Intrase într-o stradă lăturalnică. Se opri nedumerită, încercând să înţeleagă unde se afla. Apoi regăsi drumul.

Era încălzită şi, când ajunse acasă, se frecă pe tot corpul cu un prosop aspru, muiat la un capăt în apă rece. După aceea trase storurile, aprinse lampa de noapte şi se întinse în pat. Trebuia să doarmă, trebuia să adoarmă cât mai repede, şi-o repetă aproape tare, îşi privi ceasul şi se gândi cu spaimă că mai sunt încă trei ore până se va lumina de ziuă.

Eli s-a ţinut de cuvânt şi, câteva zile mai târziu, într-o după-amiază, a luat-o pe Magdalena să-l vadă pe Matei. Se afla într-unul din cele mai îndepărtate pavilioane, o construcţie urâtă şi greoaie, care servise demult drept

remiză pentru uneltele de grădinărit şi camere de servitori. În decursul timpului, fusese transformată, adăugându-i-se câte ceva. Încăperea în care se afla Matei era spaţioasă. Nu avea nicio fereastră. Lumina venea de la plafonieră, cu tuburi fluorescente, montate direct în tavan. În cameră era o canapea-pat şi un birou în faţa căruia se aflau două scaune. Matei era îmbrăcat cu haine de culoare închisă, avea cămaşă albă şi cravată. Magdalena a intrat singură. Când a văzut-o, s-a ridicat din dosul biroului şi a venit spre ea.

— Ce faci, îmi pare bine că te văd. Ia loc.

Îi arătă cu mâna unul din scaunele aflate în faţa biroului şi el se aşeză, în faţa ei, pe celălalt scaun. Îi oferi ţigări dintr-o cutie de lemn pe care o luă de pe birou. În cameră erau flori, se auzea vâjâitul unui ventilator în funcţiune.

— Sunt destul de ocupat la ora asta. Îmi face totuşi plăcere să stăm câteva minute de vorbă.

O întrebă apoi dacă nu i se pare aerul prea închis. Se sculă şi mări viteza ventilatorului. Zgomotul era mai puternic şi el se scuză râzând. Vorbea plăcut, legănând uşor cuvintele. Îi povesti o anecdotă cu animale. Pe un perete era o fotografie cu un câmp de maci.

— Vino ori de câte ori vrei să mă vezi. Se ridică în picioare şi o conduse spre uşă. La jumătatea drumului se opri. Mi s-a spus că ai grijă de cobaii mei. Sunt foarte mulţumit.

Erau unul în faţa celuilalt. Matei o privea surâzând, liniştit. Se simţea dinspre el un iz uşor de briantină, amestecată cu mirosul de săpun. Apoi îi întâlni ochii. Se gândi că n-ar fi trebuit s-o facă, dar nu mai putea da îndărăt. Era mai înalt decât ea. Din pricina asta ea îşi lăsase capul puţin pe spate. Nu avea curajul să-şi întoarcă privirea şi nici nu voia s-o facă. Era încordată şi aştepta. Însă nu se întâmplă nimic. Matei continua să zâmbească şi ochii lui erau limpezi. După aceea ridică mâna şi o lovi uşor pe umăr.

— Mă bucur că ai venit. Să nu-ţi fie teamă că mă

deranjezi, treci oricând.

Ieşi din cameră. Eli o aştepta în faţa pavilionului. Merseră împreună câtva timp, în tăcere.

Apoi Magdalena se opri şi întrebă:

— Cine e domnul la care am fost?

Eli râse cu bonomie.

— Foarte spiritual. Ai fi putut totuşi să mă întrebi cine e cerşetorul.

— Te-am întrebat ceva.

— Se comportă excelent. Cred că ţi-ai dat seama. Ştiu, într-un anumit fel, eşti dezamăgită. Mi se pare că am avut dreptate.

— Sărmanul...

— Sper că ai observat că nu mai miroase. În fiecare dimineaţă şi seară face baie, se rade zilnic, la câteva zile îşi face manichiura. Fumează ţigări bune, alcool însă n-are voie...

— E dezgustător ce spui, Eli.

— Interesant – continuă netulburat celălalt – e faptul că atunci când amestecă planurile o face cu o mare siguranţă. Şi niciodată din punctul de vedere al cerşetorului. Medicii pretind că e un caz ieşit din comun. În mod normal – excelente cuvinte, nu-i aşa? – momentele de interferenţă ar trebui să-l tulbure, să reactiveze cealaltă ipostază. Dar, nu, ai văzut când ţi-a vorbit despre cobaii lui. Câtă siguranţă, câtă demnitate. Şi totuşi îl priveai intens...

— Ai spionat.

— Ce cuvânt urât. Îţi închipui, cred, că există o vizetă în uşă. Trebuie să existe una, două, bine ascunse, nu putem şti niciodată ce se întâmplă. Te rog să mă crezi că ne costă destul de mult perioadele pe care le petrece aici.

— Nu e nimic adevărat. Ai minţit, Eli, nu-i aşa că nu e adevărat. Ar fi o cruzime.

— Vrei să spui că l-am pregătit pentru această vizită. O mică injecţie, la asta te gândeşti, nu? Altfel ar fi trebuit să se trezească. Să redevină bunul, sălbaticul, împuţitul

Matei. Sunt sigur, ciudat lucru, ai fi preferat să-l vezi în cămaşa de forţă decât în costumul de haine proaspăt călcat. E un exemplar rezistent...

Se întrerupse brusc. Apoi schimbă tonul, luând un aer degajat.

— Hai să bem o cafea. Am sus un termos aproape plin.

Au pornit mai departe, trecând pe lângă o clădire veche, în jurul căreia se aflau panouri de protecţie şi Eli a început să explice.

— Înăuntru se modifică totul. Camere mici, de o persoană, câteva de două, cabinete de baie la fiecare cameră, televizor, radio, săli de lectură... Un hotel sanatorial.

Continuă să vorbească, dând nenumărate amănunte şi Magdalena nu-l întrerupse deloc. Au urcat în biroul lui, Eli scoase un termos, puse pe birou două pahare şi turnă în ele. Cafeaua era încă fierbinte.

Se răsturnă în fotoliu, prinzând paharul între degetul mare şi arătător ale ambelor mâini ca în nişte cleşti. Fereastra era deschisă. Magdalena stătea în acelaşi loc ca data trecută. Îşi schimbase poziţia scaunului până când avu în faţă întreaga perspectivă pe care i-o oferea lărgimea ferestrei. Eli vorbi despre pavilionul sanatorial.

— Va fi un punct pentru convalescenţă, asigurând confortul unui hotel de lux, însă cu preţuri mult mai moderate. Din punct de vedere financiar, problema a fost aproape rezolvată, mai este nevoie doar de o anumită derogare, care, în principiu, a şi fost obţinută. Cu timpul vor fi transformate şi alte pavilioane, astfel că, până la urmă, spitalul propriu-zis se va reduce la două sau trei corpuri prin care trecerea bolnavilor va fi foarte rapidă, oferindu-li-se însă tuturor posibilitatea să-şi continue perioada de vindecare supravegheată în pavilioanele sanatoriale împrăştiate în marele parc...

Eli se sculă şi începu să se plimbe. Trecu cu paşi regulaţi prin spatele ei. Era încă lumină, se vedea destul de bine. Numai cadrul ferestrei prezenta contururile mai

puţin precise, contrastul se atenuase. Mergea fără grabă, continuând să vorbească.

— ...Aceeaşi foame selectivă pretutindeni. Totul va fi concentrat, pur, elegant, ca un sistem planetar...

Magdalena nu mai urmărea. Dar simţea cadenţa frazelor stăruitoare învăluind-o încetul cu încetul. Un fel de stare de intimitate cu ceea ce se petrecea în lumina uşor obscură a camerei, cu dimensiunea şi locul obiectelor. Îi fu teamă că Eli se va opri. Sau va înceta să vorbească. Şi toată fluenţa acelei mişcări, care îi procura bucuria unei amintiri anticipate, se va risipi.

Târziu de tot, când în cameră se făcuse aproape întuneric, Eli a aprins lumina şi s-a întors. Se aşeză în fotoliu răsturnându-şi capul pe spate.

— Când ai fost ultima oară într-o vacanţă?

— Nu ştiu, minţi Magdalena.

— Mai vrei cafea?

— Nu.

Eli îşi limpezi vocea. Avea o expresie de mirare duioasă.

— Am călătorit odată o noapte întreagă cu trenul. Şi apoi, dimineaţa, când m-am sculat, eram complet buimăcit, m-am uitat pe fereastră, dar nu era ceea ce mă aşteptam să fie. Trebuia să văd munţi sau nişte dealuri înalte, un relief încărcat şi nu era nimic din toate acestea. O câmpie întinsă, un fel de stepă. Am ieşit pe culoar, am lăsat geamul în jos şi m-a izbit un miros de pământ proaspăt în care se amesteca izul de cărbune de la locomotivă. Era puţin răcoare, am tras capul înăuntru, apoi l-am scos din nou. Între timp se luminase de tot şi am putut să văd tufele din marginea de jos a taluzului, iar mai departe, iarba albicioasă şi mi s-a părut că simt în nări mirosul frunzelor decolorate de pelin şi chiar parfumul dulceag al romaniţei. Apoi trenul a oprit. Era o gară singuratică, în plin câmp, oraşul sau satul trebuiau să fie departe, poate de partea cealaltă a trenului, dar nu le vedeam. Am pus mâna pe valiză şi am coborât. Mi se

părea un lucru extraordinar. Era o linişte deplină, ca şi cum toate zgomotele, până şi murmurul imperceptibil al câmpului, ar fi fost absorbite de aerul limpede al dimineţii. Câteva capete nedumerite au apărut în dreptul ferestrelor. Apoi trenul a plecat. Nu ştiam ce gară e şi nici nu voiam să mă uit. M-am dus la pompa de apă, mi-am dat jos haina şi am băgat capul sub apă. Am scos batista şi m-am şters cu ea, băgând-o adânc sub gulerul cămăşii. Aşa îmi închipuiam că trebuie să fac. Erau nişte gesturi care nu-mi aparţineau, dar erau totuşi ale mele şi mă bucuram de tot ceea ce descopeream că ştiu. După aceea m-am întors pentru că încă nu-mi aminteam exact ce urmează. În momentul acela, impiegatul, care – mi-am dat seama mai târziu – mă urmărise tot timpul, s-a apropiat şi a întrebat *unde trebuie să mergeţi?* Înţelegi, cineva, fără să-şi dea seama, îşi bătea joc de mine. Nu aveam voie, mi se interzicea să *fug.* Pentru că el nu crezuse nimic din ceea ce făcusem, aştepta cu răbdare, probabil îşi închipuia că eram beat sau foarte adormit, o neînţelegere, în orice caz, acolo nu. Era posibil să cobor *eu şi* voia să mă ajute. Am încercat o clipă să scap. Mi-am aruncat ochii în jur să zăresc numele gării, însă era foarte atent, nu mă scăpa din priviri, era extraordinar de binevoitor şi atunci am băgat mâna în buzunar, am scos biletul şi i l-am întins. A ridicat din umeri cu părere de rău, dar nu era decât atâta – părere de rău pentru că mă înşelasem – nu eram nici nebun şi nici măcar idiot. După aceea m-a invitat la el în birou. Mi-a făcut un ceai şi m-a urcat în primul tren.

Afară era întuneric de tot şi fereastra, care, până atunci, o adăpostise, acum i se părea un fel de vitrină descoperită, în spatele căreia se afla ea. O supăra lumina puternică, reflectată în albul dens al pereţilor zugrăviţi în var.

— N-ai vrea să-ţi iei câteva zile libere?

— N-am dreptul la concediu, răspunse surprinsă Magdalena.

— Ţi-ar prii câteva zile, insistă el. Se poate aranja, o recuperare, o zi sau două fără plată...

— Mă simt foarte bine.

— Am impresia... De fapt, nu sunt medic, nu sunt medic de mult... Ai muncit greu în ultima vreme. După ce te întorci, ai să lucrezi aici. Am nevoie de cineva care să se ocupe de pavilionul sanatorial. E mai bine să ia lucrurile de la început. Să ştie totul...

Magdalena începu să râdă. Se simţea uşurată, totuşi şi puţin umilită. Când te întorci... Altfel ar fi fost dezgustător. Continuă să râdă, din ce în ce mai înveselită şi el se prefăcu a nu fi înţeles.

— Dar ce ştiu eu despre organizarea unui astfel de pavilion.

— Oh, nu e nimic. Ai să descoperi singură totul, e destul să priveşti. Am să-ţi fac rost şi de o carte, o să-ţi ia câtva timp să te descurci cu ea, dar merită.

— Nu m-am gândit niciodată că o să rămân aici, Eli.

— Dar ce altceva ai vrea să faci?

— Nu ştiu. Începu să râdă. Vorbesc ca şi cum aş fi un om foarte tânăr. Nu sunt...

— Nu eşti tocmai. Însă n-are nicio legătură cu discuţia noastră. Oricând ţi-aş fi oferit treaba asta. E o întâmplare că o fac acum.

— Eşti sigur?

— Da.

— Mi-ai trimis odată nişte haine spălate şi curate. Un pachet... Eli se crispă.

— Trebuia s-o fac.

După aceea râse el. Râdea în hohote, înveselit.

— N-am avut încotro. Eram sigur că o să te enerveze.

— Aşa a şi fost. Au fost foarte binevoitoare femeile acelea. S-au străduit să facă tot ce era de făcut. Chiar dacă era pentru prima oară. Nu aveau experienţă, dar nici nu-i nevoie, există o plăcere a actului caritabil. Femeile o descoperă repede. Femeile descoperă tot felul de perversiuni.

— O plăcere, ai spus?

Magdalena păru uşor iritată de întrerupere.

— Am cunoscut lucrurile astea de demult. Ştiu foarte bine tot ce se întâmplă. Gesturile, ce fac, ce spun. Cred că ştiu şi ce simt.

— Totuşi tu te-ai purtat fără greşeală. Aşa am înţeles de la ele. În afară de două sau trei mici ciudăţenii.

Se uitară unul la altul cu prietenie. Apoi sună telefonul şi Eli ridică receptorul însă era greşeală şi-l puse la loc pe furcă.

— Poate că totuşi o să lipsesc câteva zile, spuse, liniştită, Magdalena.

— Ai fost vreodată la mare? întrebă el bucuros. În ultimii ani, vreau să spun...

— Nu, acolo nu.

— Bine, n-are importanţă. Pleacă unde vrei.

— Mulţumesc, Eli. Se ridică de pe scaun şi-i întinse mâna. O să mai vorbim.

Era o seară caldă şi uscată. Se simţea în aer un iz de praf, câteodată un vânt slab ridica pulberea drumului şi scândurile gardurilor trosneau uşor. Ferestrele caselor erau deschise. Dinăuntru, ajungea, în frânturi, voci leneşe, în aşteptarea nopţii adevărate. Bărbaţii şi femeile se căutau, sub întunerecul nestăpânit. Oraşul avea o viaţă a lui caldă, prietenoasă, pe care începea să o descopere. Magdalena se îndreptă spre casă. Luase drumul mai ocolit. Se simţea obosită, dar oboseala era doar undeva, jos, la fund, ca o placă de metal căzută în nămol. Deasupra totul rămăsese limpede, ecourile nopţii care o cuprindeau şi un fel de tăcere gingaşă înăuntrul ei.

Acasă o găsi pe Marta aşteptând-o. Stătea întinsă pe pat. Unul dintre scaune era încărcat cu câteva lucruri, celălalt, cu o spetează înaltă şi dreaptă, părea foarte puţin comod. Marta răsfoia o revistă pe care o luase de pe noptieră. Uşa de la cameră rămânea totdeauna deschisă. Marta mai fusese o singură dată acolo. Stătea

cu picioarele ridicate pe tăblia patului. Când o văzu intrând, îi zâmbi. Magdalena o admira pentru convingerea cu care făcea ceea ce voia.

— Te aştept de mult. Cineva a trecut prin faţa ferestrei de două ori. A doua oară nu mai era nevoie. Din cauză asta mi-am cocoţat picioarele pe tăblie.

— N-am văzut-o niciodată. Vrei să mănânci ceva?

— Nu. Sau mai bine da. Am să-ţi povestesc mai târziu.

— Ţi s-a întâmplat ceva, întrebă puţin plictisită Magdalena.

— Ah, nu. E o mică istorie pe care am auzit-o astăzi. De ce nu schimbi puţin aici. Dacă ai da afară dulapul ăsta de ucigaş ar fi mult mai bine.

Marta era singurul om la care se gândise de câteva ori că ar putea intra în camera ei. Acum că se afla acolo îi păru rău că venise. Poate şi pentru faptul că reîntorcându-se acasă nu se temea de nimic, nici de lungimea nopţii, nici de viciul singurătăţii.

— Nu ştiu, răspunse distrată, m-am obişnuit.

— Hai să-ţi ajut.

Aruncă revista şi sări din pat. Apoi începu să caute şi, din când în când, Magdalena o îndrepta, fără convingere. La urmă se pregăti să golească masa, dar renunţă. Aduse scaunele lângă pat şi puse pe fiecare din ele un şervet.

— O să stăm pe pat. E singurul loc nevătămător din toată camera. Dacă ar fi cuprinsă de un incendiu mistuitor sau ar năvăli înăuntru apa, aş rămâne pe el aşteptând moartea.

Magdalena zâmbi. Cealaltă o încurajă.

— Hai, curaj, nu e foarte comod, dar e amuzant. O cină de vestale.

Se urcară în pat. Marta îşi strânse picioarele sub ea, iar Magdalena se strădui s-o imite. Începură să mănânce. Magdalena întinse mâna să apuce ceva, dar era destul de greu să ajungă. Se balansă puţin înainte· şi înapoi şi fu pe punctul, de a-şi pierde echilibrul. Se agăţă de Marta care se răsturnă într-o parte. Reuşiră să se înveselească. Apoi

Marta se izbi cu palma în frunte, sări jos şi se întoarse cu câteva sticle de bere luate de pe fereastră.

— Am crezut că plimbarea de afară era pentru sticlele mele.

— În primele zile am fost speriată. Stăteam cu fereastra închisă. Chiar şi aşa mi se părea că se ascunde printre frunzele smochinilor. Acum las câteodată o ciocolată mică. Se poate întâmpla ca zile întregi să rămână acolo.

— Am citit ceva despre un deţinut care reuşise să aducă pe pervazul ferestrei o veveriţă. Nu ştiu cum. Poate momind-o cu coji de pâine, poate lovind cu un beţigaş gratiile. Dar numai până acolo, mai departe n-a mers. Adică înăuntru n-a vrut să intre. Crezi povestea asta?

— Nu, nu cred.

— Cu ce desfac sticlele?

— Nu ştiu.

— Bine, o să mă descurc eu.

Marta începu să caute deschizătorul prin sertare. Dădu peste o fotografie în sepia, ştearsă, reprezentând nişte copii alergând. Pe o pancartă se vedea scris „sosire”. O ridică sus, deasupra capului, rămânând cu spatele la Magdalena.

— Asta ce e?

— O fotografie.

Marta împinse sertarul la loc. Luă un cuţit şi începu să desprindă cu răbdare capacul.

— Mă gândeam că am să găsesc o pilă de unghii sau un cleşte, se scuză.

— Rândul viitor o să fie un deschizător.

— Venisem să-ţi spun povestea doamnei Barna.

Umplu paharele şi ciocniră. Marta desfăcu şi celelalte sticle şi le aduse lângă pat. Apoi se urcă, sprijinindu-se cu spatele de barele pătrate de alamă. Stăteau faţă în faţă, fiecare dintre ele rezemată de unul din capetele patului, cu genunchii îndoiţi. Marta vorbi mai departe.

— Până la urmă nu e chiar atât de îngrozitoare camera asta. Poate doar în prima noapte. Când am venit aici, în

oraş era iarnă. Ninsese de curând. Şi nu se auzea niciun zgomot. Sau aşa mi se părea mie. Întâi m-a apucat un fel de spaimă cumplită. După aceea am zis că aşa trebuie să se întâmple, la început să fie linişte. Totuşi, prima noapte n-am dormit aproape deloc din cauza unui difuzor, care era exact în faţa ferestrei.

— Mai vreau un pahar de bere.

Marta îi turnă.

— Când am intrat şi te-am văzut întinsă în pat m-am gândit că eşti foarte încăpăţânată.

— Patul e foarte bun, ţi-am spus-o, luă lucrurile în glumă Marta.

— Odată am pălmuit pe cineva, care mi-a zis că sunt bigotă. Se gândea tot la încăpăţânare, dar cred că îşi închipuia că aşa mă insultă mai tare.

— Ai fi în stare s-o faci şi acum?

Magdalena se încruntă pentru o clipă.

— Nu cred.

Apoi îşi puse o întrebare ciudată. Oare cât de departe am ajuns? Dar chiar în timp ce spunea ultimele cuvinte încercă să înţeleagă ce vorbise, ca şi cum i-ar fi ajuns la ureche ecoul îndepărtat al unei fraze pronunţate de altă persoană.

Marta îşi destinse genunchii. În mişcare, îi atinse Magdalenei coapsa şi amândouă se feriră. Niciodată n-am putea sta una lângă alta, cu umerii, capetele apropiate. Pe Ana am alungat-o, totuşi a dormit lângă mine o noapte. Un timp fu linişte. Apoi Marta sparse tăcerea.

— O infirmieră termină facultatea la cursul seral. E o veste bună. N-ai ştiut, nu-i aşa?

— Ce-i asta?

— Eu sunt.

— N-am ştiut. Mă bucur. Făcu o mică pauză. Vreau să fii sigură…

— Nu ştie nimeni. Nu mă întrebi de ce am tăcut?

— Nu.

Se aplecă şi luă paharul de jos. Bău o înghiţitură, se

strâmbă.

— E scârboasă berea. Acum e scârboasă.

Puse paharul la loc. Apoi se dădu jos din pat. Veni în dreptul ferestrei şi privi afară. Nu era obişnuită să recunoască locul pe întuneric şi nu vedea nimic.

Apucă o frunză de smochin între degete şi o rupse. Duse maşinal degetele la nas, apoi lăsă mâna în jos. Continua să privească mai departe în întuneric.

Magdalena o auzi vorbind.

...Era o cameră mică, la etajul unsprezece sau doisprezece, într-un bloc, de pe lanţul de bulevarde. O mansardă de servitori cu un pat ocupând aproape tot spaţiul. Patul era îmbrăcat în pânză ieftină, cu dungi portocalii-albe. Stăteam strânşi unul în altul, contopiţi, o singură linie, continuă, doar capetele le ţineam puţin depărtate ca să ne putem privi. Şi eram teribil de liniştiţi, netulburaţi, ca şi cum nebunia dintre noi s-ar fi transformat într-o nevinovată legănare, puteam să ne iubim şi, în acelaşi timp, să ne auzim respiraţiile, cuvintele pierdute. Ne răspundeam unul altuia, tăceam şi, din nou ne vorbeam, eram atât de înrădăcinaţi fiecare în celălalt că niciodată nu ajungeam să ne crispăm, totul curgea lin şi adânc înăuntrul nostru ca o lumină caldă. O dată, îmi amintesc, s-a auzit de jos, din depărtare, pătrunzător, sirena maşinilor de la circulaţie. Un sunet continuu, cu modulaţii stridente. O clipă mi-am dat seama, uimită, că sub noi, în adâncul plafonului de linişte şi izolare în care ne aflam, se petrece *altceva.* Ca şi cum în momentul acela noi înşine am fi fost acolo jos, despărţiţi de ceilalţi printr-o cortină groasă de sticlă, nălucind uşor contururile, fără să ne fie teamă de trupurile noastre albe. Am reintrat în puterea adâncă a îmbrăţişării. Ne-am depărtat şi iarăşi ne-am strâns unul în altul. Târziu, s-au auzit din nou sirenele. Atunci mi-am spus că nu trecuse vreun timp real în dulcea noastră gravitaţie. Eram doar într-o continuă şi insesizabilă mişcare giratorie, ca şi cum ne-am fi aflat pe o imensă

platformă, care se învârtea cu noi, iar acum revenisem la un punct cunoscut, nimic nu se putea schimba cu adevărat în afara noastră.

Magdalena spuse, după multă vreme.

— Asta e... tot? Tot ce ţi-a rămas?

— Da.

De afară pătrundeau zgomote de noapte. Mai târziu, începu să bată vântul şi amândouă se încordară neliniştite.

III

MARIA MAGDALENA LIPSI TREI zile. Se întoarse la începutul săptămânii, după-amiază şi, după ce coborî în gară, se gândi să ia drumul cel mai scurt spre casă, pornind de-a lungul peronului, mai departe pe lângă şine, până în dreptul magaziei, urmând apoi să traverseze calea ferată, ocolind vagonul de dormit.

Renunţă şi ieşi odată cu toţi călătorii prin holul de intrare în unica piaţă a gării. Erau acolo câteva taxiuri şi o furgonetă. Porni pe jos, spunându-şi că ar fi bine să se convingă că nu ştie nimic din ceea ce urmează. Că, pentru prima dată, intră în acel oraş, este puţin uimită şi neîndemânatică. Era un exerciţiu absurd.

Privi în jurul ei. Printre pomi se zăreau case cu un cat, câteodată o scară exterioară, de sticlă verde sau portocalie. Totuşi nu-i reuşea nimic. Adică nu se simţea cuprinsă de emoţie sau de mirarea, puţin stingheritoare, la care se aştepta. Şi atunci încercă altceva, să-şi amintească tot ce gândise în urmă cu şase luni, când făcuse prima oară drumul acesta. Mergea fără grabă pe bulevardul lat al gării. Era cald. Se opri la un chioşc de răcoritoare şi bău un pahar de sifon. Porni mai departe, schimbându-şi sacul de voiaj dintr-o mână în cealaltă. Trecuse prea puţin timp ca să înceapă să aibă amintiri. De fapt era ca şi cum totul s-ar fi petrecut cu o pauză foarte mică şi nu ar fi încăput destul de multe lucruri în acest interval ca să se poată spune exact dacă s-a schimbat ceva între timp şi ce anume. Se gândi în acel moment la gestul uşor ridicol cu care cineva ar ridica din

când în când colţul unei perdele uitându-se afară, în stradă.

Bulevardul pe care mergea era lung, drept. Într-un loc, trotuarul era ocupat de câteva mese. Mesele fuseseră vopsite în alb. De jur-împrejur se afla un gard din sârma împletită, vopsit tot în alb. La fiecare colţ era câte un ghiveci înalt de piatră cu crăiţe. Dincolo de trotuar, pe un teren viran, era un bar, într-o cabană din tablă ondulată. Uşa şi ferestrele stăteau deschise, în cadrul uneia din ferestre era agăţat un snop de baloane colorate. Pe peretele exterior se aflau două reclame din tablă lucioasă, iar dinăuntru se auzea muzică. Totul ar fi putut fi atrăgător. Pe marginea trotuarului existau însă castanii vechi care făceau ca bulevardul să pară foarte bătrân şi nealterat.

Magdalena se aşeză la o masă şi ceru o cafea de la gheaţă. În dimineaţa când intrase în oraş şi băuse o cană cu lapte fierbinte, laptele era proaspăt, fusese atunci fiert şi avea caimacul gros. Îi păru bine că a reuşit totuşi să-şi amintească de ceva. Băiatul care îi aduse cafeaua o întrebă dacă nu vrea un coniac. Magdalena refuză.

— Poate frişcă, atunci?

Îi aduse frişca şi ea puse o linguriţă în paharul de cafea.

Băiatul o observa.

— Băută cu cafeaua, ar fi mai bună. Aşa cred, adăugă, după un timp, ca şi cum s-ar fi scuzat.

— Am să încerc.

Magdalena mai puse frişcă şi începu să o amestece. Celălalt zâmbi. Rămase lângă ea, sprijinindu-se cu mâinile de spătarul unui scaun.

— E încă devreme. Mai târziu încep să vină. Atunci se pune muzica mai tare. E şi foarte cald. S-au obişnuit să vină cu biciclete, cu motorete, cu scutere. Bineînţeles, nu toţi. Înainte, aici era un chioşc mare, din metal vopsit verde, în care cânta muzica. Aşa mi s-a spus. Poate nici nu e adevărat. Totuşi cred că era plictisitor să vezi în fiecare zi aceeaşi oameni.

Cineva îl chemă înăuntru. Se întoarse repede şi o întrebă dacă mai vrea ceva. Magdalena îi ceru un pahar cu sifon.

— Aş putea să fac o limonadă?

— Mulţumesc.

Îi aduse limonada într-un pahar înalt, cu o felie de lămâie prinsă de buza paharului.

— Nu ştiu dacă nu e prea dulce. Am căutat pai. Nu mai există.

— E foarte bună.

— În timpul vacanţei, caut totdeauna ceva de lucru. Aş putea să mă lipsesc de banii ăştia. Într-un an, am fost la o fermă, la culesul piersicilor, însă era destul de plictisitor. Îmi place să mă plimb. Sper că nu vă supăraţi ca stăm de vorbă. La început, am crezut că sunteţi una din fetele care vin seara să bea oranjadă şi să asculte muzică. Când v-am văzut din spate. E destul de bună muzica aici.

Apoi îşi dădu seama de ce spusese.

— Vă rog să mă iertaţi. Cred că am spus o prostie.

Magdalena glumi.

— Şi mie îmi pare rău.

Mai rămase câteva clipe lângă ea, încurcat, apoi plecă. Se auziră în depărtare clopotele unei biserici. Pe stradă treceau foarte rar maşini. Magdalena îşi duse mâna la păr apoi o lăsă să-i alunece jos pe gât. Cu toate că îi fusese cald, avea pielea uscată şi îi păru bine să o simtă astfel. Era îmbrăcată cu o cămaşă de o croială bărbătească, deschisă la gât şi se simţea foarte bine în ea. În picioare avea nişte sandale din pânză galbenă. Goli paharul şi încercă să prindă cu buzele felia de lămâie. Nu reuşi şi atunci o apucă între degete. După aceea se hotărî să plece. Totuşi, mai întârzie puţin, uitându-se în lungul bulevardului, la oameni, la maşinile care treceau. Privi destinsă în jur, încercând nelămurit sentimentul că, într-o anumită măsură, i se datora şi ei spectacolul. Privirea era încărcată cu o anumită tandreţe şi ea se simţi dintr-odată bucuroasă că se află acolo. Că s-a întors. Plăti, zâmbi

băiatului şi plecă.

Ajunsă acasă, intră în cameră şi aruncă sacul de voiaj pe pat. Făcu câţiva paşi, se aşeză pe marginea patului. Respiră adânc. Mirosea a covoare vechi, a metal şi a cearceafuri proaspete. Uşa de la dulap era deschisă. Privi în oglindă şi văzu în umbra moale a încăperii o femeie de treizeci-treizeci şi cinci de ani cu o faţă mată, părând arsă de soare. Maxilarele lungi şi gâtul înalt, o femeie care trebuie privită îndelung şi atunci tot ceea ce pare asprime şi uscăciune devine precizie. O strictă condensare a trăsăturilor, sugerând un fel de eleganţă biologică. Apoi se dezbrăcă, îşi puse halatul şi se duse la duş, rămânând mult timp sub apa rece. În timp ce se spăla, îşi trecu mâinile de-a lungul şoldurilor. Îşi dădu seama că a mai slăbit. Era doar o constatare, nu-i părea nici bine, nici rău. Pielea era foarte întinsă şi elastică. Fusese acelaşi gest, de care altădată îi era scârbă. Acum rămase liniştită. O clipă se trezi gândindu-se la ea însăşi, aşa cum ar fi putut să se gândească un bărbat la o femeie. Reveni în cameră, îşi perie părul şi îşi masă fruntea şi tâmplele. Se întinse pe pat, strângându-şi pe corp faldurile bogate ale halatului. Mai târziu, se dădu jos, deschise fereastra şi trase adânc în piept aerul cald şi parfumat al serii de vară. Îi părea bine că s-a întors acasă. *Acasă,* spuse tare şi ritmul cuvântului o încântă.

A doua zi îl căută la spital pe Eli. În sala de consiliu erau câţiva care-l aşteptau. Plecă, iar în timp ce cobora se întâlni cu el. O rugă să vină după-amiază.

Când intră, după-amiază, în biroul lui, nu era singur. Magdalena găsise, înainte de a ajunge la spital, nişte piersici frumoase. Piersicile erau mari de tot şi ea se gândi să-i aducă una. În faţa biroului, pe un scaun, stătea un bărbat. Când intră ea, acesta se întrerupse pentru o clipă, fără să întoarcă însă capul. Magdalena se opri în prag, stingherită.

— Intră, hai, intră.

Bărbatul se ridică în picioare şi Eli îl prezentă. Bărbatul

o privea direct în ochi fără să zâmbească. Nu încercă în niciun fel să se facă plăcut. Magdalena auzi numai, Luca, restul fusese spus prea repede şi nu-i acordă nicio atenţie.

— E ziarist. Vrea să scrie o carte despre cei care au plecat după inundaţii. Măi întâi trebuie să afle ce s-a întâmplat cu ei.

— Ce fel de carte?

— Reportaj, anchetă. În sfârşit, nu ştiu prea bine.

Eli se întrerupse, puţin enervat, dar celălalt rămase tăcut.

— O să staţi de vorbă, încheie Eli.

Magdalena spuse, foarte liniştită.

— Nu s-a întâmplat nimic.

— Am să rămân în oraş mai mult timp. Nu trebuie să vă gândiţi la mine.

După plecarea lui, Eli încercă să glumească.

— O să-ţi apară fotografia şi o să dai autografe. Vei deveni o persoană foarte importantă.

Magdalena îl privi fără să spună nimic. În spatele lui erau rafturi lungi din lemn lustruit. Uneori Eli părea foarte urât. Sau foarte neîngrijit. Pe rafturi erau cărţi negre, albastre, roşii. Eli se aplecă şi scoase din birou un termos mic.

— Am pregătit o cafea.

Puse cele două pahare pe birou şi turnă cafea. După aceea începu să soarbă liniştit şi, câtăva vreme, niciunul din ei nu vorbi. Magdalena îşi spuse că nu s-a întâmplat nimic, a fost o mică neînţelegere. Ar fi fost totuşi mai bine ca Eli să mă fi prevenit. Poate că dimineaţă Eli nu ştia încă nimic. Atunci când se întâlniseră pe scară, erau singuri. Nu ştia încă nimic despre venirea străinului. După ce se întorsese în oraş, în ea începuse să existe o senzaţie de bucurie şi siguranţă care, mai ales pentru Eli, nu ar fi putut trece neobservată. A fost sigur că mă voi bucura, nu avea de ce să fie altfel, a dorit să amâne totul pentru după-amiază.

Se întoarse spre el şi surâse. Apoi scoase o piersică şi i-o întinse. Eli puse paharul deoparte, luă piersica în palmă şi începu să se joace cu ea. Era un fruct mare, cărnos, de un galben-portocaliu. După aceea, o aşeză pe birou, în faţa lui.

— E un fruct foarte capricios, începu să vorbească. Mama mea era o persoană extrem de sensibilă la animale, pomi, fructe. Folosea totdeauna adjective când amintea despre ele, ca şi cum s-ar fi referit la nişte persoane adulte pe care le cunoştea de mult. Ţi-am mai spus că mama era o persoană puţin obişnuită...

Se întrerupse. Întrebă cu o voce veselă, repezită:

— Ei, până la urmă unde ai fost?

— Am vrut să mă opresc în locul în care m-ai trimis. Erau munţi, pădurea începea imediat, chiar în spatele casei. O altfel de pădure, bineînţeles... Am dormit o noapte şi nu mi-a lipsit nimic. A doua zi, când m-am sculat, mi-am strâns lucrurile. M-au întrebat dacă e ceva care nu-mi place. Nu, totul e minunat. Totuşi trebuie să mă întorc şi am ridicat neputincioasă din umeri. S-au prefăcut că mă cred. Era o cameră cu un balcon mic de lemn în faţă. De acolo puteam să văd orice. Seara, când încă nu se întunecase, am ieşit afară şi m-am uitat. Chiar şi panorama făcea parte din confortul camerei. După tine, altul. Gândul ăsta mi-a trecut prin cap, în timp ce mă uitam. Cred că atunci m-am hotărât să plec. Am mai colindat puţin, m-am oprit, dar nu aveam astâmpăr.

Se opri şi spuse brusc: îmi pare bine că m-am întors, Eli. Apoi, după o mică pauză. Cred că o să-mi placă să mă ocup de pavilionul sanatorial.

— Ah, da!

— La întoarcere eram pe culoarul vagonului şi priveam. Peroanele păreau înţesate de oameni. Un început sau un sfârşit de concediu. Mulţi dintre ei aveau aerul că au pierdut trenul, mai înainte chiar de a se fi oprit în gară. Mi-am adus aminte de război...

— Război, ai spus?

— Am văzut odată, în timpul războiului, o gară. Eram copil, stăteam pe peron şi mă uitam. M-am distrat teribil, încercau să se agaţe de orice, săreau, se prindeau de rama de la fereastră şi apoi cădeau. Câteodată unul reuşea şi atunci începea să calce aerul cu picioarele. Râdeam cu o poftă grozavă. M-am pomenit cu două palme iuţi, subţiri, date cu vârful degetelor. Într-un fel, acum m-am răzbunat pentru palmele alea. Când încep să lucrez pentru pavilion?

— Deci, te-ai hotărât! O să ai destul de multă bătaie de cap, la toamnă.

— La toamnă! tresări Magdalena. Era vorba ca imediat ce mă întorc.

— Eşti nerăbdătoare şi Eli râse cu îngăduinţă.

— Nu-mi place cum o spui, Eli.

— Credeam că o să-mi povesteşti ceva vesel, la întoarcere. Nu trebuie să te superi. Sunt puţin obosit, a fost o zi încinsă. Întinse mâna şi trase un sertar al biroului. Vrei gumă de mestecat? Mi-a adus cineva o cutie mare. Îşi închipuia că am copii mulţi, mă şi vedea înconjurat de ei...

Magdalena zâmbi silit.

— De obicei, refuz totul, continuă el. În afară de vinul bun, îmbuteliat. Cu garanţii. Cutia asta am păstrat-o. În speranţa că o să-i îmblânzesc pe unii. Bineînţeles, cu tine e altceva.

Magdalena cedă şi începu să râdă. Apoi râseră amândoi.

— Ai avut o nevastă?

— Da.

— Şi?

— Nu ştiu. A murit sau a plecat.

— Cine a alungat-o?

— Nimeni.

Magdalena se ridică, făcu câţiva paşi prin cameră.

— Eli, crezi că trebuie să stau neapărat de vorbă cu străinul de azi-dimineaţă? Nu-mi face plăcere.

— Şi de ce nu? E foarte politicos.

— Ascultă.

Se întoarse spre el şi-l privi în ochi.

— Ascultă-mă, Eli. Am lipsit trei zile din oraş. M-am întors şi, după ce am venit, am ştiut că vin acasă. Aproape, înţelegi?

— Da.

— Am să mă silesc să fiu cât se poate de cuminte.

— E bine aşa. Mai am acasă două sticle de vin roşu. Cred că sunt ultimele. Anul ăsta am fost cam dezordonat. Am putea merge la Albertina. Ea bombăne întotdeauna, mai ales dacă vii seara. Dar asta n-are nicio importanţă.

— Nu, Eli. Astăzi, nu.

— Bine. Ah, uitasem să-ţi spun. Albertina nu se simte prea bine. O să ai de lucru la fişier, cred că o să lipsească mult. Am să caut pe cineva care să te ajute. Va fi destul de greu, fiindcă e vacanţă. Mă tem că un timp ai să rămâi singură. Mai târziu o să te ocupi de cineva care să se descurce; să rămână în locul tău. Poate am să cer una dintre fetele care termină anul ăsta şcoala specială.

— O să încerc să fac tot ce e nevoie.

— Am încredere în tine.

— Oh, Eli, nu-ţi lua iar tonul ăsta! Ori de câte ori primesc încurajări, lucrurile ies prost. Acum dă-mi o tabletă să am ce mesteca pe drum.

Magdalena coborî scările şi, când ajunse jos, ezită asupra direcţiei în care să pornească. Era încă lumină. Se gândi să iasă prin poarta mică, din spate, la care se ajungea trecând pe lângă casa lui Matei. Nu fusese de mult pe acolo. Era un drum liniştit, mărginit de garduri înalte, care acum trebuiau să fie înecate în verdeaţă şi ea simţea nevoia să risipească, sau să înţeleagă, starea aceea de uşoară nelinişte pe care o încerca. O vegetaţie abundentă matură, totuşi încă proaspătă, modificând totul, ca jocul unor mari cortine cu falduri suprapuse, în nenumărate tonuri de verde. Apoi îşi aminti că, în lipsa lui Matei, poarta era de cele mai multe ori închisă.

Matei se afla încă în perioada de criză. Dacă s-ar fi întors, Eli n-ar fi uitat să i-o spună. Eli era puţin încordat când vorbea despre Matei. Se simţea în el o nemulţumire surdă. Eli, atât de stăpânit şi sigur, căruia nimeni nu i-ar fi putut lua acum nimic; totul era închegat şi stabil în jurul lui ca în universul unui prinţ absolut sau al unui monah. Matei îl neliniştea. Matei cerşetorul. Poate că Eli, cu instinctul lui teribil, ceva coborând dintr-o rasă foarte veche, simţea că celălalt era mai puternic aşa. De aceea prefera să rămână acolo unde era acum, simulacrul unei lumi reale, nepericuloase. Sau poate că între ei se ascundeau lucruri neştiute. Eli avea un rafinament al plăţii binelui şi răului. Dacă, totuşi, mă înşel, Matei fusese doar un subaltern conştiincios şi supus, care suferise un accident în timpul serviciului şi nu putea fi abandonat. Matei, vagabondul, crescătorul de cobai, îşi repetă cu un fel de îndârjire, Magdalena, este o fiinţă reală. Şi puşca lui e reală. Poate că este şi încărcată, are întotdeauna un glonţ pe ţeavă. Ce-ar fi dacă şi gloanţele ar fi adevărate? Totul se poate răsturna, reaşeza. Trebuie numai puţină răbdare, indiferenţă, până când se stabileşte o nouă ordine.

Magdalena porni spre oraş. Colindă străzile la întâmplare. Privea totul cu atenţie şi în felul acesta nu trebuia să se gândească mult timp la acelaşi lucru. Îşi cumpără o îngheţată. Muşcă de câteva ori din ea. Era apoasă şi, când începu să se topească, prelingându-i-se pe degete, o aruncă. Se opri să se spele. Un copil îşi băgă vârfurile degetelor în apă şi o stropi. Cineva strigă la copil. Magdalena îi zâmbi, dar acesta fugi neîncrezător. Era o zi de sfârşit de vară, călduroasă. Ajunse în faţa unei clădiri vechi, placată cu piatră. Acolo era clubul oraşului. Urcă scările şi intră într-un hol mare, înalt, primind lumina de sus, de la etaj, printr-un luminator. În hol se afla o expoziţie de fotografii, montate pe panouri mari din carton alb. Înăuntru era răcoare. Se auzea un pian şi cineva strigă, închideţi uşile, nu mă pot concentra. Apoi

Magdalena se plictisi de fotografii şi intră într-una din sălile laterale. Două fete în dresuri de balerină stăteau la o masă. Urcă la etaj şi nimeri într-o cameră în care erau expuse planşe cu animale şi păsări în culori. Ana fusese îmbrăţişată de un bărbat tânăr şi totul se petrecuse într-o lume hidoasă de animale împăiate. Deschise fereastra camerei şi privi jos, în stradă. Se distingea perfect desenul geometric al pietrelor dreptunghiulare cenuşii. Ridică din nou privirea şi zări departe fumul subţire ca un abur, ieşind dintr-un coş. Mai sus, era cerul, care, privit intens mult timp, se decolora. Apoi coborî, căută bufetul şi ceru ceva de băut. Fata de la bufet îi spuse:

— Aştept sâmbăta şi duminica. Clădirea e foarte tristă. Toamna e şi mai tristă. La toamnă am să plec.

— Unde?

Fata o privi surprinsă. Spuse, ezitând:

— Nu ştiu, nu m-am gândit.

Magdalena ieşi în stradă. Îi păru bine că fusese înăuntru. Simţea aerul proaspăt, încărcat de căldura pietrelor şi a zidurilor de afară. Respiră lung, adânc. Aerul avea gust. Se bucură, balansându-şi cu lene mâinile înainte şi înapoi. Totul trecuse. Dispăruse senzaţia nedesluşită de nelinişte, care se infiltrase la un moment dat în ea.

Mergea spre casă. Începuse să se însereze şi ea mergea fără grabă, privind casele, cornişele, reclamele, luminile: un pas suplu, dar lent ca şi cum totul ar fi trebuit strâns în privire, memorat. După un timp, se văzu însoţită de un bărbat şi ea nu făcu nimic, nici ca să-l încurajeze dar nici să-l alunge. Era îmbrăcat cu o pereche de pantaloni albaştri şi o cămaşă de jerseu albă. Puţin neglijent, neîngrijit, dar încă nu murdar, jucându-şi mâinile foarte lungi, sugerând nişte coarde groase de cânepă. Câteodată, mergea un pas înainte şi atunci i se vedea cămaşa, strânsă deasupra pantalonilor ca şi cum ar fi uitat în timp ce se îmbrăca, la un moment dat, de ea. Vorbea neîntrerupt şi ea era lipsită de teamă. Uneori,

bărbatul se oprea, aşteptând un semn de înţelegere de la ea, dar nu-şi făcea iluzii şi imediat continua.

— ...Aici, în oraş, ar trebui organizată o răpire a sabinelor. Suntem câteva sute de bărbaţi care au stricat echilibrul oraşului. Unii dintre noi sunt imbecili. Într-un apartament de patru camere, stăm patru inşi. Câteodată, seara, unul vine mai târziu şi se preface puţin beat. Ceilalţi se prefac că nu-i interesează. Celor cu adevărat imbecili le e frică de amorţeala asta. Caută evenimente aşa cum adună copiii tâmpiţi capace de sticlă de bere de sub mesele cârciumilor. Dimineaţa, când intru în baie sunt încă somnoros, întind mâna, cu ochii aproape închişi şi vreau să găsesc periuţa şi pasta de dinţi totdeauna în acelaşi loc. N-am chef să explodeze un cazan pentru ca eu să fac un act de eroism, scoţând un om aproape fiert dinăuntru. Da... ce spuneam, filmul. După ce am ieşit, mi-am spus, ce naiba, niciodată n-o să mi se întâmple ceva formidabil...

Ajungând în faţa casei, Magdalena îi întinse mâna şi el păru dezamăgit. Apoi se îndepărtă cu paşi repezi şi ea mai putu zări o dată cămaşa strânsă deasupra pantalonilor şi mâinile lui lungi, ca nişte coarde de cânepă, bălăbănindu-se anapoda pe lângă corp.

Se urcă în pat, încercând să continue traducerea unui articol început mai demult, dar nu se putea concentra şi îl dădu deoparte. Răsfoi câteva reviste, sărind dintr-un loc în altul, neatentă, apoi renunţă. Ridică storul, închise lumina şi se aşeză pe un scaun, în faţa ferestrei deschise. Nu era obosită, simţea numai o uşoară amorţeală a corpului, fusese o zi lungă şi puţin neaşteptată. Îşi dădu seama că dorise la un moment dat ca totul să se petreacă de acum înainte repede. Nu atât repede, cât precis, fără ezitări. Poate că acest sentiment de nerăbdare se născuse odată cu dorinţa de a se reîntoarce în oraş. Nu se mai simţea străină. Oraşul avea o forţă ascunsă de care trebuia să se apropie. Plecarea fusese o mică aventură, un fel de probă şi ea o trecuse. Nu era nevoie să meargă

mai departe, să caute altceva, se putea opri aici. Era ca un om care trebuise să aleagă distanţa, la care să se îndepărteze şi locui. Unul din pionierii aceia, dintr-o istorie nostalgică a credinţelor, care îşi alege pământul salvării; se uită la pomii din jur, se apleacă şi ia un pumn de pământ, răsfirându-l între degete, priveşte spre răsărit şi apus, se uită cât de departe e apa şi de unde va bate vântul iarna, apoi mângâie coaja copacului şi înfige în el securea: aici. Singurul lucru important era *hotărârea* ei. De aceea fusese descumpănită. Ea alesese, dar încă nu se schimbase nimic. Va fi o modificare lentă, imperceptibilă pentru ceilalţi, va mai dura mult timp. La fel ca mirosul vechi al unei încăperi, care se pierde cu încetul, se modifică, fără o graniţă precisă, particule infinitezimale amestecându-se între ele ca osmoza nesigură a unor culori.

Magdalena se ridică de pe scaun şi ieşi afară. Avea nevoie de mai mult aer „frunzele bogate, lacome ale smochinului îi stăteau în faţă. Se aşeză pe o treaptă de piatră. Piatra era caldă încă. Ar fi dorit să asculte muzică. Orice. Melodii triste, cântate cu o mare răbdare şi supunere. Căldura pietrei îi pătrundea în coapse, se urca prin şolduri în sus.

Încetul cu încetul se înfrigură. Când nu mai putu suporta, se ridică şi intră în casă. Se dezbrăcă şi atingerea sânilor o cutremură.

A doua zi fu întâmpinată, în drum spre casă, după ieşirea de la spital, de străinul pe care-l întâlnise în biroul lui Eli. Era în faţa unui chioşc de cărţi şi, când o zări, ridică privirea aşteptând câteva clipe să fie recunoscut, apoi veni spre ea.

— M-am temut că am greşit locul, spuse el. Îmi pare bine că ne-am întâlnit. O parte din drum o s-o facem împreună.

Crezuse, văzându-l acolo, unde o aştepta, că se va preface surprins de întâlnire. Într-un anumit fel, se simţi

uşurată. Poate că el era exact ceea ce i se spusese. Un gazetar răbdător, culegând date pentru biografii neînsemnate. În momentul acela i se păru de neînţeles neliniştea ei. Ca un om care vede dimensiunile unui obiect la lumina zilei. Se întoarse spre el şi-i zâmbi încurajator.

— Să mergem.

Porniră împreună. Bărbatul se adapta cu uşurinţă la lungimea pasului ei.

După un timp, se întoarse spre ea. Pentru prima dată, păru că zâmbeşte, dar nu era decât strălucirea intensă a ochilor.

— Cum aţi ajuns aici, în oraşul ăsta?

— Am pus degetul pe o hartă.

— Aşa deci...

— Da. Sper că se potriveşte cu tonul reportajului. Era o hartă mare de perete.

— Sunteţi o femeie îndrăzneaţă.

— Când ajungeţi la hotel, transcrieţi totul?

— Aproape.

— Trebuie să aveţi o memorie foarte bună.

— Cred că da.

Aproape de casă, Magdalena se opri. Îi întinse mâna. El o privi îndepărtându-se.

De îndată ce intră în cameră, îşi scoase pantofii, rămânând în picioarele goale. Podeaua de lemn era răcoroasă. Simţea în talpă uşoara asprime a lemnului alb, proaspăt frecat. Era obosită şi nu avea chef să-şi pregătească nimic de mâncare. Tăie o bucată mare de pâine, o unse cu un strat gros de unt şi deasupra puse felii de roşii şi ardei gras. Nu era obosită. Fusese încordată şi acum se destindea, iar trecerea asta era ca un fel de moleşeală, de amorţire întinzându-i-se în tot trupul. Desfăcu o sticlă de apă minerală şi îşi turnă un pahar din care bău câteva înghiţituri, punându-l apoi la o parte. Începu să se dezbrace. Din când în când, se întrerupea pentru a muşca din felia de pâine. Se gândi la

bărbatul de care se despărţise. Era stăruitor şi suplu, supleţea lui avea ceva de animal greoi, supus unui lung exerciţiu. Nu voia să se ascundă. Poate că asta era puterea lui. Totuşi, acum, nu mai era neliniştită de următoarea lor întâlnire. Termină de mâncat felia de pâine şi de abia atunci îşi dădu seama că i se făcuse foame.

Luca o aştepta a doua zi dimineaţă, în locul unde se despărţiseră în ajun. Era răcoare, un miros de iarbă crudă şi scoarţă de copaci stăruia în aer. Câteodată, liniştea era întreruptă de trecerea unui autocamion. Maşini vechi, greoaie, cu caroseria dezlânată. Pe izolatorii de porţelan ai stâlpilor strălucea roua. Flori mari, de un mov deschis, se ridicau deasupra gardurilor. Chiar şi fără flori, gardurile erau prietenoase din cauza lemnului.

— Astăzi o să fie o zi frumoasă, Maria Magdalena şi ea tresări la auzul numelui. Însă el îl pronunţase simplu, fără nicio crispare. Vara, continuă Luca, îmi place să mă scol devreme de tot şi să pornesc încet pe străzi. Avem timp să bem o cafea sau un pahar cu lapte?

— Da.

Intrară într-o prăvălie cu cafea şi dulciuri. Între rafturi fuseseră montate ştraifuri lungi de oglinzi. În oglinzi se multiplicau sticle cu băuturi şi borcane de compot. Totul părea neîndemânatec aranjat, dar vesel. La un capăt al tejghelei se afla o tavă de nisip încălzită la aragaz, cu ibrice mici, îngropate până la jumătate în nisip. Vânzătorului îi făcea plăcere să răsucească ibricele în nisip, ca şi cum le-ar fi înşurubat. Băură cafeaua în picioare. În mijlocul prăvăliei, erau două mese înalte, acoperite cu melamină roşie.

— Cafeaua e bună, spuse Luca destul de tare şi vânzătorul îl auzi.

— Aici, în oraş, numai eu ştiu s-o fac. Întrebaţi-o pe doamna, a privit tot timpul... Totul e să ştii cât trebuie s-o fierbi. Eu am răbdare.

— Da, cred că are dreptate.

— Dimineaţa am multă răbdare. Mulţi trag cu coada ochiului să vadă câtă cafea pun. Odată m-am înfuriat. Mi-am încrucişat braţele. M-a ameninţat. Toţi s-au obişnuit cu ameninţările. Lumea a devenit foarte sucită.

În magazin intră o femeie şi vânzătorul nu le mai dădu atenţie.

Luca se aplecă spre ea şi întrebă pe neaşteptate:

— Nu-ţi pare rău că ai plecat de-acolo?

— De unde? se lăsă surprinsă Magdalena.

— Din casa ta.

— Nu mai am casă. Îşi revenise şi, o clipă, îl privi drept în ochi. Nu-mi pare rău că sunt aici, dacă asta e ceea ce vrei să ştii.

Stăteau apropiaţi unul de altul. Oricine s-ar fi putut înşela asupra lor. Vorbeau încet, cuvintele rămâneau între ei.

— Totuşi era foarte multă linişte. Puteai să faci tot ce voiai, continuă cu o insistenţă nebănuită, Luca. Într-un anumit fel, erai foarte liberă.

— Ce ştii despre mine?

Luca îi aruncă o privire dură. Dar numai pentru o clipă. Apoi trăsăturile i se îndulciră.

— Unele lucruri le ştiu, altele vreau să le aflu.

— Ştii unde am stat?

— Da.

— Kilometrul 83+200, începu repede Magdalena, ca şi cum ar fi intrat într-un joc, şoseaua nr. 143. O casă de piatră, încăpătoare, cu olane cenuşii, în vârful unui dâmb, distanţă de şosea – câteva sute de metri. Între şosea şi râu...

Se opri brusc. După aceea spuse:

— Trebuie să plec, e târziu. Rămâi, te rog, aici. Plec singură. Putem sta de vorbă după-amiază. Te aştept la mine.

Băgă mâna în poşetă şi, mai înainte ca el să fii putut schiţa un gest, scoase o hârtie şi o puse pe masă. Ieşi în grabă. În uşă, un bărbat se dădu deoparte lăsând-o să

treacă. Luca luă banii de pe masă şi îi întinse vânzătorului. Acesta deschise sertarul şi îi aruncă înăuntru. Apoi începu să caute mărunţiş.

— Păstrează restul.

Luca termină de băut cafeaua fără să se grăbească. Pe o masă rămăsese un ziar desfăcut. Întinse mâna şi începu să citească, îl puse la loc şi ieşi. Porni pe stradă cu paşi rari, puţin dezordonaţi, ca şi cum ar fi trebuit să lase să se scurgă un timp cu care nu ştia ce să facă. Totul fusese bine la început. Nu se arătase surprinsă, bineînţeles, putea să-şi închipuie că ar aştepta-o. Nici nu era vorba de o surpriză, iar ea înţelesese şi lucrul acesta. Adică accepta ideea că el ar putea veni oricând. Exact ca un om care acceptă un risc prelungit şi, din pudoare, îşi reprimă crisparea, pe care, fiecare nou obstacol descoperit, i-o provoacă. Vânzătorul – în timp ce el citea ziarul – desfăcuse o sticlă de lichior şi îşi turnase pe fundul unui pahar. Era un lichid de un galben strident. Îşi muiase buzele, apoi a lăsat paharul jos. Magdalena. Maria Magdalena – ea îl ascultase pronunţându-i numele, liniştită. Şi totuşi, la un moment dat, a existat o neînţelegere. Probabil el săvârşise o greşeală, pentru că numai aşa se putea explica riposta ei, acea schimbare precisă, nervoasă aproape, care se simţise în atitudinea ei şi care-l făcuse pentru o clipă să-şi piardă cumpătul.

Ajunse în dreptul unei curţi. Un bărbat curăţa cărămizi vechi. Lovea cu răbdare, îndepărtând cimentul uscat.

„Unde ai stat până acum? Mişcă-te odată!”

Din cărămizi săreau fărâme de ciment ca nişte solzi gri. Era o grămadă mare. Îşi alegea cu grijă câte una trăgând-o afară.

„Pune-ţi o batistă udă pe cap dacă nu mai poţi.”

„Lasă-mă dracului în pace.”

Se auzi un zgomot puternic. Luca se crispă. Cineva izbea cu un târnăcop sau un mai. I se păru că simte în gură gustul de pulbere. Cărămizile erau aşezate una peste alta într-o stivă înaltă.

„De ce nu punem dinamită?”

„Idiotule!”

O bucată de zid se prăbuşi. Îi era cald şi cămaşa începuse să i se lipească de piele. Porni mai departe. Din spate îl ajungea zgomotul ciocanului. Zidul se prăbuşise încet, ca o colină de nisip. Opri un băiat şi-l întrebă dacă în oraş există un bazin. Băiatul ridică din umeri.

Intră într-un parc şi se aşeză pe o bancă. Pomii erau tineri, lăsau umbre subţiri pe pământ. Se ridică de pe bancă şi un timp se învârti fără rost pe alei. Copiii păreau şi ei obosiţi de lumină şi căldură. Apoi renunţă şi ieşi. Vânzători de fructe şi dulciuri erau înşiraţi pe trotuar. Străzile erau pradă unei toropeli calme, nesfârşite. Oraşul părea gol, dar nu pustiu. O ordine cuminte distribuia oamenii, sufletele; chiar şi cârdurile mici de preşcolari, risipiţi pe aleile parcului, făceau parte din această alcătuire, dispersiune inteligentă.

El doar era un străin şi asta se vedea după indiferenţa cu care aştepta scurgerea timpului.

Către amiază se hotărî să se ducă la râu. Pe râu, mai sus de oraş, exista un baraj de acumulare. În zona aceea era amenajat un ştrand cu o plajă cu nisip şi cabine. Intră într-un magazin şi îşi cumpără chiloţi de baie. După aceea întrebă cum poate ajunge la ştrand. Acum dorea să iasă cât mai repede din oraş. Simţea nevoia unui efort care să se suprapună peste oboseala şi lenea trupului său. Se gândi că după ce va înota se va simţi mai bine. Trebuia să găsească o rezistenţă, să inventeze un obstacol pe care să-l înfrângă. Plecarea bruscă a Magdalenei fusese aproape o umilinţă.

Se urcă într-un autobuz, aşezându-se în faţă, lângă şofer. Un grup de fete traversa strada. Una dintre ele se opri şi făcu semne cu mâna. Pe gâtul şoferului se prelingeau picături de sudoare. Mirosea a motorină şi gaze arse. Câteodată, schimbătorul de viteză se bloca şi atunci Luca îl vedea contractându-şi muşchii antebraţului. Era un moment de furie şi duşmănie. Şoferul spuse:

— După-masă am să mă tăvălesc prin iarbă.

Luca îi zâmbi stingher. Celălalt nu întoarse capul. Privea drept înainte în banda de asfalt sticlos.

Nu se ştia dacă se adresase cuiva. Luca se simţi înlăturat; un fel de rezistenţă, obscură, instinctivă, la prezenţa lui. Coborî din autobuz, continuându-şi drumul cu o îndârjire nemărturisită, pe jos.

În cameră era un aer stătut. Ferestrele fuseseră deschise, dar nu se forma niciun curent din cauză că se aflau toate sus şi pe acelaşi perete. Magdalena îşi simţea pielea umedă sub halat. Avea o zi grea. Era singură şi, dimineaţa, înainte de programări, trebuia să pună în ordine fişele din ziua precedentă. Renunţase la cărucior, trecea cu repeziciune de la o casetă la alta, uneori alerga şi mişcarea îi făcea bine. Nu voia să se gândească la nimic altceva decât la ceea ce făcea. Albertina era bolnavă. Totuşi, nu bolnavă, foarte obosită. Amânase foarte mult această oboseală.

Unii fuseseră loviţi imediat; alţii aşteptaseră cu resemnare sau indiferenţă, câţiva au venit chiar, în întâmpinarea şocului, nu suportaseră nesiguranţa; erau ca nişte prizonieri care se aruncă în sârme ghimpate. După ce a trecut, cei care scăpaseră s-au ridicat încet. Şi-au revenit, trupurile lor s-au încărcat de o nouă vigoare, au început să se bucure, aproape au uitat.

Albertina a amânat mereu deznodământul. Poate că tot timpul a trăit cu ideea că s-a sustras. Acum era foarte obosită. Era un fel de ispăşire groaznică, disproporţionată şi, de aceea, ridicolă, fiindcă totul crescuse în ea, cu o modificare imperceptibilă a ţesuturilor. Nu se vedea nimic din afară şi nici nu putea fi înţeles. O mortificare fără sens. În ultima vreme îşi aducea probabil aminte, din ce în ce mai des, de bărbatul ei, pe care atunci îl dispreţuise fiindcă nu avusese tăria să se prefacă, să reziste, să se ascundă. Să supravieţuiască mizerabil, aşa cum făcuse ea. Albertina, îşi spuse Magdalena, avea să moară încet.

Urât. Afară de cazul când i s-ar fi făcut deodată teribil de frică de moartea asta.

Pe la unsprezece, la sala fişierelor era mai multă linişte. Nu se mai făceau programări pentru consultaţiile de dimineaţă. Ceva mai târziu, începeau programările de după-amiază. Era un sistem foarte greoi. Totdeauna trebuia să se afle cineva pe drum spre cabinete, ducând o fişă sau două şi apoi altcineva care să le adune. Cabinetele erau răspândite în două pavilioane. Magdalena se gândi că toate lucrurile astea vor trebui schimbate. Şi fişele trebuiau schimbate. Erau sumare, nimeni nu se servea cu adevărat de ele. S-ar putea face nişte casete mici, în care să se găsească totul. Casete dintr-un metal uşor, rezistent la temperaturi mari. Cadoul societăţii la naşterea copilului. Datele sugarului şi fotografii, la intervale regulate, alte fotografii, grupa sângelui şi perimetrul toracic, apoi anchete cu răspunsuri codificate. Totul strâns şi ordonat, trecut pe cartoane cu dimensiuni egale, de culori diferite, la fel şi fotografiile, microfilmele. La deces, caseta se restituie; ca o urnă.

Magdalena intră în camera de sub scară şi îşi schimbă halatul. Adusese un burete şi un vas cu apă. Înmuia buretele, îl storcea, se freca pe umeri, sub braţe, pe gât. Din piele ieşea un abur fierbinte. Ridică mâinile privindu-şi subţiorile. Un păr castaniu deschis, apropiindu-se de culoarea braţelor. Frecă pielea cu buretele până când începu să o ardă. Nu era de ajuns şi atunci îşi lăsă jos sutienul, luă apă în pumni. Îşi acoperi sânii cu palmele ude, mulate în forma unor mari scoici. Din nou îşi umplu pumnii, îşi prinse sânii şi apa începu să se scurgă pe abdomen, făgaşe lungi şi subţiri arzând şi mai tare pielea încinsă.

Luca ieşi din râu. Picături de apă şiroiau pe el. Avea o piele albă, dar nu era nimic neplăcut în asta, un alb puţin roşcat, o tentă indiferentă la soare. Trupul unui bărbat, care arată totdeauna la fel, o masculinitate liniştită şi

sigură. Doi băieţi se jucau cu un furtun. Unul dintre ei smuci furtunul, îndreptându-l din greşeală spre Luca şi acesta primi jetul gros în plină faţă. Apa era rece, avea un gust puţin sălciu. Luca râse şi se întoarse cu spatele. Băieţii ţineau acum furtunul amândoi. Apa îl izbea în omoplaţi, în ceafă, era un joc grozav, de care se bucurau toţi trei. Departe, spre baraj, era un prag înalt de beton, pe care el reuşise să se ridice, prinzându-se în vârful degetelor şi trăgându-se în sus. Într-o parte a lacului începuseră să crească trestii. Înotase mult timp, câteodată se întorcea pe spate, făcând pluta şi se lăsa dus de curentul foarte uşor al apei. Privea cerul până când totul devenea de un alb metalic. Apoi îşi afunda corpul în apă. Înota craul rotind necontenit braţele şi sporind astfel efortul. Lovea apa cu putere, lăsând să cadă de sus antebraţul şi mişcarea, inutil dificilă, îi provoca un fel de voluptate. Înotase până când corpul încins făcuse să i se pară apa foarte caldă. Furtunul băieţilor îl răcorise. Le mulţumi, făcând un semn cu mâna şi plecă. Se aşeză în umbra rară a unei tufe de măceş. Găsi o plută din scânduri late de lemn, care era folosită pentru exerciţii de înot, o luă şi îşi puse capul pe ea. Adormi. Visa că o femeie îl apasă, încet-încet pe gură. La început, îl apăsase cu palma şi el se zvârcolea râzând, după aceea se aplecase asupra lui şi-l săruta. Un sărut lung, fără niciun gust şi faţa femeii, văzută atât de aproape, fu înlocuită de o imensă pernă care îi acoperea totul, ochii, fruntea, nările. Se trezi într-un lac de sudoare. Avea un gust amar în gură şi-l durea capul. Se ridică, aproape împleticindu-se, făcu câţiva paşi căutând un loc la umbră. Apoi se duse, îşi băgă capul sub o cişmea, desfăcu palmele şi începu să bea. Apa era caldă şi sălcie, nu-i astâmpăra setea. Dimineaţa, după ce intrase în apă, se simţise bine, o senzaţie de vigoare şi de forţă liniştită. Îi păru rău că risipise bucuria aceea. Se simţea aproape vinovat de lucrul acesta, fără să înţeleagă de ce. Se întoarse la vestiar şi începu să se îmbrace.

După-amiază veni la Magdalena. Masa era golită şi cele două scaune puse de o parte şi de cealaltă. În rest, nimic nu fusese schimbat în cameră. Luca rămase în picioare, pe loc.

— Aici locuieşti? Foarte plăcut. Şi plantele astea, aşa de bogate, cum se numesc...

— Stai jos, te rog.

Îi făcu semn cu capul către unul din scaune şi ea se aşeză pe celălalt.

— Dimineaţă, începu el din nou, după ce ne-am despărţit, m-am dus să fac o baie, la râu. A fost foarte bine, era o apă răcoroasă şi limpede. Am înotat. După aceea m-am întins pe spate...

— Vrei să bei ceva?

— Nu, nu încă. Ai fost vreodată la râu? Ar trebui să vii. Astăzi a fost foarte cald. În timp ce înotam îmi spuneam că o apă răcoroasă...

— Aş vrea să începem.

— Eşti grăbită, spuse el şi râse puţin stingherit. Pentru profesia mea, e o adevărată şansă să am de-a face cu un om care merge direct la ţintă.

— Ce profesie? întrebă brusc Magdalena.

El se opri puţin derutat. Înainte de a răspunde, ezită. Apoi se hotărî.

— Aşteptam să-mi pui întrebarea asta. Directorul e un om precaut. El a avut ideea să mă prezinte ca ziarist. Nu am fost de acord... totuşi...

— Ne-am oprit la timp. Amândoi. De fapt, nu ţi-ai dat niciodată prea mult silinţa să te prefaci. Acum ai fost chiar mulţumit. Ca un om care scapă de un consemn idiot.

— Vrei să spui că ştiai ce sunt?

— Da.

Cântări o clipă urmarea.

— Totuşi e mai bine aşa. De când ştii?

Magdalena făcu un efort să spună totul precis. Se

vedea că se mai gândise la lucrul acesta.

— Ţi-am văzut mâinile. Când am intrat la director, atunci, prima dată, citeai o revistă. O ţineai sus, în dreptul ochilor. Nu ţi se vedea faţa, numai mâinile. Am ştiut că am mai văzut cândva mâinile astea. Apoi mi-am amintit unde. În camera de la etaj, din punctul de triere. Acolo unde m-au anunţat că a fost găsit cadavrul lui Nicola şi m-au trimis să-l identific. Erau doi bărbaţi. Unul care vorbea cu mine. Al doilea stătea la un birou şi scria ceva. Nu i-am văzut faţa, nici nu mă interesa. I-am văzut mâinile sub cercul de lumină al abajurului. Credeam că eşti un simplu funcţionar care ia note. Ştiam că trebuie îndeplinită o formalitate.

— Mai devreme mi-ai oferit ceva de băut.

— Aşteaptă.

Magdalena se ridică. Ieşi din cameră şi se întoarse cu o sticlă pe care o puse pe masă. Mai aduse pahare, lămâie şi o cană cu apă. Masa era din scânduri nevopsite. Culoarea lemnului era frumoasă. Luca întinse mâna şi turnă în pahare. Îi întinse ei unul. Apoi bău. Apa din cană era rece, sticla se aburise.

— Spune-mi ceva despre Nicola.

— Ce vrei să ştii?

— Tot ce-ţi trece prin cap.

Magdalena se gândi mult timp. El crezu că se hotărâse să tacă. Apoi, într-un moment în care credea că nu mai e nimic de făcut, ea începu să vorbească.

— Nicola era un bărbat mulţumit. Îi plăcea, dimineaţa, să se spele cu apă rece pe trup. De multe ori cobora la râu. Îşi dădea cămaşa jos, se aşeza în genunchi şi-şi arunca apă cu pumnii pe corp. Îşi băga faţa în apă şi după aceea se scutura. Făcea drumuri lungi. Şi-i plăcea să controleze el şoseaua pas cu pas. Înainte de a mânca, mirosea mult mâncarea. Îi plăcea să simtă aburii mâncării umezindu-i faţa. Pleca dimineaţa şi venea târziu după-amiaza. Îi plăcea să umble. Când tăia un pom pentru foc, îl târa de la râu până sus şi acolo îl spărgea. Îi plăcea să

facă lucruri grele şi uneori iraţionale. Ceea ce-ţi spun te interesează?

— Da.

— Mai vrei să ştii şi altceva?

— Când ai obosit, ne oprim.

— Nicola era un bărbat care trăise mult timp singur. Dar eu cred că nu în felul acesta trebuia înţeleasă firea lui. El avea nevoie să sape o zi întreagă la un şanţ sau să mute o grămadă de bolovani. Trebuia să învingă o oboseală sau o rezistenţă, aşa simţea că merge în plin. Eu cred că din cauza asta ajunsese să trăiască acolo.

— O rezistenţă, aşa ai spus? întrebă Luca.

— Da.

— Poţi să-mi explici?

— Nu. Apoi reveni, cu o anumită greutate. Nu acum.

— Ah, reluă Luca, aproape vesel, uitasem să-ţi spun. Ideea ta cu masa şi cele două scaune puse faţă în faţă e o glumă grozavă. Când am intrat în cameră şi am văzut, mi-am spus că eşti prea răutăcioasă; voiai să-mi dai o lecţie. În realitate, îţi place să iei partea cea mai proastă a lucrurilor.

Magdalena ridică faţa spre el, obligându-l s-o privească. În vocea ei era un accent surd, o ameninţare sau o imputare.

— Voi credeţi că Nicola nu s-a înecat?

Întrebarea venise pe neaşteptate, brutală şi Luca avu nevoie de un timp pentru a putea răspunde.

— Lucrurile, au fost făcute atunci repede. Morţii trebuiau îngropaţi, cei vii salvaţi. Acum avem mai mult timp. Am citit undeva că în timpul marelui incendiu de la San Francisco, care a dus la distrugerea a trei sferturi din oraş, s-au întâmplat câteva fapte foarte curioase. Aşa, de exemplu, un tânăr funcţionar de bancă…

Magdalena se îndepărtă încetul cu încetul de el, părăsind camera aceea, uneori atât de rea, patul de alamă, masa, mirosul de flori şi de putred intrat în lucruri.

Într-o după-amiază, târziu, Nicola a venit acasă cu doi bărbaţi. Unul dintre ei era topograf. Avea un corp subţire şi neputincios, ca şi cum ar fi suferit din copilărie de o boală gravă care i-ar fi împiedicat creşterea. Dar ochii erau febrili, din ei emana un fel de vigoare, nefirească faţă de trupul acela aproape chircit. Era o privire şi sigură şi pofticioasă şi neruşinată, tot trupul acela firav era răzbunat de privire şi tocmai din cauza asta părea aproape o alcătuire monstruoasă. Bărbatul a urmărit-o toată vremea cu privirea, s-a apropiat de două sau de trei ori de ea şi atunci întindea mâinile în faţă, în felul în care ar fi poruncit sau ar fi cerut, fără s-o atingă, însă. Seara s-au aşezat la masă şi apoi au băut. În timpul mesei, toţi trei au fost foarte veseli şi mulţumiţi, glumeau şi se loveau uşor peste braţe şi umeri ca nişte vechi prieteni. Nicola a căutat ceva să le arate, o fotografie şi, cât timp lipsea din cameră, a fost singura dată când bărbatul a întins mâna spre ea. Magdalena se aplecase deasupra mesei ca să ia un cuţit, iar el i-a pus palma pe ceafă, un gest care semăna foarte mult cu toate gesturile pe care le făcuseră ei până atunci. Atât numai, că palma lui era umedă şi tremura, părea că degetele şi-au pierdut reflexul de prindere şi se mişcau independent unul de altul. Pentru o clipă, Magdalena s-a simţit apăsată de o forţă insuportabilă, era ca şi cum ar fi fost ţintuită printr-o lungă lamă de lemnul mesei. Apoi el şi-a luat palma, punându-şi mâinile pe masă. Nicola s-a întors. Au băut mai departe şi erau tot veseli, dar o uşoară moleşeală pusese stăpânire pe ei. Bărbatul nu a mai privit-o niciodată, avea liniştea celui care a luat ceva în stăpânire. Cel de al treilea a plecat să se culce. Nicola turna cu măsură. Ei doi îşi adânceau din ce în ce mai mult privirile unul în altul, nici nu mai aveau nevoie să-şi vorbească. Nicola, îndeosebi, nu a mai scos decât un cuvânt sau două. Bucuria asta cuminte pe care o simţeau din cauza vinului şi a nopţii s-ar fi spus că îi apropia. De abia acum păreau că încep cu adevărat să fie prieteni. Târziu, Nicola

a zis, mergem să ne culcăm. În afară de camera lor, mai erau încă două. Una, de cealaltă parte a culoarului, faţă în faţă cu camera lor şi alta mică, în fundul culoarului. În bucătărie era o laviţă. Celălalt bărbat se culcase în camera mică. Şi-au spus noapte bună şi s-au despărţit. După tăcerea lungă a lui Nicola de la masă, Magdalena simţi că se pregăteşte ceva. S-au culcat. Nicola n-a întins mâna spre ea. După un timp, l-a auzit sculându-se. Când s-a întors, a închis uşa uşor. În cameră era întuneric. Nicola păşea cu grijă, mersul lui de felină grea şi suplă. Magdalena a simţit că în încăpere se afla ceva străin, nu putea înţelege ce s-a întâmplat, dar i se făcu teamă. O teamă care creştea, devenea din ce în ce mai puternică pentru că totul o privea pe ea; era sigură că o priveşte pe ea şi nu putea face nimic. Îşi ridică trupul, sprijinindu-se de tăblia patului, se ghemui ca şi cum s-ar fi pregătit de apărare. Apărarea de un lucru pe care încă nu-l înţelegea. Auzea mai departe mişcări încete, fără să poată deosebi semnificaţia lor... Nicola nu apăsase pe clanţă, lăsase uşa întredeschisă când plecase şi acum o împinsese numai.

Îl văzu aprinzând lampa. Ridică flacăra şi, când fu destulă lumină, Magdalena îşi înăbuşi un ţipăt. Pe un scaun, la capătul patului, se afla bărbatul care o urmărise toată seara. Cu trupul lui mic, neputincios, mâinile mari şi privirea aceea lucidă şi înfometată, acoperindu-i tot chipul ca o plagă. Bărbatul era legat cu o frânghie de jos, la glezne, până sus, la umeri. Ataşat de scaun şi formând un corp comun cu el. Doar capul i s-ar fi putut mişca, dar îi era frică, se vedea ce imensă frică îi era, după ţipătul ochilor. Nicola îl surprinsese în somn, poate nici nu îl surprinsese, însă celălalt nu îndrăznise să facă nimic, îi pusese un căluş în gură şi îl legase de scaun. Dacă nu s-ar fi văzut sfoara groasă peste pieptul lui, peste coapsele şi umerii lui, s-ar fi spus că este un om neîndemânatic sau uluit, care s-a aşezat pe un scaun, lipindu-se de spătarul lui şi aşteptând.

Apoi Nicola veni spre Magdalena. Era atât de îngrozită,

încât, o fracţiune de secundă, uită de prudenţa ei. Abandonă starea aceea de pasivitate, pe care i-o opunea când îl simţea pândind-o, gata să se repeadă asupra ei, ca un animal care nu poate sfâşia stârvuri. Îşi încordă picioarele şi i le aruncă în faţă. Lovitura fu puternică şi el îşi şterse cu dosul palmei faţa. Nicola îi zări coapsele lungi, dezgolite până sus, deasupra abdomenului şi pubisul de culoare ceva mai închisă decât a pielii, luminile şi umbrele nesigure pe care flacăra lămpii le punea pe corpul ei. Cuprins de o violenţă frenetică, o trase jos din pat. O târî lângă scaunul celui legat şi acolo o acoperi cu imensa lui dorinţă.

Magdalena vedea, peste capul lui Nicola, care acum se adâncea în ea cu o linişte aproape duioasă, pulpele şi trupul pipernicit al celuilalt. Iar sila dinainte, faţă de acesta, se transforma sub povara bărbatului ei în ceva dezgustător. Un fel de dorinţă urâtă, vicioasă, ca şi cum s-ar fi îmbinat un om cu animal, un faun cu picioare subţiri ar fi strâns-o, oprindu-i respiraţia, astupând-o, sufocând-o cu încetul. Dădu un ţipăt şi Nicola se prăbuşi lângă ea.

Rămase o clipă cu spatele lipit de podea. Apoi întinse mâna, apucă unul din picioarele scaunului şi trase. Scaunul căzu cu zgomot. Capul celuilalt se izbi de podea, ajungând aproape sub umărul lui. Era acum ca un copil infirm, pieptul îi tresălta la intervale regulate de gemete care nu se auzeau. Nicola desfăcu larg braţele. Stângul îl puse peste bărbat, dreptul peste femeie. Ca un stăpân cuminte. Îi era foarte sete; dă-mi o cană cu apă să beau, spuse.

— Nu mă asculţi, repetă Luca şi Magdalena tresări.

— Nu.

— Mi se pare că eşti obosită.

— Vreau să rămân singură. După aceea ridică privirea spre el. Cât o să dureze?

— Nu ştiu.

Luca plecă şi Magdalena se întinse în pat. În cameră

era un aer închis. Se ridică şi deschise fereastra. Privi afară, spre perdeaua densă pe care o făcea frunzişul pomilor. Se simţea cu adevărat obosită. Era aproape obligată să se gândească la tot ceea ce fusese înainte, nu putea lăsa unele lucruri şi lua altele de parcă ar fi ales bucăţile bune sau atrăgătoare dintr-o farfurie, aşa cum se întâmplase până acum. De aceea începea să-şi amintească de fapte foarte vechi şi, într-un anumit fel, era ca şi cum le-ar fi trăit din nou.

Cu toate acestea, unele perioade indefinite de timp pluteau în amintirea sa într-o anume senzaţie de culoare şi tensiune, se încărcau cu un fel de densitate; ca tonalitatea unei muzici în care aproape nu se regăsesc particularităţile fragmentelor. Şi persistenţa acestei senzaţii făcea de neînţeles, nesocotea chiar exactitatea brută a faptelor.

Nicola era stăpânit şi binevoitor. Avea gesturi liniştite. Câteodată era afectuos. Îşi lăsa palma pe umărul ei, apăsând-o uşor, un fel de camaraderie sensibilă. Nu era o mână care se agăţa să smulgă. Podul casei, amintirea primei zile şi mirarea aceea dureroasă care o copleşise părea că încep să se destrame. Nicola făcea drumuri lungi, nu se plângea niciodată. Îi plăcea să umble, îi plăcea chiar şi oboseala. Seara, mirosea totdeauna în bucătărie a mâncare proaspătă. Pleca dimineaţa devreme, se întorcea după-amiaza spre seară. Magdalena îşi spunea că e singură, dar o făcea fără nicio părere de rău, era un lucru pe care îl alesese. Altcineva, în locul ei, s-ar fi putut lăuda că ar fi fost în stare să trăiască, acum, din nenumăratele întâmplări vechi, din drojdia şi parfumul lor. Ca un veteran burduşit de spaimă şi noroi. Însă pentru ea nu era adevărat. Nu oboseala o împinsese, nici măcar faptul că aici se afla la adăpost.

În jurul ei nu se întâmpla nimic. Se afla între câmpie şi pădure. Era înconjurată de un mare gol, care o despărţea de tot. Aproape dorise să ajungă aici. Forţa ei de atracţie asupra celorlalţi, legând-o mai puternic, o împingea la

evadare. Se temea de această forţă ca de o infirmitate. Niciodată nu avusese nimic al ei, chiar şi puterea asta era însoţită neîncetat de nevoia de a se desprinde de ceilalţi. Fusese ca un luptător, care caută lupta tocmai pentru a câştiga libertatea de a ieşi din ea. Poate că acceptase să vină în izolarea lui Nicola fiindcă i se făcuse frică de otrava din ea.

Temându-se că se plictiseşte, Nicola îi aducea mici cadouri, cărţi, eşarfe colorate şi plăci de patefon, îi prindea în capcană pui de animale sălbatice, încerca să o înveţe să tragă cu arma, iar ea primea totul cu o încredere sinceră, deşi nu avea cu adevărat nevoie de nimic din toate acestea. De asemenea, mergeau împreună în oraş, la sfârşitul fiecărei luni, uneori mai des, cu toate că distanţa era mare; se întorceau obosiţi şi mulţumiţi. Chiar dacă fiecare se prefăcea mai mulţumit decât era, dorind, ca în felul acesta să-l bucure pe celălalt. Raporturile dintre ei erau fireşti, mai mult încă, pline de o bunăvoinţă oarecum ademenitoare, astfel încât tot ceea ce îi povestise Magdalena lui Luca, la fel ca şi ceea ce se pregătea să-i mai spună, nu era neadevărat. Cu toate acestea, întreg lanţul de fapte era încărcat cu o tensiune ascunsă, care, de abia în durata calmă a timpului, ieşea la iveală. Tot aşa cum depărtarea, iar nu excesiva apropiere de un obiect, dă valoarea exactă a volumului său.

O singură dată, Nicola a întrebat-o: „Magdalena, tu ai fost un om nesupus, acum eşti cuminte, ce s-a întâmplat cu tine? Poate că m-am înşelat...”.

I-a răspuns cu un fel de lăcomie: „Eram obligată să mă apăr, acum sunt lăsată în pace”.

Atunci când a întrebat-o, se întorceau de la oraş noaptea, într-un vechi camion militar şi nu se vedeau unul pe altul. După aceea au tăcut. Altceva nu a mai fost. Era doar o lungă călătorie, ca filele albe ale unui jurnal.

Apoi a venit seara aceea ciudată, în care el s-a dezlănţuit. Fusese ca un fel de criză, intervenită după o

lungă perioadă de cenzură şi, poate tocmai din cauza aceasta, cu atât mai puternică. Lucrul cel mai cumplit a fost însă tocmai liniştea şi ordinea lui. O dezlănţuire lucidă, cu un plan gândit cu răbdare, încât s-ar fi putut spune că totul exista în Nicola de multă vreme şi aşteptase doar momentul izbucnirii. Se aflase mereu la pândă, chiar dacă nu-şi dăduse seama de ceea ce se întâmplă cu el. De abia mai târziu începuse să-şi piardă această stăpânire. Nicola ar fi putut hăitui cu mâinile goale un vânat, adulmecându-i urmele, rămânând la pândă ore întregi, fugărindu-l, sărindu-i în spate cu nesecata bucurie a unui carnivor. Singurul fel şi cel mai perfid, în care putea fi dejucată această furie, era pasivitatea. Teama şi repulsia carnivorului faţă de cadavre, iar, cu timpul, oboseala şi neputinţa.

Magdalena se întrebă ce ar putea să-i spună lui Luca din toate acestea. Apoi descoperi că nici nu o mai interesează. Că era în stare să gândească în linişte la ceea ce a fost, ca şi cum ar fi fost vorba despre o altă persoană. Era singurul fapt care conta.

La următoarea întâlnire, Luca îi ceru să-i povestească despre inundaţie.

— Înainte ca Nicola să se fi hotărât să plece. Ştiu, nu-i prea plăcut, se scuză el. Dacă îţi vine greu...

— Ai fost de faţă atunci, în şcoală, când am vorbit.

— Îmi amintesc. Mă gândeam că, poate, totuşi, erai prea emoţionată.

— Nu eram emoţionată.

Schimbă brusc tonul. Faţa i se lumină. Vorbi cu blândeţe, în felul în care şi-ar fi adus aminte de întâmplări foarte vechi, ale căror sensuri s-au pierdut; au mai rămas doar contururile unor fapte, la fel ca figurile tăiate într-o hârtie care s-a uscat şi care, dacă ar fi apucată prea violent, s-ar sfărâma între degete.

— Am să-ţi povestesc, Luca. Noi doi avem aproape aceeaşi vârstă. Poate că, într-adevăr, atunci nu mi-am

adus aminte chiar totul.

...Când a început să plouă, ştiam că o să dureze mult. Am învăţat să cunosc lucrurile astea. Există o anume culoare a aerului. Un gri deschis, aproape albicios şi multă vreme eşti convins că nu e decât un fel de pâclă, deasupra se află cerul limpede. Dar nu se schimbă nimic. Aceeaşi culoare a aerului, acelaşi miros de pământ răscolit, de frunze, de lemn ud. Şi o mare imobilitate. Totul se petrece în acest spaţiu intermediar, limitat, iar nemişcarea asta te înnebuneşte mai mult decât orice pentru că începi să crezi că nu mai poate fi schimbat nimic. O imensă oboseală te cuprinde. Nu oboseală, indiferenţa, aşa cum trebuie să existe o indiferenţă a durerii sau a plăcerii, te ajunge lent, priveşti cum îţi paralizează întâi degetele de la picioare, apoi glezna, pulpele, rotula genunchilor şi acesta este chiar ritmul în care se înalţă apa în jurul tău.

Zona era inundabilă. În fiecare primăvară, apele râului creşteau mult. Casa a fost construită pe un fel de dâmb. De două sau de trei ori, apele s-au revărsat şi pe câmpie, niciodată însă nu au ajuns până la casă. Acum s-a întâmplat altceva. Nu ştiu exact ce. Apele râului au crescut dintr-odată brusc. Altădată vedeam numai partea dinspre câmpie acoperită, până la taluzul şoselei. Era ca un fel de lac liniştit. De cealaltă parte, înspre râu, se vedeau coroanele şi trunchiurile copacilor, din ce în ce mai jos pământul lucios, boschetele şi patul de frunze de sub pomi, iar asta îţi dădea un sentiment de siguranţă. Acum, însă, de jur-împrejurul nostru era apă. Trunchiurile copacilor se ridicau din apă, era o imagine nouă, care nu putea fi uitată, un joc tulburător al naturii şi senzaţia dispariţiei oricărui punct de sprijin. Astfel că, dintr-odată, totul păru pierdut. Cred că ăsta e motivul pentru care lui Nicola i s-a făcut frică...

— Frică? repetă atent Luca.

— Credeam că vrei să ştii de ce a plecat.

— Am înţeles din declaraţia ta de atunci că a plecat

după ajutoare.

— Da, aşa mi-a spus. Ţi-ai amintit exact. Altceva n-am spus, pentru că bănuiam că nu vă interesează. Se opri un moment şi-l privi, cu o lumină ciudată, aproape răutăcioasă, în ochi. Îmi pare bine că îmi pui mereu întrebări, Luca. Şi nici nu mă priveşte, acum, de ce o faci. Mai târziu... sfârşi ideea printr-un gest evaziv cu mâna. Să nu te bizui pe stăruinţa ta. Facem parte din aceeaşi lume... şi adolescenţa noastră e aceeaşi... să nu uiţi asta, Luca.

Apoi zâmbetul i se şterse. Reveni la tonul dinainte, puţin grav, puţin ezitant, ca şi cum ar fi trebuit din nou să se concentreze ca să-şi amintească lucruri foarte vechi.

— În magazie se afla întotdeauna o barcă. Era o barcă îngustă, cu fundul plat, pe care, altădată, el o folosise pentru pândă la păsări. Cu ea a traversat într-un alt an câmpia inundată, până la taluzul şoselei. De atunci, se obişnuise să o păstreze în magazie. La râu avea alta. Scândurile erau uscate, se căscaseră goluri între ele şi a început să o călăfătuiască. Apa ajunsese la prima treaptă. Făcea totul cu răbdare ca şi cum şi-ar fi curăţat puşca, fără niciun motiv aparent, din obişnuinţă. Dar eu ştiam că încă spera. De câteva ori, s-a ridicat şi a privit afară, pe fereastră. Barca era mică pentru doi oameni; chiar dacă n-ar fi fost vârtejurile, care se formau şi, mai ales, curentul foarte puternic al apei. Iar el îşi dădea seama. Doi oameni n-ar fi încăput decât unul în faţa celuilalt, jos, cu picioarele ghemuite sau aşezaţi pe marginea bărcii, fiecare la câte un cap. La prima izbitură, primul val ar fi răsturnat-o. Totuşi, el continua să o călăfătuiască, îndesa fâşii de pânză între scânduri şi deasupra turna smoală topită, dintr-o cutie de metal, lucrând încet. Ca să topească smoala, a încins focul puternic, şi-mi amintesc bine, mirosul de lemn ud, arzând, se amesteca în cel de smoală topită, iar în bucătărie era un aer puţin înecăcios care-mi plăcea fiindcă mă făcea să mă gândesc la lucruri tihnite şi cuminţi. Apoi, n-a mai rezistat, s-a uitat încă o

dată pe fereastră şi a spus, plecăm. Nu se poate, i-am răspuns, eu rămân. Se uita la mine şi ştiam ce se întâmplă cu el. Încă nu se hotăra şi tocmai lucrul ăsta m-a făcut să-mi dau seama că îi era cu adevărat frică. Frica pusese stăpânire pe el, ţi-am spus cum, lent, ca o paralizie care te amorţeşte încetul cu încetul şi nu mai există scăpare. Atunci mi s-a făcut milă şi i-am spus, te întorci cu ajutoare, iar el a lăsat capul în jos pentru că, orice se întâmplase până atunci, niciodată nu arătase că i-ar fi frică.

— La ce oră a plecat?

Nicola, se gândi Magdalena, urmărindu-şi ideea şi devenind brusc absentă la întrebarea celuilalt, ştia că nu are să mă mai găsească. Mă va pierde. Chiar dacă va scăpa, mai ales dacă va scăpa. Pentru că s-ar fi destrămat, puterea aceea oarbă şi neistovită, care-l lega de mine, aşa cum leagă cătuşele paznicul de deţinut. Mâna stângă a primului de mâna dreaptă a celuilalt, obligându-l să-i imite gesturile, să copieze, să se confunde aproape în el. Ca o imagine într-o oglindă, astfel că, până la urmă, nici nu se mai ştie care dintre ei este în realitate aservit. Acesta ar fi fost momentul lui de slăbiciune, de teamă, de neputinţă. Proba aceasta nu putea fi dată decât o singură dată. Chiar dacă deţinutul ar fi din nou prins, întors în celulă, puterea celuilalt s-ar spulbera. Cu toate acestea, Nicola a acceptat, s-a hotărât să plece. Pentru că i se făcuse o frică oarbă, de necontrolat. În faţa căreia ceda orice. Frica animalului de apă şi foc.

— La ce oră a plecat, repetă, cu răbdare Luca.

— Nu-mi amintesc bine.

— Dimineaţa?

— După-amiază. În timp ce lucra la barcă s-a oprit, s-a dus la bucătărie. Şi-a tăiat o felie mare de pâine, pe care a început s-o mănânce. Un timp, apa a crescut foarte puţin. Se vedea după treptele de piatră ale casei. Ploaia însă nu se oprise. Câteodată îmi obosea privirea şi nu mai

vedeam dunga aceea, subţire ca o umbră, pe care o făcea apa când atingea piatra. Câteva clipe nu mai ştiam dacă a urcat sau a scăzut. Culoarea pietrei ude ajunsese aproape aceeaşi ca a apei.

— Deci pe la douăsprezece, unu, a plecat.

— Cred că da. S-ar putea şi două.

— Altfel ar fi intrat în noapte...

— Nu s-a gândit la asta. Noaptea se orienta tot atât de bine ca şi ziua. Poate mai bine, chiar. Avea simţurile ascuţite ca ale unui animal.

— Cât făcea până în sat?

— Nu ştiu. Pe jos, tăind peste câmpie, cred în cinci-şase ore. Te interesează cu adevărat lucrurile astea?

Luca zâmbi îngăduitor.

— Oricând vrei, putem să ne oprim. Mă gândesc, însă, că şi pentru tine e tot atât de important să-ţi aminteşti exact ce s-a întâmplat.

— Am spus eu?

— Credeam că m-ai lăsat să înţeleg...

— Te-ai înşelat.

Magdalena făcu o mică pauză, apoi continuă, din nou foarte liniştită.

— Poate că, ajutat de curent, ar fi ajuns mai repede.

— Asta mi-am spus şi eu. Ar fi fost greu să reziste atât.

— Nu ştiu.

— Ce şi-a luat când a plecat?

— Puşca, o sticlă de ţuică. Şi câinele.

— Altceva?

— Bani.

— Bani?

...Nicola se întorcea dimineaţa. Dimineţi târzii de toamnă, încărcate, greoaie. Ziua e continuarea albă, la fel de pustie, a nopţii. În josul râului se află o zonă de mlaştini. Nicola se ducea acolo, la pasajul păsărilor şi rămânea toată noaptea. Dimineaţa, când venea, mantaua de ploaie era udă. O manta cauciucată, lungă, de un gri devenit cenuşiu sub apă. O manta din timpul războiului.

Nicola povestea. Toate lucrurile au fost adunate după plecarea lor, atunci când s-au retras, în două grămezi uriaşe, în mijlocul cazărmii; acolo se găseau aparate de ras şi tacuri de biliard şi mănuşi de box şi motociclete, totul fusese adunat în două mormane uriaşe în mijlocul careului; eu am luat o manta, *totdeauna mi-am dorit ceva care să mă acopere bine, să se scurgă apa pe mine aşa cum se prelinge pe acoperişurile de olană ale caselor, fiindcă eu pot aştepta oricât.* Dimineţi târzii de toamnă, cu un abur gros ca o halucinaţie, ridicându-se dinspre râu şi, imediat, bucătăria se umplea de mirosul înecăcios al lemnelor ude...

— Ce-i trebuiau lui bani, întrebă încă o dată Luca.

— Nu ştiu.

— Ai spus că a plecat, după ajutoare.

— Da.

— Nu era sigur că o să se mai întoarcă?

Apoi Luca înţelese că întrebarea nu ducea nicăieri şi se întrerupse.

— Altceva şi-a mai luat?

— Mantaua de ploaie, zâmbi cald Magdalena.

— S-a întors?

Întrebarea fusese pusă cu multă înţelegere, direct, ca şi cum ar fi fost urmarea firească a tot ceea ce discutaseră până atunci. Astfel că Magdalena nici nu-şi dădu seama în prima clipă cât e de uimită.

— Nu înţeleg.

— Nu, nu e nimic. M-am gândit, la un moment dat, că s-ar fi putut întoarce. Poate că nu-şi luase tot ceea ce avea nevoie, uitase vreun lucru pe care-l considera important...

Pe măsură ce Luca înainta cu întrebările, Magdalena devenea tot mai lucidă, încerca senzaţia ciudată că se priveşte pe ea însăşi de la distanţă; alături de ea se mai afla cineva care urmărea totul cu detaşare, o curiozitate lipsită de patimă...

— ...Poate i s-a părut că se grăbise, continuă el, apa era în scădere... ori i s-a făcut teamă, nu avea aproape

niciun punct de reper... poate i-a părut rău că plecase singur... Bineînţeles, după aceea, a plecat din nou.

— Nu, nu s-a întors, repetă cu duritate Magdalena.

— Era o idee stupidă care-mi trecuse prin cap.

Făcu o mică pauză, apoi adăugă, ca şi cum ar fi vorbit pentru sine.

— Era un tip încăpăţânat. Aşa am înţeles.

Se opri din nou şi aşteptă, dar Magdalena nu spuse nimic şi atunci tot el continuă.

— De altfel, nici n-ar fi putut să se întoarcă. Adică ar fi fost foarte greu. De abia acum îmi dau seama. Curentul era puternic şi-l ducea. Da, ai dreptate, bineînţeles, nu era posibil să se întoarcă.

— În câmpie curentul nu era puternic. Totuşi nu s-a mai întors.

Încetaseră discuţia. Amândoi înţeleseseră că, deocamdată, nu mai au ce vorbi despre Nicola.

Rămăseseră singuri. Se simţeau obosiţi. Teribil de obosiţi. Erau şi surprinşi. Până atunci nu rămăseseră niciodată singuri.

S-au dus la un restaurant unde se mânca foarte bine. Le era foame şi aşteptau nerăbdători să fie serviţi. După un vechi obicei, redescoperit. Înainte de a li se lua comanda, erau prezentate pe un platou mare argintat bucăţi de carne crudă, ficat, creier, fire lungi de măduvă şi, printre toate, amestecate, frunze mari verzi şi snopuri de ierburi aromate. Restaurantul era amenajat într-o veche brutărie. Fusese păstrat cuptorul de pâine. O uşă de serviciu, care rămânea tot timpul deschisă, dădea într-o curte mică din care se vedea o perdea groasă de viţă-de-vie, coborând de pe coama unui zid.

— Îmi place mult carnea friptă, spuse Luca, friptă până prinde deasupra o crustă. Odată am fript carne pe o reţea de sârmă subţire încălzită la roşu.

— Ah, aş fi preferat să mâncăm pâine proaspătă cu brânză, izbucni Magdalena.

Totuşi, într-un fel, îi părea bine de pauza asta, de oboseală, de faptul că totul se concentrează în foamea din ei. Întinse mâna, luă paharul şi-l răsturnă cu gura în jos, plimbându-şi podul palmei deasupra lui. Luca îi privi mâna. Observă liniile lungi, subţiri, ale degetelor. O clipă îşi imagină mâna aceea frământând o pastă, un aluat. Ceva care să nu adere la piele, rămânând numai mişcarea nervoasă. Ca o neîncetată luare în posesie. Apoi văzură chelnerul venind la o altă masă cu un platou de prezentare. Amândoi priviră hămesiţi şi, observând că nimic nu fusese schimbat, izbucniră în râs.

În sfârşit, li se aduse comanda. Totul era gustos şi frumos prezentat. În mijlocul mesei, fu pusă o farfurie ovală pe care fuseseră aranjate şiruri alternative de roşii, ardei gras, castraveţi, un desen geometric aproape perfect, decorat cu felii subţiri de ceapă şi măsline verzi. Mâncară cu poftă, privirile întâlnindu-li-se de câteva ori într-un fel de complicitate înţelegătoare. Erau doi prieteni vechi, un bărbat şi o femeie care s-au întâlnit după multă vreme, se cunosc bine şi nu au nevoie să-şi vorbească mereu. Dincolo de înţelegerea din aceste clipe nu se ascundea nimic. Un răgaz pe care şi-l acordaseră amândoi şi de care înţelegeau să profite cât mai mult.

După ce terminară, chelnerul îi convinse să comande o specialitate a restaurantului, clătite cu rom. La început refuzaseră, dar chelnerul insistă, adresându-i-se fiecăruia în parte, părând că e vorba de o surpriză pe care i-o pregăteşte partenerului. Aduse clătitele pe o tavă de metal alb, turnă deasupra alcoolul şi apoi dădu foc. Făcu totul cu gesturi largi, fără grabă şi, când aprinse chibritul, rămase un timp cu el în aer ca şi cum ar fi vrut să le aţâţe curiozitatea. Peste clătite se înălţă o flacără gălbuie săracă. Privi satisfăcut la fiecare dintre ei. După ce chelnerul plecă, se simţiră uşuraţi.

Totuşi, ceva din atmosfera de cordialitate şi bunăvoinţă de până atunci se risipise. Fuseseră trataţi ca o pereche şi lucrul acesta îi neliniştise. O simpatie confuză, uşor

apăsătoare.

— Am văzut odată, la circ, un tip scoţând flăcări pe gură, spuse Luca. De obicei e invers, adică înghite flăcări. Era după război şi i se spunea aruncătorul de flăcări. Nu am aplaudat. Eram destul de tânăr şi suspectam orice.

Magdalena zâmbi cu înţelegere.

— N-ai fost niciodată naiv. Ştii cum se spune, încântător de naiv.

— La şcoală, când ştiam răspunsul la o întrebare, chiar fiind foarte sigur de el, încă mai aşteptam. Cred că asta ai vrut să spui, nu?

— Aproape.

— Poate te-ai gândit la ceva mult mai rău, insistă el. Acum îţi pare rău.

Magdalena râse, înveselită.

— Aşa e bine, spuse Luca. Am putea să bem ceva tare la urmă.

— Nu.

— Pot să te întreb ceva?

— Ascult.

— Ai fost un copil sărac?

— Am fost foarte îngrijit crescut. În timp ce vorbea începu să se joace cu un inel de lemn, suportul şervetului, rostogolindu-l cu podul palmei. Eram pedepsit numai pentru violenţe. Nu am fost bătut; numai pedepsit. Asta îmi dădea uneori sentimentul că mi se ascunde ceva. Făcu o pauză aproape imperceptibilă. Poate nu înţelegi...

— Încerc să înţeleg. Mai târziu a trebuit să te întăreşti.

— Judeci prea repede. Luca lăsă inelul să cadă pe masă.

— Nu e nevoie să te aperi, râse încet Magdalena. Întinse mâna fără grabă şi reluă ea mişcarea lentă uniformă. A fost aproape la fel ca lipsa ta de înţelegere pentru omul care scoate flăcări.

— Nu are nicio legătură. Câteodată trebuie să fac un efort să te urmăresc.

— A fost bună masa. Hai să mergem.

Luca făcu semn chelnerului, ceru nota şi plăti. Chelnerul se înclină ceremonios, dar gestul păru uşor desuet într-o cameră din care se vedea, prin uşa deschisă, o curte dosnică şi un zid vechi îmbrăcat în viţă-de-vie sălbatică.

Ieşiră în stradă strecurându-se printre mesele foarte apropiate. La trecerea lor, unele capete se întoarseră. Magdalena îşi spuse că asta s-ar putea întâmpla cu oricine. Totuşi, o senzaţie vagă, umilitoare, de bucurie sau plăcere furată, ca şi cum i s-ar fi pus pe faţă un fard gros, străin, o năpădi. Un bărbat lăsat pe speteaza scaunului se juca distrat cu firimiturile de pâine. Pe o masă, într-un pahar, era o garoafă roşie. Magdalena fu mulţumită să iasă afară, la aer. Era o seară caldă de vară, cu mirosuri grele de plante, de pietre încinse. Percepţia era cu atât mai sigură cu cât schimbase brusc atmosfera aceea înăbuşitoare dinăuntru. Pentru o clipă, încercă o bucurie plină, trupească, de parcă şi-ar fi aruncat toate hainele de pe ea şi căldura parfumată a nopţii s-ar fi aşezat direct pe piele.

— Mergem? îl auzi pe Luca şi, de abia atunci, îşi dădu seama că rămăsese pe loc. Poate că făcuse şi alte gesturi, îşi lăsase capul pe spate sau îşi lipise palmele de coapse ca să accentueze senzaţia aceea de dezgolire totală. Luca era la doi paşi de ea şi o aştepta.

— Îmi pare rău, se trezi spunând, aproape fără voia ei. Şi din nou se simţi cuprinsă de starea umilitoare pe care o încercase mai înainte, însă acum era şi mai apăsătoare pentru că un singur om o privise. Şi în ea începu să încolţească un sentiment ciudat de duşmănie şi frică.

Merseră în tăcere până la locul unde o aşteptase dimineaţa, cu câteva zile mai înainte. Acolo se despărţiră.

Magdalena intră în casă. Se aşeză pe marginea patului şi rămase câtva timp fără să facă nicio mişcare. Părea amorţită. O amorţeală lungă, nesfârşită.

Apoi se ridică şi, cu mişcări precise, fără nicio ezitare, scoase valiza, începând să-şi arunce lucrurile în ea. O

parte din lucruri erau înăuntru, valiza nu fusese complet desfăcută. Puse pe masă nişte bani şi alături un bilet. După aceea ieşi din casă pornind-o spre gară.

Înainte de miezul nopţii exista o cursă locală.

Se urcă în tren. Găsi un compartiment gol. Se întinse pe banchetă, sprijinindu-şi capul de braţe. La prima staţie se urcă un bătrân şi ea ieşi pe culoar rămânând în dreptul unei ferestre deschise. Nu fugea, pleca. Noaptea era foarte luminoasă. Peste două ore coborî într-o gară mare. Găsi o cişmea. Muie batista în apă şi-şi dădu cu ea pe faţă. Apa mirosea a funingine şi cocs. Se aşeză pe o bancă.

Ai vrut să evadezi, aşa îi spuseseră când fusese găsită, seara, în parcul oraşului.

De unde să evadez, întrebase ea uimită

Căută în geantă o monedă potrivită, se sculă de pe bancă şi scoase dintr-un automat un tub de mentă. Desfăcu tubul luând o pastilă. Apoi îşi luă valiza şi se întoarse la peron. Când sosi trenul, se urcă în el. Era trează, tot timpul rămăsese trează, ca şi cum ar fi băut o cafea foarte tare, îi tremurau numai puţin braţele. Fu îndărăt în oraş la şase dimineaţa. Intră în casă. Se dezbrăcă şi intră sub duşul cu apă rece, dar corpul ei părea mai departe indiferent la orice senzaţie. Rupse biletul pe care-l lăsase.

Se îmbrăcă şi plecă la spital.

Magdalena îl căută pe Eli toată dimineaţa la telefon. De câteva ori sună ocupat, o dată nu răspunse nimeni. Ieşi din capul culoarului aruncându-şi o privire prin curte, în speranţa că tocmai atunci va trece, dar nu se întâmplă nimic.

Se sculase obosită şi cu o stare de nemulţumire pe care în primele momente nu şi-o explica. Era ca după un somn greu, chinuitor, încărcat de coşmaruri, însă îi era imposibil să-şi amintească chiar şi numai o frântură de vis şi neputinţa asta sporea starea de nelinişte ca şi cum ar fi

fost vorba de un semnal prevestitor a cărui semnificaţie n-o putea prinde. O parolă uitată. În cameră era foarte cald. Se sculă ca să deschidă fereastra. Se aşeză pe marginea patului, îşi trecu mâinile prin păr, răsfirându-l. Părul mirosea a fum.

Apoi se gândi la Luca. De două zile nu o căutase.

Îşi aduse aminte de ultima seară, drumul de întoarcere, tăcut, încărcat, ca un fel de nevoie de pedeapsă pe care şi-o impunea fiecare, fără să ştie precis de ce e vinovat.

Trecerea printre mese, privirile agăţate de ei. Două mâini subţiri, cu smocuri de păr roşcat, desfăcute pe o masă, pregătite parcă pentru un joc. Flacăra galbenă şi tristă deasupra clătitelor. Chelnerul, încremenit, cu chibritul aprins în mână, braţele depărtate mult de corp. Şi frazele, cuvintele înşelătoare, aruncate între ei ca nişte punţi nesigure. Imaginile i se reordonau firesc şi precis în toate amănuntele şi înţelese că de acolo se urca starea aceea de epuizare şi de uşoară spaimă. Fiindcă tot ceea ce urmase – noaptea aceea bizară, ca o fugă într-un cerc închis – dispăruse. Nici nu existase o astfel de noapte.

Dorea să stea de vorbă cu Eli. Trebuia să-l vadă, să audă de la el că nu s-a schimbat nimic. Totul era la fel ca înainte. Stând de vorbă câteva minute cu Eli, trebuia să se simtă mai bine, indiferent despre ce ar fi discutat. Până atunci îl privise cu o anumită îngăduinţă, ca şi cum, oferindu-i prilejul să facă ceva pentru ea, îi satisfăcea lui o anumită slăbiciune. Iar acum, descoperea dintr-odată, mirată că ea era cea care avea cu adevărat nevoie de Eli. Descoperirea aceasta o făcu să surâdă, cu un fel de tandreţe: o prietenie de care de abia atunci lua cunoştinţă.

Dar Eli nu era de găsit. Magdalena îşi aduse aminte că nu-l văzuse de câteva zile. Mai exact din după-amiaza când îl cunoscuse pe Luca. Iar această absenţă, care, altădată, ar fi părut firească, asociată acum cu prezenţa lui Luca o surprinse. Astfel că, pentru a doua oară în cursul aceleiaşi dimineţi, se simţi străbătută de o undă de

nelinişte. De data asta era însă mult mai rău. Starea ei nu izvora din amintirile filtrate printr-o noapte tulbure. O descoperea cu luciditate şi era accentuată de dezamăgirea ce urmase momentului acela de elan, de căldură risipită, sugerând, într-un chip foarte curios, o trădare care ar putea veni.

În acelaşi timp, se instaură în ea convingerea că Eli evită să o întâlnească.

După sfârşitul programului, ieşi în curte şi porni fără nicio ţintă pe aleile parcului. Nu îi era foame, n-avea niciun motiv să se grăbească. Nu voia să se ducă acasă·. Mai înainte îi trecuse prin cap să-l caute pe Eli la birou, în intenţia nesigură de a-şi risipi îndoielile. Apoi se întrebase ce ar putea să-i spună şi totul părea să dobândească aerul unei confruntări ridicole. Renunţase.

Frunzele copacilor începuseră să se acopere de un praf albicios. Dacă ar bate vântul s-ar auzi un sunet metalic. Un vânt fierbinte şi cald. Când bate vântul fierbinte şi cald, oamenii se întind pe pământ şi aşteaptă. Porii pielii se îmbibă ca un burete, carnea devine fragilă ca şi cum s-ar încărca de ameninţarea unei dureri. Un infirmier împingea un scaun cu rotile. Când trecu, pe lângă el, simţi un miros puternic de usturoi şi săpun. Nu plouase de multă vreme. Observă pe drum o urmă de lichid. Din bucătărie fuseseră încărcate marmite cu resturi de mâncare într-o căruţă. Pe urma căruţei rămăsese lichidul vărsat care acum se sleia sub dogoarea soarelui. Câteodată ajungea până la ea izul acela de mizerie şi descompunere.

Ieşi din drum trecând prin nişte boschete. Pământul era uscat şi bolovănos, acoperit din loc în loc de frunze, hârtii şi excremente.

Mersul acesta fără ţintă, în parcul spitalului, care, altădată, o înviora, acum devenea din ce în ce mai greoi. Se simţea pândită, apăsată de miasme înăbuşitoare ca şi cum în jurul ei s-ar fi deschis nenumărate guri de canal, s-ar fi ridicat mormane de viscere în putrefacţie. Şi atunci

îşi aduse aminte de apa răcoroasă a râului. De nisipul alb, pe care stăteau risipite fructele negre uscate de arin, de liniştea apei şi o imensă milă o cuprinse. Nu milă, un fel de duioşie stranie, pentru ceva definitiv dispărut din ea.

Ajunse, fără să-şi fi dat seama, în faţa pavilionului, la care începuseră lucrările de renovare. În jurul lui, nu erau schele, paravane proiectoare, geamurile nu erau stropite, niciun semn nu lăsa să se întrevadă că înăuntru s-ar lucra. Uşile pavilionului erau închise. Aşteptă câteva clipe, nu se vedea nimic în jurul clădirii, forfota aceea obişnuită dintr-un şantier nu exista. Nu intra şi nu ieşea nimeni. Poate este ora de pauză. Stau risipiţi, ascunşi sub boschete, dormind cu feţele în sus, ori s-au culcat înăuntru, la răcoarea zidurilor, întinşi pe ziare şi saci de hârtie.

Făcu câţiva paşi şi nimic nu se schimbă. Aceeaşi tăcere uscată, nefirească o întâmpină. De parcă s-ar fi aflat în faţa unei case, brusc părăsită, din care toţi au fugit. Se simţi cuprinsă de o senzaţie ciudată, care îngroşa neliniştea de până atunci. Se întâmplase ceva fără ştirea ei, poate că lucrarea fusese oprită. Iar gândul acesta fu ca un spasm dureros, o surprinse şi o făcu să tresară. Era o lovitură neprevăzută, anulând totul. Un fel de pariu pe cale de a-l pierde.

Trebuia să intre. Un singur om dacă ar fi întâlnit, un zidar, aşezând o cărămidă, o femeie, adunând molozul, un ucenic, cărând o găleată de apă, ar fi fost de ajuns. Fiecare pas făcea să crească miza şi tensiunea pariului.

Urcă scările largi de piatră. Scările erau mărginite de două balustrade, la capătul de jos cu câte o sferă de piatră. Era cea mai frumoasă dintre clădirile încorporate spitalului. Lui Eli îi fusese destul de greu să o obţină.

Uşa nu era încuiată. Magdalena o împinse şi se opri în prag. Un miros amestecat de duşumele vechi, mortar şi insecte uscate o întâmpină. Marele hol de la intrare, fragmentat înainte, acum îşi recăpătase dimensiunile. Zidurile nu fuseseră dărâmate complet, în partea de jos

mai erau un strat sau două de cărămizi subţiri, suprapuse pe latura îngustă. Dacă n-ar fi fost mortarul acela uscat s-ar fi putut crede tot atât de bine că de abia acum se ridică zidurile.

Magdalena cercetă totul. O anumită răbdare puse încet stăpânire pe ea. Începea vag să se elibereze de îndoielile ei. Se aplecă, apucă o bucată de mortar pietrificat şi-l cântări. Apoi îl aruncă în sus aşa cum ar fi aruncat o minge lăsându-l să cadă. Bucata de mortar se izbi de podea. Zgomotul rămase în aer. Ea tresări şi aşteptă. Dar nu se întâmplă nimic.

Porni mai departe, trecând peste rămăşiţele zidurilor. Era îmbrăcată cu o fustă strâmtă, trebuia să o ridice puţin pentru ca să facă pasul mare. Mişcarea părea dizgraţioasă, îşi apăsă cu putere palmele pe coapse. Ieşi din hol pe una din uşile laterale şi intră într-un culoar. Apăsă pe clanţa primei uşi. Un miros fetid o izbi. Trânti uşa la loc şi, la capătul celălalt al culoarului, se trezi într-o încăpere foarte mare, luminoasă, cu ferestrele dând spre parc. Paturile şi noptierele albe de metal fuseseră scoase, iar acum era doar o încăpere goală care aştepta să fie curăţată. Nu era nevoie decât ca totul să fie spălat, dezinfectat, aerisit.

Se apropie de fereastră. Privi afară. Soarele se afla de cealaltă parte a clădirii şi, în faţa ei, totul rămăsese în umbră. O bancă de lemn era răsturnată. Casa avusese altădată o peluză de iarbă şi alei intersectate în spaţii simetrice. Mai târziu, în locul peluzei, fuseseră plantate, într-o dezordine delicată, flori. Printre flori se amestecau desigur globuri roşii şi aurii de sticlă subţire, care prindeau lumina soarelui şi o difuzau indecis. În globuri se reflectau feţe lunguieţe de copii şi femei, deformate, cu urechile atârnând ca două pungi de piele încreţite. Băncile erau înguste albe. Pe peluză se afla un scaun de rafie. De ce are Eli nevoie de pavilionul ăsta? Lui Eli nu-i plăceau lucrurile dezintegrate, prăbuşite. Stătea în spatele ferestrei şi privea. Eli era medic, aproape se

uitase lucrul acesta. Pentru el nu însemna aproape nimic. Eli are nevoie de un building despre care foarte puţini ştiu că-i *aparţine;* el este stăpânul. Îşi alege o încăpere retrasă, neînsemnată, se furişează pe uşa de serviciu şi rămas singur, zâmbeşte.

Plecă de la fereastră, ieşi din încăpere, străbătu repede culoarul şi reveni în hol. Îl traversă şi împinse o uşă în faţa celei pe care ieşise. Cele două laturi ale casei nu erau simetric dispuse faţă de hol, în partea unde se afla acum fusese adăugat, în prelungire, un corp nou. Magdalena se trezi pe un coridor lung care primea lumină, la unul din capete, printr-o fereastră. Din coridor se desfăceau mai multe uşi, la dreapta şi la stânga. Uşile erau date de perete. Camerele fuseseră golite. Poate că înainte fuseseră rezervate. Mai mult de trei paturi, foarte înghesuite, nu ar fi încăput. Înainte de a fi rezerve, la ce fuseseră folosite? Pavilionul model al lui Eli a fost altădată casă de toleranţă. Ideea aceasta o înveseli. Paturi mari, uneori cu un fel de baldachin caraghios atârnând deasupra, dulapul şi bideul. Bideul era din tablă şi putea fi mutat de colo până colo, câteodată exista şi un tablou deasupra, la capătul patului, înfăţişând femei voluptoase.

Amintirea unor voci stăruitoare, stridente, ascuţite ca ţipetele unor mici animale o fulgeră. Fetele râdeau şi se hârjoneau. *Ar trebui să ne spui o poveste cu dame, Maria Magdalena, tu poţi să inventezi orice. Nu e nevoie, o să aflaţi singure.* O furie rece, distrugătoare o cuprinsese; şi o nesfârşită scârbă. Trupul îi ardea, exalau din el mirosuri insuportabile. Se dusese la spălător, îşi dăduse cămaşa jos şi se frecase pe corp cu palmele, cu pumnii, cu unghiile până când pieptul şi coapsele i se brăzdaseră de urme subţiri roşii. Totuşi, o dată, văzuse ceva; un colţ din sofa şi un scaun cu spetează înaltă, o bucată din sofa, acoperită cu o cuvertură verde, atât cât putea cuprinde cu privirea, în deschiderea uşii. Poate însă că atunci nu mai era nimic. Bărbaţii şi femeile se strângeau osteniţi sub garduri lungi şi în gangurile întunecoase de lângă

piaţa veche, dinlăuntrul cărora ziua se scurgea miros de carne friptă seu şi cărbuni stropiţi cu gaz.

Magdalena traversă coridorul de la un capăt la celălalt, oprindu-se în faţa fiecărei camere. Într-una din ele era o chiuvetă mică de porţelan cu o oglindă deasupra. Magdalena intră. Se duse la chiuvetă, se aplecă, deschise robinetul şi întinse palmele. Îşi dădu cu apă pe faţă, după aceea îşi trecu mâinile umede pe gât şi pe ceafă. Apa era caldă şi avea un gust de metal. Ridică ochii şi privi în oglindă. Acolo era o femeie de patruzeci şi cinci de ani, indiferentă la ceea ce vedea. Se gândi la Albertina. Albertina se pregătea să moară. Nu era bolnavă, se retrăsese doar şi aştepta. Şi Ana avea să se prăbuşească. Nu se ştie cum. Singura care a putut să scape a fost Marta. Marta reuşise atunci să fugă, să alerge cu toţi pe urmele ei. Chiar şi atunci când crezuse că au prins-o – nu aveau decât să întindă mâinile şi să o apuce, strânseseră cercul în jurul ei şi urlau beţi de plăcere în spasmele unei ciudate coride în care animalul fusese înlocuit de om – Marta reuşise totuşi să scape.

Luă apă în palme şi îşi ridică mâinile spre faţă, fără să aplece capul. Totul e să-ţi păstrezi convingerea că o să scapi. O convingere disperată nebună, un fel de furie a supravieţuirii. Ca un om peste care s-a prăbuşit un munte, s-a surpat o galerie şi e nevoie de o dorinţă sălbatică, nebună de a se mişca. Acum era foarte aproape, se simţea aerul proaspăt de afară şi vocile. Chiar dacă nu acum, mai târziu avea să iasă. Apa i se scurse pe faţă. Îşi trecu limba peste buze. Cursese mult şi era mult mai răcoroasă. Îşi ridică încă o dată, de două ori, palmele pline cu apă, bluza i se udă şi se lipi de piele. Era din ce în ce mai bine.

„Crezi că ai să te descurci, nu ţi-e teamă?” o întrebase. Încăperea în care se aflau era mică, stăteau la o masă goală, amândoi de aceeaşi parte a mesei. Bărbatul o privea cu atenţie, era foarte frig, peste tot era foarte frig.

„De ce? Pentru că nu sunt bărbat!”

„Cum ai spus că te cheamă?”

„Maria Magdalena.”

„Cam ciudat nume. Noroc.”

Un fior de prospeţime îi străbătu corpul. Continuă să-şi arunce apă pe faţă, pe gât, cu un fel de frenezie, de bucurie copilărească, simţind că o neaşteptată seninătate o invadează. Trupul părea că se curăţă de sudoare, de căldura umedă a hainelor.

Ieşi din cameră, porni pe coridor cu paşi repezi, traversând aproape în fugă holul. Deschise uşa de la intrare şi se opri în prag, trăgând cu putere în piept aerul cald, ca şi cum ar fi vrut să se scuture de praful dinăuntru, de mirosul de gândaci morţi.

La capătul scărilor, jos, era Eli.

Magdalena coborî încet, punând cu grijă un picior în faţa celuilalt. Se opri pe ultima treaptă. Eli o aştepta.

— Ce-i cu tine aici?

Magdalena se opri şi-l privi. Zâmbi senină.

— Nimic, Eli. Mai devreme am întrebat de tine.

— Ştiu. Căutai ceva?

— Am făcut un pariu prostesc.

— Şi? L-ai câştigat?

Ridică din umeri neputincioasă.

— Un pariu prostesc nici nu se pierde nici nu se câştigă.

Apoi făcu un lucru total neaşteptat. Pentru că nu-şi dădu seama ce o împinsese să-l facă. Sări de pe ultima treaptă şi îl îmbrăţişă. Îşi puse capul pe umărul lui, aproape îi atingea cu tâmpla obrazul. Era ca un fel de împăcare pe care ar fi oferit-o; dar o şi aştepta.

Atunci, demult, în parcul oraşului, o îmbrăţişase soldatul. Îşi lăsase capul pe umărul lui, ca să inducă în eroare patrula, strângându-l cu putere. Fusese tot ca o împăcare. Atâta numai că atunci nu era vorba de ea. Înţelegerea şi mila erau pentru celălalt.

Rămase aşa câtva timp, după aceea Eli o îndepărtă cu blândeţe.

— Păcat că s-a distrus grădina, spuse, privind la hăţişurile din jurul clădirii. Asta s-a întâmplat la început, când au dat jos gardul şi au făcut drumul de acces. Deşi cred că mult timp înainte începuse să cadă în paragină.

Ieşiră împreună din aleea principală, făcând câţiva paşi în tăcere.

— Unde mergem, Eli?

— Ne plimbăm.

Ajunseră în zona din spate a spitalului, aproape de casa lui Matei. Multe bălării erau uscate, în unele locuri fuseseră aruncate cutii de conserve goale. Cărarea începea să fie năpădită de frunze de pălămidă şi snopuri mici de iarbă ţepoasă. Când venise prima dată, totul era verde avea un aer sălbatic, pur, ca într-o margine de pădure. Trecuse mai mult de jumătate de an de atunci. Dacă Matei lipsea mult, locul avea să se transforme într-un maidan, nici măcar gunoaie adevărate, nişte plăgi vechi ca şi cojile uscate, mereu reînnoite, de pe o piele bolnavă. Casa se va dărăpăna cu încetul, se va crăpa, se va sparge, prin găuri vor ieşi cobaii. Îşi vor face drum nehotărâţi, speriaţi, la început doar câţiva, apoi, într-o noapte, toţi odată, împroşcându-se în toate direcţiile ca seminţele uscate, albe ale unui fruct secat. Deasupra lor, păsări de noapte tăcute vor privi o clipă, uluite, risipa, înainte de a se dezlănţui.

— Matei, spuse Eli, nu va mai veni.

— De ce? tresări neliniştită Magdalena.

— Probabil se va vindeca. Se va întoarce de unde a plecat. Casa o s-o dărâmăm. Aici vom face o sală de gimnastică, cabinete de masaj, poate o piscină...

— Matei a avut vreodată altă casă? surâse Magdalena.

— Sau poate vom face intrarea principală pe aici – continuă Eli. Este mai aproape de şoseaua naţională, drumul ocoleşte oraşul şi dacă se va asfalta va fi probabil cea mai bună cale de acces. O autostradă cu conifere pe mijloc, suplă, septică.

— Primăvara este foarte frumos aici. O linişte verde,

dacă înţelegi ce vreau să spun.

— Există şi posibilitatea de a face o pistă pentru elicoptere. Bineînţeles, mai târziu. Totul este să obţii supremaţia într-un singur domeniu. O singură specialitate. Bolile tubului digestiv sau, mai puţin, esofagul. Şi mai puţin, nasul, urechea, urechea dreaptă, de ce nu. Pentru asta nu trebuie decât doi specialişti. Ori unul. Imposibil să nu-i găseşti. O comandă program. Din o sută, două sute, două mii...

— Eli!

— Ştiu, ai mai auzit toate astea.

— Eli, vorbi liniştită Magdalena, mai târziu vei spune şi despre mine la fel ca despre Matei.

— Nu înţeleg...

— Înţelegi foarte bine. Vei putea spune că m-am refăcut. Am fost recuperată, un caz puţin mai dificil, dar rezolvat. Şi am plecat îndărăt, în vechiul loc. Acolo unde trebuie să fiu. Există ceva de care tu ai început să te temi... dar se întrerupse aproape speriată. Vorbise mult mai mult decât ar fi dorit.

Eli o privi lung. O privire mirată, totuşi Magdalena simţi mai curând nesiguranţa din ea. O cuprinse pentru o clipă o mare duioşie faţă de el, ca şi cum ar fi fost pe punctul de a-i face o nedreptate. Nu pot, gândi Magdalena, să-i pretind lui să reziste mai bine decât mine. Prezenţa lui Luca aici l-a speriat. Nu, nu l-a speriat, e un reflex de apărare de care nici nu-şi mai dă seama. Vrea să mă liniştească, să mă convingă că nu s-a schimbat nimic. În realitate, fără să-şi dea seama, vrea să se convingă pe el. Eu sunt ca un om care a fost închis mult timp într-o cameră. După ce iese, observă, fără voia lui, gesturile stângace ale celorlalţi. E un fel de martor artificial, o măsură rigidă a inocenţei.

În timp ce îşi urmărea gândurile, se destinse. Eli o cuprinse pe după umeri şi o trase spre el. Iar ea se lăsă mângâiată cu liniştea şi blândeţea cu care s-ar fi dăruit unui bărbat nesigur de el. Un fel de voluptate ciudată în

care se amestecau şi putere dar şi umilinţă.

Magdalena se desprinsese din îmbrăţişare şi el nu făcu nimic să o reţină.

— Aş vrea să reluăm ultima discuţie, spuse Luca. Începând dintr-un anume moment; e un lucru pe care nu l-am înţeles prea bine. Sau poate nici n-am vorbit prea mult despre el.

Se opri, privind în sus ca şi cum ar fi vrut să-şi limpezească ideile. Apoi spuse:

— Aţi stat în casă ultimele patru zile de când a început ploaia. Numai voi doi...

— Şi jumătate din cea de a cincea.

— Ploaia începuse noaptea. Trebuie să fie greu de suportat. Patru zile şi patru nopţi. Cinci zile. Chiar şi numai zgomotul.

— Cu el te obişnuieşti. La un moment dat se întâmplă însă ceva. Se întrerupe starea asta de letargie, nu ştiu din ce cauză şi auzi ploaia. Apoi cazi din nou în liniştea aceea curioasă.

— În tot timpul ăsta ce-aţi făcut? întrebă precis Luca.

El stătea pe scaun, locul care acum îi aparţinea, iar Magdalena pe pat, cu picioarele întinse şi spatele sprijinit de barele de metal. Masa era goală, spălată, scândura avea o culoare alb gălbuie.

Magdalena nu răspunse imediat. Ferestrele erau închise, storurile trase. Reluaseră discuţia atent, concentraţi. Nu trebuiau să mai rămână singuri. Se simţea un iz vag de tutun, dar nimeni nu fumase, poate din părul unuia din ei.

— Nu ne-am certat. Asta ai vrut să ştii, nu? Făcu o mică pauză, apoi continuă. N-am avut nicio discuţie. Nu ne-am lovit, nu ne-am pândit unul pe altul. Te întrebai dacă aşteptarea asta nu ne-a înnebunit. Ne-a încărcat nervii încet aşa cum se umple o groapă cu nisipul spulberat de vânt, cu praful invizibil al aerului. Dacă în timpul ăsta nu ne-am amintit de lucruri vechi, pe care le credeam uitate,

scoţându-le încetul cu încetul la iveală, făcându-ne să ne pândim, să ni le aruncăm cu abilitate, în felul unor luptători iscusiţi care s-ar folosi doar de nişte plase învârtite deasupra capului ori ascunse la spate cu gesturi aţâţătoare, cuvinte murmurate doar pe jumătate, amintiri rele îngropate. Aşa se spune că se întâmplă cu oamenii închişi de vii. La început se cruţă, apoi se atacă, un timp se înving pe ei înşişi, se stăpânesc.

În timp ce vorbea, se îndreptase, ţinându-şi capul sus. Se sprijinea în palme de marginile patului, cu umerii puţin traşi înapoi. Ca şi cum ar fi avut nevoie de aer.

— Asta e ceea ce doreai să afli? Nu, nu s-a întâmplat nimic. Eram obişnuiţi să stăm unul lângă altul, singuri, de foarte mult timp, fără să ne facem nimic. Ne vorbeam, dar nu ne făceam nimic. Înţelegi?...

— Da.

Magdalena schiţă o mişcare, pregătindu-se să se dea jos. El stătea acum cu coatele pe masă, ţinându-şi capul sprijinit în mâini. Cu palmele îşi acoperea ochii şi părea să nu fi observat nimic. Într-un târziu, vorbi, căutând cu greutate cuvintele.

— De cât timp eraţi aşa?

— Nu ştiu.

— O lună, două...?

— Un an, doi – Magdalena ridică neputincioasă din umeri – nu ştiu. Crezi că e un moment precis?

— Da, înţeleg.

Totuşi e nevoie de un capăt. Poate că noaptea în care Nicola îl silise pe străin să vadă şi să asculte, fusese începutul. Până atunci existase doar o aşteptare. Însă Nicola avusese multă răbdare, nu se trădase, iar uneori neliniştea ei se risipea. Câteodată amintirea gustului înecăcios de praf uscat, a mirosului de lemn încins, insecte, piei vechi de animale, din pod, se ridicau din adâncul ei, ca invazia de sânge într-o cicatrice aproape ştearsă, refăcându-i cu precizie conturul şi aşteptarea reîncepea. Mai târziu, după noaptea aceea, s-a schimbat

ceva.

Nicola o simţea crispându-se, ori de câte ori se apropia de ea. Magdalena se lăsa moale, se abandona, în felul în care cineva şi-ar produce un leşin artificial. Iar asta îl descuraja mai mult decât orice, făcându-l nesigur. Întâi frica şi un mare dezgust o duseseră aici *(Maria Magdalena nu eşti femeie, n-ai să fii niciodată femeie, eşti un fel de canonic răzvrătit,* cine spusese asta?) Apoi se transformase într-un exerciţiu. Descoperi puterea extraordinară a pasivităţii. Nicola încercă să o surprindă. Se strecura pe urmele ei, păşind încet, ca o mare felină şi ea se simţea mereu pândită. Îi ieşea în faţă din dosul unui boschet, când colinda în lunca largă, bogată, întunecoasă a râului. Sau se trezea cu el, în timp ce stătea întinsă pe mal cu braţele sub cap, ochii închişi, lăsându-se să alunece încet în nisipuri calde de linişte. Nu-l auzea venind, simţea numai că o umbră îi acoperea faţa, deschidea ochii şi el era acolo, la picioarele ei, înalt, cu mâinile atârnând greu pe lângă trup. Pregătindu-se să se confunde cu umbra lui, să cadă peste ea. Şi numai absenţa şi inerţia ei, care i se întindeau pe faţă, pe corp, în membre, ca o boală urâtă, îl împiedicau în ultima clipă s-o facă; pentru că nu ar fi putut să strângă în braţe corpul unei moarte.

Mai târziu, începuse s-o caute prin camere. Sosea pe neaşteptate în timpul dimineţii acasă, intra fără să facă niciun zgomot şi apărea deodată lângă ea sau în spatele ei. Începuseră să-i dispară din ochi sclipirile acelea metalice, fulgurante. Pleoapele îi erau grele, umflate, ochii i se încercănaseră de o mare oboseală. Câteodată, părea la capătul puterilor ca un vânător sfârşit de hărţuială, devenit aproape indiferent, dar ea ştia că cea mai mică slăbiciune a ei l-ar fi trezit. Noaptea, Nicola întindea mâna, ţinând-o mult timp deasupra ei, ca şi cum acolo i-ar fi căutat faţa sau gâtul. Dar, deîndată ce o atingea, îşi retrăgea cu bruscheţe mâna, părând neputincios, sau scârbit să suporte tensiunea acelei

atingeri. Iar de la un timp încetă să facă şi acest gest. Rămânea întins lângă ea în pat. Ea dormea, se trezea, poate numai aţipise, poate dormise mult timp. Îl simţea stând cu ochii deschişi şi atunci ea se prefăcea că doarme, până când cădea într-un somn lung, greu, plin de coşmaruri. Iar dimineaţa totul reîncepea, el pândind-o, hăituind-o cu ultimele puteri, dar niciodată atât de sfârşit încât să se oprească.

— Dacă te-ai înşelat? auzi într-un târziu.

Tresări crispată. Luca părea să-i fi urmărit gândurile pas cu pas. Îl privi. El stătea în acelaşi loc, cu capul sprijinit în palme, ochii acoperiţi. O clipă, Magdalena crezu că nici nu vorbise cu ea.

— Ce vrei să spui?

— Poate că totuşi s-a întâmplat ceva, mai demult.

Magdalena ridică din umeri nesigură.

— Nu ştiu, nu-mi amintesc...

— Într-o noapte, aţi fost la o nuntă...

— Da, acum ştiu.

Îi păru bine că se înşelase. Luca era încă departe. Ceea ce se întâmplase la nuntă, nu avea nicio importanţă. O întâmplare măruntă. Luca o aflase. Un bărbat şi o femeie se certaseră. N-ar fi putut să înţeleagă mai mult.

...Era o noapte de octombrie limpede. Îşi aminti că plecase direct peste câmp. Zâmbi. Pământul era uscat, fărâmicios. În aer plutea un fel de lumină ciudată, care părea să se ridice de jos. Nicola o silise să meargă cu el la petrecere. Era o nuntă bogată. Într-una din camere se afla un pian. Nicola o aşezase lângă el, câteodată o apuca de încheietura mâinii şi o strângea. Fetiţele erau îmbrăcate în rochii de organdi alb şi roz. O masă lungă străbătea casa de la un capăt la celălalt.

Spuse liniştită, întorcându-se spre Luca:

— Ne-am certat şi eu am plecat. Nicola a venit după mine...

— Nu v-aţi certat, o corectă el.

— Cum?

— Te-ai ridicat de la masă şi ai plecat.

Era adevărat, nu se certaseră. Nicola o apuca din când în când de încheietura mâinii şi o strângea. Alteori îşi lăsa palma pe braţul ei. În jurul lor era un amestec curios de oameni. Existau, la un cap al mesei, câţiva bătrâni, îmbrăcaţi în haine de postav negru. Stăteau cu trunchiurile aproape lipite de spetezele scaunelor. Pe peretele din faţa ei se afla o coadă de păun. Oamenii vorbeau şi râdeau fără zgomot. Câteodată cineva se ridica şi închina. Nunta era tristă. Nicola îşi punea din când în când palma pe piciorul ei, ca şi cum ar fi vrut să fie sigur că se află mai departe acolo. Erau ca doi prizonieri, legaţi unul de altul, de picioare, doar mâinile le rămăseseră libere. La un moment dat, Magdalena s-a ridicat. El a apucat-o de braţ, forţând-o să se aşeze. Au rămas un timp aşa încleştaţi. Apoi i-a dat drumul. Unul dintre copii lovea clapele pianului. Era fum, miros greu de mâncăruri şi de humă proaspătă.

— Am ieşit afară, în curte, spuse Magdalena. Nu mă simţeam prea bine.

O izbise în faţă aerul proaspăt şi rece. Trebuia, era ca un fel de liniştire a trupului. Pornise apoi spre fundul curţii. Sub un şopron deschis, se afla o altă masă. Oamenii aceia erau veseli. Trecu repede, ţinându-se departe de lumina galbenă uleioasă, care se răspândea din lămpile atârnate de grindă. Când se întoarse, o zăriră şi cineva o pofti să bea un pahar cu vin. Vinul era puţin amar. Bău paharul până la fund. Oamenii râdeau şi băteau din palme. Cineva îi întinse al doilea pahar şi ea îl goli şi pe acela. Apoi plecă. Dar nu se întoarse, trecu prin grădină şi ieşi mai departe în câmp. Exista o potecă pe câmp, care scurta mult drumul spre casă. Înainte de a ieşi, nu se gândise niciun moment că ar vrea să plece.

— Am pornit spre casă.

— Nicola te-a ajuns din urmă şi v-aţi întors. Aţi venit la masa de sub şopron. Când ai ajuns, erai veselă şi râdeai tot timpul. Te-ai agăţat de gâtul lui Nicola şi ai spus, el e

bărbatul meu. Oamenii nu ziceau nimic. V-au dat să beţi şi tăceau.

— Da, aşa a fost.

Îşi aminti din nou de câmpie. Mergea repede, ajunsese destul de departe şi i se făcuse cald. Simţea bulgării sfărâmându-i-se sub picioare. Nu se gândea la nimic altceva decât la câmpia aceea nesfârşită din faţa ei şi la lumina ciudată care se ridica din ea. Apoi îl auzi pe Nicola strigând-o. Avea strigătul lung, prelungit, ca hăitaşii. Se ascundea în umbra unui copac. Strigătul se apropie şi atunci o luă la fugă. După aceea se opri. Ştia că nu poate să scape. Nicola ajunse lângă ea, îi puse mâna pe umăr şi ea se întoarse.

— După ce ai plecat, Nicola a ieşit afară din casă. Te căuta şi l-au auzit strigând, Maria Magdalena. Cei de sub şopron i-au recunoscut vocea. Râdeau. Au ascultat cum te striga şi cineva a spus, ce-i picherule, ţi-a fugit nevasta? Du-te după ea, hai du-te, ce, ţi-e frică? oamenilor le plăcea să-l întărâte. Numai când erau mulţi. Caută-ţi nevasta şi ad-o înapoi. Ce mai aştepţi.

— Aşa îţi închipui că s-a întâmplat?

— Nu. Aşa s-a întâmplat. Nu mint niciodată. Cel cu care vorbesc ajunge totdeauna să-şi dea seama de asta.

— Da, ştiu.

— Vrei să ne oprim?

— Nu încă.

Magdalena se aplecă puţin în faţă. Aşteptă, înainte de a continua şi el îşi îndepărtă palmele de pe faţă. Avea privirea puţin nesigură a unui om izbit brusc de lumină.

— Pentru ce ai vrut să ştii toate astea?

— La nuntă a fost ultima dată când aţi fost amândoi. După aceea n-aţi mai fost văzuţi niciodată împreună.

— Eşti sigur?

— Nu sunt foarte sigur.

— Bine. Ai vrea să afli ce s-a petrecut de atunci înainte.

— Prima dată, aşa mă gândisem. Cred însă că n-ai avea ce să-mi spui. Ce li s-ar putea întâmpla unor prizonieri?

— Prizonieri, ai zis?

— Am greşit? Oamenii care stau împreună singuri, vreme îndelungată...

Magdalena se crispă din nou. Luca o urmărea foarte atent. Nu numai cuvintele. Pătrundea încet, înlătura frunzişul, crăcile, trecea peste ferigile înalte desfăcând cu răbdare hăţişul pădurii. Acum era foarte aproape. Ea avea senzaţia că este acoperită de un voal subţire şi el nu avea decât să caute unghiul potrivit, să se mişte în jurul ei până când ar fi zărit conturul. La fel de precis pe cât ar fi fost dacă şi-ar fi aruncat deodată totul de pe ea.

— Nu cred că s-a mai petrecut ceva, încheie el cu convingere.

Luca avea dreptate. Nu se întâmplase aproape nimic. Nu existau fapte care să poată servi drept puncte de reper; arbori singuratici, bizari, risipiţi pe întinsul unei câmpii.

Nicola continua să o urmărească. În felul în care ar fi făcut-o un animal foarte credincios. Dar de la o anumită distanţă. Pornea după ea. Se oprea şi iar pornea. Se sprijinea de un arbore şi aştepta. Alteori rămânea întins de partea cealaltă a râului. De la un timp, încetă să se mai ascundă. Nu încerca să o surprindă. Încetase jocul de-a vânatul şi vânătorul. Când ea se afla în casă, rămânea vreme îndelungată în curte, învârtindu-se pe acolo, reparând câte ceva, plivind florile, curăţindu-şi arma, pe care o folosea din ce în ce mai rar. Nu o împiedica de la nimic, nu se opunea vreodată, dar strângea totul în jurul ei, un fel de cerc invizibil. Acum, Magdalena părăsea din ce în ce mai rar casa. Nu cobora la râu şi nici nu se afunda în desişul înşelător al luncii. Serile stăteau unul lângă altul, câteodată vorbeau, îşi împărţeau bucăţile de carne, se auzeau mestecând, câteodată ploua, alteori crengile copacilor trosneau, bătea un vânt uscat, venea toamna şi apoi iarna.

Nicola se scula uneori noaptea şi se ducea în bucătărie să bea apă. Apoi rămânea acolo. Se culca pe o laviţă, pe

care erau întinse piei de animale. Locul de lângă ea rămânea gol, însă ea nu se întindea niciodată până acolo. I se întâmpla ca, dormind foarte adânc, să se răsucească pe spate, mâna şi genunchiul să se întindă în latul patului. Un fel de veghe ascunsă, tenace, o trezea, tresărea şi îşi retrăgea repede mâna sau genunchiul cu o senzaţie confuză de vinovăţie. Câtva timp, rămânea nemişcată, temându-se că adormind îşi va pierde iarăşi controlul asupra trupului său. Printre uşile, rămase deschise, se auzea târziu, către dimineaţă, răsuflarea greoaie a lui Nicola, ca un lung şir de gemete ale unui om doborât de oboseală. Dimineaţa, el se scula, ieşea afară din casă, spărgea lemne despicându-le în fâşii lungi, subţiri.

Când avea de lucru, pleca de dimineaţă, lăsa pe cineva care să-i ţină locul şi se întorcea acasă. Organiza echipe de noapte, dar el nu se ducea. Controale veneau rar, şoseaua fusese bine făcută, nu avea nevoie prea des de lucrări de întreţinere. Oamenii pe care îi angaja erau conştiincioşi şi lucrau bine. Nu profitau de absenţa lui, deşi le părea bine să rămână singuri, fiindcă picherul devenise foarte tăcut. Când vorbeau tare şi glumeau, el nu spunea nimic, îşi ridica privirea în lungul şoselei sau peste câmpie. Avea faţa unui orb şi ei tăceau imediat.

Totuşi, din când în când, Nicola era obligat să se ducă în oraş. Magdalena nu ştia niciodată când va lipsi. Pleca, fără să-şi ia nimic la el, ca şi cum ar fi fost într-o zi obişnuită. Se întorcea în cursul aceleiaşi zile, oricât de târziu ar fi fost.

Odată, când s-a întors, nu a mai găsit-o.

Magdalena a ieşit pe câmp. Nu fusese de mult pe câmp. Dăduse o bură de ploaie şi aerul era proaspăt. Nicola lipsea de dimineaţă şi ea îşi închipui că s-ar putea să fie plecat. Gândul acesta îi trecu prin cap liniştit, ca o imagine precisă, înregistrată dintr-un plan foarte îndepărtat, însă. Era târziu după-amiază. Razele soarelui cădeau pieziş, încărcând cu o strălucire sticloasă

picăturile de apă de pe frunzele albe de pelin, lungind umbra tufelor de ciulini. Magdalena a vrut întâi să coboare la râu, dar o impresie neliniştitoare, că astfel ar grăbi venirea lui Nicola, o opri. Porni fără nicio ţintă. Îşi simţea trupul elastic, ascultător. Fără să-şi dea seama, mări pasul. Câteodată ieşea din făgaşul cărării. Piciorul i se afunda, în iarba umedă înaltă, se lăsa dusă de bucuria acestei atingeri, schimba brusc direcţia şi iarăşi regăsea cărarea. Apoi nu mai reveni. Spaţiul din faţa ei o înghiţea. Înainta cu paşi mari, ca şi cum ar fi fost aspirată de concavitatea orizontului. O senzaţie de voluptoasă atracţie şi teamă o cuprinse. O nevoie chinuitoare de spaţiul din faţa ei. În momentul acela, înţelese că aşa fusese întotdeauna. Siguranţa locurilor închise, certitudinea liniştitoare a claustrării, a prizonieratului învinse, la un moment dat, de forţa insuportabilă a fugit, departe, oriunde în afară. Întreg sistemul acela de siguranţe, cu care fusese deprinsă, prăbuşit şi, odată cu el, născându-se deja teama iraţională a singurătăţii. Era ca un animal născut în captivitate, bântuit de dorinţa dureroasă a unei evadări imposibile.

Înainta cu paşi din ce în ce mai repezi, cuprinsă de un fel de bucurie sălbatică, dezlănţuită. Ochii îi sticleau. Trupul îi tremura. Se simţea pradă chinului dulce. Nostalgia sfâşietoare a eliberării.

Când reveni acasă, era noapte. În fereastră fusese pusă o lampă aprinsă. Urcă treptele şi apăsă pe clanţă. Nicola era în bucătărie, în întuneric, întins pe laviţă. Închise uşa şi se propti cu spatele în ea. Rămase un timp aşa, apoi porni în lungul culoarului, oprindu-se în pragul bucătăriei, îl auzi ridicându-se de pe laviţă şi venind spre ea. Se opri în faţa ei. Îi simţea mirosul de sudoare şi de praf. În clipa aceea îl dori. Cu o putere nebună de carne răzvrătită. Nicola întinse mâna în întuneric. Îi găsi obrazul şi gâtul, iar vârfurile degetelor coborâră până sub lobul urechii fără să o atingă. Magdalena se simţi prăbuşindu-se. O foame vorace şi duioasă o mistuia. Încerca să se agaţe de

aerul dintre ei. Întâlni mâna care nu o mângâiase. Nicola tresări. Ca un om scuturat de frică. Îşi trase mâna şi o lovi. O lovitură scurtă, uşoară, părând dată mai degrabă pentru a se dezmetici. Apoi o lovi încă o dată. De data asta, mişcarea porni de departe, puternică, palma era desfăcută şi cuprinse obrazul femeii, răsturnând-o cu uşurinţă. Magdalena simţi în gură gustul sângelui şi al prafului. Se ridică. O senzaţie de bucurie şi linişte o cuprinse.

A doua zi dimineaţa, Nicola începu să lucreze. Pregăti mortarul, dădu jos un rând de cărămizi de la ferestre. Barele de fier se aflau de multă vreme în magazie. Unele trebuiau ajustate. În timp ce lucra, îngâna o melodie. Munci toată ziua, fără să se întrerupă nici pentru masă. Seara, erau montate zăbrele la toate ferestrele.

Magdalena îşi întoarse capul spre Luca.

Îl privi atentă, concentrată, părând că uitase de prezenţa lui. Apoi faţa i se destinse într-un zâmbet îngăduitor.

— Da, Luca, ai dreptate. Nu s-a întâmplat aproape nimic. Nimic de care să-mi pot aminti. Într-o zi, Nicola a pus zăbrele la ferestre...

— De ce? o întrerupse cu aviditate şi Magdalena înţelese că întrebarea asta ar fi venit oricum.

— I se făcuse teamă de hoţi. Bântuia un fel de bandă. A adus barele, dar nu se hotărî să le monteze. Le-a pus în magazie. După aceea a auzit de o spargere, la un morar, care stătea în capul satului, ceva mai depărtat şi atunci s-a hotărât.

— Când s-a întâmplat asta?

Magdalena râse.

— Vrei să verifici?

— Nu. Un prost obicei. Zâmbi încurcat. De altfel, n-are nicio importanţă când a făcut-o.

— Mă obişnuisem.

— Vrei să spui că la început te-ai împotrivit.

Magdalena îşi muşcă buzele. Ezită o clipă, înainte de a

răspunde şi el îşi dădu seama că n-ar fi vrut să vorbească.

— Mi-aduceam aminte de ferestrele dormitoarelor. Era o clădire veche, mi se pare o fostă cazarmă. O clădire veche şi umedă. Cred că ştii...

— Da, răspunse puţin încurcat, iar Magdalena îşi dădu seama, pentru prima dată, că minţea şi îi fu recunoscătoare.

— Acum aş vrea să plecăm. Afară nu mai e atât de cald.

Se dădu jos din pat, rotindu-şi trunchiul şi picioarele. Mişcarea fusese făcută cu multă uşurinţă. Şi un fel de naivitate. În momentul acela păru atât de tânără, încât Luca îşi spuse că totul, chiar şi prezenţa lui acolo, este o absurditate.

— Când am intrat în casa asta, mi s-a spus că trebuie să rămân singură. Nu e voie să intre la mine nimeni. Niciun bărbat. M-am gândit că e o glumă. Nimeni nu mi-a vorbit aşa vreodată.

— E o cameră prietenoasă.

— După ce te obişnuieşti, da. La început, mi se părea chinuitoare. Mai ales din cauza plantelor. Noaptea...

Vorbea fără să se oprească şi Luca îşi dădu seama că e puţin stingherită.

— Aş putea să aştept afară.

— Nu, – se stăpâni. Nu mi-e teamă de nimeni.

— Mă întorc cu spatele. Dacă vrei...

— Aşa e mult mai bine şi îi zâmbi recunoscătoare.

O auzi deschizând dulapul. Un timp, niciunul nu vorbi. Ea încerca să acopere zgomotul mişcărilor, pe care le făcea, iar el îşi dădea seama că şi ea ştie acest lucru. Luca începu să vorbească repede.

— Am stat o dată într-o cameră în care peste tot erau ghivece cu flori. Pervazul ferestrei, pe scaune, jos, de-a lungul pereţilor, sus, pe dulapuri. Aveam doar un culoar pe unde puteam trece. Şi pe masă erau, dar acolo îmi lăsase o porţiune liberă, o fâşie îngustă, în care intra tocmai bine farfuria. De jur împrejur erau ghivece şi, când

mă aplecam, mi se părea că îmi bag capul într-o cutie cu tulpini verzi.

Magdalena râse. Apoi se auzi foşnetul unei ţesături şi el continuă la fel de repede.

— Numai patul era liber. Aşa ne înţelesesem, mă costa foarte puţin. Ziceam că am avut un noroc extraordinar şi, după ce mi-am adus lucrurile, i-am spus-o şi lui. Era un bătrân sfios, care până atunci nu vorbise aproape deloc. A început să icnească, să vedem cât ai să rezişti şi acum era aproape răutăcios.

— Îl iubesc pe bătrânul tău. Sunt gata.

Luca se întoarse. Magdalena era îmbrăcată cu o rochie urâtă. Părea total lipsită de orice graţie, o femeie fără vârstă, indiferentă la ea însăşi. Îl privi pe Luca atentă, sigură, urmărindu-i, cu un fel de curiozitate detaşată reacţia. Acesta sfârşi calm ceea ce începuse.

— După şase luni, i-am spus, plec, aveţi ceea ce vă datorez pentru luna următoare. Bătrânul chicoti vesel, ai rezistat cel mai mult, părea şi mulţumit şi nefericit, apoi a strigat, ia-ţi banii de aici şi mi i-a împins cu vârful degetelor.

Când au ieşit afară, s-a auzit la capătul verandei o uşă închizându-se încet.

Albertina a murit noaptea spre dimineaţă. În oraş nu exista un pastor protestant. Eli a plecat şi a adus un pastor din alt oraş. Era foarte cald, o căldură uscată seacă, sub care totul părea să se descompună. În camera Albertinei se găseau gravuri în sepia cu case acoperite de zăpadă. Brazi rari şi, printre ei, urme sinuoase de schiuri. Magdalena a rămas singură cu ea. S-a plimbat în cameră mult timp când n-a mai putut, a ieşit afară, s-a aşezat pe o bancă. Privind-o pe Albertina, şi-a dat seama că nu murise. Se epuizase – ca o sursă de căldură, care nu mai este alimentată, se stinge încetul cu încetul. În afară de gravuri, totul fusese îndepărtat, demult, de pe pereţi. Părea o cameră ciudat de goală şi impresia asta venea de

la faptul că în ea nu se mai zărea nimic inutil, neînsemnat.

Eli şi cu pastorul au sosit după-amiază. Magdalena revenise. Stătea, sprijinindu-se cu spatele de canatul ferestrei, picioarele unul în faţa celuilalt, în felul în care şi-ar fi găsit poziţia cea mai bună pentru o lungă aşteptare. Când cei doi au intrat, a tresărit. Pastorul o salută cu o înclinare din cap.

— Vă mulţumesc că aţi venit, părinte.

— Nu-mi spuneţi aşa.

Peste două ore, au înmormântat-o. Era o lumină dulce, de sfârşit de zi de vară. Mirosea a crini uscaţi. Groapa se afla în capătul îndepărtat al unei cărări, mai era un mormânt proaspăt la o mică distanţă, iar, în rest, o iarbă uscată printre care se amestecau bolovani de pământ. Mai departe, dincolo de perdeaua de salcâmi, începea câmpul. Sicriul era dus de doi bărbaţi voinici. Dinspre oraş se auzi sirena unei fabrici şi sunetul strident pluti peste cimitirul tăcut şi gol. În urma pastorului, venea Eli şi după el Magdalena şi Marta.

Marta vorbi fără să se adreseze nimănui:

— Nu poate fi înmormântată după asfinţitul soarelui.

Groparii au pus sicriul jos. Pastorul a deschis *Biblia* şi Magdalena a îngenunchiat. Simţea pământul cald sub genunchi şi căldura asta o făcu să se simtă bine. Dintr-odată totul păru limpede, un fel de stare de înţelegere senină. Magdalena simţi că nu se întâmplă nimic, nu fusese nimic. Ea se afla în Albertina şi Albertina stătea în dreptul ei, dincolo, capul obosit şi îmbătrânit al lui Eli. Cât timp stătuse singură în cameră cu Albertina nu se uitase deloc la ea, acum putea să o privească. Era faţa ei, cu riduri adânci, dar erau amestecate printre ele şi ridurile de mai târziu ale Martei. Îi fusese o teamă nebună, acum se simţea la adăpost de orice. O binecuvântă în gând pe Albertina. Pastorul termină de citit spunând amin.

Era aproape seara. Se vedeau păsări, plutind sus, deasupra lor şi Magdalena îşi închipui că aude mişcarea

leneşă a aerului de sub aripile lor.

Marta şi cu Magdalena s-au întors singure. Până în centrul oraşului, era o distanţă lungă. Vechiul cimitir fusese înghesuit între străzi drepte, care rupseseră din el, acesta, unde fusese dusă Albertina, era, departe, în afara oraşului. Mergeau încet, la oarecare distanţă una de alta. Un autobuz veni din spate, claxonând. Câteodată treceau pe lângă case mici de ţară. Văzute din apropiere, casele erau urâte, cârpite cu bucăţi de tablă şi carton asfaltat. La una din porţi, o femeie bătrână le urmărea, de când le zărise, cu privirea. Marta se opri în dreptul gardului şi-i ceru corcoduşe galbene. Între case erau câmpuri cu porumb şi maidane.

— Pe un drum ca ăsta, spuse Marta, mi-ar plăcea să merg într-o trăsură cu cai. O trăsură veche, puţin hodorogită. Când o vezi de departe, îţi vine să râzi. Sau te simţi puţin nefericit.

Făcură câţiva paşi, apoi Marta vorbi din nou.

— Ar fi trebuit să existe un dric. E lucrul care s-ar fi potrivit cel mai bine.

Magdalena nu răspunse.

— Crezi că e necuviincios ce-am spus?

Cealaltă ridică din umeri.

— Albertina ar fi zis că e ridicol. Dar mie mi se pare că era foarte potrivit. Există o tristeţe a lucrurilor demodate. Albertinei i se părea că e ridicol să şi mori. De aceea a dispărut.

— Când am venit în spital, continuă Marta mai târziu, mi s-a spus că am să lucrez cu Albertina. I-am auzit numele şi am izbucnit în râs. Mi se părea că cineva mă invită să mă aşez într-un fotoliu larg, fastuos, cu pluşul ros în dreptul braţelor. Şi, închipuie-ţi, chiar am făcut-o. Eu am iubit-o pe Albertina pentru ceea ce era. Nu pentru ce îi părea rău că n-a rămas. Vrei să tac?

— Nu.

O ţigancă ieşi în faţa lor, cerând de pomană. Marta o

îndepărtă cu mâna. După câţiva paşi se întoarse şi o strigă.

— Ştii să ghiceşti?

— Da.

— Spune repede, o să plec sau nu?

Ţiganca ezită, privind hârtia de cinci lei pe care Marta i-o flutura.

— Pleci şi ai să fii fericită.

— Eşti o proastă. Ia-ţi banii.

Porniră mai departe. Dinspre oraş veneau grupuri de oameni. Era sfârşitul unei zile de lucru. Băuseră ţuică ori bere ca să poată sta de vorbă, era ceasul lor de tihnă. Din sacoşe ieşeau capete de pâini lungi, în braţe duceau câte un pepene verde. Adam îşi dorise un pepene cu miezul roşu. Era sfârşitul verii.

— Albertina a trăit tot timpul cu spaima că a greşit, spuse Marta. Era ca un om, care, după ce-şi dă foc casei, se întoarce să-l stingă cu o găleată. În felul ăsta nu-ţi mai rămâne nimic. A rezistat totuşi neaşteptat de mult.

— Nu mai vorbim despre Albertina.

— Nici nu vorbim. Moartea ei a fost un pretext...

— Eşti odioasă.

— Mi se pare că ţi-e frică.

— Marta!

— Bine. Atunci am să vorbesc despre altceva.

Erau obosite. Se aflau pe bulevardul mare. Începuse să se întunece. Printre pomi se zăreau fragmente de un albastru dens închis, culoarea aerului începea să se confunde cu cea a crengilor. Mergeau lipsite de vlagă. Frunzele uscate se sfărâmau sub tălpile pantofilor într-un fel de târşâit continuu, zgomot uscat, de plictiseală şi neputinţă.

— Întâi să ne aşezăm undeva, zise Marta. Mi-e sete.

Au băut cu lăcomie o sticlă de apă minerală. Apa avea un uşor gust sulfuros, care se simţea la urmă. Marta se strâmbă.

— Mi-ajunge. Acum să beau şi din plăcere.

Se aşezaseră la o masă, pe trotuarul din faţa barului de pe bulevardul gării. Lămpile încă nu erau aprinse. Dinăuntru se auzea muzică. Magdalena îşi aduse aminte că a mai fost odată acolo. Îşi aminti de băiatul cu care stătuse de vorbă şi-l căută din ochi. Acum serveau două fete. Marta îi făcu semn uneia din ele şi-i ceru să-i aducă sifon, portocale, gheaţă şi rom.

— Amestecul îl fac eu.

Cele două fete aveau bluze subţiri prin care li se vedeau corsajele negre. De pomi erau rezemate biciclete cu roţi joase şi ghidoanele în formă de coarne. Fetele care serveau erau îndemânatece, dar voiau să pară indolente. Câteodată, muzica era dată mai tare. Magdalena mătură două frunze uscate de pe masă cu dosul palmei.

După ce prepară cu atenţie băutura în cele două pahare, Marta îi întinse unul dintre ele.

— Are să-ţi placă. Nu te grăbi.

Băutura era gustoasă şi parfumată. Părea lipsită total de alcool. Magdalena bău o înghiţitură lungă. Un zgomot puternic de reactor năvăli dintr-odată peste ei din toate părţile, acoperind muzica. Cineva fluieră, apoi se auzi din nou muzica şi începură să râdă.

— Am cunoscut un bărbat de la care am aflat o poveste foarte interesantă.

— Sunt obosită, o întrerupse Magdalena, însă lipsită de convingere.

Băutura era parfumată, naivă. Ea se simţea cuprinsă de o amorţeală plăcută. O clipă îşi aminti de drumul de întoarcere, şoseaua lungă şi praful care se depunea cu încetul pe ea, verdeaţa înşelătoare, pomii cocârjaţi, cu fructe sărace, mici, gălbui. În faţa ochilor îi defila şirul lung de case scunde, acoperite cu carton asfaltat şi fâşii amestecate de tablă veche. O clipă se întrebă uimită ce căutase acolo.

— Atunci când l-am întâlnit, continuă Marta netulburată, era foarte cuminte. Duse paharul la buze, apoi îl lăsă jos fără să fii băut. Când a început era destul

de tânăr. Alegerea s-a oprit asupra lui pentru că nu ar fi putut fi bănuit, era *curat,* dar şi pentru că se pricepea la mecanică.

Se opri ca să-şi adauge câteva picături de rom în pahar. Trotuarul şi strada fuseseră stropite. Mirosea a praf umezit, iar câteodată se simţea în aer un parfum vag de flori de seară.

— S-a asociat cu doi inşi, aşa cum i se spusese, şi au cumpărat un tractor. Suma de bani, reprezentând contribuţia lui, i-a fost înmânată de un bărbat pe care nu-l cunoştea şi cu care s-a întâlnit în gară. Au schimbat două ziare, apoi s-au despărţit, iar lucrul s-a petrecut atât de repede încât el a crezut la început să a fost o greşeală. A intrat în cabina unui closet, a stat puţin, după aceea a tras apa, în timp ce bazinul se golea cu zgomot a desfăcut ziarul şi acolo a găsit plicul cu banii.

După aceea au început să lucreze. El se ocupa de întreţinerea tractorului şi uneori îl conducea, ceilalţi, care cunoşteau oamenii din sat, angajau lucrările. Câştigurile le împărţeau în trei. El îşi oprea din partea lui o sumă mică pentru mâncare şi ceva bani de buzunar, iar restul îl trimitea. Nu ţinea nicio evidenţă, nici nu avea voie să facă vreo însemnare. Sumele pe care le trimitea variau de la o săptămână la alta. Mânca măsurat, fără să se lipsească, însă, de ceea ce îi făcea plăcere, iar dacă într-o săptămână cheltuia pentru mâncare mai mult decât îşi reţinuse, recupera din încasările următoare. Sâmbătă seara se ducea la cârciumă. Mai târziu şi-a găsit şi o femeie.

Magdalena o întrerupse, spunând:

— Mi-e sete.

Îşi descheiase nasturii de sus de la bluză, îşi ridicase mânecile. Bluza era albă, Marta comandă încă o dată sifon, portocale, gheaţă şi rom. Tăie la început câteva felii de portocale subţiri, pe care le puse deoparte. Li se făcuse foame, dar tot ceea ce a putut să li se aducă a fost un pachet de biscuiţi săraţi. Din aer dispăruse mirosul de

praf umed.

— Obţineau câştiguri din ce în ce mai mari pentru că nu refuzau nimic, oricât de greu ar fi fost. Ceilalţi doi au învăţat şi ei să conducă tractorul. Lucrau pe rând, până seara târziu, iar uneori şi noaptea. El era tânăr şi nu se simţea obosit. Apoi s-au hotărât să se despartă. Fusese ideea celorlalţi, care erau decişi să lucreze fiecare pe cont propriu. El le-a răscumpărat părţile, rămânând unicul proprietar.

Când s-a întors de pe front, nu a mai găsit tractorul. Fusese distrus în timpul unui bombardament de artilerie. El a plecat de acolo şi s-a angajat într-o fabrică dintr-un oraş îndepărtat. Se obişnuise, însă, să fie singur pe câmpul liber, nu-i plăcea să rămână închis. S-a angajat la o staţiune de tractoare. La începutul primăverii, au rămas câteva tractoare pe câmp fiindcă erau vechi şi el a fost trimis în judecată pentru sabotaj. În timpul judecăţii, a cerut şedinţă secretă, a fost refuzat şi atunci şi-a pierdut cumpătul. Nu a putut să indice numele nici uneia dintre persoanele de legătură, iar semnalmentele pe care le dădea erau ridicole. A fost condamnat. Din închisoare a făcut memorii. Avea dreptul la o coală de hârtie pe săptămână, fiindcă era disciplinat. Memoriile erau singura lui slăbiciune. Târziu, cineva a dat peste unul din ele. *Da, cred că-mi amintesc. Avea un nume conspirativ puţin obişnuit. Parcă Iov. Ştiu că a lucrat bine. Eram foarte mulţumiţi cu ceea ce trimitea. Dar de ce n-a spus nimic până acum? Trebuia să insiste, să se zbată. Când ai dreptate, o strigi la toate colţurile. În sfârşit, probabil e o fire ceva mai slabă.* Iov terminase însă de executat pedeapsa.

— Nu-i adevărat.

— Bineînţeles. Te-am anunţat de la început că am să-ţi spun o poveste. Ultima pe care mă hotărâsem să ţi-o spun înainte de a pleca.

— Nu-i nimic adevărat, continuă întunecată Magdalena şi în vocea ei exista un tremur, un sunet nemilos pe care

Marta nu-l ştia. Am vândut ziare, am intrat în case de oameni şi am vorbit, am făcut de gardă nopţile, am purtat un pistol, am dat cu pietre şi am fost şi lovită, m-am cocoţat pe mese, am fost huiduită, dar…

— Atunci de ce ai plecat?

— N-am fugit.

Îşi lăsă capul în piept. Totul deveni deodată foarte îndepărtat, străin, nu mai era nimeni lângă ea. Rămăsese singură, fusese lăsată singură, în mijlocul unei nopţi încărcate de parfumuri voluptuoase de plante şi flori care se pregătesc de moarte.

— Mi-a fost frică, mărturisi brusc. Continuă, după o lungă tăcere. Nu pentru alţii mi-era frică, pentru mine. Unei femei i se face frică de puterea din ea. Începeam iarăşi să-i târăsc după mine, regăsisem gustul acela pervers al fascinaţiei exercitate asupra celorlalţi, al nebuniei de a fi singur deasupra. M-am măritat. Voiam să mă îndepărtez, cel puţin pentru un timp. Să mă simt în siguranţă, izolată. Mai ales izolarea, care mă apăra de orice tentaţie. Poate şi pentru că mă obişnuisem cu locurile închise. Acolo mă simţeam la adăpost.

— Dar mai târziu, îndrăzni Marta.

— Mai târziu?

Magdalena păru să se trezească dintr-un somn adânc. Dispăruse starea aceea de disoluţie, de minunat echilibru.

— N-are importanţă.

— Nu s-a întâmplat nimic?

Magdalena întinse mâna, prinse sifonul de capătul de metal şi-l scutură cu putere. Reuşi să-şi umple paharul pe sfert. Bău. Era cald. Avea gust sălciu. Spuse, liniştită:

— A fost interesantă povestea ta. Păcat că nu este adevărată.

— Nu este.

Magdalena găsi o bucată de coajă de portocală pe masă şi începu să o mestece.

— Crezi că ar fi putut să se întâmple aşa ceva?

— Nu cred.

— Nici eu.

Marta îi aruncă o privire străină.

— E ultima poveste pe care ţi-am spus-o. În curând am să plec. Nu ştiu când. Eu nu vreau să fiu condusă. N-am iubit-o pe Albertina, am minţit. Îi era teamă de mine. Ce proastă a fost Albertina. Trebuia să merg astăzi cu ea, ca să i-o spun.

Se opri o clipă şi o privi atent pe Magdalena.

— Mi s-a părut că-l zăresc aici în oraş, de curând, pe soţul meu...

— Nu mi-ai spus că eşti căsătorită.

— Zilele astea mi-am dat ultimele examene. Am terminat. Nimeni n-a ştiut în afară de Eli. Eli e un gropar bun. Păcat că nu te poţi îndrăgosti de el. Râse tare. Adio, Maria Magdalena.

Cele două fete strângeau scaunele. Le târau pe pavaj, scaunele se izbeau unele de altele, de mese, era un zgomot neruşinat pentru ora aceea, dar liniştitor fiindcă amintea ziua următoare. Magdalena plecă spre casă pe drumul care trecea peste calea ferată. Ocoli de departe clădirea gării. Când trecea peste şine, se porni un vârtej care-i încolăci picioarele încălzindu-i genunchii. Ceva mai departe, sub lumina unui bec, se zărea silueta vagonului dormitor. Era o noapte foarte tăcută.

Luca o întâmpină, acolo unde se obişnuise s-o aştepte, când pleca de la spital. În apropiere, se afla o librărie, în care intra şi frunzărea cărţi. Supraveghea în tihnă strada şi, când o vedea sosind, de departe, ieşea afară, traversa, venindu-i în întâmpinare. Magdalena îl observa în ultimul moment. Era ca un fel de joc de noroc în care se ştie totdeauna dinainte câştigătorul. Totuşi nu schimba drumul.

— Am descoperit un loc unde putem sta, liniştiţi, de vorbă, spuse Luca.

Opri un taxi, care îi scoase în afara oraşului, în zona lacului format prin barajul de acumulare. Pe malul

celălalt, în jurul unui mic golf, format dintr-un intrând al terenului, era instalat un camping şi un restaurant. Restaurantul se afla pe o platformă de beton, înaltă, la ţărmul lacului. Nu exista un drum direct de acces, din oraş trebuia trecut departe, în sus, revenind pe un drum ocolit, plin de praf şi de hârtoape. Din cauza asta campingul ca şi restaurantul rămâneau aproape întotdeauna goale. În spate, era o pădure de goruni îmbrăcând o coastă lină.

Au traversat lacul cu o barcă. Apa era sticloasă, reflecta razele soarelui. Magdalena îşi lăsă capul pe spate ca să evite reflexul strălucitor metalic. Înaintau foarte încet, vâslele scoteau un clipocit uşor. De departe, păreau doi oameni care se iubesc.

Luca se dădu jos, legă barca de ponton cu lanţul.

— Putem sta oricât, glumi el, barca e a noastră.

Se întoarse, să o ajute, dar Magdalena sărise din barcă. Sus, pe terasă, se vedeau două umbrele mari colorate. Urcară treptele de piatră, care duceau la restaurant. Un băiat, îmbrăcat într-un tricou albastru, dormita, întins pe taluzul de iarbă. Întrerupt la jumătate de o mică platformă, pe care se afla o bancă. Magdalena se opri.

— Ai obosit? întrebă Luca.

— În camera mea era mai multă răcoare. Acolo e şi masa ta. Masa la care te aşezi şi asculţi. Mă obişnuisem.

— Vrei să ne întoarcem?

— Nu. Trebuie să terminăm.

Băiatul care dormita pe taluz deschise ochii. Îi plimbă de la unul la altul. Apoi îi închise din nou.

Magdalena porni să urce a doua jumătate a scării şi el o urmă. Ajunşi sus, se aşezară la o masă, lângă balustrada de metal, care proteja marginea platformei restaurantului. Erau la o înălţime de vreo trei metri faţă de suprafaţa lacului. Magdalena adună câteva firimituri de pâine şi le aruncă. Aşteptă câteva clipe, dar niciun peşte nu veni să le culeagă, oglinda apei rămase neschimbată. De sus, părea un lac mort.

— Ţi-am spus, începu Luca, aş fi vrut să-mi spui ce-a fost după noaptea în care aţi fost la nuntă. Mi-am dat seama, însă, că era o întrebare inutilă şi am renunţat. Nu se putea întâmpla nimic.

— De ce? păru surprinsă Magdalena. Pentru o clipă, îşi aduse aminte de cuvintele lui Luca, *unor prizonieri nu li se poate întâmpla nimic.* Era adevărat, el ştia că nu avea ce să găsească (nu sunt *fapte, fapte* – un timp gol, lung, oare cât a durat, din care rămâne numai o urmă invizibilă, ca eroziunea unei pietre, a pământului). Chiar şi atunci, seara, s-a petrecut ceva? Nu, mi-a dat o palmă, m-a lovit, a fost singura dată când a făcut-o, sunt foarte mulţi oameni care-şi lovesc o dată femeia. S-a întors şi nu m-a găsit acasă, nu ştiu când s-a întors, poate că a aşteptat foarte mult, a aprins o lampă şi a pus-o în fereastră ca să nu mă rătăcesc. Când am intrat în casă, tremuram. Eram murdară, pământ şi scaieţi, nu ştiu cum arătam, mi-era frig, un evadat care se întoarce. Poate i-a fost teamă cu adevărat. Nu fiindcă aş fi plecat. Teamă, pur şi simplu, ceva de nesuportat, un trup care se goleşte de sânge. Şi eu l-am dorit, am vrut într-adevăr să-l simt prăbuşindu-se deasupra mea, acoperindu-mă, luându-mi lumina, până am fi căzut jos, în adânc, amândoi. Poate că totul s-a modificat încetul cu încetul în timp. S-au schimbat culorile, nuanţele în mine, ca o decolare treptată. Nu ca o decolare, dimpotrivă, ca o creştere imperceptibilă, sigură, până când a devenit roşu intens, roşul urii. Dar dacă el nu a înţeles? Dacă Nicola nu a fost aşa şi, tot timpul, eu m-am înşelat?

Magdalena simţi o teamă rea urcându-i-se în trup. Ca o pierdere de care devenise conştientă în clipa aceea.

— De ce crezi că nu se putea întâmpla nimic, repetă încet şi îşi auzi foarte limpede glasul.

— Eraţi liniştiţi unul cu altul Maria Magdalena. Vă întregeaţi. Sunt sigur că vă înţelegeaţi.

— Ce ştii, hai, spune-mi, ce ştii? îl întrerupse cu brutalitate Magdalena, dar el păru să nu observe

batjocura din vocea ei.

— A plecat după tine şi, când v-aţi întors, eraţi alături. Nu vă prefăceaţi. Aţi fi putut să-i înşelaţi pe unul, pe doi, nu pe toţi, stăteaţi în faţa lor şi vă priveau cu atenţie. Poate le-ar fi plăcut să vadă altceva. Băuseră şi erau puţin ameţiţi. Nu a trebuit să faceţi niciun efort ca să păreţi liniştiţi. Nu te lovise. Poate nici nu aţi vorbit. Atâta doar, te-a strigat, apoi te-ai oprit, el s-a apropiat probabil, te-a luat de mână şi v-aţi întors.

— De unde ştii? Era noapte şi nimeni nu ne-a urmărit.

— N-am spus că va văzut cineva. S-ar fi putut să se petreacă aşa. Şi duşmănia poate fi un fel de înţelegere. Se opri. Mi se pare că am vorbit destul despre nunta asta.

Dar Magdalena nu renunţă.

— Crezi, într-adevăr, că exista o duşmănie între noi?

— Nu ştiu. Am folosit cuvântul ăsta, ca să mă înţelegi mai bine.

— Vorbeşte desluşit.

— Încerc să înţeleg purtarea voastră din noaptea aceea. Şi de mai târziu. Iar tu trebuie să mă ajuţi.

— Dacă m-ar fi bătut, întrebă în batjocură Magdalena, ar fi fost mai limpede?

Luca luă întrebarea în serios. Păru să facă un efort ca să răspundă.

— Într-un fel, da.

Câteva clipe niciunul nu vorbi. Priveau fiecare suprafaţa calmă a lacului, verdele ei cenuşiu. Se odihneau.

— Câteodată, începu brusc Luca, suntem obsedaţi de nevoia de fapte. Un fel de foame vorace şi înjositoare. Ai nevoie de puncte de reper, nişte pietricele albe rotunde, risipite la distanţe mari, după care refaci drumul. Uneori le aşezi altfel, unele din ele le înlături. Un moment, trăieşti cu iluzia intensă eliberatoare, ca într-un vis consumat până la sfârşit, că era posibil aşa. Eu... şi se întrerupse la fel de brusc pe cât începuse.

Vocea lui era încărcată cu o tensiune ciudată. Păruse a fi pe pragul unei confesiuni. Magdalena ezită, întrebându-

se dacă nu era doar un procedeu nou. Un procedeu foarte eficace, la care făcea apel atunci când nu mai putea înainta altfel. Din nou fusese foarte aproape de ea, dar, de data asta, ideea că s-a apropiat atât de mult, nu o mai alarma, dimpotrivă, îi dădu un neaşteptat sentiment de siguranţă sau de linişte.

Apoi îşi reaminti bruscheţea, violenţa chiar, cu care el se întrerupsese.

— Ce vrei să mai ştii?

— Vorbeşte-mi de lucruri petrecute mai demult – iar vocea îi era acum din nou firească. Întâmplări mai vechi... Care au fost primele ciocniri?

Magdalena tăcea şi el întrebă, alegându-şi cu anumită precauţie cuvintele:

— Nicola era un bărbat corect?

— Vrei să spui, dacă avea legături cu alte femei?

— Nu tocmai.

— Dacă eu ştiam de aceste legături?

— Trăiaţi destul de izolaţi. Nu era nevoie decât de puţină prudenţă. S-ar fi confundat în rutina zilnică. În sfârşit... neînsemnate absenţe... fără nicio semnificaţie...

— Ce vrei să spui?

— Nu înţeleg pentru ce ar dori cineva cu orice preţ să atragă atenţia asupra lui. Ştiu, uneori există o perversiune a riscului. O atracţie. Afară doar...

— Afară doar?

Magdalena începea să-şi dea seama. Mai înainte, se înşelase crezându-l stăpânit de un moment de slăbiciune. Luca se pregătise cu grijă, de mult timp se gândise că va trebui să ajungă în acest punct. Poate că în ultima vreme ajunsese totuşi să se teamă că nu va reuşi.

Luca se uita la ea stăpânindu-şi o îndepărtată încordare.

— Într-o după-amiază. Spuse, în sfârşit, Magdalena, Nicola a venit cu o femeie.

Îşi amintea totul foarte bine.

Intraseră împreună şi, după ce s-a închis uşa, l-a auzit

pe Nicola spunând, *hai, de ce ai rămas acolo, vino odată.* Vorbea tare şi Magdalena nu înţelegea ce se petrece. Apoi îi văzu pe amândoi. Femeia era tânără, puternică. Când se trezi faţă în faţă cu Magdalena, tresări uluită, dând să se întoarcă. Dar nu putea, fiindcă Nicola era lângă ea şi o apucase de braţ.

„Ea e Rozalia”, i se adresă Nicola, „o să-ţi ajute”.

„Nu”, bâigui Rozalia.

„O să ai şi cu cine sta de vorbă, Maria Magdalena”, insistă el, fără să-i dea nicio atenţie femeii, „n-are să-ţi mai fie atât de urât”.

„Nu,” zise din nou Rozalia şi încercă să se elibereze din strânsoare. „Mi-ai spus că eşti singur.”

Pe braţul ei se adânceau degetele lui Nicola, avea o piele albă, umbrită de un puf decolorat. Era tulburată, privirea îi alerga speriată de la unul la altul. În sfârşit, Nicola îi vorbi.

„În loc de unul, ai să slujeşti doi.”

— De ce a adus-o, întrebă Luca.

— A vrut s-o angajeze slujnică.

— Ştiai că o să vină?

— Nu-mi amintesc. Unde vrei să ajungi, acum eşti ca un dihor, un animal rău... Luca... şi el tresări.

— Nu înţeleg.

Magdalena se înfrână.

— De la ea ai aflat altceva?

— Nu.

Rozalia rămăsese mai departe în faţa Magdalenei. Cineva o osândise. Nicola rânjea, îi strângea braţul cu putere, deşi acum nu mai era nevoie.

„Vino să-ţi arăt unde ai să dormi”, spuse Magdalena şi îl dădu pe Nicola la o parte.

Pe braţul femeii rămăseseră urmele roşii ale degetelor. Avea umerii mari rotunzi, gâtul înalt. Magdalena o domina doar prin înălţime. Asta punea însă şi mai mult în evidenţă slăbiciunea ei. Pentru o clipă, se trezi privind-o cu o duşmănie lipsită de patimă, îndepărtată ca şi cum

distanţa dintre ele ar fi fost imensă. Ar fi fost separate de nenumăraţi pereţi de sticlă, prin care nu putea ajunge decât o simplă imagine.

— Când a plecat? îl auzi pe Luca.

— Nu ştiu.

— A alungat-o cineva?

— Nu. În timpul nopţii, spre dimineaţă. Cred că atunci.

Mâncaseră împreună toţi trei. Magdalena i-a servit. Nicola mânca repede, golea farfuria şi o întindea din nou, o foame bolnavă, de neastâmpărat. Din când în când, se scula, se ducea la găleata de apă, afunda cana şi bea. Femeia aproape nu s-a atins de mâncare. Magdalena i-a pregătit aşternutul. A doua zi, au găsit camera încuiată. În timpul nopţii, spre dimineaţă, deschisese fereastra şi a sărit. Distanţa era destul de mare. Ei doi au stat noaptea, întinşi unul lângă altul, mult timp, fără să doarmă. Nicola crezuse că o să fie altfel. Sau poate nu se gândise la nimic, era orbit de furie şi neputinţă. De dorinţa de a o vedea umilindu-se, sărind asupra femeii şi lovind-o sau rugându-se de el să o alunge. Se ridicase în capul oaselor şi Magdalena l-a întrebat:

„Ce vrei să faci?”

„Mă duc să-i spun să plece.”

„Las-o, nu acuma” şi el se întinsese înapoi, înfrânt. Pe măsură ce încerca să se elibereze, se afunda mai mult. Şi, odată cu asta, o trăgea şi pe ea, sufocând-o încetul cu încetul. Poate că din noaptea aia a ştiut că-l urăşte. Îi era milă de el şi îl ura. Din asta s-a născut ceva statornic, o duşmănie calmă, ca o aşteptare. Şi duşmănia poate fi un fel de înţelegere, spusese Luca. Înainte, ei îi fusese teamă şi se apăra.

— Îl urai, nu-i aşa, îl auzi pe Luca şi vocea lui era a unui om obosit, lipsit de putere.

— Da.

Era cald de tot.

— Am reţinut o căsuţă. Înăuntru e răcoare. Găseşti tot ce-ţi trebuie. Fă un duş. Dacă vrei, culcă-te, patul e curat.

Am să aştept aici.

Magdalena îşi spuse că ar trebui să rămână. Dar amândoi ştiau că ar fi inutil să se prefacă. Întinse mâna, supusă şi luă cheile.

După plecarea ei, rămase câteva minute încă la masă. După aceea se sculă şi coborî spre lac. La trecerea lui, băiatul în tricou deschise ochii, se ridică pe jumătate şi privi întrebător. Luca îi făcu un semn prietenesc, coborând mai departe. Când era aproape jos, îşi aduse aminte, se opri şi se întoarse spre băiat. Acesta aştepta.

— Poţi să-mi dai ceva?

— O undiţă. Cu mulinetă e mai scumpă.

Luca scutură capul.

— O undiţă şi o barcă? Un tranzistor mic? Cu garanţie.

— Vreau să înot. N-am chiloţi de baie.

— Aha! băiatul păru un moment încurcat. Apoi privirea i se lumină. — S-a făcut. Ştiu o pereche de vânzare. Vin imediat.

Sări în picioare şi porni pe scară în sus. Peste cinci minute se întoarse cu chiloţii de baie. Luca îi plăti, fără să se tocmească şi băiatul strigă după el:

— Am şi o saltea de cauciuc. Nu cer nimic.

— Vreau să înot, îi aruncă Luca peste umeri.

Se dezbrăcă într-un boschet, îşi atârnă hainele de un pom, în aşa fel încât să le poată vedea oricând din apă. Înaintă până la capătul pontonului şi sări. La început apa păru răcoroasă. Sărise adânc şi, ieşind la suprafaţă, rămăsese câteva clipe pe loc, aruncându-şi pe faţă şi pe păr apă cu palmele. Privi în sus. O fată, sprijinită de balustradă, se pieptăna. Îl văzu şi îi făcu semn cu mâna. Căută din ochi masa unde stătuseră ei. Îşi spuse că, în momentul acela, Magdalena făcea, probabil, un duş. La un moment dat, fuseseră foarte încordaţi amândoi. Lipsea foarte puţin ca unul să cedeze. Să izbucnească ceva rău, ireparabil, care ar fi stricat echilibrul, ar fi tulburat starea de încredere, de ciudată generozitate dintre ei. Acela ar fi putut fi el. Se gândi o clipă cu recunoştinţă la Magdalena.

Porni spre larg. Înota cu mişcări lente, rotind braţul în aer fără grabă şi lăsându-l apoi să cadă. Apăsând palma pe apă ca şi cum ar fi trebuit s-o treacă printr-un nisip fin aerat. Auzea lovitura uşoară a palmei pe suprafaţa apei şi era singurul zgomot care-l însoţea. O cadenţă regulată, ca o pulsaţie mare a trupului. În mediul acela calm, înainta fără niciun efort, părând să alunece, numai din rotirea leneşă a corpului. Cu toate acestea, senzaţia de răcoare dispăru. Apa devenea grea, leşioasă, îi încărca picioarele, braţele cu picături uleioase. Se opri. Se scufundă, căutând apă mai rece, ridicându-şi trunchiul drept în aer şi lăsându-se să intre cât mai adânc, dar răcoarea nu-i ajungea decât la coapse. Atunci încerca să plonjeze cu capul în jos; o făcu o dată, de două ori, apoi renunţă. Apa părea de plumb, un cenuşiu opac ca un pământ mort.

Se întoarse. Avea soarele în ochi şi nu vedea nimic. Când ajunse la ţărm, sări pe ponton. Îşi trecu palmele peste umeri şi braţe, adunând picăturile de apă. Apoi ridică privirea. Magdalena era pe terasă şi îl aştepta.

— A fost foarte bine, spuse Luca, după ce se aşeză lângă ea. Apa este caldă, doar când te laşi mai la fund simţi puţină răcoare. Un strat cald, altul mai puţin cald, unul şi mai puţin, continuă el, glumind, ca la un tort.

Dar Magdalena îl întrerupse.

— Să continuăm. Nu mai avem mult timp.

Nu se odihnise deloc. Luca o observă pe furiş. Avea ochii încercănaţi, pielea obrazului cu pete vagi de umbră, îşi ţinea capul puţin plecat într-o parte ca şi cum ar fi încercat să şi-l sprijine. Trupul ei răspândea un iz de căldură umedă. Nu dormise, nu intrase sub duş, rămăsese în cameră, aşteptând. Poate că se aşezase în dreptul ferestrei şi, când îl văzuse revenind spre ţărm, ieşise. Oboseala dădea chipului o anumită transparenţă. Uneori nu semăna deloc cu ea însăşi.

— Aş vrea să bem ceva rece. Aşteaptă puţin.

Se ridică, se duse la bar. Se întoarse repede cu două pahare înalte cu o băutură rece.

— E singur. Se plictiseşte.

Bău o înghiţitură lungă. Magdalena îl aşteptă să termine. Nu băuse, îşi ţinea doar palma pe sticla aburită a paharului. Umbrela nu o mai apăra. Ea stătea cu ochii în soare şi, din cauza asta, trebuia să-i ţină întredeschişi.

— Vrei să schimbi locul cu mine?

— Nu, mă simt bine aici.

Făcu o pauză, apoi spuse:

— Cred că e timpul să aflu pentru ce faci ancheta asta. Trebuie să terminăm.

Părea foarte calmă, aproape indiferentă. Dar Luca îşi dădu seama că nu mai putea amâna.

— Nicola nu s-a înecat.

Magdalena nu făcu nicio mişcare. Era cald, foarte cald. Căldura părea că e suptă din pământ, din oameni; din pietre. Odată cu ea era aspirat şi sângele care începea să lovească în tâmple şi în timpane. Luca îşi alesese un prost moment pentru a spune lucrul acesta şi el îşi dădu seama.

— Nu este sigur că s-a înecat.

— Trăieşte? întrebă cu un zâmbet şters.

Apoi îşi aminti că îl auzise pe Luca pentru prima dată pronunţând numele acesta. Nicola, întins pe grătarul de lemn din camera de la subsol. O cameră rece şi cineva se gândise că, punând sub el grătarul de lemn, va fi mai bine. Părea de necrezut ca o pardoseală de ciment să fie rece. Aceasta, pe care-şi ţinea acum picioarele, era fierbinte.

— Nu este sigur că a murit înecat.

Vestonul lui Nicola fusese verde. Apoi verdele devenise negru, sub grătar era o baltă de apă neagră.

— Examenul medicului a fost superficial. Atunci era obligat să se ocupe de cei vii. Era un medic foarte nervos. Muncise mult. Dimineaţa, ca să se trezească, îşi apropia ţigara aprinsă de piele. Acolo, în şcoală, exista o fată care ne ajuta. Într-o noapte, a făcut o criză de isterie.

— De unde ştii cum a murit?

— L-am deshumat.
— Eu n-am ştiut.
— Da.
— E permis?

Soldaţii alunecau pe pământul clisos. Nicola era greu. Învelit în pânza de sac, nu mai era decât un obiect greu şi inform. Soldaţii păreau tineri. Înainte învăţaseră cum se sapă tranşee şi gropi individuale.

— Am cerut o autorizaţie de deshumare. S-a constatat o fractură în regiunea craniană.

— Erai de faţă?

— Da.

Magdalena luă paharul şi bău. Băutura avea gust de ananas.

Îşi aruncă privirea jos, spre malul lacului. Băiatul în tricou alb stătea pe ponton şi pescuia.

— De ce l-ai dezgropat?

— Trebuia să fim siguri.

— Acum sunteţi?

Luca ezită un moment.

— Nu. Fractura e în partea din faţă, mai sus de frunte, continuă, după o pauză, Luca. Lovitura a fost foarte puternică. Pe apă pluteau arbori şi bârne. Probabil întâi s-a răsturnat. A încercat să înoate şi atunci ar fi putut fi izbit. Ai spus, cred, că era un bun înotător.

— Da.

— De unde ştii?

— A fost odată prins într-o bulboană. Nu şi-a pierdut cumpătul.

— Asta mi-am spus-o şi eu. N-ar fi putut fi lovit decât din spate, din faţă ar fi putut evita lovitura.

— Nu înţeleg.

— Trebuia să se lase dus de curent. Dacă ar fi întâlnit ceva în cale, s-ar fi ferit. Ori s-ar fi apărat, în orice caz, nu putea fi proiectat cu atâta forţă încât să-i producă o asemenea fractură.

— Poate că totuşi a fost surprins, vorbi fără convingere

Magdalena.

— Mai e şi altceva. Linia fracturii. Ar trebui să se întindă dintr-o parte în alta a frunţii. Sau, imediat deasupra ei. Explică foarte precis. Fractura este însă perpendiculară. Scurtă. Lovitura a primit-o aşa – şi Luca arătă o linie care pornea dincolo de rădăcina părului. Seamănă cu urma pe care ar lăsa-o un obiect lung şi destul de subţire. Un baston, coada unei lopeţi... Cadavrul a stat mult timp în apă. Sângele a fost spălat fiindcă era proaspăt. Apa a îmbibat pielea, era o rană deschisă. Din cauza asta nu s-au observat imediat urmele rănii.

— Cine crezi că ar fi putut să-l lovească pe Nicola din faţă?

Luca tresări.

— Nu ştiu. Se opri nesigur. Când reîncepu, vocea îi era surdă, părând supus unui mare efort. Cineva care nu avea de ales. Din nou se opri. Vorbea din ce în ce mai greu. Nu ştiu dacă a fost lovit, Maria Magdalena.

Apoi tăcu şi aşteptă. Picături mici de transpiraţie îi alunecau pe faţă. Era ca într-o baie de aburi. O căldură înăbuşitoare, nefirească, păreau închişi sub un imens clopot de sticlă. Luca îşi trecu dosul palmei pe frunte.

— Cred că o să vină furtuna, spuse Magdalena.

— Da.

— Să plecăm.

— Nu ţi-am spus tot.

Întinse mâna şi trase spre el o servietă, iar Magdalena de abia acum îşi dădu seama că o avea când ieşise în întâmpinarea ei. Deschise servieta şi scoase dinăuntru o placă de patefon. Era pusă între două foi de carton ondulat.

— Îţi aminteşti, întrebă Luca şi i-o întinse.

Magdalena o luă în mână şi un zâmbet îndepărtat, transparent, îi lumină faţa.

— Da.

Eticheta de pe una din feţe fusese dezlipită, dar nu avea nevoie să citească. Ţinea placa în mână, jucându-se

uşor cu ea. Nicola o cumpărase la un târg de vechituri, o dată, când fusese în oraş. Asta se întâmplase demult, la început. Vocea cântăreţei, deşi îngroşată de uzura discului, se auzea foarte clar. În seara aceea, Nicola a fost vesel. Era o melodie de o tristeţe puţin comică „Oh, Maria Magdalena” şi casa răsuna ciudat sub ecoul vocii aceleia străine.

— Unde aţi găsit-o?

— Lângă casă.

— Mă bucur că mi-ai adus-o.

— De ce ai aruncat-o?

În tonul cu care i se adresă Luca se petrecuse o schimbare şi Magdalena deveni deodată conştientă de acest fapt.

— Nu mai aveai nevoie de ea? Ai mai aruncat şi alte lucruri?

— Nu ştiu, cred că nu. Ce importanţă au toate astea?

Luca, însă, continuă fără nicio ezitare şi părea că erau întrebări pe care le pusese de multe ori, le formulase în gând, le schimbase de nenumărate ori, aruncase tot ce nu era de folos din ele.

— Nu voiai să te mai întorci, nu-i aşa?

— Poate.

— Ştiai şi în momentul acela o privi cu o intensitate neaşteptată, că n-o să te mai întorci. Că nu trebuie să te mai întorci.

— Oh, Luca şi vocea îi tremură de o nesfârşită tristeţe. N-am făcut nimic.

Se ridică în picioare. Era o femeie aproape bătrână şi asta se vedea nu după faţa ei, ci din marea oboseală a mâinilor. O pală de vânt izbi pânza umbrelei. Amândoi ridicară privirile miraţi şi abia în momentul acela îşi dădură seama că se apropia furtuna. Nori mari negri, purulenţi, un imens abces care părea să se formeze sub ochii lor.

— Să mergem, spuse Magdalena.

Coborâră treptele şi, când ajunseră la ponton, oglinda

apei era încreţită de valuri mici. Soarele încă nu fusese acoperit, porţiunea aceea senină de cer dădea un aer de mascaradă. Băiatul cu tricoul alb îi privea cu nepăsare. Luca se apecă şi dezlegă lanţul bărcii. Apoi îi ajută ei să se urce. Reuşiră să se desprindă imediat de ponton. Încă nu începuse să bată vântul cu putere, din cauza asta înaintau destul de repede. Câteodată, o scurtă rafală le schimba brusc direcţia, dar Luca redresa imediat barca, orientându-se după punctul de reper pe care şi-l luase pe mal.

Tăceau. Vântul părea încărcat cu o cenuşă caldă. Se terminase. Niciunul nu avea să mai vorbească. Ar fi trebuit să se simtă epuizată, dar nu era decât un altfel de încordare. A unui gol, un spaţiu liber ivit brusc în jurul ei. O uşă, care a fost mult timp baricadată. Rămăseseră ei singuri. O bucată de scândură se izbi de ramă. Magdalena îşi mută privirea în lungul bărcii. Apa părea să se scurgă pe lângă bordaj repede, ca şi cum ei s-ar fi aflat în mijlocul unui curent puternic. Un verde amestecat cu o pulbere cenuşie fină. O apă rece, numai o apă foarte rece ar putea avea culoarea asta.

Nu atingea apa, dar o simţea aproape, din ce în ce mai aproape, ca o răsuflare umedă aşezată pe vârfurile degetelor.

Se întoarse puţin într-o parte lăsându-şi mâna peste bord. O rafală de vânt apecă barca în partea aceea. Îi aruncă fusta sus peste coapse. Luca strigă „nu te apleca” şi tăcu. Soldaţii făceau din trei arme o piramidă. Se întindeau apoi pe pământul bun adânc moale. Nicola se prăbuşise. Trupul lui rigid şi puternic nu mai servea la nimic.

Furtuna izbucni după ce făcuseră cam o treime din drum. Se instala cu o violenţă neobişnuită. În câteva secunde, Luca pierdu complet controlul bărcii. Apa era de un negru vâscos. O senzaţie de scârbă puse stăpânire pe Magdalena, păreau că plutesc pe o imensă suprafaţă murdară. Un uriaş canal colector, strângând apele

abatoarelor şi totul se încărca din adâncuri cu aburi pestilenţiali, spărgându-se în bulboane sonore la suprafaţa apei.

Aştepta să simtă mirosurile, otrăvurile, dar nu veneau. O apă desfăcându-se în suprafeţe metalice dure fierbinţi, care alunecau unele peste altele. Planşe de oţel elastice frânte. O mişcare de o nebunie ascunsă trăgând totul dement înăuntru sau azvârlind afară. Erau împinşi necontenit într-un spaţiu îngust, fiindcă totul se strângea în jurul lor.

Poate că Nicola ţipase. Ţipase de multe ori, ca un animal prost înjunghiat.

Întinse mâinile lateral şi se apucă de marginile bărcii. Lemnul era alunecos. Întâlni privirea lui Luca. Era aspră, poruncitoare şi ea se prinse cu mai multă forţă, aproape înfigându-şi unghiile în lemnul ud. Barca era acum izbită din toate părţile. O rupere bruscă, chinuitoare, fiindcă nicio mişcare nu se suprapunea pe alta. Luca se oprise, din vâslit, ţinând amândouă vâslele în apă şi încercând să menţină în felul acesta echilibrul, dar era din ce în ce mai greu.

Un timp, evită valurile, aşezând barca pe direcţia lor. Apoi ritmul deveni complet dezordonat, un fel de compensare haotică a liniştii dinainte şi atunci efortul lui păru aproape inutil. Câteodată, valuri puternice se spărgeau într-unul din borduri şi, pentru o clipă, barca era pe punctul de a se răsturna. Înăuntru apa crescuse de două palme.

Se afundau încetul cu încetul. Ar fi trebuit să simtă lucrul acesta precis, ca pe o tortură exercitată lent asupra trupului ei. Dar nu vedea decât suprafaţa înaltă a apei din barcă, gunoaie şi marginile galben noroioase. Îşi smulse picioarele din apă, se dezechilibră o clipă, apoi reveni, atingând din nou podeaua de scânduri a bărcii. Senzaţia de pierdere, de dispariţie era numai în ea, apa o minţea. Cu o oră mai devreme fuseseră umbrelele mari colorate şi linia lenevoasă a malului îndepărtat. Magdalena urî

nepăsarea de atunci din ea.

Apa îi lovea neîncetat pulpele. Privi din nou în jos şi văzu murdăria neagră şi gălbuie, învârtejindu-i-se în jurul picioarelor. Gura unui imens crematoriu absorbind-o fără grabă. Nu mai putea suporta. Un fel de furie frenetică, smintită puse stăpânire pe ea. Înainte de a-şi da seama ce face, se aplecă şi începu să arunce cu palmele împreunate apa peste bord. Execută mişcările cu precizie, adâncea mâinile în copastie, le scotea la suprafaţă şi arunca. Sus, palmele rămâneau aproape goale. Degetele i se strângeau spasmodic deasupra apei, ca şi cum ar fi prins între ele un pământ.

„Stai”, urlă Luca deodată şi ea se opri supusă. Îşi îndepărtă mâinile, apucându-se, cuminte, din nou, de marginile bărcii. Zâmbea sălbăticită. Acum ştia că nu mai e nimic de făcut. Era sigur că se vor scufunda. Nu mai exista teamă. Va coborî lung, nesfârşit. Apa o va cuprinde repede.

Apoi începu ploaia.

Odată cu ploaia, direcţia vântului se stabiliză. Bătea cu putere spre malul de unde veniseră şi Luca începu să vâslească. Mâinile îi alunecau pe lemnul ud, barca era grea, totuşi înaintau destul de repede datorită forţei regulate a vântului.

Era o ploaie rece. Apa li se scurgea pe feţe, pe trupuri, dar senzaţia aceea de ostilitate dispăruse, o primeau aproape ca o binecuvântare. Ajunseră la ponton, se agăţară cu palmele, cu vârfurile degetelor de scândurile ude. Luca o ajută să iasă, împingând-o de subţiori.

După aceea sări şi el, abandonând barca.

Urcară treptele de piatră fără grabă. Luca întinse braţul şi Magdalena îl apucă de încheietura mâinii. Nu scoteau niciun cuvânt, nu se uitau unul la altul. Păreau doi oameni, un bărbat şi o femeie, indiferenţi la tot ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Luca porni înainte şi se întoarse cu cheia de la una din

căsuţele campingului. Intrară. Mirosea a lemn proaspăt. Luca închise uşa. Era întuneric şi se afundară într-o căldură bună, liniştitoare. Apoi, fiecare căută, păşind cu grijă, câte unul din paturi. Începură să se dezbrace, lăsându-şi hainele să cadă de pe ei. În jurul picioarelor se făcuseră mici băltoace, în care lipăiau cu tălpile picioarelor, îşi auzeau mişcările, sunetele veneau limpezi, era mai mult decât dacă ar fi fost lumină şi ar fi stat unul în faţa celuilalt. După aceea luară cearceafurile şi fiecare se frecă pe corp. Mişcările lor păreau să se sincronizeze. Nu aveau nevoie să-şi spună nimic, un fel de logică riguroasă, căreia i se supuneau docili, îi conducea.

O clipă rămaseră dezbrăcaţi şi calzi.

O clipă nesfârşită, în care se afundau încetul cu încetul, cu o voluptate care amintea, răsturnat, abandonul cu care, la un moment dat, acceptaseră ideea de a pieri, a lungii căderi în apa de un negru violent a lacului.

Apoi se treziră. Frisoane reci le cutremurau trupurile.

Ieşiră la suprafaţă amândoi, în acelaşi timp, niciunul nu trebui să poarte povara disperată a întârzierii.

Se înveliră în păturile calde, se aşezară, fiecare în dreptul uneia din ferestrele mici din dreapta şi stânga uşii. Ploua puternic şi regulat. Zgomotul ploii îi acoperea.

Departe, se vedea în răstimpuri pânza albă tăcută a norilor, sub puterea unui fulger. O lumină albastră, îmbrăcând totul într-o puritate absolută. Nu exista niciun zgomot străin. Numai ploaia care îi apăra.

În incandescenţa unui fulger lung zăriră în mijlocul lacului silueta aproape îngropată a bărcii.

SFÂRŞIT

Lei 7,50

Colecția
«Romanul de dragoste»
105

În colecția
«ROMANUL DE DRAGOSTE»
au apărut: